George Șovu

DIMINEAȚA IUBIRII

Roman

Editura Albatros

GEORGE ŞOVU

DIMINEAŢA IUBIRII

CUPRINS

CAPITOLUL I.....5
1.....5
2.....6
3.....11
4.....16
5.....22
6.....29
7.....33
8.....36
9.....41
10.....47
11.....51

CAPITOLUL II.....52
1.....52
2.....60
3.....74
4.....75

CAPITOLUL III.....77
1.....77
2.....82
3.....85
4.....89
5.....91
6.....94
7.....100
8.....101
9.....109
10.....111
11.....114

CAPITOLUL IV.....117
1.....117
2.....121

3.....124
4.....125
5.....130
6.....132
7.....134
8.....137
9.....138
10.....147
11.....153

CAPITOLUL V.....160
1.....160
2.....161
3.....164
4.....168

CAPITOLUL VI.....172
1.....172
2.....174
3.....179
4.....183
5.....192
6.....194
7.....195
8.....196
9.....198
10.....201
11.....204
12.....208
14.....211

CAPITOLUL VII.....214
1.....214
2.....215
3.....217
4.....218
5.....220

CAPITOLUL VIII.....223
1.....223
2.....226
3.....228
4.....233
5.....238

CAPITOLUL IX....242
1....242
2....243
3....246
4....247
5....248
6....252
7....253
8....264

CAPITOLUL X....266
1....266
2....268
3....269
4....270
5....275
6....277
7....278
8....279
9....282
10....283
11....287
12....291
13....292
14....293
15....294

CAPITOLUL I

1

Plaja a rămas pustie!... Marea îşi poartă răsuflarea blândă pe deasupra nisipului, încercând să citească de pe obrazul acestuia rândurile unei noi file din cronica de vacanţă. Undeva, dincolo de înaltele şi elegantele blocuri ale hotelurilor, ce-şi dau mâna precum nişte silabe de piatră şi de sticlă rostite pe verticală, soarele îşi stinge, treptat, cercul de rubin, însemnând hotarul de foc al trecerii pe „celălalt tărâm” ca pe o înflorită promisiune de reîntoarcere pentru mâine.

Pe plaja pustie, doar două *flăcări* — una albă şi alta verzuie — îşi mistuie îmbrăţişările. La hotarul dintre pământ şi apă, jurămintele se rostesc în tăcere. Între două valuri, marea îşi ţine, parcă, răsuflarea spre a prinde mai bine şoaptele celor două tinere inimi.

„Nu pleca /... pare să îngâne una dintre ele. *Mai vreau să te privesc! / Vreau să te culeg / Şoaptă de şoaptă, / Lumină de lumină, / Tristeţe de tristeţe, / În ochii mei înălţaţi spre tine! I Nu pleca! / Mi-e sete de buzele tale însingurate, / Cu parfumuri / De liliac alb / Mi-e sete de privirile tale / Ascunzând cerul în fiecare mângâiere / Cu care mă îmbrăţişează... / Rămâi”!*

Mâna dreaptă a lui Bogdan ocroteşte cu tandreţe umerii rotunzi şi catifelaţi ai Ştefanei, iar degetele lui şoptesc înfiorate mângâieri prin pletele-i de aramă, în timp ce fata, ascunsă toată aproape sub braţul băiatului, i-a înconjurat mijlocul cu lujere de fierbinte liană. Valurile

se întind către ei a mângâiere, sorbindu-le şi ducându-le departe, în nemărginire, şi vorbele, şi gândurile, şi speranţele...

2

...— Bogdane, cine este această Ştefana Dragomir?...

...Era într-o vineri. Bogdan îşi amintea exact... şi parcă şi acum îi răsuna în urechi glasul înţepat al mamei... Era seară. După trei ani de zile, fusese şi ea la liceu să se intereseze de situaţia *băiatului.* Degeaba încercase bunicul s-o asigure că „nu sunt probleme" cu Bogdan, „fiindcă învaţă bine — e doar premiantul clasei — se poartă cuviincios, nu lipseşte de la şcoală, se pregăteşte' serios şi pentru facultate, în sfârşit, *totul e aşa cum, trebuie să fie!"* „Bine, bine! a răspuns nora profesorului. O să văd eu! Vreau să mă conving şi singură!"

Tatăl lui Bogdan nu era de faţă. Nu venise încă de la minister. Sosiseră de câteva zile din străinătate, unde, timp de patru ani, el fusese consilier de ambasadă, şi acum îşi lua noile treburi în primire...

— Ce înseamnă „vreau să mă conving şi singură", Melania? a întrebat-o atunci bunica pe mama nepotului ei. Cum, adică tu n-ai încredere în noi?

— Ba da, a răspuns mama lui Bogdan, dar nişte dovezi în plus nu strică!

— Sigur, sigur, a conchis bunica, vădit deranjată de tonul norei sale, gândindu-se, încă o dată, ca de atâtea ori în cei peste douăzeci de ani de când Daniel Ştefănescu, băiatul ei, se căsătorise cu această femeie, că Melania le-a rămas, în parte, străină, că nu s-a lipit

prea mult de sufletul lor. Fusese o femeie frumoasă şi mai era încă (de altfel înfăţişarea fizică îl robise pe Daniel), dar rece, nu uşor de mlădiat. Cu toate acestea, Daniel a luat-o de soţie; nu peste mult timp a venit şi copilul şi, uite aşa, au rămas împreună. Bunica i-a spus de la început fiului ei că nu-i place nora aşa cum arată... pe dinăuntru. „Se compensează”, mamă, cu felul în care arată pe dinafară: nu vezi ce frumoasă e? a răspuns atunci proaspătul inginer. Şi-apoi, cred că se va schimba!”

Melania nu s-a prea schimbat! S-a modelat, asta da ’. A devenit ceea ce se cheamă,. O femeie de lume”, fiindcă, pe-atunci, când abia terminase studiile economice, era o fată modest îmbrăcată, simplă în comportare, fără prea mari pretenţii de la viaţă (aşa părea) crescută prin internate şi cămine, deoarece rămăsese orfană de ambii părinţi la vârsta de nici opt ani. În scurt timp de la căsătorie, a căpătat distincţie şi strălucire în ţinută, a început să se arate dornică „să vadă lumea”, să călătorească, să se întâlnească şi să stabilească relaţii prieteneşti, de familie, cu tot felul de oameni. În aceste întâlniri reuşea să atragă totul în juru-i, să captiveze prin înfăţişare, prin vorbă, meşteşugită şi pigmentată de nuanţate ironii, atunci când voia, astfel că nu de puţine ori în spatele ei se exclama: „Frumoasă şi deşteaptă femeie! Mare noroc a avut Daniel Ştefănescu

— ... Nu înţeleg, mamă, de ce *această...*

— Te rog, fără interpretări de subtext! Răspunde la întrebare!

— Deci recunoşti *subtextul...*

— Recunosc că te-ai cam obrăznicit, de când nu te mai afli sub mâna mea.

— Şi eu care credeam că m-am aflat şi mă aflu în *mâini foarte bune.* Iar de la o vreme, ce să-ţi spun, speram chiar la mai mult, şi anume că am capul, mâinile şi picioarele mele, că văd, pot judeca, mă pot mişca, pot merge singur

prin viaţă, credeam că a sosit chiar timpul pentru asta...

— Drept pentru care ai socotit că a sosit *chiar* momentul să te îndrăgosteşti!

— Să-ţi spun sincer: problema cu *momentul...* n-a intrat în calculele mele. De fapt, la mijloc n-a fost niciun fel de calcul, ci, pur şi simplu, *viaţă!* Viaţa mi-a scos-o în cale pe *această* Ştefana Dragomir şi eu m-am îndrăgostit de ea fără calcul; iar acum, când mă întrebi dumneata, mă gândesc că poate în viaţă n-ar trebui chiar toate *calculate!...*

— ”N-ar trebui chiar toate calculate!” Grozav gând, ce să-ţi spun, expresie de minte necoaptă! Să ştii de la mine, băiatule, că *trebuie,* în viaţă totul *trebuie calculat!* Altfel nu se poate trăi!

— Pentru a face faţă unui asemenea mod de trai oamenii ar trebui să aibă, în loc de inimă, un calculator în piept! Eu vreau să te informez, mamă, că am încă în mine o inimă, care abia acum a început să simtă că trăieşte. De altfel, dumneata nu mă mai cunoşti şi nici nu ştiu dacă m-ai cunoscut vreodată. În orice caz, în ultimii trei ani, adică în perioada în care eu am devenit, în mod firesc, ca toţi tinerii de vârsta mea, *altceva* decât ce ştiai dumneata, decât ceea ce lăsaseşi dumneata acasă, noi doi n-am prea fost împreună decât din când în când şi atunci mai mult prin corespondenţă. Dacă vrei să ştii cu *adevărat* ceva despre mine, întreabă-i, în primul rând, pe bunicul şi pe bunica!

— Nu mă învăţa tu pe mine ce am de făcut! Bunicul şi bunica sunt bătrâni, ei au altă mentalitate, sunt depăşiţi! Eu vreau să te pregătesc pentru veacul douăzeci şi unu!

— E frumos să priveşti în perspectivă. Îţi mulţumesc. Până una-alta însă mai avem de trăit ceva din acest veac! Şi nu ştiu cum se face că mentalitatea *depăşită* a bunicilor mei (dacă ai şti dumneata ce oameni nemaipomeniţi sunt, ai fi cu adevărat mândră de ei!) se potriveşte în foarte multe privinţe — şi anume în cele

esenţiale — cu mentalitatea noastră, a tinerilor de astăzi. În ultima vreme, am stat foarte mult de vorbă cu bunicii, eu în special, dar şi unii dintre colegii mei şi, drept să-ţi spun, ne-am înţeles de minune! Dar auzi: *de minune!...* N-are rost să-ţi dau amănunte... tot nu le-ai înţelege!

— A, e grav de tot, Bogdane! Te-ai obrăznicit din cale-afară!

— Iartă-mă, mamă, poate *par* obraznic, dar, în realitate, nu sunt şi nici n-aş putea să fiu vreodată. Mă trag dintr-un izvor prea sănătos, în această privinţă, ca să-l denaturez eu! Ceea ce ţi se pare dumitale obrăznicie să ştii că este expresia elementarei demnităţi! Nu pot să suport neadevărul, insulta, nedreptatea! (Aceasta am învăţat-o, în primul rând, de la bunicii mei.) Şi atunci izbucnesc, „pun la punct", cum se obişnuieşte să se spună, pe oricine, într-o asemenea situaţie. În toată viaţa mea am răspuns cuviincios, dar demn, atunci când am socotit că dreptatea este de partea mea!

— Dar de unde ştii tu, de fiecare dată, că ai dreptate sau nu?!...

— Mărturisesc că ai ridicat o problemă la care nu de puţine ori m-am gândit. Şi m-am gândit mai ales raportând lucrurile la un anumit context specific — cel ce caracterizează spontaneitatea şi, uneori, nematuritatea reacţiilor şi deciziilor vârstei noastre, a tinerilor. În ceea ce mă priveşte, cred că am un simţ al adevărului (îţi spun asta cu riscul de a mă socoti îngâmfat), al adevărului rezultat din buna intenţie şi din cinstea săvârşirii faptelor mele, din bunul simţ nativ care mă opreşte să jignesc, ori să nu respect ceea ce trebuie respectat, sau să acuz ceea ce nu merită să fie acuzat!...

Economista Melania Ştefănescu, cercetătoare într-un institut de specialitate, nevastă de inginer-diplomat, în prezent director într-un minister, îl privea cu ochii măriţi pe unicul ei fiu, din aceasta putându-se deduce că ceea ce-i spune Bogdan nu era chiar lipsit de interes, chiar

dacă felul demn, bărbătesc, al replicilor, în care intra, fără îndoială, şi o oarecare nuanţă de bravadă, nu-l putea accepta, în întregime, deocamdată.

— Să revenim la întrebare, spuse mama lui Bogdan, făcând efortul să mascheze buna impresie pe care i-o făcuseră, în mare măsură, vorbele fiului ei, n-am timp de pierdut cu tine!…

În clipa aceea îşi dădu seama că „a sărit peste cal”, că nu aceasta a vrut să spună. De fapt, era, luate una peste alta, din câte aflase, foarte mulţumită de băiat: de rezultatele lui, de seriozitatea pe care o manifestă, de comportarea lui. Auzise, peste tot la şcoală, numai vorbe bune, deseori laude rostite fără nicio rezervă, pentru Bogdan Ştefănescu. Cineva o pusese, totuşi, pe jar, îi înfipsese un ghimpe în inimă. Era profesoara de matematică a băiatului, o persoană pe care Melania Ştefănescu o cunoştea de mai mulţi ani şi căreia îi acordase o anume încredere (nu-şi mai aducea bine aminte ce anume o determinase la aceasta). În calitate de dirigintă a Ştefanei, această profesoară s-a simţit *obligată* să-i atragă luarea aminte asupra pericolului ce-l pândeşte pe băiat.

— Nu vă imaginaţi, doamnă Ştefănescu… a început diriginta Ştefanei un gâfâit monolog care a durat peste o jumătate de oră…

La un moment dat, nemaiputând asculta, Melania a oprit-o, aproape scârbită… Reţinuse totuşi o serie de vorbe rostite la adresa acelei fete, Ştefana Dragomir, de care era îndrăgostit băiatul ei. O supăraseră, pe de o parte, cele spuse de profesoară despre comportarea Ştefanei şi despre familia din care provenea! „Nu! Nu! Cu o asemenea fată nu trebuia să aibă de-a face Bogdan. N-are ce căuta în familia mea! Ce dacă este frumoasă?! Mai bine una mai puţin frumoasă, dar… *cu tot ce-i trebuie!”* îşi făcu ea, la repezeală, *calculul!* Pe de altă parte, o deranja teribil faptul că despre *aventura* lui Bogdan

(„pentru că, îşi spuse ea, o aventură trebuie să fie sau, în orice caz, aşa trebuie considerată”), ştia întreaga şcoală! De aceea venise aşa de furioasă acasă şi îl luase pe Bogdan la rost…

— Te rog să mă scuzi, mamă, răspunse îndurerat şi palid la faţă, dar o asemenea discuţie şi eu o socotesc un timp pierdut. Deşi am aşteptat atâţia ani — continuă mai mult pentru sine — *un timp* în care să stau de vorbă cu părinţii mei. Se pare însă că acel timp n-a sosit încă! În orice caz, dacă vrei să ştii şi de la mine ceva despre Ştefana (în afară de ceea ce ţi-a spus, cu siguranţă, diriginta ei), atunci notează că este o fată de excepţie, din toate punctele de vedere (minus cel al situaţiei materiale) şi că, în ciuda acestui din urmă lucru, care, fără îndoială, te interesează pe dumneata personal, *dacă va voi şi ea, va fi, mai curând sau mai târziu, nora dumitale !* Am zis! Şi-acum, dă-mi voie să mă retrag în camera mea, fiindcă am de învăţat…

Intrând însă în cameră, băiatul fu copleşit de pârjolul ce-i stăpânea sufletul…

3

… — De data aceasta e grav. Nu glumesc şi nici nu exagerez. Te rog să mă crezi, bunicule. Şi numai dumneata eşti în stare să mă salvezi…

Bogdan zâmbi trist… Aşa începuse, într-o zi, cu câteva luni în urmă, şirul discuţiilor despre Ştefana cu bunicul său, profesorul pensionar Dragoş Ştefănescu. Tot

zbuciumul acela frumos, cu întâmplări şi clipe cu raze de soare pe frunte, reînvia acum în el…

… — Ce s-a întâmplat de eşti atât de grav, nepoate? Te dau afară din şcoală? l-a întrebat bătrânul.

— Stai, bunicule, nu te-aprinde aşa. Nu mă dă nimeni afară din şcoală. N-am făcut nicio prostie.

— Atât îţi trebuia!

— Să ştii că nici nu mi-am revenit, deşi acolo…

— Unde acolo?

— La cercul nostru…

— A, la faimosul vostru cerc: Noi fi *viaţa!* Auzi, *Noi şi viaţa! Filosoful* ăsta al vostru are idei, n-am ce zice. Ei, ce-a fost la şedinţă? Te-ai ciocnit, cumva, de… viaţă? Că ar cam fi timpul.

— Şi încă!…

— Te-ascult! Dar, mai întâi, spală-te pe mâini şi treci să mănânci! Şi mai puţină gălăgie, că bunica doarme, nu se simte prea bine…

— Vin, vin acum, Dragoş! Lasă băiatul în pace!

— Ai văzut? Ai trezit-o.

— Sărut mâna, bunico!

— Bine-ai venit, băiatul mamii! Eşti obosit? Hai, spală-te şi vino la masă, Ce e, Dragoş, iar te ard tălpile? Văd că te-ai pregătit de plecare. Plânge parcul după tine, aşa-i? Nu se pot desface mugurii dacă „nu-i mângâi tu cu ochii şi astăzi?”

— Cu ochii şi cu sufletul, bunico! Aşa ajut eu florile să vină pe lume: le mângâi cu ochii şi cu sufletul şi le dau bineţe în fiecare zi. Până le mut de tot în sufletul meu. Măcar pe dinăuntru să rămână flori, dacă pe-afară suflă vântul şi scutură îngălbenitele frunze!

— Bunicule, eşti omul meu! înseamnă că sunt salvat!…

— Râzi de mine, Bogdane? Ai moştenit-o pe bunică-ta, care toată viaţa m-a ironizat. Ba, pardon, m-a adus cu „picioarele pe pământ”.

— Eu nu-mi pot explica de ce te-ai făcut dumneata profesor de matematică.

— Ce, n-ai mai văzut?

— Ba da! Ion Barbu — Dan Barbilian! Dar dumneata nu scrii' Bunicule, scrie-ţi măcar memoriile! *Patruzeci de ani de viaţă ai unui belfer* — de Dragoş Ştefănescu, iată un litiu de carte! Parc-o şi văd în vitrinele librăriilor.

— N-ai s-o vezi, nu te speria. Deşi ea e... aproape scrisă.

— Cum?!

— Da, Bogdane, aşa e, băiatule, bunicul tău, matematicianul, are, să ştii şi tu, un maldăr de manuscrise; dar n-a publicat, în afară de articole şi cărţi de specialitate, niciun rând.

— Le-am scris numai pentru tine, bunico! Ţi le-am citit ţie şi mi-a fost de ajuns. Scânteierile de bucurie din ochii tăi, ca şi fulgerele — sunt toată viaţa mea. Nu am nevoie de altele!

— Te-ai prostit la bătrâneţe! Eu m-am lăudat mereu că am un bărbat deştept şi uite ce e în stare să spună.

— N-am vorbit niciodată altfel.

— Păi, da, că de-aceea nu ştie omul când spui adevărul şi când baţi câmpii. Ai fi fost bun să joci teatru. De altfel...

— Eşti geloasă pe succesele mele... teatrale! Am jucat şi eu, odată, pe Cuza, ei şi? Dacă nu-ţi spuneam, filosof rămâneam!

— Bunico, dumneata trebuie să fii tare fericită. Ce n-aş da să pot vorbi şi eu ca bunicul. Mai ales acum când am atâta nevoie...

— Hai la masă, Bogdane, că nu eşti prea departe de el nici tu...

...Trecuse aproape o oră. Profesorul Dragoş Ştefănescu îşi invită nepotul să se aşeze pe o bancă în faţa soarelui blând de sfârşit de aprilie. O impetuoasă simfonie a culorilor îşi revarsă acordurile peste întregul parc.

— ”Primăvara…

O pictură parfumată cu vibrări de violet!”

— Bunicule!

— Ce e, Bogdane, nu-ţi place Bacovia? Parcă acum un an discutam altfel.

— Bine, dar eu mă dau de ceasul morţii şi dumneata?

— Ţi-am cerut eu „să te dai de ceasul morţii”? Ţi-am spus să-mi povesteşti pur şi simplu ce s-a întâmplat.

— Şi ţi-am povestit…

— Linişte, vă rog, linişte! au răsunat vorbele profesorului Dan Panaitescu… Se încheiase încă o dezbatere în cadrul cercului pe care el, *filosoful,* cum îl numeau elevii acestui mare şi vestit liceu bucureştean, îl organizase, cu un an în urmă, şi care se bucura de un succes extraordinar. Îl intitulase *Noi şi viaţa,* propunându-şi să cuprindă în dezbaterile lui cele mai diverse probleme ce îi interesau pe elevi. La începutul discuţiilor noastre din şedinţa viitoare continuă profesorul, abătându-ne puţin, dar sper cu folosi de la planul întocmit, vă propun să ascultaţi o… *declaraţie de dragoste.*

Cei aproape o sută de elevi, în picioare, gata de plecare, s-au potolit ca prin farmec. După câteva secunde însă, larma a reînceput.

— Cum? Cum? au ţâşnit întrebările. O „declaraţie de dragoste’”? Hohotele de râs au umplut amfiteatrul.

— Da, de mult mă gândesc la o *declaraţie de dragoste!* Se pare că a devenit, că este o „chestiune arzătoare11,] a ordinea zilei. În ultimul timp am cunoscut nişte întâmplări care, vorba lui Topîrceanu, „m-au scandalizat”, aş zice, peste măsură; aşa că… nu se mai poate, trebuie…

— Şi cine ne va face misterioasa, mult gândita declaraţie de dragoste? îşi mlădie glasul Ştefana Dragomir, „frumoasa liceului”, fata în jurul căreia roiau toţi băieţii cu pretenţie de cuceritori. Dumneavoastră?!…

Sala hohoti din nou.

— Îmi pare rău, Ştefana, că nu v-o pot face chiar eu.

Din păcate, nu mai sunt la vârsta declaraţiilor de dragoste. Vom da cuvântul, ca de obicei, şi de data aceasta, unuia dintre dumneavoastră.

Tăcere deplină. Profesorul îşi rotea privirile peste feţele tinere ce-l întâmpinau cu expresia aşteptării încordate, a curiozităţii. Se putea constata cu uşurinţă că o asemenea temă le câştigase deplin interesul.

— M-am gândit, reluă el, la… Bogdan Ştefănescu.

— Cine?!… Bogdan Ştefănescu? se auziră mai multe glasuri mirate.

— Eu, tovarăşe profesor? izbucni Bogdan. De ce tocmai eu? Eu, ştiţi, n-am… pur şi simplu n-am experienţă. Vă rog să încredinţaţi această misiune altcuiva… lui Mihai, de pildă… e doar campion, ca să zic aşa, da, Mihai Gavriliu e mai potrivit, sau chiar o fată, de ce nu?

— Cum să facă o fată o „declaraţie de dragoste”, Bogdane? se iuţi din spatele sălii Cristina Stamate.

— Nu ştiu cum, dar eu… nu mă pricep, zise bosumflat Bogdan.

Mai multe fete îl privesc cu ochi miraţi. Băieţii surâd batjocoritor. Bogdan e roşu până în vârful urechilor, încurcat, fâstâcit. Ştefana tace. Ea, care umple, de obicei, lumea, cu prezenţa ei, tace. Acum tace. Pierdut, Bogdan a întors capul spre Ştefana. Ochii ei i-au prins privirile şi… sufletul.. Băiatul s-a liniştit. S-a răsucit ceva în el şi s-a desprins parcă un resort al ambiţiei, al mândriei. Florile din obraji, speriate de hotărârea pe care a luat-o, într-o clipă, au pălit

— Vă rog să-mi permiteţi, tovarăşe profesor, spuse băiatul ridicându-se. Primesc propunerea dumneavoastră!

Sala, în picioare, aplaudă. Apoi, câţiva băieţi îi dau ghionturi lui Bogdan.

— Ce ziceţi de tăcutul, sfiosul Bogdan Ştefănescu? Fetelor, păzea! Veţi auzi o declaraţie de dragoste cum nici Romeo nu i-a făcut Julietei!

Ştefana îl fulgeră cu privirile pe Alexandru Sima,

„fantele”. Apoi, „indiferentă”, se pregăteşte să plece din amfiteatru. Peste larma celor aproape o sută de glasuri, se aude vocea profesorului:

— Mă bucur că eşti de acord, Bogdane!

— Sper că-mi veţi recomanda măcar o bibliografie.

— Nu! Nu-ţi recomand! Ca de obicei, fiecare îşi caută singur materialul pentru documentare. Şi-apoi e de ajuns să priveşti cu atenţie în jurul tău, în jurul tău şi… înlăuntrul tău (Ştefana a ieşit pe uşă în acest moment; parcă, fără s-o observe, profesorul continuă); răsfoieşte cărţi, caută, întreabă, în sfârşit, te descurci tu. N-am nicio grijă!

— Aşa, aşa! El n-are nicio grijă. Ni le-a lăsat nouă pe toate, drăguţul de el. Mda! Să recapitulăm, totuşi: va să zică, nepoate, ţi-a sosit timpul să faci şi tu o *declaraţie de dragoste!* Păi, acesta este un moment mare, Bogdane! Vestea trebuie s-o comunicăm neapărat şi părinţi lor tăi. Să ştie şi ei ce flăcău au. Să se mândrească pe-acolo, prin străinătăţi! Poate aşa vor veni mai repede acasă!

— Ştii bine că vor veni peste câteva luni. Măcar când dau examen la facultate să fie şi ei aici.

— Măcar!

— Dar despre declaraţie nu le scriem, bunicule. Te rog! Vrei să mă fac de râs?

— Tu vezi să nu te faci de râs în faţa colegilor tăi şi, mai ales, a colegelor, a uneia, cu deosebire… despre care, fără să-ţi dai seama, vorbeşti cam des.

— Bunicule!

— Ce, bunicule, eu, când eram de vârsta ta, ehe!*…* aveam… experienţă, „ca să zic aşa”. Şi, fiindcă veni vorba, domnişoara Ştefana… Ştefana şi mai cum?

— Ştefana Dragomir!

— … Ştefana Dragomir, „frumoasa liceului”, parcă aşa ziceai că o numesc băieţii, cum a reacţionat când…

— Nu ştiu, n-am văzut-o.

— N-ai văzut-o! Vorbă să fie! Mă rog!...

— Bunicule, las-o pe Ştefana, spune-mi mai bine ce ne facem?

— Ce *te* faci. Nu ce ne facem!...'

4

„Azi am stat de vorbă cu Ştefana. Pentru prima dată am stat cu adevărat de vorbă cu Ştefana. Sunt atât de... ah, dacă m-ar vedea bunicul, ar râde de mine, fiindcă nu-mi găsesc cuvintele. De fapt, ce m-o fi apucat să mă spovedesc hârtiei?! N-am avut niciodată pasiunea jurnalelor, dar, de când cu *declaraţia* asta, parcă nu mai sunt eu. Nu mai a. M răbdare până vine bunicul, ca să discut cu el. Orice s-ar spune, sunt atât de... tulburat, acesta este cuvântul. Mai exact: sunt foarte bucuros, deşi nu tot ce-am aflat m-a bucurat. Aveam dreptate când susţineam, acum câteva zile, într-o discuţie, că nu întotdeauna aparenţa exprimă, şi realitatea. Cel mai adesea, lucrurile stau altfel decât par la prima vedere.

De pildă cu Ştefana. Cine ar putea să bănuiască măcar ceva din cele aflate de mine astăzi. Pentru toată lumea, elevi şi profesori, Ştefana Dragomir este „frumoasa liceului", fată deşteaptă, cochetă, dar rece, indiferentă, răutăcioasă chiar. Nu e prietenă cu nimeni, cu nicio fată, cu niciun băiat, deşi atâţia roiesc în jurul ei.

Ce s-o fi întâmplat astăzi cu ea? Cine-ar fi crezut?! Cine şi-ar fi închipuit-o pe Şefana făcând... mărturisiri. Mă rog, cele câteva lucruri pe care le-am aflat, tot mărturisiri sunt, fiindcă ea mi le-a spus şi cred că, cel puţin de la şcoala noastră, nimeni nu le mai ştie.

Şi vorba parcă îi era altfel!... Mai întâi m-a luat în pleasnă, întrebându-mă aşa, pe neaşteptate, în plin coridor:

— Ia spune, Bogdane, cum merge cu *declaraţia de dragoste?* Vezi că se-apropie... premiera şi nu se simte nimic. Probabil că te pregăteşti în taină, vrei să cucereşti pe toate fetele dintr-o dată, aşa-i?

Nu ştiu ce mi-a venit să mă sumeţesc şi eu şi s-o înfrunt:

— Ai o intuiţie fantastică, aşa este, mă pregătesc în mare taină. Vreau să fie o lovitură!

— Ce fel de lovitură?

— O lovitură de teatru! Nu vorbeşti tu de premieră, deci de spectacol?

— Sper să nu te dai în spectacol!

— N-ai nicio grijă!... Dar, ia stai, m-am mirat eu, de când te interesează ce se întâmplă cu mine?

— Te deranjează? s-a auzit glasul Ştefanei, dintr-o dată schimbat. A sunat parcă atât de aproape de mine, de sufletul meu, atât de... fără nicio ironie, că nici nu mi-a venit să cred. De aceea, probabil, am şi întrebat, evident fără rost şi nepotrivit, dar sincer mirat:

— Poftim?!...

— Te deranjează, am spus? a repetat Ştefana pe acelaşi ton. Şi m-a oprit lângă o fereastră în care ardea ca o pală de foc soarele începutului de mai.

M-am apropiat de ea uimit, simţindu-mă învăluit de luminile ei verzi cu sclipiri de aur. Doamne, ce ochi frumoşi are Ştefana! Şi ce păr — cum sunt castanele coapte (a şi suspectat-o, din câte-am auzit, profesoara dirigintă că şi-ar fi vopsit părul, dar s-a convins că nu este aşa şi-a lăsat-o în pace). Şi buzele — care atunci parcă fremătau dureros!... «Ca din carte», Bogdane, ar avea dreptul să mă ironizeze, de data aceasta, bunicul! E adevărat, bunicule, să ştii, e atât de adevărat, că-mi vine să strig de bucurie...

…Nu mai ştiu ce-am îngăimat. Dacă nu m-ar fi cunoscut cât de cât dinainte, cred că nu i-aş fi făcut o impresie prea bună. Ar fi crezut că sunt un mototol. În sfârşit, nici cu ce-am spus mai departe nu cred că aş fi putut să schimb prea mult impresia.

Nici acum nu-mi explic cum de ne-au lăsat în pace colegii. Probabil că fiecare se grăbea să iasă cât mai repede; poate că nici nu ne-au observat. Am ieşit şi noi! Eu zâmbeam aşa, în neştire, şi parcă nu mai vedeam nici pe unde calc. M-am pomenit întrebând-o pe Ştefana:

— Îmi dai voie să te însoţesc spre casă? Apropo, unde stai? E departe? Cu ce călătoreşti, de obicei? (Şi mă gândeam că ar fi fost foarte bine să stea cât mai departe de şcoală şi să mergem pe jos.)

— Dincolo de „Parcul Primăverii”, fu răspunsul Ştefanei. Merg totdeauna pe jos.

— Minunat! Atunci trecem prin parc. De altfel, nici eu nu stau prea departe. Suntem într-un fel vecini.

— Ştiu unde stai!

— Ştii?

— Da, te-am văzut într-o zi ieşind pe poartă cu bunicul tău. Aveţi o casă frumoasă, curte cu flori, cu pomi…

— Casa este frumoasă: bunicul şi bunica şi-au dat toate economiile lor, părinţii mei s-au mai împrumutat şi-au cumpărat-o de câţiva ani. Principalul lucru valoros, cum spune bunicul, e liniştea. Fără această linişte de pe strada noastră, el n-ar fi rămas în Bucureşti. Bunicul şi bunica au fost profesori într-un orăşel liniştit, cu aer curat, lângă munţi… îmi pare rău că nu te-am văzut şi eu atunci…

— Trec des pe acolo.

— Şi nu te-am observat niciodată!

— De obicei luni dimineaţa şi sâmbătă după-amiază.

— Luni şi sâmbătă? Dar ce cauţi tu luni şi sâmbătă pe strada noastră?

— Mă întâlnesc cu cineva!

— Cu cine?

— Secret! zise Ştefana cu cochetărie. Şi parcă în clipele acelea ochii ei căpătară inexplicabile luciri răutăcioase.

— Te rog să mă ierţi că te-am întrebat. De fapt, nu mă interesează, am făcut eu o sforţare supremă să afectez aşa-zisa indiferenţă.

Ştefana a tăcut. N-a mai dat nicio replică. Mergea cu privirile în pământ, de parcă ar fi căutat ceva de preţ, pe jos.

Îmi părea atât de rău că am supărat-o, dar nu ştiam cum să repar lucrurile. Mi-a venit tot ea în ajutor.

— Chiar vrei, cu adevărat, să ştii unele lucruri despre mine, Bogdane? zise, după câteva minute de stânjenitoare şi dureroasă tăcere.

— Crede-mă, Ştefana, de mult doresc acest lucru, de când te-am zărit pe culoarele liceului nostru, astă-toamnă. Ceea ce ştiu până acum, deşi a trecut atâta timp, e că ai venit de la altă şcoală, că eşti o fată deşteaptă, că înveţi bine şi că vrei să te faci doctoriţă…

— De unde ştii că vreau să mă fac doctoriţă?

— Am aflat-o de la Mihai Stamate, care se învârte des în jurul tău, ca şi atâţia alţii…

— Ai încercat şi n-ai avut loc? Sau ţie îţi place să priveşti şi să judeci de la distanţă…

— Nu s-ar spune, dovadă că acum…

— Acum, acum, dacă nu te opream eu, tot aşa ar fi fost

— Ştefana, mă uluieşti.

— Nu e ceea ce aştept eu de la tine, Bogdan Ştefănescu, un tânăr care se pregăteşte, e adevărat, în mare taină, să facă o *declaraţie de dragoste* la vestitul cerc *Noi şi viaţa,* condus de onorabilul nostru *filosof,* un asemenea tânăr nu poate fi uluit de câteva vorbe ale unei fete.

— Ştefana, nu vrei să revenim?

— La ce?

— La tine!…

— În legătură cu mine nu poţi afla nimic interesant. În

orice caz, nimic care să-ţi facă plăcere.

— Deocamdată îmi face plăcere că sunt cu tine. Sunt fericit, Ştefana!

— Uşurel, uşurel, tinere!

— Asta e vorba bunicului meu, când mă aprind, el mi potoleşte astfel.

— E un bărbat interesant bunicul tău, drept să-ţi spun mi-a plăcut!

— O să se bucure când îi voi spune. De fapt şi el vrea să te cunoască.

— El, să mă cunoască?! De unde până unde?!... De unde ştie bunicul tău de mine?

— Ştie! Nu ştiu de unde, dar ştie!

— Mă rog, şi ce ştie?

— În orice caz, nu mai multe decât mine!

— Iar cum tu nu ştii nimic...

— Şi cum vreau să ştiu măcar ceva...

— Cred c-ar fi mai bine să nu ştii mai multe, Bogdane — zise Ştefana, trăgând aer în piept, cu teama de a nu se sufoca parcă!

Am rugat-o să ne-aşezăm pe-o bancă. Din spate ne îmbrăţişau ramurile încărcate de flori ale unui arbust nemaipomenit de frumos, un soi de salcâm special cu flori liliachii, care parfumau ameţitor aerul. În faţa noastră, peste aleea pe care se afla banca, se înălţau semeţi doi brazi desprinşi parcă din ilustratele de Anul Nou. Unul dintre ei avea crescute, în vârful fiecărei ramuri, conuri lungi şi subţiri cu nuanţe galbene, cafenii, roşcate, ca nişte splendide luminări, sute, sute de lumânări ce aşteptau să se aprindă. Aceleaşi conuri, la celălalt brad, erau în întregime, de culoare roşie, un roşu închis. Păreau aproape stranii, nu-ţi venea să crezi că nu sunt nişte lumânări roşii, lumânări adevărate, aşezate cu migală, pe fiecare ramură, de mâna omului.

Ne aflam parcă la ceremonie, la o mare sărbătoare! Ne-

am pomenit gândind amândoi la fel, simţind, mai ales, la fel.

— În apropiere de casa voastră — şi-a început Ştefana mărturisirea — se află un internat

— Exact, este internatul unei şcoli.

— Acolo merg eu, în fiecare luni dimineaţa, să-l duc pe fratele meu mai mic. Şi tot de-acolo îl iau în fiecare sâmbătă după-amiază.

— Ai un frate mai mic, trebuie să fii fericită! am zis eu.

— Aş fi fericită dacă Radu ar putea să stea cu noi, acasă, nu la internat.

— Dar de *ce* îl daţi la internat? Mama ta nu poate să aibă grijă de el?

— De aproape trei ani... mama *nu mai poate* să aibă grijă de niciunul dintre noi.

— De ce?

— Fiindcă... nu mai este!

— Iartă-mă, Ştefana!

— S-a îmbolnăvit grav de inimă şi... ne-a părăsit...'

— Şi tu?

— Eu mă descurc singură, cum pot!

— Te mai ajută, fără îndoială, tatăl tău.

— Din păcate, tata îmi face mai mult rău decât bine. De la moartea mamei, bea mult, bea de câte ori are bani în buzunar. Lipseşte de-acasă... Trebuie să spăl, să fac mâncare, ordine, curăţenie, să am grijă de Radu... Şi-acum, fiindcă ştii destule despre mine, e timpul să plecăm. Te rog să nu mă însoţeşti. Iartă-mă că ţi-am spus atâtea şi că te-am necăjit, fără îndoială. Dar tu m-ai cerut-o. Ţine minte însă că nimeni, în afară de tine, din tot liceul, nu ştie ceea ce ai aflat astăzi. Nici chiar profesoara dirigintă; nu ştiu ce-a scris în rubrica mea din catalog, că nu m-a întrebat nimic până acum. În curând vom termina anul şcolar, odată cu el liceul — şi vei uita şi tu totul! Cu toţii vom uita multe!

— Eu n-am să uit, Ştefana! Nu vreau să uit! Cum aş

putea?!”…

5

— Ştefana, tu ştii că bunicul şi bunica nu s-au certat niciodată?

— Frumos din partea lor, înseamnă că sunt oameni echilibraţi, se respectă, se iubesc, n-au avut nimic de împărţit.

— Cum să nu aibă nimic de împărţit?

— Au avut? Ce? Parcă ziceai că n-au fost bogaţi, că au fost simpli profesori, au muncit toată viaţa din greu.

— Da, şi asta înseamnă că n-au avut nimic de împărţit? Că doar nu la vreo avere mă refer.

— Repet întrebarea: Ce?

— Viaţa, Ştefana! Vieţile lor care s-au făcut una, una singură, pe care au trăit-o împreună. „Viaţa noastră, bunico, viaţa noastră, în ciuda tuturor greutăţilor şi necazurilor pe care le-am trăit şi le-am învins, a fost foarte frumoasă!” Aşa spunea bunicul acum câteva zile.

— Deci tot eu am dreptate, n-au împărţit, au adunat, au pus la un loc, au făcut un tot.

— Îţi baţi joc de mine.

— Eu nu-mi bat joc de nimeni, Bogdane, de nimeni dintre cei care merită respect, cu atât mai mult de tine.

— Dar cu băieţii, la şcoală, de ce-i iei peste picior pe toţi? Te întreb nu fiindcă mi-ar părea rău, dar vreau să înţeleg.

— Mă mir cum de eşti tu premiant! Văd că unele lucruri le înţelegi mai greu.

— Am dreptate, deci! Mă iei şi pe mine în răspăr.

— Fiecăruia ceea ce merită, Bogdane. Dar să ne întoarcem la întrebarea ta cu… băieţii… la gândeşte-te la ei şi spune-mi: Mihai Gavriliu — „campionul curtezan”, Alexandru Sima — „fantele”, frate deci întru preocupări, Dorin Popescu, „mustăcioară pomădată”, Costin Haralambie, „picioare fără cap”, aleargă bine, trage bine la poartă, când nimereşte, dar atât, şi alţii ca ei de care nu mă pot mişca măcar pe culoare sau pe stradă, uneori. Ce să apreciezi la ei? Notele proaste? — că de-abia se târăsc dintr-o clasă în alta. Asemenea specimene n-au ce căuta nici în cercul nostru, dar, mă rog, filosoful primeşte pe oricine şi poate că are dreptate — s-o mai prinde câte ceva şi de ei: „Speranţa alină pe toţi muritorii!” Asemenea colegi ai vrea să apreciez?

— Bine, dar aceştia sunt doar câţiva, Ştefana! Şi au, ce-i drept, corespondentele lor feminine…

— Cu care, în aparenţă, se înţeleg foarte bine, dar să ştii de la mine că nici ele „nu dau doi bani” pe asemenea „bărbaţi”. Asemenea „corespondente”, cum le zici tu (Mirela, Liliana, Ana-Maria, Cora ş.a.), află de la mine că-şi cunosc mai bine interesul decât s-ar crede.

— Acum vorbeşti ca bunica!

— Nu ştiu cum vorbeşte bunica ta, n-am avut plăcerea s-o cunosc, dar aşa stau lucrurile.

— Ştii ce spunea într-o zi, nu ştiu cum a venit vorba despre asemenea fete, despre cum vorbesc băieţii cu ele: … „nu există fiinţă, omenească bineînţeles, pe care s-o deranjeze o vorbă bună, o vorbă frumoasă. În orice caz, nu există femeie pe care s-o supere un gând sincer, decent exprimat, potrivit, ca să nu zic neapărat într-o formă aleasă…”

— Bunica ta n-a fost profesoară degeaba…

— Emerită…

— Bravo, cu toate că nu titlurile exprimă neapărat ceea ce este omul! Pe deasupra, este femeie, trebuie s-o crezi.

— Altădată spunea un lucru grozav în legătură cu…

bărbaţii şi cu nevestele... dar nu-ţi spun, să nu râzi de mine, crezând că... Ştii, Ştefana, eu mai mult cu bunicii mei discut. Părinţii sunt plecaţi. În aproape patru ani nu i-am văzut mai mult de două luni.

— Da, am auzit că sunt plecaţi în străinătate.

— Trebuie să vină anul acesta, măcar când dau examen la facultate să fie şi ei.

— Ce zici că spunea bunica ta?

— Dar nu te superi, nu?

— Sper că n-a spus ceva rău despre mine; de altfel, cred că nici măcar nu ştie de existenţa mea.

— Cum să nu ştie, Ştefana?!... În fine, asta e altă poveste. „Bărbaţii — zicea bunica — toţi au nevoie să fie struniţi. Altfel, sunt în pericol să rătăcească, din când în când, drumul cel bun". Iar, în ceea ce mă priveşte, spunea: „trebuie să-ţi iei o nevastă care să ştie ce vrea de la viaţă. Şi ea trebuie să ştie, nu numai voi, care credeţi totdeauna că sunteţi mai grozavi!" Era de faţă şi bunicul, de-aceea...

— E straşnică bunica ta!

— Mie-mi place grozav de bunica şi de bunicul. Tu n-ai...

— Eu n-am bunici: nu mai am pe nimeni, de fapt, în afară de o mătuşă, sora mai mare a mamei, iar tatăl meu „a fost singur pe lume", cum zice el (copil crescut la orfelinat); a fost singur şi a rămas singur. Nu ştiu ce are, nu l-am înţeles niciodată: pe mama se pare că a iubit-o, a fost o femeie frumoasă. De altfel şi el... la înfăţişare eu îi semăn foarte mult; deşi o iubea, se purta însă rău cu ea, o chinuia cu gelozia lui, în timp ce el...

— Unde lucrează tatăl tău?

— În comerţ. E un om cinstit, dar de neînţeles, bun cu alţii, rău cu ai lui. Mama a fost funcţionară într-un minister, desenatoare tehnică. Tata îi scotea mereu ochii că ea „e doamnă", iar el „un pârlit de vânzător!"

— De ce? Fiecare muncă, dacă o faci cinstit...

— Bineînţeles! Mama era o fiinţă aleasă, ca spirit, ca înfăţişare şi comportare. El însă ar fi avut nevoie de... multă cioplitură, cu toate că, atunci când îl vezi aşa, — n-ai zice! Probabil că şi de aceea se mai ţin încă femeile după el... Dacă nu ne-ar ajuta mătuşa mea, care n-are copii, ar fi vai şi-amar de capul nostru! Mătuşa este pensionată de boală, aceeaşi boală ca a mamei — inima! A fost căsătorită demult, a divorţat (nici ea n-a nimerit-o) şi a rămas singură. Mă duc aproape zilnic pe la ea, noroc că stă în apropiere de noi. A lucrat la Fabrica de confecţii... creatoare de modele. Mai desenează şi acum, mai câştigă, în plus, peste pensie, ca să ne poată ajuta pe noi. Ea îmi face, din când în când, câte ceva. De altfel, am învăţat şi eu să croiesc, să cos. Mi-am făcut o rochiţă singură. Şi lui Radu i-am cusut ba una, ba alta...

— Când ai tu timp pentru toate, Ştefana? Eu nu fac decât să învăţ şi cad, uneori, frânt de oboseală.

— Totdeauna femeile au fost mai chinuite şi, în ciuda fragilităţii lor, se pare mai rezistente. Cel puţin unele!...

— Ştefanei, de ce plângi? Te-am supărat cu ceva? Iartă-mă, iartă-mă, te rog!

— Nu m-ai supărat cu nimic. Nu e nimeni vinovat că vieţile noastre se desfăşoară fiecare pe alt făgaş. Dacă aş putea să intru la facultate!

— O fată cu voinţa ta... trebuie să izbutească!

— E greu, e mare concurenţă, dar voi munci zi şi noapte!

— Parcă la electronică...

— Bunicul tău e profesor de matematică şi, din câte am auzit, nu unul oarecare.

— Da, are cărţi publicate, chiar acum urmează să-i apară o culegere de probleme pentru liceu şi admitere în facultate.

— Vezi? Pe când la mine!... Ştii ce mi-a spus profesoara dirigintă astăzi? Că vrea să mă cunoască mai îndeaproape. Pentru ea sunt „o enigmă”. E adevărat că

habar n-are, nu ştie nimic despre mine şi, închipuieşte-ţi, acum vrea să dezlege „enigma”!

— Tu chiar pari o enigmă pentru mulţi oameni. Cum vrei să te cunoască lumea dacă te porţi într-un fel şi gândeşti altfel.

— Şi, mă rog, cum ai vrea să mă port, Bogdan Ştefănescu? Să chem lumea din lume, sau măcar şcoala întreagă, ori clasa, ori pe cei care-i interesează şi… să ţin o conferinţă de presă? Să încep mărturisirile, spunând: „Oameni buni, eu, de fapt, nu sunt cea care par… Dar ce să vă mai spun eu, întrebaţi-l pe colegul meu, pe distinsul meu coleg, fiu al unor oameni distinşi, Bogdan Ştefănescu, de la a XII-a A, vă va spune el cine sunt, el ştie, ştie totul despre mine”!…

— Văd că eşti supărată rău… Mă bucuram că am discutat atâtea, că ne-am spus atâtea, că am ajuns să ştim mai multe unul despre celălalt.

— Sunt puţin obosită şi nervoasă. Te rog să mă ierţi. Trebuia să discut şi eu cu cineva. Prea am adunat multe în mine. Şi s-a nimerit ca acela să fii tu.

— S-a… nimerit? Atât?

— Da, atât! S-a nimerit, că… de aceea te-am oprit atunci pe culoar!

— Avea dreptate bunicul: trebuie un colosal efort de voinţă ca să te înţelegi cu cineva, chiar dacă acest cineva îţi este apropiat.

— Se pare că bunicii tăi spun numai lucruri de ispravă, din câte susţii tu.

— Fiindcă au fost şi sunt oameni de ispravă, să ştii.

— Nu te contrazic, n-am niciun fel de interes.

— Dar ce, aici e vorba de interes? Noi… am stat de vorbă cu vreun interes?

— Cu atât mai bine! Deşi, de data aceasta, tinere, nu cred că stăm prea bine cu… sinceritatea. Eu, de pildă, am avut un interes, pe care l-am şi mărturisit: acela de a-ţi spune ţie măcar ceva din ceea ce am pe suflet E limpede,

nu?

— Îţi mulţumesc pentru acest interes al tău!

— Nu s-ar putea spune că, dacă e greu cu femeile, cu bărbaţii e foarte simplu. Au şi ei complicaţiile lor.

— Poate, dar unele lucruri devin complicate pentru că oamenii le complică.

— Sau viaţa.

— Viaţa le complică, dar le şi dezleagă.

— Se cunoaşte că suntem membri ai cercului *Noi şi viaţa.* Ce „filosofie" pe capul nostru! Ar avea de ce să zâmbească Dan Panaitescu!

— De ce crezi c-ar zâmbi? Prostii în orice caz nu spunem. Şi-apoi sunt lucruri ce ne interesează, nu?

— Vezi că ai ajuns la vorba mea? Ne interesează!

— Mă bucur că ai spus *ne...*

— Vrând să subliniez că şi tu ai avut un interes... De ce te uiţi aşa la mine? Mă măsori de parcă ai vrea să mă cumperi.

— N-am eu bani să te cumpăr pe tine. Mi-ar trebui prea mult aur.

— Oho! De unde ştii că sunt aşa de preţioasă?! S-ar putea să te înşeli.

— Nu spun nu.

— Care va să zică, vorbim de circumstanţă; am învăţat de la bunici că fetelor trebuie să le spunem vorbe frumoase şi... tot nu costă nimic...

— Ştefana, nu-ţi permit să-ţi baţi joc...

— Nu-mi permiţi?!... Ce nu-mi permiţi? Dar cine eşti tu să-mi permiţi sau nu mie ceva? Cine eşti...

— Degeaba te străduieşti, că ochii tăi acum spun... altceva, n-au fulgere în ei, ca să zic aşa!

— Dar de unde ştii tu, elev Ştefănescu Bogdan, ce spun şi ce nu spun ochii unei colege dintr-a XII-a B? De unde şi de când ştii tu că au sau nu „fulgere"?! Ce, ochii ei sunt fenomene meteorologice?

— Meteorologice, nu, dar fenomene, da! Sunt...

fenomenal de frumoşi! Asta el în ceea ce priveşte întrebarea cu timpul şi locul, răspund: într-o oarecare măsură, de aproape un an de zile; ceva mai bine, de curând, de câteva săptămâni; asta ca timp; locul — când ici, când colo; şi a doua oară — că fericirile acestea nu pot fi prea dese — aici, aici, pe această bancă, spre care parcă fără să vrem neam îndreptat şi acum. Priveşte, brazii din faţa noastră s-au pregătit din nou de sărbătoare: şi-au prins pe ramuri lumânările, sute de lumânările galbene şi roşii, iar acum sunt gata să le aprindă ca să ardă în templul… sfintei, fermecătoarei naturi. Salcâmul cel cu flori liliachii şi-a întins braţul său ocrotitor peste banca… mărturisirilor noastre, iar pe la picioare, se grămădesc în grupuri multicolore panseluţele, care zâmbesc, zâmbesc cu ochi fericiţi! Zâmbesc, că ce altă treabă au, după cum văd că zâmbeşti şi tu „a râde” — din cauza romantismului meu… leşinat! M-am molipsit de la bunicul, el e cu matematica, dar şi cu poezia! Noroc că bunica-l readuce mereu la realitate, restabilind echilibrul, aşa că, pe medie, treaba iese bună. De aceea-ţi spuneam că ei nu s-au certat niciodată. Auzi, Ştefana, bunicul şi bunica nu s-au certat niciodată în patruzeci şi patru de ani… Cel puţin aşa susţin ei. Eu citez doar.

— Frumos din partea lor, înseamnă că sunt oameni echilibraţi, se respectă, se iubesc, n-au avut nimic de împărţit!

— Da, „n-au avut nimic de împărţit”!

6

— Bogdane, ia priveşte, ce moment înduioşător!

Trebuie să fie necăjită biata femeie dacă e în stare să se despartă o săptămână întreagă de copil Cine ştie ce greutăţi o fi având?

— Dar e Ştefana, bunicule! Nu-i nicio femeie... Ştefana, Ştefana! Iartă-mă c-o strig, aş vrea s-o cunoşti şi dumneata.

— E Ştefana?! Atunci băieţelul?

— Băieţelul e fratele ei, Radu, fratele Ştefanei, bunicule.

— Ştefana, iartă-mă că te-am strigat... aş vrea... bunicule, dă-mi voie să ţi-o prezint pe colega mea.

— Ştefana Dragomir! El e fratele meu, Radu!

— Mă bucur, domnişoară Ştefana, mă bucur mult că te cunosc. Va să zică, dumneata eşti... fata despre care...

— Nu înţeleg...

— Bogdane, *„O fată frumoasă e / cum ne-o arată soarele: /* pe *cale veche o minune nouă, / curcubeul ce sare din rouă...”* Ţi-e vocabularul sărac, nepoate, ce mi-ai spus tu despre colega ta e departe de a exprima...

— Domnule profesor, domnule Ştefănescu...

— A, dar văd că mă cunoşti, domnişoară...

— Bunicule!

— Lasă, lasă, Bogdane! Domnişoară Ştefana, te rog să mă ierţi, e o bucurie sinceră şi, crede-mă, nu una de fiecare zi! Nepotul meu, dar, în sfârşit.. Încotro mergeţi? Noi am plecat să cumpărăm câte ceva, am primit sarcini de la... stăpâna noastră de-acasă şi, ce să facem, le îndeplinim cu plăcere.

— Noi mergem spre casă...

— Ştefana, n-ai zis că-mi cumperi o locomotivă cu vagoane? Vreau o locomotivă cu vagoane!

— Ce spui, flăcăule, vrei o locomotivă cu vagoane? Te faci mecanic?...

— Nu mă fac mecanic, dar mâine e ziua mea şi Ştefana mi-a promis că-mi cumpără o locomotivă electrică cu vagoane.

— Radule, se poate?

— Dar ai zis că-mi cumperi!

— Îţi cumpăr, sigur că-ţi cumpăr. Mergem acolo, lângă noi.

— La magazinul unde-am văzut-o eu, da?

— Sigur, hai să mergem! Domnule profesor, şi eu mă bucur că v-am cunoscut. Vă mulţumesc pentru cuvintele frumoase...

— Părinţii dumitale trebuie să fie fericiţi, domnişoară Ştefana, au doi copil...

— Noi n-avem mamă...

— Cum?!...

— Bunicule, lasă că-ţi povestesc eu.

— Ce-ai spus, Radule?

— Iertaţi-l, domnule profesor! Vă rugăm să ne iertaţi. Bună seara!

— Mda! Şi câţi ani împlineşti mâine, flăcăule?

— Opt ani!

— O, dar eşti băiat mare! De-acum trebuie să ai grijă de sora ta.

— Ea are grijă de mine, că tata...

— Radule!

— Ce-i cu tata?

— Cu tata nu e nimic, domnule profesor, tata trăieşte, e bine, lucrează...

— Sigur, sigur... atunci să mergem până la colţul străzii, avem acelaşi drum. Iar locomotiva cu vagoanele aţi putea să le cumpăraţi şi de la un magazin de-aici, din apropiere, îl ştiţi, nu? S-a deschis de curând şi e foarte bine aprovizionat. Intr-acolo mergem şi noi. Dacă nu l-aţi vizitat până acum, sunteţi invitaţii mei.

— Vă mulţumim, dar...

— Niciun dar... adică te-aş ruga să nu mă refuzi, domnişoară Ştefana. Cred că şi Radu e de acord să meargă, da?...

...— Asta, asta, pe asta să mi-o cumperi, Ştefana, te

rog! Uite ce frumoasă el Şi vagoanele, şi…

— Radule, dar asta e prea scumpă!

— Îmi dai voie, domnişoară! Aţi primit să fiţi invitaţii mei. Atunci, lăsaţi-mă să am şi eu o bucurie, încă o bucurie pe ziua de astăzi. Care-ai zis că-ţi place, Radule, asta? Pe asta o cumpărăm! Iat-o! Te rog s-o primeşti… odată cu urarea noastră de: „La mulţi ani!” Să te faci mare, să fii cuminte, să înveţi bine…

— Am numai note de zece!

— Bravo! Foarte bine! Să ajungi inginer mecanic!

— Mulţumesc! îmi daţi voie să vă sărut?

— Cum să nu, Radule, vino să ne-mbrăţişăm, ca între bărbaţi! Şi-acum, fiindcă ştiu unde te afli toată săptămâna, am să te vizitez, să mai stăm de vorbă. Eşti de acord?

— Vreţi să fiţi bunicul meu?…

— Radule!

— Ce s-a întâmplat, Ştefana?… Te rog să nu plângi, e păcat, strici frumuseţe de ochi! Sigur, sigur, Radule! Dacă vrei tu… Măi copii, haideţi să ieşim de-aici că e o căldură, simt că mă-năbuş.

— Bunicule, ţi-e rău?

— Nu te speria, Bogdane, n-am nimic! Motorul de dinăuntru iuţeşte pasul şi uneori mai gâfâie! Dar mai ţine el, trebuie să mai ţină. N-ai auzit-o pe bunică-ta? „Să ajungem neapărat să-l vedem pe Bogdan la casa lui, să-l vedem fericit la casa lui!” Să ajungem neapărat! E o poruncă înaltă, nepoate. Trebuie îndeplinită. Aşa că… lartă-mă, domnişoară Ştefana, aşa-s bătrânii, se înduioşează mai uşor; încep să trăiască, mai ales, prin cei care vin după ei… Radule, noi doi o să fim prieteni buni, ai înţeles? Dacă vrei, o să-ţi cer voie de la şcoală, să mai vii, din când în când, pe la mine. Şi s-o aduci şi pe sora ta. Eşti de acord, da? Ei, atunci să ne spunem „La revedere” şi să ne vedem cu bine! Daţi-mi voie să vă îmbrăţişez pe amândoi, şi pe tine, Radule, şi pe tine, Ştefana.

— Bună seara, bunicule, nu ştiu cum să vă mulţumesc… pentru tot!

— Să rămâi tânără şi frumoasă!…

— ”O fată frumoasă e
o închipuire ca fumul,
de ale cărei tălpi, când umblă,
s-ar atârna ţărna şi drumul”.

— Faci progrese, mânzule. Văd că a început să-ţi placă şi Blaga, de la o vreme.

— Merg pe urmele matale!

— Dacă mergi pe urmele mele, atunci trebuie să-ţi plăteşti, mai întâi, datoriile.

— Ce datorii?

— Nu zău, n-ai nicio datorie? Îţi place în ce situaţie m-ai pus? De ce nu mi-ai spus nimic până acum despre familia Ştefanei?

— Pentru că n-am avut timp. Şi-apoi, fiecare lucru la vremea sa! Dumneata m-ai învăţat doar.

— Aşa e, numai că, de data aceasta, timpul m-a luat peste rând.

— Se mai întâmplă, bunicule, dar te-ai descurcat bine. Aşa că…

— Mulţumesc!

— … Acum trei ani, mama Ştefanei…

7

Într-o dimineaţă — îşi reaminti Bogdan — se hotărâse s-o aştepte pe Ştefana în faţa casei, ca să meargă

împreună la şcoală. S-a sculat mai devreme, a trecut pe la florăria din colţul străzii sale, de la care a cumpărat o frumoasă garoafă albă…

„Aleea Castanilor”, unde locuia Ştefana, nu era prea departe. A traversat „Parcul Primăverii” în câteva minute. Cu garoafa în mină, aştepta în faţa unei porţi. În apropiere, pe un panou de afişaj, prins de gard, se afla un anunţ frumos colorat care vestea că… nu ştiu unde… se organizează un concert de muzică rock. Bogdan citea afişul, când, deodată, întorcând capul, observă că din partea stângă se apropia profesoara dirigintă a Ştefanei, pe care elevii o porecliseră „Isoscel”. Se zăpăceşte, vrea să ascundă floarea la spate, dar apoi o înghesuie, la repezeală, în servietă, frângându-i codiţa.

— Ce e cu tine, aici, Bogdane? îl ia în primire profesoara.

Băiatul a îngheţat, cu ochii pe uşa casei, unde îşi făcuse apariţia Ştefana, cu servieta în mână. Văzând scena, fata se ascunde în grabă după o tufă de trandafiri, dintr-o margine a aleii ce ducea spre poartă, chircindu-se la pământ, ca să nu fie observată. Priveşte, speriată, din spatele trandafirilor, la ceea ce se întâmplă…

— Ştiţi… aştept un coleg, se bâlbâie Bogdan.

— Ca să mergeţi împreună la *trăsnaia* asta? adăugă „Isoscel” privind spre afiş…

— Nu… dar…

— Bine, bine! Ne vedem la şcoală! Astăzi avem oră de matematică, aşa-i? mai spune diriginta Ştefanei, în timp ce se îndepărtează.

Băiatul răsuflă uşurat…

— Bogdane, ce e cu tine aici? îl întreabă Ştefana, alergând către el. Dacă mă vedea şi pe mine? Bine că nu ştie unde stau!

— Iartă-mă! Am venit să te iau la şcoală! îi răspunde băiatul, cu un zâmbet pe buze…

După câteva ore, într-o recreaţie, Marius, colegul de bancă al lui Bogdan, zăreşte garoafa în servieta acestuia, care era întredeschisă. Bagă mâna încetişor şi-o scoate.

— Ia uitaţi-vă, minunea-minunii — zice el, ridicând stropul acela de spumă albă, frumos parfumată, în văzul tuturor, servieta lui Bogdan a început să producă flori!...

Desigur pentru cea mai" şi... „cea mai", subliniază el cuvintele, însoţindu-le de gesturi specifice, care voiau să sugereze chipul şi silueta Ştefanei... Ceea ce nu înţeleg eu... este de ce stă biata floare în geantă?! A!... N-avem curaj! Ei, dacă-i aşa, atunci să-l ajutăm în muncă, e colegul nostru doar — adaugă Marius, îndreptându-se spre uşă, cu garoafa în mină.

Bogdan, aflat în apropierea băncii, îl somează:

— Te sfătuiesc să te potoleşti!

Marius îşi continuă drumul. Bogdan îl prinde de piept şi vrea să-i ia floarea. Eugen, un alt coleg, intervine, încercând să-i despartă. Marius scapă, o zbugheşte pe uşă şi aleargă spre sala de clasă a Ştefanei, aflată în apropiere. Bogdan şi Eugen îl urmăresc, dar, auzind soneria de intrare la ore, se opresc.

— Lasă-l domnule-n pace, nu ştii că e zurliu? îi spune Eugen lui Bogdan. Apoi, intrând în clasa Ştefanei, îl vede şi îl aude pe Marius, cum declamă solemn, cu garoafa în mână:

— Din partea mea, această floare — ca pe o splendidă „corolă de minuni a lumii"...

— Aiurea! îl întrerupe Eugen, ironic. A furat-o prăpăditul de la cimitirul Belu, nu vedeţi că n-are coadă?!...

În uşă apare profesoara de matematică, diriginta clasei. Marius şi Eugen încearcă să se furişeze neobservaţii, dar nu reuşesc.

— Ce e cu voi? De ce nu sunteţi în clasa voastră?

— Imediat, tovarăşă profesoară! Ne scuzaţi! răspund băieţii, ieşind în grabă.

În timp ce „Isoscel" notează absenţii în catalog, Liana,

o fată din clasă, scrie un bilet colegei sale, Cristina Stamate. Aceasta îl primeşte şi începe să-l citească, ascunzându-l, pe jumătate, în pupitru…

„Sfinxul se topeşte pentru «cea mai» şi… «cea mai» — scrisese Liana. Venit împreună şcoală!” Cristina o întrebă ceva pe Liana. Profesoara le observă, se apropie de bancă, cerând biletul. Cristina n-are încotro şi i-l dă… „Isoscel” îl citeşte… Apoi întreabă cu o anume naivitate:

— Cine e, dragă, „Sfinxul”? Şi ce înseamnă asta… „se topeşte”?

— Cum? Nu ştiţi cine e „Sfinxul”? Distinsul nostru coleg, Bogdan Ştefănescu, dintr-a XII-a A — se oferă Liana s-o lămurească.

— Cineee? Bogdan?! întreabă, cu mare mirare, „Isoscel”. Şi de ce „Sfinx”?

— Pentru că este… foarte serios, şi rece, ca un sloi de gheaţă… răspunde fata cu o voalată obrăznicie… Numai că… acum, după cum vedeţi, „se topeşte”…

— Aţi înnebunit de tot! zice profesoara. Apoi, curioasă, mai întreabă: Dar povestea asta… „cea mai” şi— „cea mai”, la ce se referă?!…

Clasa izbucneşte în râs. Câteva fete, printre care şi Cristina Stamate, întorc capul spre Ştefana. Aceasta este roşie ca focul.

„Isoscel” are o revelaţie. Se apropie, o priveşte sever, făcându-i semn, cu arătătorul, să se ridice.

— Ascultă, fetiţo, tu unde stai? Nu cumva pe „Aleea Castanilor?”

Ştefana a încremenit.

— Aha! spune profesoara, făcându-i semn să se aşeze.

Ştefana nu se putea opri din plâns… După ore, ajunseseră în „Parcul Primăverii”. Se aflau acum Pe „banca lor”…

— Gata cu „Isoscel”! exclamă Bogdan, ştergându-i lacrimile şi mângâindu-i obrazul. Şi-acum, priveşte în

ochii mei, hai, priveşte, priveşte!

Ştefana îl învăluie cu luminile ei verzi, înfiorate de tristeţe.

— Recunoşti că mâine mergem la reuniune? o întreabă Bogdan. Da, ori ba?

Ştefana lăcrimează încă.

Bogdan reia, cu acelaşi aer fals-serios:

— Instanţa întreabă încă o dată: Da, ori ba?

Fata, vrând-nevrând, intră în joc:

— Da! răspunde ea.

— Ei, bine, reuniunea nu e mâine!

— Cum, nu e „mâine”?!... se nelinişteşte Ştefana.

— E azi, acum! Fii atentă! spune Bogdan, făcând gestul clasic al prestidigitatorului: „Hocus, Pocus, Preparatus! Ciribic, Ciribaboi!”...

Chipul Ştefanei se înseninează...

8

Sala de sport a liceului, frumos ornamentată şi luminată, a fost transformată în ring de dans.

Bogdan şi Ştefana, printre alte perechi de fete şi de băieţi din clasa a XII-a, dansează, în ritmul unei melodii modeme, interpretate de o formaţie de muzică uşoară, compusă din elevi.

Pe o latură a sălii se află câteva mese, pe care pot fi văzute sticle de „Pepsi” şi cu apă minerală, ca şi platouri cu diferite dulciuri.

Undeva, într-un colţ mai retras, Dan Panaitescu, *filosoful,* discută cu „Isoscel”. Ceva mai departe, alţi câţiva profesori se află într-un grup de elevi.

„Isoscel”, indignată, exclamă:

— Poftim! Cu ce trebuie să-mi pierd eu vremea sâmbătă după-amiază!

Profesorul Panaitescu priveşte peste sala, cu un aer meditativ, ca şi cum n-ar auzi-o!

În acest moment, Eugen, cu o tavă în mână, pe care se află pahare cu „pepsi” şi o farfurie cu fursecuri, invită pe cei doi profesori să servească.

Tocmai atunci dansul se termină. Bogdan face o „reverenţă” în faţa Ştefanei. Orchestra începe o altă melodie. Câţiva băieţi se apropie, în acelaşi timp, de Ştefana, cu două degete ridicate, ca la lecţie, cerând favoarea de a fi acceptaţi ca parteneri.

„Isoscel”, preocupată de ceea ce se întâmplă, a rămas cu paharul neatins. Se adresează lui Panaitescu, într-o clipă în care acesta privea amuzat spre Ştefana:

— Ce-or fi găsind, domnule, la fata asta?... Că nu e nicio scofală de capul ei... Şi e dintr-o familie... O să-l strice pe Ştefănescu!...

Filosoful nu răspunde. O urmăreşte, mai departe, pe fată, cu acelaşi zâmbet pe buze.

Marius, cocoţat pe un spalier, cu microfonul în mână, anunţă cu căutată emfază:

— Orchestra, stop! În programul serii — urmează *concursul de dans,* organizat de clasa a XII-a A. Atenţiune, atenţiune! Perechile vor ieşi din căciulă! Poftiţi la „inimioare”!

Băieţi şi fete se îngrămădesc în jurul lui Eugen, aflat în apropierea orchestrei. Acesta ţine într-o mână, ca pe nişte cărţi de joc, dispuse în evantai, „inimioare” bleu, pentru băieţi, iar în cealaltă — „inimioare” de culoare roz, pentru fete.

— ”Inimioarele” secrete — pentru băieţi, pentru fete! strigă el, ca la târg.

Elevii trag „inimioare”, pe care sunt înscrise nume din cupluri celebre de îndrăgostiţi.

Bogdan şi Ştefana se apropie de Eugen. Sala se întretaie de strigările celor ce-şi caută perechea:

— Dante o caută de Beatrice, strigă un băiat, fluturându-şi „inimioara”. De undeva se aude:

— Prezent! Şi, lângă cel ce strigase, îşi face apariţia o fată deşirată, nu tocmai plină de farmec, în mod evident mai înaltă decât partenerul ei!

— Ehe, fericirea nu se cucereşte uşor: are de traversat băiatul un întreg „Purgatoriu”!... exclamă Eugen către colegul de-alături.

Alte strigări, alte căutări şi *cuplurile* se formează: Felii şi *Otilia, Paul* şi *Virginia, Daphnis* şi *Chloe, Romeo* şi *Julieta, Petrarca* şi *Laura, Eminescu* şi *Veronica* etc.

Ştefana trage o „inimioară”. Marius, văzând-o, coboară repede de pe spalier şi o întreabă:

— Ce ţi-a picat?

— *Isolda!* răspunse fata.

Marius se strecoară spre Eugen şi-i suflă la ureche:

— Opreşte-l pe *Tristan* pentru Bogdan!

Îi vine rândul să tragă o „inimioară” şi lui Bogdan.

— Cea din dreapta! îi şopteşte Eugen, conspirativ. Bogdan o trage repede şi-o priveşte. Se îndreaptă spre Ştefana, care tocmai îl căuta cu privirea.

— Ce ai? îl întreabă ea, curioasă.

— Dar tu? răspunde băiatul, după care îşi desfac palmele cu cele două „inimioare” — pereche.

În acest moment, chipurile lor sunt fulgerate de o lumină: urcat pe o „capră” de sport, Marius fotografiază cu blitz-ul, strigând:

Un *om — şi-un om! Un om — şi-un om! Şi o fotografie pentru veşnicie!”* Vorbele lui constituiau o replică la o altă expresie, pe care tot el o găsise, în primăvară, când săpau pomii din parcul liceului. Fiecare elev din clasa a XII-a plantase, cu patru ani în urmă, câte un pom — aşa, *„ca să prindă şi ei rădăcini*, să nu-şi uite *cuibul* din care îşi vor lua zborul în viaţă” I după cum le spusese directoarea

lor. Pomii se făcuseră mari, iar elevii îi săpau în jur de câteva ori pe an. În primăvară, fiecare se afla lângă pomul lui. Marius îi fotografia, strigându-le: *„Un om — şi-un pom! Un om — şi-un pom! Şi o fotografie — pentru veşnicie*!”

Atunci, Ştefana privea, nedumerită, în jur, necunoscând „povestea” pomilor şi neştiind de care să se apropie şi ea. Mai mulţi băieţi o invitau, în acelaşi timp, fiecare oferindu-i „pomul lui”, dar „cu inima stăpânului cu tot”.

Bogdan terminase de săpat şi, în clipele acelea, îmbrăca în haină proaspătă de var tulpina teiului *său* falnic, pe care-l plantase în parc, în anul în care devenise elev al acestui liceu. Mâna plimba bidineaua ca-ntr-o mângâiere tandră, peste obrazul neted al teiului, în timp ce ochii băiatului stăruiau, gânditori, asupra chipului Ştefanei. Ea nu-l vedea însă. Totuşi, parcă îl căuta, mutându-şi privirea de la un pom la altul. Când l-a găsit, s-a făcut o tăcere ca de început de lume. Nu mai era nimeni în jur, în afară de ei doi — scăldaţi în boarea unei vrăji de frumuseţe şi lumină. O minge de fotbal ţâşni, din stradă, peste gardul şcolii şi se opri drept în capul lui Bogdan. Ca trezit dintr-un vis, băiatul începu să râdă. Ştefana zâmbi şi, după câteva secunde, o porni spre intrarea în liceu…

…Acum dansau dezlănţuiţi, puşi ca pe jar de fluxul tonic al unei melodii alerte. Perechile se împuţinaseră pe măsură ce se trecuse, în cadrul concursului, de la un dans la altul. Rămăseseră încă două, în afară de Ştefana şi Bogdan.

— Punctajul cel mai mare, până acum, îl deţine perechea *„Tristan şi Isolda”!* anunţă Marius, ceremonios.

Sala aplaudă frenetic. Cei doi, cu chipurile îmbujorate, se priveau bucuroşi.

— Urmează ultima probă: *vals!* adaugă Marius.

Printre dansatorii rămaşi în concurs se strecoară o undă

de nelinişte.

— Ce facem, n-am dansat niciodată vals! îi şopteşte Bogdan partenerei sale.

„Isoscel” se luminează:

— Ei, puişorilor, acu’ să vă văd! exclamă ea, de la masa prezidiului. Că la zbânţuială… nu vă-ntrece nimeni!

O pereche abandonează.

— Să renunţăm şi noi! spune Bogdan.

— Nici vorbă! Poate câştigăm! îi răspunde Ştefana.

— Dar nu-nţelegi că nu ştiu?

— Fii atent la mine, mai bine-zis lasă-te în voia muzicii, îl îndeamnă fata, în timp ce orchestra face să răsune în sală mătăsoasele acorduri ale celebrei melodii „Valurile Dunării”.

— Un’-doi-trei! îi şopteşte Ştefana lui Bogdan. Ia-te după mine şi capul, sus! Zâmbeşte! Acum! adaugă ea, încordată ca un arc.

Cei doi încep să danseze.

Cealaltă pereche face câţiva paşi stângaci, dar fata, nervoasă, îi spune partenerului:

— Nu insista, nu pot! Ne facem de râs! Se desprind din dans, abandonând…

Bogdan dansează din ce în ce mai dezinvolt, condus cu eleganţă de Ştefana, care îi imprimă ritmul, şoptindu-i: „Un’-doi-trei! Un’-doi-trei!”

Băieţii şi fetele de pe margini aplaudă ritmic… Ştefana şi Bogdan radiază de fericire…

9

— Bogdane, eşti gata?

— Gata!

— Dă-i drumul, imprimăm: Stimate colege şi stimaţi colegi, membri ai mult îndrăgitului nostru cerc de dezbateri… să le zicem *filosofice* (deşi ele nu sunt chiar totdeauna) — *Noi şi viaţa;* stimaţi ascultători, adică invitaţi (presupunem că vom avea şi invitaţi, Bogdane, nu? La o asemenea temă)…

— De asta te ocupi tu.

— O.K. 1 Ca şi de altele, după cum se vede. Deci, să revenim: Ne aflăm cu microfonul şi, bineînţeles, cu aparatul de imprimat (dar aşa se spune — mai reportericeşte — numai cu *microfonul)* în casa colegului nostru din clasa a XII-a A, Bogdan Ştefănescu, eroul acestei zile, vă rog să mă iertaţi, de două ori erou: o dată, pentru că astăzi, 15 mai, din anul de graţie una mie nouă sute optzeci şi… colegul nostru împlineşte fericita vârstă de nouăsprezece ani, şi a doua oară pentru că, în ziua în care dumneavoastră veţi asculta ceea ce noi punem la cale acum, rezultatele „genialelor" noastre idei şi ale încordatelor noastre eforturi…

— Marius, dar eşti formidabil, vorbeşti ca un adevărat reporter şi ai o vervă!… Nu degeaba vrei să te faci tu…

— Ziarist, colega! Vă rog să mă iertaţi, stimaţi ascultători, dar, după cum vedeţi şi mai ales veţi vedea, nu sunt singur şi mai intervine câte cineva înainte de a i se da intrarea în scenă. Entuziasm tineresc, ce să-i faci?! După cum vă spuneam, colegul şi, aş îndrăzni să spun, prietenul nostru Bogdan Ştefănescu este încă o dată erou, pentru că astăzi, adică de astăzi în cinci zile, deci săptămâna viitoare, la şedinţa cercului, el ne va face acea formidabilă şi mult aşteptată *Declaraţie de dragoste!*… Vă rog, încă o dată, să mă scuzaţi, aici se aplaudă, nici n-am început şi se aplaudă, vă închipuiţi ce va fi după…

— Cum n-am început, Marius, de două ore discutăm, petrecem aici şi tu spui că „nici n-am început"?

— Iertare, o voce… o altă drăgălaşă voce, a unei tot

atât de drăgălaşe colege, mă întrerupe, amintindu-mi, de fapt, că trebuie să vă dau o serie de lămuriri.

Mai întâi, prezentările:

La microfon — Marius Florescu, tot de la a XII-A (de altfel, toţi cei de-aici sunt de la a XII-a A, cu o singură şi… foarte plăcută excepţie, pe care o vom descoperi la timpul potrivit); pe mine mă ştiţi dumneavoastră, de la serbări, de pe la cenaclu, de pe la cerc, în fine, sunt mai mereu cu… *microfonul,* căci vreau să devin ziarist şi, astă* seară, daţi-mi voie să fac un exerciţiu. Îmi permiteţi, da? Vă mulţumesc!

Lângă mine, în această plăcută cameră, în această plăcută casă, cu gazde extrem de amabile, încântătoare aş zice — bunicii colegului nostru, eminenţi dascăli, pensionari acum, care au fost aşa de înţelegători cu noi în seara aceasta, tolerându-ne entuziasmul excesiv uneori, luminând încâlcelile din vorbele şi din gândurile noastre cu ponderate sfaturi şi cu vorbe de duh, pentru care le mulţumim cu plecăciune — lângă mine, deci, se află eroul nostru, dimpreună cu unsprezece colegi ai domniei sale: cinci băieţi şi şase fete; cinci fete — pentru cinci băieţi, iar a şasea — a şasea este foarte plăcuta excepţie despre care vorbeam şi care, îmi permit să cred, este invitata de onoare a sărbătoritului nostru. (Stimaţi ascultători, *ea* a roşit, *el* a roşit, noi… noi facem haz, adică ceilalţi colegi ai mei fac haz, pentru că eu nu-mi permit, având o importantă misiune de îndeplinit şi, fiindu-mi, la urma urmei, în joc viitorul meu de *ziarist,* dacă nu cumva de *inginer).* De fapt, noi toţi am venit aici, în această seară, pentru colegul nostru, să-i urăm, să ne bucurăm împreună cu el, să-i cântăm, hai: unu, doi, trei, şi: „Mulţi ani, trăiască!… Mulţi ani trăiască!… La mulţi ani!”

Aţi ascultat şi dumneavoastră — voci tinere, izvorâte din piepturi tinere, voci care au vibrat la aceeaşi înălţime de simţire, mai puţin de diapazon (ştiţi, nu toţi colegii mei fac parte din corul şcolii), dar asta n-are importanţă.

Acum, vă rog să mă iertaţi (v-am cerut de prea multe ori iertare, dar aşa sunt eu: foarte politicos), voiam să vă 6pun că acum mă aflu într-o mică încurcătură: nu ştiu ce să fac — să vi-i prezint pe colegii mei sau?... Am hotărât: nu vi-i prezint acum, ci într-un alt moment mai potrivit (ori în mai multe momente, vom vedea noi). Ceea ce vă pot spune de pe acum, însă, este că toate colegele noastre, dar absolut toate sunt fete drăguţe, amabile, pline de viaţă, ştiu să danseze foarte frumos, să discute etc., etc.; una însă este de-a dreptul... Permiteţi-mi să vă reproduc vorbele cu care a întâmpinat-o distinsa şi amabila noastră gazdă — bunica lui Bogdan (eram prin preajmă şi am tras cu urechea):

— ”Vai, dar frumoasă eşti, fetiţo, — a zis bunica — vino să te văd mai de-aproape! Au avut dreptate *băieţii* mei (adică bunicul şi nepotul, n.n.). Şi ce bine îţi vine rochiţa aceasta vernil, ai ales-o special pentru ochi, nu?”

— ”Vă mulţumesc, doamnă, vă mulţumesc din inimă, sunteţi prea amabilă şi prea bună cu mine! Vă rog să mă iertaţi pentru întârziere — a trebuit să-l duc pe Radu, fratele meu mai mic, la mătuşa mea, n-aveam cu cine să-l las altfel; tata are nişte treburi în seara aceasta...”, a spus invitata de onoare a sărbătoritului, colegă de la a XII-a B, pe care sunt sigur că o bănuiţi dumneavoastră chiar dacă nu-i rostesc numele.

Nici băieţii nu sunt mai prejos. Chiar m-am mirat de ei, sunt colegii mei, îi ştiam, mai exact aveam impresia că-i cunosc bine, dar uite că în seara aceasta mi s-au dezvăluit altfel. Avea dreptate cineva care spunea că: *adolescentul, tânărul, constituie un univers prea puţin explorat! idee la care, permiteţi-mi să adaug modestul meu îndemn -. „Oameni, cunoaşteţi mai bine acest univers! Tovarăşi, staţi de vorbă cu tinerii, mai mult şi mai apropiat, aşa, de la suflet la suflet, — veţi vedea că şi ei au suflet!” Stimaţi ascultători, aici din nou se aplaudă şi se subliniază: „Şi încă ce suflet!”*

Şi acum, după aceste prezentări cam lungi („lungi”, „lungi” mă aprobă şi colegii mei), să intrăm în problemele esenţiale ale reportajului nostru, a cărui iniţiativă, să-mi daţi voie, cu modestie, să recunosc, eu am avut-o. Că i-am zis, la un moment dat, lui Bogdan, după atâtea discuţii ale colegilor mei: ce bine ar fi fost dacă s-ar fi înregistrat măcar o parte din ceea ce s-a spus în seara aceasta aici despre atâtea probleme, dar şi despre una care ne interesează pe toţi — îi dăm dreptate, încă o dată, conducătorului cercului nostru şi-i mulţumim că ne-a propus o dezbatere în legătură cu... Este vorba, stimaţi ascultători, despre ceea ce, de câteva săptămâni, discută, când într-o împrejurare, când în alta, nenumăraţi tineri ai liceului nostru: *dragostea.*

Şi-atunci, pe loc, am convocat o şedinţă fulger în doi, adică între mine şi Bogdan, am propus forma — veţi vedea imediat — este cu totul „originală”, am supus propunerea masei spre deliberare, am primit, notaţi: cu aplauze, aprobarea şi, iată-ne în exerciţiul funcţiunii.

Cei zece tineri sunt pregătiţi (organizatorii nu vor fi, bineînţeles, supuşi testului), fiecare are hârtie şi creion, mese, colţuri de mese, de dulapuri sau propriii genunchi la dispoziţie, aşteptându-ne doar întrebările. Rugăm pe tovarăşii profesori, amabilele noastre gazde, să ne ierte eventualele stângăcii din formularea întrebărilor.

Acum îi rog pe cei zece colegi să scrie titlul:

DESPRE DRAGOSTE

— Extemporal —

.....

Colegele şi colegii lui Bogdan au plecat cu toţii deodată, încântaţi de întâlnirea lor, de isprava cu reportajul-anchetă, de câte şi-au spus şi au simţit, de faptul că au petrecut împreună câteva ore, într-o atmosferă de clocot tineresc al minţii şi sufletelor lor. Bunica şi bunicul i-au petrecut până la poartă, înconjurându-i cu sentimente calde de părinţi şi de

dascăli.

Bogdan i-a însoţit mai departe, până la capătul străzii. Aici drumurile se despărţeau: băieţii s-au angajat, aşa cum se cuvenea, să-şi însoţească până acasă colegele.

Drumul Ştefanei era foarte bine cunoscut de Bogdan, îl călcase, cu atâta încântare şi freamăt interior, de multe ori.

În seara aceasta însă, totul parcă era altfel. În seara aceasta, Ştefana a vorbit atât de puţin, parcă n-a fost ea, cea de fiecare zi. Niciodată n-a văzut-o atât de tăcută, retrasă, încordată. Cu toate acestea, atât de bucuroasă, totuşi, bucuroasă cum, iarăşi, n-o mai văzuse până acum. E adevărat că cele mai largi şi mai frumoase răspunsuri, în scris, ea le dăduse.

El vorbise însă mult, se dezlănţuise, chiar se grozăvise, aruncând în discuţie tot felul de idei, unele prinse de pe la bunicul, de la bunica. Ceilalţi îl ascultau miraţi, amintindu-şi de vorbele zeflemitoare ale colegului lor, Alexandru Sima: „Tăcutul, sfiosul Bogdan Ştefănescu? Fetelor, păzea!” Intr-adevăr, colegii nu-l recunoşteau: Bogdan era altul. Ştefana însă îl cunoştea şi-l recunoştea, totodată. În ochii ei, care au vorbit tot timpul, când erau întrebaţi de Bogdan, se zămisleau răspunsuri.

Ochii aceştia erau învăluiţi acum în noapte, iar el, Bogdan, parcă-şi pierduse glasul, parcă se epuizase.

Mâinile Ştefanei, pe care Bogdan le strângea înfrigurat., vorbeau aşa cum... Deodată, şi-a adus aminte de Diana, fata de care bunicul se îndrăgostise când avea vârsta lui. Câtă dreptate avea bătrânul, şi ce frumos ştia el să tălmăcească aceste lucruri! Pe când nepotul... din toate câte simţea că ar fi putut şi ar fi trebuit să-i spună Ştefanei, se pomeni apropiindu-şi cu sfială buzele de părul ei ca arama, undeva lângă tâmplă, şi şoptindu-i ca într-un vis, ca într-un cântec, în care sufletul lui se năştea din nou, fiinţa lui se zămislea pentru a doua oară:

„Mi-e drag de tine, Ştefana, mi-e tare drag şi dor ic

tine!”

Fata a ridicat privirile spre ochii lui, dar în întunericul nopţii nu i-a putut vedea. Îi simţea fierbinţi deasupra frunţii ei, fierbinţi şi întrebători.

Şi-a lipit apoi fruntea de pieptul lui Bogdan, ascultându-i de aproape bătăile repezi ale inimii speriate, pe care-o putea asemui cu o pasăre de aur aflată la porţile unei colivii, de unde aştepta să-şi ia zborul. Bogdan o mângâia pe păr şi palma lui era caldă şi bună, şi fata se simţea atât de bine, încât începu să plângă încet, cu lacrimile atâtor doruri şi întrebări, care acum păreau să se dezlege.

S-a înălţat apoi pe vârful picioarelor, ca să ajungă până la buzele lui Bogdan.

„Fata avea degete subţiri, şi ochi albaştri, şi buze fierbinţi.. Îşi aminti Bogdan despre descrierea făcută de bunicul său acelei Diane de demult. În acest timp, Ştefana s-a strecurat grăbită în curtea casei ei…

„Numai ochii sunt verzi, *minunile* mele verzi… şi părul de aramă moale!”… adăugă băiatul în gândurile sale.

Un cântec îl învăluia tot mai mult; se simţea uşor ca fulgul, iar noaptea se luminase dintr-o dată, aprinzându-i deasupra o boltă de făclii:

„Azi sunt îndrăgostit, e-un curcubeu
Deasupra lumii sufletului meu.

.....

Eu curg întreg în acest cântec sfânt,
Eu nu mai sunt, e-un cântec tot ce sunt”,

începu el să recite cu glas tare, făcând apel la nemuritoarele versuri ale lui Nicolae Labiş sau, poate, numai sufletul şi inima lui recitau:

„Azi sunt îndrăgostit, e-un curcubeu
Deasupra lumii sufletului meu”…

10

„Ochii lui Bogdan sunt umezi de lacrimi. Discuţia cu mama sa îi răscolise fiinţa…

În ultimele zile nu reuşise să stea de vorbă cu Ştefana. Era tot timpul ocupată, supărată, nervoasă. Băiatul nu ştia ce să creadă. O singură dată, când a întâlnit-o pe culoar şi i-a ieşit înainte, l-a rugat, scurt, „să fie înţelegător şi s-o lase în pace”. I-a promis că o să-i explice, în curând, ce se petrece cu ea. Sufletul băiatului s-a răsucit, de parcă l-ar fi strâns cineva între palme, fără milă, încercând să-l gâtuie. Chipul i s-a întunecat, iar ochii i s-au aprins de spaimă. „Dumnezeule! Ce se întâmplă cu Ştefana!?” şi-a spus Bogdan de-a dreptul uimit. A doua zi şi a treia zi fata n-a mai venit la şcoală, după cum nu avea să mai vină nici în zilele următoare, care erau, de fapt, ultimele din anul şcolar, ultimele lor zile de liceu. Se încheiau cursurile, după care urma o scurtă perioadă de pregătire în vederea bacalaureatului…

Acum toate i se învălmăşeau în minte şi în suflet. S-a îmbrăcat şi, fără să spună o vorbă, a ieşit din casă. L-a văzut bunicul, care l-a întrebat de ce este agitat. „Nu-i nimic, nu te nelinişti! i-a răspuns băiatul. Mă doare puţin capul, sunt obosit! Mă plimb câteva minute prin curte, prin faţa casei şi mă întorc!” Dar, când a ieşit din ograda locuinţei lor, era deja hotărât: trebuia s-o vadă pe Ştefana! A prins să alerge pe stradă, apoi a cotit-o la dreapta, ajun- gând în faţa „Parcului Primăverii”. A trecut

în fugă prin parc şi, după câteva minute, s-a pomenit în faţa casei ce-i devenise atât de cunoscută de câtăva vreme...

Era o clădire modestă, cu o curticică frumoasă în faţă, plină cu flori. Nu era casa tatălui Ştefanei, ci a altcuiva, ei fiind chiriaşi în două cămăruţe, care aveau şi dependinţele necesare. Bogdan fusese de câteva ori în această casă. Îşi aminteşte că, prima dată, a rămas profund impresionat şi de modestia interiorului. Dar, peste tot, era curat şi cochet aranjat, ceea ce dovedea hărnicia Ştefanei şi bunul ei gust. Atunci a strâns-o în braţe şi s-au sărutat în voie, nu pe furiş, ca în parc. Şi casa se transforma, văzând cu ochii, intr-un palat, în cel mai frumos palat de pe lume!...

Acum, Bogdan tremura de emoţie la poartă, neştiind ce să facă. Ferestrele, întunecate, indicau clar faptul că nu este nimeni acasă. Dar, iată că, în timp ce se întreba unde o fi la ora aceasta Ştefana (tatăl ei s-ar fi putut să fie de serviciu, iar Radu era la internat), de după colt apar trei siluete: două femei şi un bărbat. Bogdan se îndepărtează, la repezeală, cu câţiva paşi de la poartă, trecând apoi pe trotuarul de vizavi, unde se ascunde în spatele unui castan cu trunchiul puternic spre a putea privi în voie. Străduţa era într-un singur loc luminată, în faţa celei de a treia case de la locuinţa Ştefanei, unde se afla un stâlp cu un bec puternic. În aşteptare, inima lui Bogdan îi măsura parcă ultimele clipe ale existenţei. Când cele trei persoane au ajuns în dreptul luminii, băiatul o recunoscu, între ele, pe aceea pentru care vibra, atât de încordat, întreaga lui fiinţă; în cealaltă persoană feminină o bănui pe mătuşa Ştefanei, dar bărbatul, necunoscut lui Bogdan, nu era desigur tatăl fetei, fiindcă n-avea nici 30 de ani, era destul de prezentabil, din câte a putut să-şi dea seama în fugă şi parcă avea şi un barbişon, ori i s-a părut lui... Ca împins de un resort nevăzut, a ţâşnit din spatele copacului şi, traversând strada, a apărut, din

întuneric, tocmai când Ştefana deschidea poarta, invitându-i pe cei doi înăuntru.

— Bună seara, Ştefana, spuse el cu sufletul la gură.

— Bogdan, ce e cu tine aici? i se adresă fata, tresărind, vădit încurcată de prezenţa lui...

Bărbatul care o însoţea s-a oprit, măsurându-l din ochi pe Bogdan, care nu făcea, bineînţeles, altceva. Se măsurau amândoi!

— Te-am întrebat ce e cu tine, la ora aceasta? reluă Ştefana.

— Nu te nelinişti, răspunse Bogdan cu un glas pe care fata nu i-l auzise niciodată, am venit să stăm puţin de vorbă, dar văd că eşti ocupată, aşa că... Şi dădu să se întoarcă şi să plece.

— Bogdan, Bogdan, strigă Ştefana, în timp ce se apropie cu câţiva paşi de el, fii înţelegător şi ai încredere în mine, am să-ţi explic, în curând, totul!... Să sperăm că vom ieşi din întunericul ce ne-a cuprins...

— Da, s-a întunecat rău, totul s-a întunecat, Ştefana, mă duc că e târziu, spuse Bogdan şi se răsuci din drum, rupând-o la fugă.

Simţea că dacă ar mai fi rămas doar câteva clipe, risca să izbucnească în plâns, ori să se repeadă să-l ia de piept pe *ţapul* acela ce se pregătea să intre pe poarta casei în care el fusese atât de fericit.

A traversat o parte a parcului ca un bolid aflat în cea mai mare viteză. Apoi s-a oprit din fugă, a încetinit pasul, ca să-şi potolească răsuflarea atât de grăbită, iar, până la urmă, căutând o bancă anume, de care îl legau atâtea frumoase amintiri, se abandonă pe scândurile acesteia, aşa cum ai aşeza un corp străin, o adevărată povară de care vrei să scapi cât mai repede. Deasupra ei, pâlpâia un bec ca o candelă. Întrebările îi asaltau fiinţa, una după alta: „Ce s-a întâmplat? Ce-a putut să se întâmple de s-a schimbat totul? Cine este individul acela şi ce caută el în casa Ştefanei?... *Să fiu înţelegător şi să am încredere în*

ea! Dar cum să am încredere când văd atâtea şi ea nu-mi spune nimic?! De ce nu stă de vorbă cu mine? Orice i s-ar fi întâmplat, trebuia să-mi spună în primul rând mie! În locul ei, eu cred că aşa aş fi făcut!… *în locul ei!…* Hm! Ce greu este să te aşezi în locul altuia, să încerci şi să reuşeşti să înţelegi tot ce gândeşte şi simte altul într-o anume situaţie!… În orice caz, deliberă, încă o dată, Bogdan, dacă mie mi s-ar fi întâmplat ceva grav, i-aş fi spus neapărat şi Ştefanei. I-aş fi spus, fără îndoială, bunicului şi, dacă ar fi fost cazul, bunicii, ori, poate tatălui meu, de s-ar fi nimerit să fie pe lângă mine şi să aibă timp să mă asculte. Dar şi cu Ştefana aş fi stat de vorbă!… Ea de ce nu vorbeşte cu mine? Cu atât mai mult cu cât ceea ce se petrece cu ea nu e un lucru simplu, sunt sigur!”

Bogdan rămase cu gândul la ultima afirmaţie, pe care o transformă într-o serie de alte chinuitoare întrebări: „La urma-urmei, dacă tot ceea ce am crezut eu până acum n-a fost decât o simplă iluzie? De unde ştiu eu că mă iubeşte Ştefana?!… Poate a cochetat şi cu mine, aşa cum a făcut-o cu atâţia… Ce ştiu eu despre ea, despre sufletul ei! …Mai bine nu mă alegea pe mine „filosoful” pentru *declaraţia…* Aşa, cine ştie, n-aş fi ajuns la Ştefana şi, poate, ar fi fost mai bine!…”

— ”Bogdan Ştefănescu, eşti un ingrat I se revoltă, dintr-o dată, un gând din adâncul fiinţei tânărului. Cum poţi să spui că ar fi fost mai bine? Uită-te în sufletul tău şi cântăreşte cu ce-ai rămâne dacă ai arunca din el ceea ce ţi-a adus această fată? Poftim?!”…

— ”Da, dar şi aşa!… Aşa se poate trăi? În incertitudine, în derută, în chinurile iadului?! Spune, se poate?”

— ”Ai răbdare, băiatule, se zburli la el acelaşi gând, ai răbdare şi încredere, aşa ţi-a spus şi Ştefana! E o situaţie bărbătească… nu? Confruntă-te cu ea! Străduieşte-te să ieşi învingător! Suferinţa căleşte! Trebuie să treci prin foc. Adevărul nu se teme de înaltele temperaturi. Dimpotrivă, trecut prin jar, el devine mai luminos şi nemuritor. Care

este adevărul tău, adevărul fiinţei tale? Dacă o iubeşti, suferă pentru ea, aşteaptă şi ai încredere! Pe urmă, vei vedea ce ai de făcut!”

„Aşteaptă şi ai încredere! îşi spuse Bogdan, încă o dată, ridicându-se de pe bancă şi pornind către casă. Am să aştept, Ştefana Dragomir, am să aştept! Vezi însă ce faci cu încrederea mea! Ai grijă, Ştefana, se rugă, parcă, sufletul lui Bogdan, ai grijă!”…

11

Elevii sunt în recreaţie. Bogdan se îndreaptă spre clasa Ştefanei. Deschide uşa şi priveşte spre banca ei. Cristina Stamate, cu jucată dezinvoltură, începe să fredoneze, învârtindu-se în jurul lui: „Fire uşoară femeia are / E schimbătoare / Ca fulgu-n zbor!”

— Lasă prostiile! o repede Bogdan. Ce-i cu ea? N-aţi aflat nimic?

— ”Nu cerceta aceste legi, / Că s-ar putea… să le-nţelegi” Şi-atunci să te văd, băieţaş — îi răspunde Cristina.

— Stai, domnule, liniştit! Are fata nişte probleme, o să vină! intervine Liana.

— Ce fel de probleme? întreabă Bogdan, suspicios.

— Ei şi tu, acum! Vrei să le ştii pe toate! Probleme! Mi-a spus că le rezolvă şi vine la şcoală.

Contrariat, Bogdan pleacă, trântind, în urma lui, uşa clasei…

CAPITOLUL II

1

A doua zi, sâmbătă, la familia Ştefănescu se făceau mari pregătiri. Bogdan nu participa în niciun fel la ele, nu-l interesau. Seara de sâmbătă avea să-i rezerve însă o surpriză. El ştia că este aşteptată familia Angelescu, adică domnul şi doamna Angelescu. La ora 19,30 însă, uitându-se pe fereastră, observă că dintr-o „Dacie” 1310 alb-argintie, ce se oprise la poarta lor, coboară trei persoane, în loc de două…

În timp ce-l privea cu insistenţă în ochi, s-a recomandat pe larg: „Mona Angelescu, în curând absolventă de liceu, colegă de generaţie deci şi, tot în curând, candidată la medicină. Aveţi aşadar, stimată familie Ştefănescu, zise Mona, în continuare, întorcându-se spre gazde, în seara aceasta, în mijlocul dumneavoastră, un inginer şi o doctoriţă! Sper că la Politehnică dai, tinere, nu? Asta ar mai trebui: să mă concurezi la medicină! mai adăugă ea mustrându-l *dulce* pe Bogdan. Deşi, uitându-mă bine la dumneata, cred că mi-ar fi plăcut să ne putem plimba mână în mână pe la căpătâiul bolnavilor. Văzând o asemenea pereche, poate că li s-ar mai alina şi lor durerile! Ei, ce zici de perspectivă?” îşi încheie Mona uluitoarea-i tiradă.

Faţa lui Bogdan era un adevărat curcubeu de culori. Ce că zică?! Era năucit! Aşa ceva nici măcar nu-şi putuse închipui! Aveau şi ei la şcoală *obraznicele* lor, Cristina Stamate fiind una dintre ele, dar trebui să recunoască sincer că Mona Angelescu le bătea de departe! La fel de miraţi erau bunicii şi părinţii lui Bogdan, chiar Melania Ştefănescu, cât era ea de „mondenă" şi de înţepată, rămăsese cu un zâmbet aiurit suspendat pe obraz şi nu ştia, parcă, ce să facă, în acest timp, cu mâinile.

Din încurcătură i-a scos pe toţi doamna Angelescu, a cărei intervenţie s-a dovedit salutară.

— A, nu vă speriaţi, spuse ea cu o voce de înger, privindu-şi cu încântare fiica, aşa e Mona, vrea să dea gata pe oricine, de la început. Altfel e fată cuminte, aşezată şi foarte silitoare. Nu e aşa, sufletul meu? i se adresă mama, în continuare. Ia spune tu cu ce medie crezi că ai să termini liceul?

— Să trecem peste asta, mamă, răspunse scurt fata, media 8,50 nu constituie neapărat un motiv de laudă...

— Da, dar bacalaureatul trebuie să-l iei neapărat cu mai mult, fetiţo! se ţinu dârză mama. Şi, mai ales, trebuie să intri printre primii la facultate. Asta ne interesează foarte mult, *tată,* nu? Ce zici? se adresă doamna celuilalt membru al familiei, care până atunci nu apucase să scoată prea multe vorbe.

— Să intru, mamă, acesta este esenţialul, chiar ultima înainte de linie şi tot ar fi bine! se repezi Mona cu răspunsul, luând-o înaintea tatălui.

— Ei, şi uite aşa intrarăm, dintr-odată, în miezul celor mai arzătoare probleme la ordinea zilei! interveni domnul Angelescu, jenat de situaţie şi încercând să rezolve lucrurile prin glumă. Şedinţa fiind deschisă, urmă el pe acelaşi ton, vă propun să continuăm deci dezbaterile. Cine mai are ceva de spus?

Au izbucnit cu toţii în râs, răsuflând uşuraţi.

În timpul mesei, în vreme ce gazdele discutau cu

musafirii tot felul de alte probleme, decât cele abordate la începutul serii, Mona a decretat că vrea să viziteze camera lui Bogdan şi că o roagă pe gazdă să-i servească, eventual, cu ceva acolo. Poate să aducă şi de băut, „pentru că, preciză ea, la întoarcere nu mai conduc eu, e rândul altui membru al familiei, indicând-o cu arătătorul pe doamna Angelescu. Ea şi aşa nu se omoară cu băutura, o doare ficatul”. Acestea fiind zise, Mona îl luă de braţ pe Bogdan şi se retraseră spre camera băiatului…

— Sper că ai şi muzică, nu? îl întrebă ea, de cum intrară în cameră, grăbindu-se, în acelaşi timp, să admire ordinea, curăţenia, aerul plăcut al încăperii… Nu-ţi vine

— Dimineaţa iubirii niciodată să arunci cărţile pe jos, ori hainele, ciorapii, în sfârşit, ce întâlneşti la îndemână? mai spuse, în timp ce-i trecea în revistă cărţile de pe birou, ori pe cele aflate în bibliotecă.

— Nu! răspunse scurt băiatul.

— Mie, da! adăugă Mona. Mie îmi vine să arunc şi cărţi, şi haine, şi tot ce întâlnesc în cale! Şi, dacă îmi vine, îmi vine, arunc, ce să fac?!… De aceea, la mine în cameră e mai puţină ordine decât aici… mărturisi ea fără nicio urmă de jenă.

Intre timp, mama lui Bogdan aduse un platou cu tot felul de bunătăţi, precum şi o sticlă de lichior „făcut în casă”, după cum a ţinut să precizeze, deci „cu foarte puţin alcool”…

— Aşa, da! Mulţumesc, doamnă! spuse fata, întinzând mâna spre sticlă şi turnându-şi în pahar, fără să mai aştepte să fie servită.

— Bogdane, de ce nu eşti atent? îl mustră mama pe băiat, care nu era, de fapt, cu nimic vinovat, deoarece făcuse şi el gestul de a prinde sticla spre a-şi îndeplini obligaţiile de gazdă, însă Mona i-o luase înainte.

— Nu vă faceţi probleme, eu nu mă formalizez! interveni fata, după care mama lui Bogdan părăsi camera, lăsându-i singuri.

Mona se aşează într-un fotoliu, punându-şi picioarele unul peste altul. Bogdan luă şi el loc într-un alt fotoliu, de vizavi, şi începu s-o privească oarecum detaşat, dar cu o vădită curiozitate. Era îmbrăcată într-o rochie lungă, dintr-o mătase naturală foarte fină, de culoarea cerului albastru, limpede şi strălucitor, care era şi culoarea ochilor ei. Decoltată, fără mâneci, cu spatele aproape gol, cu o despicătură pe piciorul drept, rochia abia că se ţinea pe trupul frumos al fetei.

Punându-şi paharul cu băutură de-o parte, Mona scotoci grăbită în propria-i poşetă, scoţând de-acolo un pachet de „Kent” şi o brichetă micuţă, frumoasă ca o bijuterie. Aprinzându-şi o ţigară, trase cu voită lăcomie fumul în piept, dar se înecă şi începu să tuşească... Bogdan schiţă un zâmbet uşor.

— Te rog să te serveşti, îl îndemnă, arătându-i pachetul de ţigări. Ori nu fumezi?

— Mulţumesc! Nu fumez! răspunse Bogdan apatic:

— Măi, măi, ce băiat cuminte are mama, adăugă Mona cu ironie. Ia spune, continuă ea, n-ai niciun viciu? Nu-ţi plac nici ţigările, nici băutura, nici fetele? Nimic?

— Nu, nimic din tot ce-ai amintit! N-am niciun viciu! Ce să-i faci, sunt un băiat model! răspunse Bogdan pe un ton asemănător. Ţigările nu-mi plac în niciun caz şi nici fetele care fumează, adăugă el aproape agasat... Exceptez, bineînţeles, persoanele de faţă, care se remarcă printr-un şarm anume, chiar şi atunci când îţi aruncă fumul în nas.

— O, dar ai limbă ascuţită, tinere! îmi place! începusem să mă tem, cu toate că auzisem numai lucruri bune despre tine.

— Ce vorbeşti?! Ai şi făcut cercetări? Ai venit documentată, deci!

— Bineînţeles, altfel cum?!

— Atunci mă bucur că încep să mă reabilitez în ochii tăi... frumoşi!

— Ei, aşa mai merge! Dă-i drumul, te ascult!

— Şi cum îţi spuneam: ţigările nu-mi plac, dar să trecem peste asta!

— Dacă chiar aşa stau lucrurile, ei bine, îţi promit că în seara aceasta n-o să mai fumez. Fac acest sacrificiu pentru tine! Şi să ştii, îl ameninţă Mona cu unghia-i roşie şi prelungă de la arătător, că eu fac foarte rar sacrificii pentru cineva. Sunt învăţată ca alţii să le facă pentru mine!

— Sunt adânc impresionat şi recunoscător, spuse Bogdan. Punându-şi mâna dreaptă la piept şi schiţând un gest de reverenţă. Dar. Să trecem mai departe, dacă-mi dai voie.

— Te rog, te rog!

— Cu băutura nu mă prea omor, aş zice chiar dimpotrivă, îmi este aproape străină, ca şi ţigările; iar cât priveşte fetele, cine poate să le înţeleagă! mai zise el, subliniindu-şi vorbele cu un gest al capului care sugera cel puţin o dezamăgire.

— Aşa!... Va să zică, pe fete „cine poate să le înţeleagă? !”... De fapt, ai spus, fără să vrei, un mare adevăr. Voi, bărbaţii, nu prea sunteţi în stare să înţelegeţi femeile! Voi sunteţi fiinţe mult mai elementare decât noi.

— Ei, trăim şi noi, ce să facem?! Dacă aşa a vrut *sfânta* natură? Parcă poţi să te revolţi? Şi dacă te revolţi, mă rog, la ce rezultate ajungi?! Aşa că...

— Bine, Bogdan Ştefănescu! Bravo! îmi placi!

— Îţi atrag, respectuos, atenţia că ai mai spus-o o dată. Şi doar nu vrei să mă faci să cred că acesta-i adevărul.

— Ba să crezi! De ce nu? De ce nu mi-ai plăcea, la urma urmei? zise Mona, ridicându-se de pe fotoliu şi întinzând mâna spre a-l invita şi pe Bogdan să se ridice. Când acesta se află în picioare, fata se îndepărtă puţin de el, cântărindu-l de sus până jos şi spunând: Iată — bine crescut eşti, de arătos, n-am ce zice, măcar o parte din cărţile acestea cred că le-ai citit, aşa că ai ceva în cap, plus ceea ce ţi-a inoculat mama noastră — şcoala, de

vorbit văd că ştii să vorbeşti, vicios ai spus că... departe de tine gândul, ştii să faci curăţenie, să păstrezi ordine, te pomeneşti că ştii să faci şi mâncare... Totul e deci cum nu se poate mai bine! spuse fata, ca o concluzie, aşa că: de ce să nu-mi placi?! îmi placi, Bogdan Ştefănescu! repetă ea, zâmbind seducătoare, în timp ce, apropiindu-se de el, îl prinse cu amândouă mâinile pe după gât, îşi lipi trupul fierbinte de cel al băiatului şi, aplecându-i capul, ca să ajungă până la buzele lui, îl sărută prelung!...

Când se desprinse din braţele ei, Bogdan respiră adânc, uitându-se, în acelaşi timp, speriat spre uşa camerei...

Ca şi când nimic deosebit nu s-ar fi petrecut, Mona spuse, pe un ton de totală degajare:

— Şi-acum, muzică! Hai, dă-i drumul, ce mai aştepţi?

Băiatul se supuse, apăsând pe butonul unui casetofon. Mona începu să danseze de una singură, de parcă n-ar fi fost nimeni altcineva în cameră. Bogdan rămase de-o parte, aşezându-se, până la urmă, pe fotoliu, ca să poată s-o urmărească mai bine. Fata dansa cu pasiune, executând tot felul de mişcări, ca într-o gimnastică chinuită, dezarticulată, ce-i producea, totuşi, în mod curios, plăcere, deoarece pe chipul ei se perinda un şir întreg de nuanţe de zâmbet, însoţite de o bogată gamă de murmure, de la cele guturale, coborâte, până la cele înalte şi pure, desprinse parcă din trilurile privighetorii.

După o impresionantă avalanşă de energie revărsată în juru-i, în aşa fel încât întreaga cameră ajunse să vibreze parcă de suflul şi de murmurul ei, Mona se potoli ca prin minune şi, oprindu-se în faţa lui Bogdan, îi spuse, cu o neasemuită tandreţe:

— Vino, te rog, să dansăm! Gata cu ţopăiala! Mi-ajunge! Asta înseamnă, continuă ea, că trebuie să pui neapărat un tango! Ai aşa ceva?

— Sigur, domnişoară! Suntem o casă... respectabilă. Avem tot ce doriţi! Numai un „bob-zăbavă”, să schimb caseta!

Şi, într-adevăr, introducând în aparat o altă casetă, Bogdan făcu să se reverse în cameră acordurile sublime ale unui tangou celebru, care ar fi ridicat de pe bancă şi pe nişte tineri de... optzeci de ani, dacă s-ar fi aflat, cumva, de faţă.

Toată numai zâmbet şi roşie la faţă precum mărul din poveste, Mona îşi desfăcu larg braţele spre a-şi primi partenerul, ce se apropia cu o oarecare şovăială. Bogdan simţi cum îi înlănţuie gâtul nişte tentacule fierbinţi, iar de sus şi până jos fiinţa lui se pomeni fulgerată de fiori cu totul aparte care-l ameţeau şi-i tăiau parcă răsuflarea. Subţire şi mlădioasă, cu forme provocatoare, Mona vibra lângă el, curgând ca o binefacere rară, adusă de un vis vrăjit.

„Curios, gândi Bogdan, apelând la bruma de judecată ce-i mai rămăsese limpede, ce-o fi având această fată de se lipeşte de tine ca un adevărat magnet?! Un magnet care îţi răscoleşte tot sângele, toată simţirea, totul, totul! Nu-şi amintea să mai fi avut vreodată o asemenea senzaţie... Şi doar a strâns-o în braţe şi pe Ştefana! Da, dar în faţa ei nu ştia de ce îi venea să îngenunche şi s-o privească aşa cum faci cu o icoană, s-o admire, s-o mângâie cu sfială, să-i sărute fiecare deget, şi ochii pe rând, şi obrajii, şi fruntea, şi părul, şi buzele de pe care avea impresia că adună nectarul celor mai parfumate flori.

Pe când Mona... ea e toată un clocot, un tumult ce se revarsă peste tine, te acaparează şi te... zăpăceşte! O zăpăceală plăcută, ce-i drept, care te scoate din cotidian, făcându-te să uiţi de tot şi de toate, să uiţi şi să nu-ţi mai pese de nimeni şi... de nimic!

— Dansezi bine, Bogdan Ştefănescu, rosti, pe neaşteptate, Mona, desprinzându-se de el şi trezindu-l astfel din vraja în care se cufundase cu atâta nebănuită plăcere. Îmi place, îmi place şi cum dansezi! Deci, totul este O.K.! Drept să-ţi spun, aproape că nu mă aşteptam!

Venind către voi mă gândeam, cu teamă, că s-ar putea să întâlnesc un băiat oarecare, *studios* şi atâta tot. Îmi pare bine că nu este aşa. Căci, cu toate stângăciile tale, ca să fim drepţi — cu unele stângăcii, ori reticenţe — eşti un june clasa întâi! Scuză-mi, te rog, limbajul! Sper ca el să nu-ţi jeneze prea mult auzul, obişnuit, probabil, cu normele unui elevat stil de conversaţie, propriu unei case de distinşi profesori cum sunt bunicii tăi!

Rostind aceste vorbe, Mona se eliberase parcă încă o dată de fluxul acela misterios ce-o stăpânea, redevenind lucidă şi ironică.

Se aşeză pe fotoliu şi, ridicând de pe masă paharul gol, îl întinse spre Bogdan spre a-i mai turna în el din acea licoare atât de plăcută la gust pe care-o savurase înaintea celor două reprize de dans.

Bogdan se execută, turnând, după aceea, câţiva stropi şi în paharul său. Ciocniră!

— Pentru prietenie şi izbândă! spuse fata.

— Şi pentru iubire! adăugă Bogdan, gândindu-se, de fapt, la Ştefana.

— A! Eşti derutant, tinere!

— Şi când te gândeşti că împlinesc performanţa fără să mă străduiesc.

— Cu-atât mai interesant! Trebuie să te mai studiez. Mărturisesc că, chiar după atâtea laude pe care ţi le-am adus...

— Şi după tot atâtea ironii...

— Să trecem peste ele...; deci, după atâtea laude, cred că te-am subapreciat, totuşi! Trebuie, cum spuneam, să te mai studiez! Cine ştie ce-mi este dat să descopăr...

O bătaie în uşă le întrerupse conversaţia.

— Iertaţi-mă, copii, că vă deranjez, spuse doamna Angelescu, al cărei cap apăru în deschizătura uşii, dar este târziu, trebuie să plecăm. V-aţi distrat bine?

— De minune! răspunse fata. După care, întorcându-se spre gazda sa, îi întinse mina şi îi spuse. Pe curând,

Bogdan!

— Sărut mâna, domnişoară Angelescu! Sărut mâna, doamnă! spuse Bogdan, sărutând, într-adevăr, mâna Monei şi a mamei sale, care, peste câteva minute, părăseau, însoţite de ambasador, casa familiei Ştefănescu.

După plecarea musafirilor, mama lui Bogdan ar fi vrut să-l întrebe ce părere are despre fată, dar acesta a evitat-o, retrăgându-se imediat în camera lui, semn că nu voia să stea de vorbă cu nimeni.

L-au lăsat cu toţii în pace, întreaga familie pregătindu-se de culcare.

2

Duminică, Bogdan s-a sculat dis-de-dimineaţă! Toată noaptea dansase cu Mona... în vis, se lăsase îmbătat de fiinţa ei care-l răscolise până-n străfunduri. Îi simţea şi acum sărutul pe buze, căldura şi apăsarea sânilor, zvâcnirile trupului atât de frumos croit, mlădierile lui de liană ce tremura din toate fibrele... atunci când dansau strâns îmbrăţişaţi... Şi parfumul acela atât de fin, ce-ţi purifică răsuflarea şi pe care-l împrăştia în jur corpul ei încălzit!... Cu Mona în braţe, Bogdan uitase de toate... uitase de sine, deşi se străduise să nu arate acest lucru. Mai ales la sfârşit, când şi-a luat la revedere de la fată şi de la mama ei, fusese distant, înţepenit, politicos, dar rece! I se învălmăşeau atâtea în minte! Iar când a venit mama Monei s-o anunţe că trebuie să plece, Bogdan a simţit în mod sincer o părere de rău. El abia atunci se încălzise cu adevărat. De aceea, ar fi dorit ca Mona să

mai rămână, să mai danseze cu el, s-o mai ţină în braţe! ... Fiindcă nu mai ţinuse pe nimeni în braţe, aşa, niciodată!... La reuniuni, ori la ceaiuri, făceau mai mult sport, gimnastică, nu dansau... „ţopăiau”, cum spunea Mona aseară, fiecare de capul lui, cu mişcările şi cu ritmul lui, care, uneori, n-aveau nume comun cu ale celorlalţi...

— Ce s-a întâmplat, mânzule, de ce eşti aşa de matinal? Ai uitat, cumva, că astăzi e duminică? începi tu peste două zile bacalaureatul, iar peste altele, câteva, examenul la facultate, dar acestea nu sunt motive spre a te scula cu noaptea în cap chiar şi duminica. Şi-apoi, nu spre a învăţa te-ai sculat tu, ci, după cum observ, fiindcă n-ai nicio carte pe lângă tine, alta pare să fie cauza...

— Mai întâi, mult stimate tovarăşe profesor, daţi-mi voie să vă spun: „Bună-dimineaţa”, zise Bogdan, silindu-se să glumească, în timp ce se ridica de pe banca pe care se afla în curtea casei, şi să vă invit să luaţi loc spre a vă bucura în tihnă de minunile acestui soare prietenos ce se uită la noi din înălţimile albastre.

— Să trăieşti, Bogdane taică, spuse bunicul, îmbrăţişându-şi nepotul. Dar, după „mai întâi”, urmează „în al doilea rând”, adică răspunsul la întrebare. Ei, aştept! Aştept să-mi spui ce te frământă şi nu de azi, de ieri, ci cam de multişor! Ce se petrece aici, adăugă el, indicând pieptul lui Bogdan, în dreptul inimii. Mă uitai la tine, privindu-te de la fereastră, continuă bunicul. Eşti foarte meditativ în dimineaţa aceasta. Dacă te-ai fi privit într-o oglinjoară, te-ai fi mirat şi tu, citindu-ţi gândurile şi trăirile aşa cum se exteriorizau ele. Nu cumva te-a pus pe jar domnişoara ambasador? Te pomeneşti că te-a dat gata!

— Dacă ai fi fost în locul meu, pe dumneata „te-ar fi dat gata”?

— Măi, mânzule, mai întâi ar fi trebuit să răspunzi, nu să întrebi! în al doilea rând, dacă ar fi să-ţi răspund eu la ce ziseşi, ţi-aş spune ceea ce ar trebui să ştii şi tu şi

anume că mie mi-este greu să fiu în locul tău, nu greu, imposibil!

— N-o lua şi dumneata la propriu, închipuieşte-ţi! Că doar cu imaginaţia stăm încă bine, nu?!

— Ce să-mi mai *închipui,* măi nepoate, că, la vârsta mea, şi închipuirile sunt periculoase, fac rău! zise bătrânul, arătând spre inimă.

— Deci recunoşti că domnişoara ambasador te-ar fi electrizat puţin…

— Nu ştiu dacă eu aş avea motive să recunosc, dar tu, cu ceea ce ai spus, ai recunoscut deja că fata aceea te-â electrizat ceva mai mult! Aşa-i? De altfel nu este de mirare, mânzule! E ea obraznică şi cu tupeu — grămadă, puţin cam vulgară şi ceva mai mult teribilă, aşa cum sunt multe şi mulţi din generaţia voastră — asta o ştii tu tot atât de bine ca şi mine — dar avea un trup, măi feciorule! …

— Aşa, care va să zică, ai observat, deci…

— … avea un trup… cam multişor dezgolit!… am vrut să spun, Bogdane!

— Lasă, lasă, n-o coti acum, că te-ai dat de gol, bunicule, ce mai!

— Mă gândeam la pericolul crescut pentru tine, din cauza aceasta… Mai ales la dans! Că aţi şi dansat, nu?! Dar, cum dansaţi voi, fiecare cu el însuşi… poate că, cine ştie, ai scăpat!

— Ei, uite că am dansat şi tangou!

— Ce spui?!… Voi, tangou? Extraordinar! Şi aţi ştiut? Nu-mi amintesc să fi văzut, în ultimul deceniu şi jumătate, tinerii de vârsta voastră dansând tangou, ori vals! Adică dansuri din acestea *demodate!*

— Eşti ironic degeaba! Am dansat tangou şi te informez că nu m-am făcut de râs! Am ştiut să dansez! Da!

— Foarte bine că ai ştiut Mă bucur! Dar aceasta înseamnă că eşti pierdut!…

— Cum adică?

— Păi, cu Mona cea... dezgolită, la tangou? Adică, cu ea... în braţe? Şi te-ai descurcat?!

— Uite că m-am descurcat!

— Înseamnă că eşti tare, nepoate! Eşti ta-re! Şi asta înseamnă că *eşti în stare...* să treci şi peste necazul ce te apasă! Acela cu... Ştefana! Fiindcă Mona nu e de noi! Ţi-o spun eu! O fi fată bună, cu multe calităţi (îmi place să cred aşa, căci altfel ar fi mare păcat de omul acela, de taică-său — om de ispravă, deştept şi bun, după cum mi-am dat seama aseară, din tot ce-am discutat cu el şi după cum mai spuneau şi părinţii tăi, care l-au cunoscut atât de bine —) o fi ea pricopsită, dar, repet, nu e *pentru noi!*

— Extraordinar, bunicule, zise Bogdan, încântat, dumneata gândeşti exact ca mine I

— A! sunt onorat, nepoate, mă onorează descoperirea pe care ai făcut-o!

— Ei, lasă, nu te supăra şi matale! Fiindcă acesta este adevărul, tot aşa gândesc şi eu. Deşi Mona este o... adevărată ispită, o *ispită în asalt...* (ce să-ţi mai spun prin câte am trecut eu aseară... şi-apoi azi-noapte).

— la stai! Cum şi azi-noapte?! Te-ai întâlnit cu ea undeva azi-noapte? zise bătrânul puţin îngrijorat. Măi, mânzule!

— Da, m-am întâlnit! răspunse nepotul, misterios!

— Cuum?!

KM.'.

— M-am întâlnit, uite-aşa, pur şi simplu! Numai că... toată treaba a fost... în vis!

— Ha-ha-ha! râse din toată inima profesorul Dragoş Ştefănescu, întinzând mâna şi ciufulind părul ondulat al nepotului Are dreptate bunică-ta, continuă el, m-am prostit la bătrâneţe! Asta e!

— Eu cred că dumneata nu trebuie să recunoşti, să iei de bun ce insinuează bunica. În primul rând că, în cazul de faţă, eu aş fi putut foarte bine să mă întâlnesc de-adevăratelea cu Mona, nu? Ce crezi?!

— Ia uită-te la el cum mă răsuceşte?! Ascultă, măi fecior, te obrăzniceşti cu mine? Cum adică: puteai să te întâlneşti de-adevăratelea cu fata aceea? Ce, noi suntem casă de tâlhari? Umblăm noaptea şi jefuim? Unde te duce gândul?

— Bunicule, ia-o, te rog, mai uşurel! Gândul m-a dus acolo unde te-a dus şi pe dumneata. De ce te formalizezi? Ce, n-ai mai auzit de aşa-ceva? Nu se întâmplă? Faptul că eu mă port... aşa cum mă port, cum ştiţi şi voi, crezi că este unitate de măsură pentru absolut toţi tinerii?!

— Nepoate, eu găgăuţă n-am fost în viaţa mea şi nu sunt nici acuma, cu toate că am mai îmbătrânit! Eu nu vorbesc de *toţi* tinerii, ci despre tine! Iar, în ceea ce te priveşte, eu credeam că tu n-ai fi putut să faci ceea ce ziseşi că ai fost în stare... ai înţeles? La asta mă refeream!

— Bine, bine, linişteşte-te. Aşa e, cum zici dumneata! Dar dacă ai şti câte sunt şi în sufletul meu...

— Or fi, dar să nu le amestecăm!

— Uşor de spus... dar se amestecă ele.

— Care *ele*?

— Gândurile, stările, bunicule! Se amestecă, se tulbură şi risc să nu mai pot vedea adevărul.

— Măi, băiatule, un adevăr *veritabil,* subliniez, nu se pierde niciodată, dacă l-ai avut în tine. Totul e să-l fi avut, nu să fi avut numai impresia că-l ai! Şi, fiindcă eu cred într-un anume *adevăr* al sufletului tău, acela la care ne referim, după cum cred în *acelaşi adevăr* al sufletului acelei fete, pentru care eşti tu amărât, spune-mi, te rog, ce se întâmplă cu ea, cu voi?

— Măcar dacă aş şti, bunicule! Dacă aş şti ce se întâmplă cu Ştefana, mi-ar fi mult mai uşor. Aş şti, în acest caz, şi ce să fac, ce trebuie să fac.

— Nu înţeleg!

— Crezi că eu înţeleg?

— Adică?

— De câtva timp se întâmplă ceva cu Ştefana. La

şcoală mă evită, nu pot să vorbesc cu ea, iar acasă n-o găsesc! În două împrejurări: o dată la şcoală, altă dată în poarta casei (când nu era singură, ci întovărăşită de o femeie, probabil mătuşa ei, şi de un bărbat tânăr, bine îmbrăcat, arătos, dar cu o barbă ca de ţap) m-a rugat „să fiu înţelegător, s-o las, deocamdată, în pace, să am răbdare şi încredere în ea”, iar la sfârşit a adăugat: „să sperăm că vom ieşi din întunericul ce ne-a cuprins!”…

— Probabil că i s-a întâmplat ceva grav, fapt despre care vrea ca tu să nu ştii… deocamdată.

— Şi bărbatul acela?

— O fi vreo rudă…

— Nu mi-a vorbit niciodată despre o astfel de rudă. Şi-apoi să fi văzut cum se uita la mine în seara aceea (adică vineri seara, ştii după ce am avut discuţia cu mama despre Ştefana, atunci când m-ai întrebat dumneata ce fac şi eu ţi-am spus că mă plimb puţin, fiindcă mă doare capul. Aşa era, mă durea capul îngrozitor. Atunci am văzut-o, alături de femeia şi de bărbatul acela. Şi mi-a zis ceea ce ţi-am spus).

— Şi cum zici că se uita „ţapul” la tine?

— N-aş şti să-ţi spun precis, dar, în tot cazul, aşa cum… te-ai uita la un rival!

— Pe fata aceasta, Bogdane, eu am cunoscut-o în câteva împrejurări, pe care le ştii şi tu! Voi vă cunoaşteţi, desigur, mai bine, sau credeţi că vă cunoaşteţi. Cu toate acestea, eu aş putea să spun, cum ţi-am mai zis, parcă, o dată, că Ştefana seamănă foarte mult cu bunică-ta. Or, bunica ta n-ar fi fost niciodată în stare să săvârşească o faptă care să merite bănuiala pe care o ai tu acum în suflet!…

Discuţia le-a fost întreruptă de claxonul „Daciei” alb-argintii care tocmai se oprise în poarta casei lor. Coborând de la volan, Mona le făcu semn cu mâna, apoi, ocolind maşina, deschise portiera din dreapta, scoţând la lumina zilei un dulău roşcat, mare cât un viţel. Avea un

păr mătăsos, frumos pieptănat şi curat, iar pe cap şi pe bot era pătat cu două flori mari, albe.

Nici n-au apucat să se apropie de poartă Bogdan şi bunicul, că Mona, ajungând înaintea lor, deschise şi intră în curte, însoţită de dulău. Păşea pe aleea principală către ei, de parcă ar mai fi făcut acest lucru de cel puţin câteva zeci de ori, aşa încât părea că ştie bine locurile şi oamenii.

— Bună-dimineaţa, domnule profesor! Bună-dimineaţa, Bogdane, spuse fata când ajunse în apropierea celor doi bărbaţi, care se plecară în faţa ei politicoşi. Am avut drum în partea aceasta a oraşului, continuă ea, înainte ca Bogdan şi bunicul să apuce să spună vreo vorbă, şi m-am gândit să trec, pentru câteva minute, pe la dumneavoastră. Voiam să vă spun, încă o dată, în numele meu şi al familiei mele, cât de bine ne-am simţit aseară aici.

— Vă mulţumim, domnişoară! răspunse bunicul. Şi noi am fost foarte bucuroşi şi onoraţi de vizita pe care ne-aţi făcut-o.

— Rămâne să ne-o întoarceţi, domnule profesor, oricând doriţi dumneavoastră, poate chiar săptămâna viitoare, în orice caz, înainte de a pleca tata în străinătate. Mama mai rămâne puţin în ţară până ce termin eu bacalaureatul şi examenul la facultate. Mă iertaţi, spuse Mona, în continuare, trecând de la un subiect la altul, nu v-am prezentat pe „domnul” Leopold, Leopold al V-lea, zise ea râzând şi arătând spre dulău. Hai, Leopold, fă frumos la domnii, îşi îndemnă ea câinele, trăgându-l puţin de cureaua cu nituri aurii pe *care-o* purta la gât. Imediat dinele se supuse, scoţând două lătrături către cele două noi cunoştinţe, gudurându-se, în acelaşi timp, pe lângă propria lui stăpână.

— Ia uită-te, minunea naibii, împăraţii ajunseră patrupede! zise bunicul cu mirată ironie. Altfel — este destul de arătos viţelul ăsta de câine!

— Şi cuminte, domnule profesor, spuse Mona, de parcă n-ar fi înregistrat ironia. Face tot ceea ce îi comanzi! Iată de pildă, eu acum o să-i spun să rămână liniştit în curtea dumneavoastră; pentru aceasta o să vă rog să-i indicaţi un loc anume, unde să aveţi siguranţa că nu deranjează nimic, poate chiar acolo, în colţul acela, sub tei, arătă ea spre unul din colţurile grădinii, iar noi, adică eu şi nepotul dumneavoastră, vom face, în timpul acesta, câţiva paşi împreună prin faţa casei. Bineînţeles, adăugă ea, insinuant numai dacă *nepotul* nu are nimic împotrivă.

— În ceea ce-l priveşte pe Bogdan, o să hotărască singur, domnişoară Mona; eu, în locul lui, aş fi foarte bucuros pentru o asemenea invitaţie... dar cum *vremea mea* a trecut cam de multişor, rămân, *tot* atât de „bucuros", să stau de vorbă cu „înălţimea sa" Leopold al V-lea. N-aveţi nicio grijă, îl întreţin eu în aşa fel încât să-i fac şi lui agreabilă aşteptarea. Iar dacă n-oi reuşi, cumva, singur, îmi mai chem ajutoare dintre cei ai casei, care trebuie să se fi sculat între timp.

— Vă mulţumesc mult, domnule profesor, sunteţi un bunic ideal, zise fata zâmbindu-i cu toată faţa şi cu ochii aceia frumoşi, în timp ce-l prindea de mână pe Bogdan pe Bogdan cel uluit, încă o dată, de tupeul, fără limite, ai acestei *ispite în asalt.*

Păşind alături de ea, se gândea că nu greşise deloc numind-o astfel Asaltul deci continua, iar el n-ar fi putut să spună că-i displăcea total. Se simţea, mai întâi, măgulit, pentru faptul că această fată, extrem de interesantă în felul ei, ispititoare într-adevăr, venise să-l caute şi să-l ia la plimbare. (Cât stătuse în fata lor, Bogdan o cercetase cu luare aminte: Mona era îmbrăcată cu un pantalon subţire, gri-argintiu la culoare, strălucitor, care se mula perfect pe trupul ei, iar în sus avea o bluză scurtă, bleu ce se termina înainte de a-i ajunge la pantaloni, lăsându-i astfel descoperită talia subţire şi fină. Pe sub bluză, Bogdan nu credea ca fata să mai aibă ceva,

deoarece sânii, frumoşi, se rotunjeau în deplină libertate. Privind-o numai, băiatul simţi renăscându-se în el acei fiori ce-l bântuiseră toată seara trecută şi întreaga noapte.

În acelaşi timp, Bogdan se gândea că lucrurile ar putea să se complice. Mona îl tulburase destul aseară... şi, în plus, acum, în plină zi, îl putea vedea oricine: colegi, colege, poate chiar Ştefana! „Ar fi o adevărată nenorocire!” îşi spuse el la acest gând şi luă hotărârea să scape cât mai curând de *ispită.* „Dar parcă este după cum vreau eu? se gândi, în continuare, Bogdan. Mona e în stare de orice! Dacă l-a pus ea la punct şi pe bunicul, lăsându-l să stea de vorbă cu Leopold?!... Când am să mă întorc, am să râd de el şi-am să-i propun să intercaleze în volumul său, «Memoriile unui belfer», şi acest interesant episod”.

— Zâmbeşti, tinere, zise Mona, înălţându-şi privirile către Bogdan. Ia spune, cui îi zâmbeşti?

— Visului meu din noaptea trecută I răspunse băiatul grozăvindu-se.

— M-ai visat? întrebă fata sincer emoţionată. Spune-mi că m-ai visat!

— Cred că nici nu se putea altfel, răspunse Bogdan cu o anume siguranţă care o impresionă pe Mona.

— La ce te referi?

— La totul!

— La totul! La totul! repetă fata, gânditoare. Mda! atunci e bine! E chiar foarte bine! Şi? Şi cum m-ai visat? Spune, cum?

— Dansând! Cum altfel?! Am dansat cu tine toată noaptea.

— Asta înseamnă că ţi-a plăcut aseară şi că ai mai fi vrut să dansezi. De aceea ai continuat şi în vis! Da, aceasta este explicaţia! Şi, pentru că ţi-a plăcut, poate mai dansăm şi altădată! Să nu râzi, continuă fata, dar să ştii că şi eu te-am visat

— Tot dansând?

— Nu! Plimbându-ne! Plimbându-ne printr-un parc, de mină... Şi, deoarece acest lucru nu-l făcuserăm aseară, am venit să ne plimbăm în dimineaţa aceasta. Să fie în continuarea visului. Te superi?!

— Dacă „mă supăr”? Mă mir că întrebi! Tu eşti învăţată, ori poate că eşti croită să faci ceea ce vrei şi fără să întrebi.

— S-ar putea să ai dreptate şi într-o privinţă, şi în cealaltă. Dar, uite că, uneori, mai şi întreb. Aşa că reiau întrebarea: Te supără, Bogdan Ştefănescu, faptul că am venit să ne plimbăm puţin, subliniez, puţin, în dimineaţa aceasta?... Mda!... continuă Mona, după câteva secunde. Şi, fiindcă ne este greu să răspundem, să trecem la o altă întrebare: Nu ai vreun parc pe-aici, prin apropiere? Că eu de plimbat, tot vreau să mă plimb cu tine! N-ai spus chiar tu: aşa sunt eu învăţată, ori poate că aşa am fost croită!... A, dar uite chiar parcul visat de mine azi-noapte! Bogdane, extraordinar, chiar un asemenea parc am visat, să ştii! Nu glumesc! Uite aşa era intrarea, ca aceasta, şi de-aici, de sus, pornea o alee mare la dreapta, care dădea într-alta încărcată, pe-o parte şi pe alta, de nişte trandafiri foarte frumoşi, în spatele cărora se aflau un soi de salcâmi pitici, cu flori liliachii... Nu cred că salcâmii înfloresc odată cu trandafirii, dar în vis ştii cum se întâmplă...

Bogdan se uita foarte mirat la fată, pentru că parcul descris de ea era chiar acela în faţa căruia se aflau, iar aleea cu trandafiri şi salcâmi era locul cel mai îndrăgit de el şi de Ştefana...

— Ce te uiţi aşa mirat la mine? îl întrebă Mona.

— Mă uit, fiindcă nu pot să cred că ai descris acest parc numai după imaginea din visul tău, fără să fi trecut vreodată pe-aici!

— Îţi jur că n-am trecut niciodată! Ori, poate, nu-mi mai amintesc eu! în sfârşit, hai să intrăm! îl îndemnă ea pe

băiat, luându-l de braţ şi lipindu-se, tandră, de şoldul lui.

Bogdan era din ce în ce mai încordat şi mai emoţionat. Ar fi dat orice să nu intre cu Mona în parc şi, mai ales, să nu se plimbe cu ea prin locurile atât de dragi lui şi Ştefanei. Dar cum putea să-i spună aşa ceva fetei acesteia, atât de voluntare, în general, şi care acum arăta, parcă, şi ea emoţionată. Bogdan îşi spunea acest lucru pornind de la faptul că o simţea pe Mona tremurând lângă el. şi la faţă se schimbase puţin, era mai palidă şi tăcuse dintr-odată. Nu mai spunea nimic...

...Cristina Stamate, colegă de clasă cu Ştefana, era bună prietenă cu Mona Angelescu. Ea îi vorbise Monei despre Bogdan şi despre Ştefana! Şi, din felul în care îi prezentase, apelând la nenumărate elemente referitoare la înfăţişare, la ceea ce fac în şcoală, ori dincolo de şcoală, descriindu-le chiar plimbările printr-un parc din apropierea casei lui Bogdan, dar şi a casei Ştefanei, aleea lor preferată, cu trandafiri şi salcâmi cu flori liliachii, banca pe care obişnuiau să se retragă în apropierea unui mic boschet etc., etc., Mona a înţeles că prietena ei n-o prea iubeşte pe domnişoara Ştefana Dragomir, care este, ; a dracului de frumoasă", „cea mai frumoasă din tot liceul", după cum obişnuia ea să sublinieze cu năduf, şi că il place nemaipomenit de mult pe Bogdan! Relatările Cristinei i-au stârnit curiozitatea, iar când Mona a aflat că părinţii ei vor merge în vizită la familia Ştefănescu, a simţit că o cuprinde o stare de adevărată fericire. „în sfârşit, şi-a spus ea, o să-l cunoaştem şi *noi* pe faimosul Bogdan Ştefănescu, despre care Cristina spunea că, între altele, reuşise performanţa de a epata întregul liceu printr-o formidabilă «declaraţie de dragoste», pe care o făcuse (mai bine-zis: o susţinuse) în cadrul unui cerc de dezbateri, sau cam aşa-ceva!"

Fără să fie un tip de excepţie (precum lăsase să se înţeleagă prietena ei), Mona fusese obligată să constate,

cu satisfacţie, că Bogdan era un băiat demn de tot interesul, chiar dacă aseară n-a reuşit să scoată mare lucru de la el. În orice caz, înainte de a-l vedea, ea se hotărâse „să-l dea gata”, după expresia doamnei Angelescu (de fapt, era

— Aşa cum s-a spus — procedeul obişnuit al Monei,) folosind *alte metode* decât cele care îi erau proprii, ori pe care, din calcul, le utiliza *mironosiţa* aceea de Ştefana.

În toată comportarea aceasta a Monei însă, numai ea ştia, cu adevărat, ce se ascunde, numai ea şi, într-o oarecare măsură, bunica ei, o femeie simplă, mama ambasadorului, care a crescut-o pe fată de când s-a născut, care a îngrijit-o şi a vegheat-o tot timpul, aşa cum a putut ea şi cum s-a priceput. Plecaţi în străinătate, în diverse ţări, în ani mulţi — tocmai cei în care Mona s-a transformat şi a înflorit, devenind domnişoară — părinţii fetei n-o prea cunoşteau, în orice caz sufletul, felul ei intim de a fi, de a simţi şi a judeca ei nu le cunoşteau…

De necrezut pentru oricine o privea, adică în total contrast cu felul în care se purta în diverse împrejurări, Mona era o… timidă, o fată cu reticenţe şi spaime în faţă bărbaţilor. Dar, pentru că ura de moarte timiditatea, precum şi celelalte comenzi intime ale fiinţei sale, care, după cum i se părea, ar fi făcut din ea un om infirm, aruncând-o la marginea clocotului vieţii, opta, întotdeauna, pentru o comportare la antipod, pentru metoda *atacului frontal,* cum îi plăcea să-şi mărturisească, atac în urma căruia câştigând, dintr-odată, teritoriu, devenea centrul atenţiei tuturor, ceea ce era de natură s-o satisfacă sau, măcar, s-o măgulească! Iar ca să se poarte astfel nu i-a fost deloc peste mână, căci mediul în care se învârtea, mijloacele materiale de care dispunea, nenumăratele ocazii ce i se ofereau: întâlniri, ceaiuri, recepţii etc., toate îi favorizau şi îi solicitau acel exerciţiu de voinţă şi de calcul spre a se înfăţişa altfel decât în realitatea ei intimă! Şi, apucând pe drumul

acesta, Mona a simţit că-i este aproape imposibil să se mai întoarcă, să mai devină *ea însăşi!* Cine ar fi crezut-o? într-adevăr, cine? Parcă şi auzea diversele replici posibile: „Ha! — Ha! Face pe mironosiţa?! De când? Să fim serioşi! O cunoaştem noi pe *domnişoara!* Ştim câte parale îi face pielea!”

Şi-apoi, încercând să fie sinceră cu sine, Mona recunoscuse, nu o dată, în forul ei intim, bineînţeles, că un asemenea fel de a se manifesta începuse să-i placă. Simţea o satisfacţie pe care nici nu o putea califica exact atunci când, privind în juru-i, cu o ocazie oarecare — folosită drept teren de exerciţiu pentru *atacul frontal* — observa deruta pe feţele interlocutorilor, semnele de întrebare, mirarea care, uneori, se transforma în admiraţie chiar. Întocmai cum se petrecuseră lucrurile aseară, în familia Ştefănescu! Mona observase cum se consumă, pe rând, întreaga gamă a stărilor ce le scontase... Ajunsese, oare, şi la admiraţie? Cu Bogdan, desigur, că altcineva n-o interesa în mod direct. „Dacă l-ar avea de partea sa pe Bogdan şi dacă Bogdan ar fi cel pe care-l descrisese Cristina, atunci ar putea să spere într-o înaintare pe un teritoriu cu un mare coeficient de siguranţă!” îşi spunea Mona, în timpul *exerciţiului* ei.

Fără îndoială că Bogdan ajunsese să o admire aseară, simţise ea acest lucru... Numai că *admiraţia* se adresa unor laturi... pe care nu merita să le comenteze. Ca şi alţii, Bogdan rămăsese tot la suprafaţă, ori foarte aproape! Şi, mai mult decât Bogdan, toţi ceilalţi membri ai familiei Ştefănescu! La drept vorbind, lor nici nu li s-au oferit alte date pentru elaborarea unui alt fel de judecată... De-aici începea drama Monei! Da, da! Drama Monei! Pentru că, în ciuda acelei satisfacţii — aproape de neegalat cu altceva — aşa gândea Mona, ea tânjea, ca orice fată, după fericirea întemeiată pe adevăr, pe *adevărul fiinţei dale,* care era cu totul altul decât cel ce sărea în ochii tuturor. Prinsă, astfel, într-o dilemă nu uşor

de dezlegat, fata se măcina fără preget în căutarea unei soluţii: continuând ca şi până acum, nu făcea altceva decât să desăvârşească, în ochii lumii, imaginea sa de fiinţă superficială, de fată obraznică, de-a dreptul impertinentă uneori, preocupată de plăceri trecătoare, pradă uşoară în mâna oricui ar fi dorit s-o culeagă!... Şi urmarea — singurătatea ce o cuprindea, de fiecare dată, după căderea cortinei peste un astfel de „spectacol”, pustiul ce-i învăluia mereu sufletul, pentru că nimeni din toţi cei cu care se confrunta, nu-i oferea temeiul unui drum de viaţă bazat pe iubire adevărată şi pe o reală preţuire şi aceasta pentru că nimeni n-o lua în serios!...

Dezbrăcând, pe de altă parte, această haină de împrumut, riscul se anunţa, precum gândise fata de atâtea ori, cu urmări poate şi mai dureroase.

La toată această înscenare, în care de bună voie se angajase, Mona se prezenta însă, de fiecare dată, cu o speranţă ce-i licărea tainic în suflet: aceea de a întâlni, într-o zi, pe cineva care să pătrundă, cu ochiul, cu mintea şi cu sufletul, dincolo de fardurile de circumstanţă, până la adevărul sufletului ei, însetat de frumos, de caldă prietenie şi de iubire. Ar socoti aceasta ca pe o mare victorie a vieţii sale — îşi spunea mereu — şi s-ar simţi cu adevărat mândră pentru că n-ar trebui să mai treacă, în acest caz, prin umilinţe şi îndoieli.

Toată seara trecută Mona a purtat pe sub ochii lui Bogdan licărul sfânt al acestei speranţe, dar, până la urmă, şi-a dat seama că eforturile aşteptării ei sunt zadarnice, n-au niciun suport, deoarece băiatul este prea obsedat de tainele şi zbuciumul propriului său suflet, ca să mai poată vedea şi, eventual, preţui zâmbetul cald şi sfios al altei frumoase simţiri.

Mai mult decât atât: în locul unei aşteptate, posibile victorii, Mona s-a trezit că se retrage de pe câmpul de luptă cu o înfrângere pe care n-a mai cunoscut-o până acum: s-a îndrăgostit de Bogdan!

„Jalnică situaţie! Sunt ridicolă şi vrednică de plâns”! şi-a spus fata, la plecare, înghiţind, cu greu, nodul dureros al zbaterilor ei.

Întoarcerea din dimineaţa aceasta fusese proiectată, în noaptea trecută, ca o încercare de a mai alimenta cu oxigenul vieţii nebuna-i speranţă!...

Aflându-se acum în poarta „Parcului Primăverii”, sprijinindu-se de braţul lui Bogdan şi atingându-i, ca din întâmplare, corpul lui tânăr şi vânjos, Mona îşi simte sufletul cuprins de tremur şi de remuşcare. Ceea ce a pornit să facă i se pare un adevărat sacrilegiu. „Parcul acesta este al lui Bogdan şi al Ştefanei, ce să caut eu în el? Nu pot să calc peste flori, peste nişte flori atât de frumoase, chiar dacă ele îmi rănesc sufletul cu parfumul lor dumnezeiesc!”

— Poftim? Ai spus ceva? întrebă Bogdan, nereuşind să înţeleagă murmurele fetei.

— N-am spus nimic! Te rog să mă ierţi, Bogdane, răspunse Mona, albă la faţă ca varul. Să ne întoarcem, propuse ea, cunosc parcul, îl cunosc din vis... Prefer să rămân cu visul! El e mai frumos!... Da, e mai frumos! Şi... e singurul meu adevăr, în ceea ce te priveşte!...

3

— Ce-a fost asta, nepoate? îl întrebă bunicul pe Bogdan, după plecarea „Daciei” din poarta casei lor.

— Nici nu ştiu ce să-ţi răspund, bunicule!

— Una la ducere, alta la întoarcere?

— Nu înţeleg!

— Mona! Era *una* când ai plecat cu ea de-aici, adică: obraznica, ironica, cea pusă pe şotii şi pe grozăveli... Nu mai departe faptul că m-a lăsat să fac conversaţie cu „înălţimea sa” Leopold al V-lea. Deştept câine, n-am ce zice! Dar al drăcuţului, mamă, mamă! Ascultai la ea că e *cuminte?!* M-a târât javra prin toată curtea, că, altfel... dacă-l lăsam de capul lui, făcea harcea-parcea grădina. Eu cred că ar fi sărit şi peste gard şi vă pomeneaţi cu el după voi...Şi *alta,* măi băiatule, cea care s-a întors! Alta, aşa mi s-a părut! N-ai auzit-o?!...

„Mulţumesc foarte mult, domnule profesor! Şi vă rog, sincer, să mă iertaţi pentru tot deranjul pe care vi l-am făcut şi aseară şi astăzi!” Auzi, *sincer!* Şi, poate ai să râzi de mine, dar mi s-a părut că era chiar sinceră. Or, dacă aşa au stat lucrurile, dacă s-a hotărât ca să lase de-o parte bravada, înseamnă că s-a petrecut ceva. Ce anume, Bogdane?

— Ţi-am zis, bunicule, că nici eu n-am înţeles nimic. Eram în poarta parcului şi-mi vorbea despre el ca şi cum l-ar fi cunoscut într-un vis din noaptea trecută. Este adevărat că eu n-aş fi vrut să intru cu ea în parc. Şi probabil că ştii de ce. Dar nu i-am spus acest lucru. Atunci, dintr-odată, parcă i s-a făcut rău: s-a albit la faţă şi o simţeam tremurând lângă mine. Mi-a propus să ne întoarcem.

— Înseamnă, nepoate, că „domnişoara Mona” nu este *aceea* pe care am cunoscut-o noi. În orice caz, nu numai *aceea!* Drept să-ţi spun, îmi pare rău pentru ea.

— Şi mie, dar şi mai rău îmi pare pentru...

— Ştiu, ştiu! *Acolo* situaţia este de altă natură, cred, şi trebuie ea să se limpezească. Nu ne rămâne decât *să avem* răbdare, mânzule! „Răbdare şi încredere!” aceasta a fost porunca, nu?! Atunci, supune-te!... Şi, până una-alta, treci şi pune mâna pe carte că, uite, s-a ridicat soarele, ne-a apucat prânzul. Peste două zile începi bacalaureatul. Toate gândurile şi forţele deci — pentru

învăţătură! E clar?

4

Ştefana l-a dus pe Radu în bucătărie şi i-a dat să mănânce. Iar în timp ce băieţelul se afla la masă, ea s-a retras într-o cameră şi a început să plângă.

„Doamne, doamne, se văita biata fată, nu mai pot să suport!... Şi doar i-am spus să aibă răbdare şi încredere în mine! De ce n-a avut? De ce s-a grăbit? Aşa mă cunoaşte el pe mine?!... Şi, dacă aceasta a fost convingerea lui, trebuia să răspundă cu aceeaşi măsură? Lucrurile «se potrivesc» de minune, Bogdane, de minune: tu mă vezi cu un bărbat în poartă, despre care eu nu pot să-ţi spun, deocamdată, cine este şi, drept răspuns, iată-te, numai la două zile, după rugămintea mea, de mână cu o altă fată, îndreptându-te spre parcul *nostru,* aşezându-te, poate, pe banca *noastră,* spunându-i şi ei, poate, aceleaşi vorbe, ca şi mie, altădată!”

— Ştefana, de ce plângi? i se adresă copilul, care venise din bucătărie. I s-a întâmplat ceva rău tatei? E bolnav?...

— Nu e bolnav, Radule. E plecat, e plecat undeva, unde o să mai rămână, probabil, câteva săptămâni... dacă nu şi mai mult, zise fata, izbucnind din nou în plâns.

— Dar nu înţeleg, de ce plângi, spuse băieţelul senin. Acum eu am terminat şcoala, nu mă mai duc la internat, o să stau în fiecare zi cu tine acasă, în fiecare zi şi în fiecare noapte, Ştefana! Să nu-ţi fie frică! Voi avea eu grijă de tine! Îţi aminteşti? Aşa a zis şi bunicul lui Bogdan astă-primăvară, când am împlinit opt ani, atunci când mi-

a cumpărat dânsul trenuleţul acela frumos: „Eşti băiat mare, Radule, trebuie să ai grijă de sora ta!” Aşa mi-a spus, zise băiatul, mângâindu-şi sora şi ştergându-i lacrimile de pe obraji.

Ştefana i-a strâns capul la piept şi a început să plângă şi mai tare.

Desfăcându-se din braţele ei, Radu a rugat-o să se potolească, să nu mai plângă, că altfel „se supără pe ea!” Şi a spus acest lucru cu atâta seriozitate, încât Ştefana a început să-l privească lung şi să-i zâmbească.

— Aşa! remarcă băiatul. Eu nu vreau să mai plângi niciodată! Auzi? Niciodată! îmi promiţi?

— Voi încerca, Radule, răspunse Ştefana. Va fi însă greu să mă ţin de cuvânt!

— Trebuie să te ţii! Tu nu m-ai minţit niciodată. Şi ai făcut tot ceea ce mi-ai promis!

— Bine, bine, Radule, spuse fata. Acum du-te afară şi te joacă, fiindcă eu am de învăţat. Ai grijă, să nu te îndepărtezi însă din faţa casei. Ne-am înţeles?

— Înţeles! Să trăiţi! răspunse ştrengăreşte băiatul, salutând şi zbughind-o pe uşă afară.

CAPITOLUL III

1

În prima zi a bacalaureatului, după lucrarea scrisă la limba şi literatura română, Cristina Stamate a oprit-o pe Ştefana pe culoar şi i-a dat o scrisoare.

— De la cine e? a întrebat Ştefana.

— De la mine!

— Cum, de la tine? Pentru ce? Dacă ai ceva de spus de ce nu-mi spui aşa, prin *viu grai?*

— Parcă, în ultimul timp, se poate sta de vorbă cu tine?! Ia-o! o îndemnă Cristina, uitându-se la scrisoare. Şi citeşte-o acasă, nu aici! Ai să vezi, nu-ţi vreau decât binele.

— Drept să-ţi spun, m-am săturat de *binele* acesta al lumii! Până-n gât! mai adăugă Ştefana, luând scrisoarea şi, întorcând spatele colegei sale, se grăbi să părăsească liceul. (Bogdan încă nu terminase lucrarea. Aruncându-şi întâmplător, privirile prin fereastră, o văzu pe Ştefana traversând curtea şi ieşind pe poarta şcolii. Pentru câteva clipe, se făcu noapte pe obrazul băiatului.)

Cu scrisoarea Cristinei în servietă, Ştefana se îndrepta grăbită spre casă. Era, fără îndoială, nerăbdătoare să vadă ce-i scrie colega ei. „Cu siguranţă că trebuie să fie ceva în legătură cu Bogdan”, se gândi fata, căreia nu-i scăpase faptul că Stamate se uita de mult timp cu interes la Bogdan *al ei,* chiar înainte de perioada *declaraţiei de*

dragoste. Şi o ştia în stare de orice pentru a le face viaţa amară. Umblase ea şi până atunci cu tot felul de vorbe când spre unul, când spre celălalt, dar fără să fi putut dobândi vreo satisfacţie.

„A găsit acum momentul prielnic pentru atac şi vrea să-l folosească”, îşi spuse Ştefana, aşezându-se pe o bancă *anume* din „Parcul Primăverii” şi grăbindu-se să deschidă scrisoarea...

...”Poţi să crezi ce vrei despre mine, Ştefana, îşi începea Cristina scrisoarea, *dar, dincolo de unele «neînţelegeri» ale noastre, pornite, ştii tu din ce motive, eu am pentru tine sentimente mult mai puternice şi mai frumoase decât pentru o oarecare colegă de clasă. Şi aceasta pentru că tu nu eşti, mai întâi, o oarecare colegă, o* oarecare *elevă a liceului nostru, ci, în ciuda* ţepilor pe *care îi scoţi la iveală de multe ori — spre a ţine* lumea *la distanţa care să te apere de murdărie şi de sufocare — tu eşti o fată admirabilă, nu numai frumoasă, cu un suflet şi un caracter rarisime, fiind, în acelaşi timp, o elevă, ce trebuie să fie şi va fi, fără îndoială, trecută în Cartea de onoare a şcolii pe care-o absolvim în aceste zile! Or, în faţa unor asemenea probe ale valorilor omeneşti veritabile, invidia măruntă, gândul necurat şi fapta nedemnă trebuie să se dea în lături, să pălească, să amuţească. Este, de altfel, senzaţia ce-o am în aceste momente în care mă gândesc la tine.*

Spunându-ţi ceea ce vei citi, sper, mai departe, n-o fac, crede-mă, spre a-ţi spori tristeţea, frământarea dureroasă prin care treci de câtva timp (întâmplător sunt la curent cu ceea ce, din păcate, s-a întâmplat cu tatăl tău şi — deci — cu suferinţa ta), ci spre a te pune în gardă faţă de nişte vorbe pe care nu le meriţi şi faţă de nişte fapte pe care ai să le judeci după cum vei voi şi te vor ajuta puterile fiinţei tale. (Cu siguranţă că, înainte de a termina de parcurs aceste rânduri, te întrebi: «Ce-a apucat-o pe

obraznica *şi pe* răutăcioasa *de Cristina Stamate?! De unde şi până unde la ea asemenea vorbe, asemenea sentimente, asemenea intenţii, care nu sunt deloc în consonanţă cu ceea ce ştie o şcoală întreagă despre ea?!» Dar, te-ai întrebat vreodată, dragă Ştefana — dă-mi voie să folosesc acest apelativ, care îmbracă un adevăr de simţire — te-ai întrebat, zic, vreodată, tu, s-au întrebat, oare, alţii, aflaţi în jurul acestei «obraznice» şi «răutăcioase» Cristina Stamate, ce s-o fi petrecând cu fata aceasta, cum o fi arătând în realitate sufletul ei, ce se află sub haina cotidiană a vorbelor* şi *gesturilor ei?!... Te-ai întrebat, oare*? *S-au întrebat ceilalţi? Nu cred!... Lumea e mult prea grăbită, din păcate, ca să se poată opri la căpătâiul fiecărui suflet, al fiecărui destin... Deşi, între menirile ei, ale lumii, aceasta nu este una secundară! Dar nu despre mine voiam să-ţi vorbesc aici şi acum. Poate va sosi, vreodată, momentul potrivit şi pentru aceasta... Cine ştie?! Când ne-om întâlni, peste zece ani de la absolvire, ori, poate peste douăzeci de ani, sau, poate, niciodată! Şi, într-un asemenea caz, nicio pagubă! De altfel, eu sunt de părere că poverile propriului suflet nu scad cu nimic dacă le aşezi şi în spatele altora! ... Deci, mă întorc la tine...)*

Dacă nu ştii, îţi spun eu acum că nu îmi place să trag cu urechea. Şi, chiar dacă nu mă crezi, adevărul rămâne tot acesta.

Mă aflam, cu câteva zile înainte de terminarea cursurilor într-o seară, în şcoală. N-are importanţă ce căutam eu atunci la liceu. Spre a nu fi curioasă, îţi spun: fusesem la repetiţie, în vederea serbării pe care am dat-o. Colegii plecaseră, în timp ce eu am mai stat puţin de vorbă cu profesoara noastră de sport. După ce am terminat, ies din sala de festivităţi şi dau să plec. O zăresc însă în dreapta, ştii, acolo unde se află masa aceea rotundă cu fotolii, şi unde stau uneori de vorbă profesorii cu părinţii elevilor, pe diriginta noastră, care tot vorbea şi

vorbea în faţa unei cucoane. Atunci, în loc să ies, am luat-o imediat la stingă, urând scările spre intrarea la balconul sălii de festivităţi. Am traversat pe deasupra şi m-am oprit în partea cealaltă, de unde se auzea foarte bine ceea ce rostea «drăguţa» şi «amabila» noastră dirigintă. Nici nu ştiu de ce am făcut acest lucru. Ivii pare chiar rău! Mă simţeam îngrozitor! Şi, totuşi, n-am avut putere să plec decât după ce ele s-au îndepărtat de-acolo. Noroc că n-a trebuit să stau prea mult. Discuţia era pe sfârşite...

Ceea ce am auzit, dragă Ştefana, vorbindu-se, era în legătură cu tine şi cu Bogdan. Deci, interlocutoarea dirigintei noastre nu putea fi alta decât doamna Ştefănescu. Te rog să nu te otrăveşti prea mult citind vorbele pe care le reproduc aici. De altfel, cred că ele ţi-ar fi puiuţ fi cunoscute, chiar dacă nu le-ai fi auzit ori citit niciodată. O cunoaştem bine, amândouă, pe tovarăşa *noastră. Aşa că...*

— Nu vă imaginaţi, doamnă, ce fel de fiinţă *este această tânără, care provine dintr-o familie, ce să mai vorbim!... a spus, la un moment dat, diriginta, continuând apoi: Mama ei a murit acum câţiva ani, iar taică-său este un beţiv şi un afemeiat, lucrează undeva în comerţ, este, mi se pare, responsabilul unui magazin. Şi, dacă lucrează acolo, ştiţi cum se întâmplă: «stai cu degetele-n miere şi să nu te lingi pe ele?» Asta e greu!... De altfel, cred că i s-a şi înfundat. Am eu informaţiile mele, cum că s-ar afla, chiar în prezent, într-o anchetă pentru delapidare. Cât priveşte fata, ţandăra nu sare departe de trunchi. S-o vedeţi cum arată: e frumoasă, n-am ce zice, dar ştie să se şi folosească de farmecele ei. A zăpăcit un liceu întreg. Ştiţi cum i se spune? «Frumoasa liceului!»*

— Faptul că e frumoasă — a intervenit cucoana respectivă, nu e un defect, ci, dimpotrivă, aş spune, tovarăşă profesoară...

— Sigur, sigur, s-a grăbit să reia diriginta, dar, se pare, a subliniat ea, că n-aţi reţinut precizarea: a zăpăcit un

liceu întreg şi *cu deosebire pe băiatul dumneavoastră... Credeţi că nu ştie hoţoaica pe cine să pună mâna? A, nu! S-a orientat bine! Şi a ajuns să-l joace pe degete pe bietul Bogdan! Şi dacă ar fi numai el! Dar ce face ea în afară de zidurile şcolii, cine poate şti?!... Bine că aţi sosit la timp. Dacă mai întârziaţi, sigur, făceam eu* tot ceea ce era omeneşte posibil, *6a să vă suplinesc! Că doar ne cunoaştem de atâta timp!...”*

Eram indignată şi îndurerată şi nici n-am mai auzit, spre sfârşit, ce-au mai spus...

Când au plecat, am coborât şi eu în grabă scările şi, ieşind afară, am început să înghit aerul de parcă aş fi scăpat de la înec!... Îmi venea să plâng de ciudă şi să înjur ca un derbedeu... Mă gândeam: Din atâţia profesori foarte buni, dascăli şi oameni excepţionali... cum de-am avut noi parte tocmai de ea... Care, pe deasupra, să ne fie şi dirigintă, adică mamă?!...

Până aici, dragă Ştefana, ţi-am înfăţişat o *primă categorie de probleme. Sunt convinsă că te-am otrăvit, chiar dacă,* îţi *jur, gestul meu porneşte din cea mai bună intenţie... Cunoscând cum stau lucrurile... acasă la Bogdan... (adică, poate cu cel mai important membru al familiei), vei şti, mă gândesc, cum să acţionezi şi tu, la nevoie!*

În al doilea rând, aş vrea să te informez, dacă nu ştii deja (uneori noi, femeile, avem şi al... nu ştiu câtelea simţ) că, pe acest fond, deloc favorabil, a mai intervenit o poveste, pe care iarăşi, socotesc eu, e bine s-o ai în vedere.

Eu sunt prietenă cu o tipă *cam trăsnită şi excentrică, fiică a unui demnitar, pricopsită. Ne-am împrietenit mai de mult, într-o tabără, pe când eram în clasa a VIII-a de gimnaziu. Ei bine, tipa — Mona se numeşte — o blondină foarte mişto făcută, mi-a spus alaltăieri că familia ei, dimpreună cu dânsa, fireşte, a fost sâmbătă-seara în vizită la părinţii lui Bogdan (se cunoşteau, se pare, din*

străinătate). Şi, cu prilejul acesta, Mona a etanşat cică, toată seara cu Bogdan, iar a doua zi, reînnoindu-i vizita, s-a plimbat cu el prin «parcul vostru». Ea zice că, deşi «l-a dat gata» pe cavalerul tău, *n-o interesează, totuşi, fiindcă «nu-i spune preta multe». Eu însă o cunosc pe domnişoara Angelescu şi ştiu că nu acesta poate fi adevărul! Deci, pericol crescut, scumpă colega, din variate surse şi laturi! Asta am vrut să-ţi spun şi te rog iartă-mă că n-am avut timp... să-ţi «scriu scurt!»*, *vorba... cui a zis-o!... Îţi doresc* $i-fi *urez să fii tare! Chiar mai tare decât eşti tu de obicei* şi *să izbândeşti în toate! în ceea ce mă priveşte, nu mă îndoiesc că vei reuşi să le descurci tu şi nu-mi rămâne decât să mă bucur de pe acum şi... să te sărut!*

Cristina”

Ştefana nu mai plângea de mult. Lacrimile i se uscaseră pe obraji. Ceea ce o stăpânea acum era o teribilă senzaţie de silă şi o îndârjire cum nu mai simţise în ultimul timp. „O să vedem noi! îşi spuse ea, după care adăugă: Chiar dacă nici tu n-ai să crezi, îţi mulţumesc, Cristina Stamate, cu toată otrava pe care mi-au strecurat-o în suflet rândurile tale. Nu ştiu de ce înclin să cred că ele au izvorât, aşa cum pretinzi, dintr-o bună intenţie. Îţi mulţumesc!” spuse încă o dată, ridicându-se grăbită de pe bancă şi îndreptându-se spre casă.

2

Mâine se dau rezultatele la facultate! Bogdan simte cum au început să-l cuprindă emoţiile. După fiecare

lucrare dată, venise liniştit acasă. „Am făcut bine!” răspundea el, invariabil, la întrebările bunicilor, ale părinţilor. „Am făcut totul! Cred că e bine!” adăuga, simţind că răspunsurile lui aveau nevoie de concretizări.

— Să vedem, să vedem, spunea, de fiecare dată, bunicul. Ia, aşază-te aici, îl invita el la masă, şi să verificăm… Şi, după fiecare asemenea verificare, profesorul de matematică Dragoş Ştefănescu avusese bucuria să poată preciza: „Da, domnule, a făcut bine băiatul! Bravo, nepoate!” adăuga apoi cu ochii umeziţi de căldura emoţiilor, în timp ce strângea feciorul la piept.

Timpul aşteptării a trecut şi… mâine se dau rezultatele! Mâine! Pe la ora zece vor fi afişate listele. Aşa s-a anunţat! Toţi ai casei erau siguri că băiatul a reuşit. Şi Bogdan avea această siguranţă. Mai bine-zis, o avusese până astăzi! Acum însă, îl cuprinseseră, dintr-o dată, emoţiile, spaima. „Dar dacă n-am reuşit?” îşi spuse. Alungă, însă, imediat acest gând absurd. „Din moment ce am făcut bine, perfect chiar, după aprecierile bunicului, la toate lucrările, un asemenea rezultat este imposibil!” Dădu deci la o parte această ipoteză, deşi „până nu-ţi vezi numele pe listă, tot nu-ţi vine să crezi”, adăugă Bogdan. *Numele pe listă!* Ei, aici e problema importantă! Unde se va afla numele său, pe listă?! Pentru că acest lucru era, totuşi, de mare însemnătate. El era doar premiantul clasei, al şcolii, primise, la absolvire, *diplomă de merit,* nu putea să intre oricum la facultate. Mai ales la acest gând tremura astăzi sufletul tânărului. „în sfârşit, vom vedea mâine”, se gândi, în timp ce deschidea unul din cele două volume din ultima ediţie de poezii ale lui Nichita Stănescu. După examen se cufundase în lectura câtorva cărţi de valoare care apăruseră în ultima vreme şi pe care, preocupat de bacalaureat şi de admitere, nu avusese când să le citească.

îl îndemnau cei ai casei să iasă, să se plimbe, să se ducă la ştrand, la cinematograf, să se distreze!…

Bogdan nu dorea nimic din toate acestea, ori nu dorea *nimic* cu deosebite.

— Dacă ies din casă, încep *să mă gândesc,* i-a răspuns Bogdan, într-o zi, bunicului, care ştia ce fel de gânduri îl bântuiau pe nepot. Aşa că prefer lectura, ea mă acaparează cu totul. Trăiesc prin alţii şi uit de mine!

— De tine nu trebuie să uiţi! i-a răspuns profesorul. Acum, că ai terminat şi examenul acesta, ar trebui să cauţi să dezlegi *enigma!* Nu crezi?

— Dar bine, bunicule, n-am căutat? Dumneata ai impresia că am stat cu braţele la piept?! Nici vorbă! Sunt însă, pur şi simplu, dezorientat. Şi mâhnit peste poate, să ştii! Ţi-am spus că, în timpul bacalaureatului, am vrut să stau de vorbă cu Ştefana. Rezultatul: m-a repezit şi mi-a spus: „S-o las în pace”. M-am supărat, bineînţeles! Orice i s-ar fi întâmplat, eu cred că nu aşa trebuia să procedeze... I-am dat telefon în fiecare zi. Nu răspunde nimeni, absolut nimeni! O singură dată, acum câteva zile, a ridicat cineva receptorul. Cred că era ea. Dar, când mi-a recunoscut vocea, a închis imediat. Am alergat şi, în zece minute, eram la poarta casei. Pustiu! Nimeni! Am intrat în curte, am sunat la uşă! Nimic! Niciun răspuns! Cred că s-a închis în casă şi l-a închis şi pe Radu ca să nu-l văd. Ori, poate, pe băiat l-o fi dus la mătuşa ei, ori l-o fi trimis în vreo tabără... Cine ştie? Aşa că... m-am întors acasă total dezamăgit şi îţi dau cuvântul că, până ce nu mă caută, eu nu mă mai duc după ea! Aşa! Să se înveţe minte!

— Dar dacă i s-a întâmplat ceva grav?

— Ce să i se întâmple?

— Eu ştiu, orice! Orice i se poate întâmplă unei fete singure!

— De ce: *singure?!* Nu-l are şi pe tatăl ei?

— Ca şi când nu l-ar avea! Nu spuneai tu că... în sfârşit, că bea, că nu prea vine pe-acasă, risipeşte banii cu... cine apucă... Uşor îi este unei fete să trăiască într-o astfel de casă, într-o asemenea tensiune, cu atâtea griji şi

necazuri? Mai e şi băiatul acela!...

— Sigur că nu-i este uşor, doar am mai discutat despre acest lucru. Nu-ţi aminteşti?! Dar tocmai de aceea, socotesc eu, dacă i s-a întâmplat ceva, nu era firesc să-mi spună şi mie?!...

— Dar dacă nu poate să-ţi spună? Am mai avansat, parcă, o astfel de ipoteză!

— Dacă nu poate să-mi spună însemnează că este ceva de care se ruşinează, că a săvârşit ea ceva urât... şi-atunci... o priveşte, să fie sănătoasă!

— Nu în toate cazurile ceea ce nu poţi spune altuia, chiar dacă... acesta îţi este apropiat, este şi ceva ruşinos, urât!

— Pentru mine, bunicule, lucrurile sunt mult mai simple, eu nu sunt aşa sofisticat, cum sunt *alţii:* ori *vrea,* şi atunci *îmi spune* ceea ce este de spus, ori *nu vrea,* ca în cazul de faţă, şi atunci nu-mi spune! Dar dacă *nu vrea şi nu-mi spune, să mă lase în pace!*

— Parcă spuneai că ea ţi-a zis: *s-o laşi în pace!*

— Uf! cu dumneata n-o mai scot la capăt...

— Uşurel, uşurel, nepoate! Nu te împieptoşa aşa, că nu ajungi la niciun rezultat bun. Să mai avansăm o ipoteză: dacă domnişoara Ştefana a aflat despre Mona?

— Ce să afle?

— Adevărul: că a venit aici, că ai dansat cu ea, v-aţi... plimbat... Poate te-a văzut chiar ea...

— Asta ar fi o adevărată nenorocire! Dar să ştii că şi în cazul acesta tot eu am dreptate: o lămurire, între noi, ar fi trebuit să aibă loc. Nu? Parcă aşa ar trebui să se petreacă lucrurile între doi oameni civilizaţi: „Te-am văzut!... Cine era?!... Ce ai de zis?!”... şi gata! Vedeam atunci ce se alege din totul!

— Mda! mormăi bătrânul profesor. Judecata nu e rea. E de bun-simţ! Dar nu ştii, măi nepoate, cum e cu *femeile*? adăugă el, glumind, după cum îi era felul. Nu-mi spuneai chiar tu? „Misterul”... „Enigmele”... Cine ştie ce-o fi şi în

capul Ştefanei tale?!...

3

Un junghi îi săgetează tâmpla dreaptă, năzuind să coboare, ca de obicei, cu ascuţişul durerii spre adânc. Bogdan îi opreşte drumul prin apăsarea bandajului ce-i înconjoară fruntea. A reuşit!... „Asta înseamnă că e bine!” îşi spune tânărul. Şi, spre a se convinge, repetă mişcarea. Durerea se simte şi mai puţin! „înseamnă că mă fac sănătos, că are dreptate doctorul! adăugă Bogdan, înflorind, dintr-odată, la faţă. Deci, pericolul a trecut. - «Dacă durerea scade, pericolul a trecut» — aşa a spus! L-am auzit foarte clar; mi-a repetat-o în fiecare zi! Cât despre picior, el se repară. Deja calc mult mai bine. Nici nu mă doare!” se încredinţă făcând, cu grijă, câţiva paşi. Se îndreptă apoi spre mica terasă de dincolo de fereastra camerei în care zăcea de aproape două săptămâni. Deschise uşa şi inspiră adânc aerul încărcat de mirosul florilor din parc, zâmbind soarelui, ce-şi despletea mătasea aurie a razelor în jurul trupului său tânăr, învăluindu-l, şi în jurul balansoarului în braţele căruia se cufundă cu reală plăcere.

„Ce-o fi făcând Ştefana acum?” tresăriră, a câta oară, în acelaşi sens, gândurile lui Bogdan. Şi, din nou, îi apăru în minte imaginea care de atâta timp îl stăpânea ca o dureroasă obsesie: Ştefana, însoţită de un bărbat tânăr, înalt, cu un barbişon ca de ţap, intrând, din Bulevardul Magheru, pe o stradă laterală. Era acelaşi bărbat cu care o mai văzuse cu o lună şi ceva în urmă, într-o seară, în poarta casei ei. Bogdan îşi aminteşte că a strigat-o, ca un

disperat: „Ştefana!” Dar fata n-a schiţat niciun gest, dispărând după colţ. Atunci alunecase de pe scara autobuzului, care tocmai pornea din staţie.

„Nici nu ştiu măcar dacă a reuşit la facultate! îşi spuse băiatul, după o vreme. Trebuie să fi reuşit! continuă el înfiorat de această dorinţă. Dar individul acela... cine o fi?”

— Ei, cum stăm? îl întâmpină, zâmbind, doctorul, care tocmai intra pe terasă însoţit de o tânără asistentă.

— Cred că va trebui să mă trimiteţi acasă foarte curând! răspunse Bogdan, făcându-şi curaj.

— Plăcerea va fi de partea mea, deşi, drept să-ti spun, mă obişnuisem cu dumneata. Dacă ai ieşit pe terasă înseamnă că...

— Mă doare mai puţin capul, aproape deloc! Iată, de pildă, în momentul acesta...

— Întoarce-l, încet, la dreapta, îi comandă doctorul, privindu-l foarte atent. Şi acum la stânga!... Nimic? Nicio durere?

— Nimic!

— Bravo! Excelent! Mai bine decât puteam spera! Tinereţea, băiatule, tinereţea face minuni! adăugă medicul bucuros şi meditativ, totodată, în timp ce degetele lui masau, peste bandaj, fruntea şi ceafa lui Bogdan.

— De azi înainte, jos bandajul! recomandă el, adresându-se tinerei asistente, iar dozele de medicamente reduse la jumătate. În continuare, masaj uşor pe tâmple, pe frunte, pe ceafă şi gât pentru activizarea circulaţiei. Şi linişte! Pe cât posibil, totală linişte... şi pe dinăuntru. De altfel, nu văd niciun motiv ca starea dumitale să fie alta. Doar dacă nu cumva vreo fată...

— Ori mai multe! adăugă asistenta, zâmbindu-i cu cochetărie...

— Deşi n-am văzut pe niciuna venind să te caute, completă doctorul. Mai bine că te lasă în pace! Şi-apoi, aici, la noi, nu poate intra, după cum ştii, decât o singură persoană cu permisul acordat familiei...

Bogdan păli. Observându-l, cei doi oameni în halate albe se grăbiră să-l întrebe dacă nu i s-a făcut rău...

— Nu, nimic! răspunse scurt băiatul. Mi-e bine, adăugă el, făcând eforturi să se menţină în picioare şi să-şi dezlege limba. Şi-apoi, n-aţi spus-o dumneavoastră, zise, mai departe, aţintindu-l pe doctor, în timp ce-şi recăpăta echilibrul: *n-am niciun motiv* să fiu neliniştit. Totul mi-a mers şi-mi merge din plin (era conştient că face, de-acum paradă, dar miză pe inteligenţa şi înţelegerea doctorului), afară doar de acest stupid accident...

— Peste ale cărui urmări suntem gata să trecem, nu?!

— Bineînţeles!

— Şi piciorul? mai întrebă doctorul, invitându-l să păşească spre a vedea cum calcă...

— Aştept să scap de butucul acesta alb!

— Până atunci mai e puţin. Răbdare! Dar să ştii că nu e obligatoriu să te ţin în spital până ce-ţi scot ghipsul de la picior!

— Cu atât mai bine, spuse Bogdan.

— Să nu ne grăbim, totuşi! Câteva zile, o săptămână chiar, mai rămâi aici. Apoi îţi iei zborul şi, după ce scoatem ghipsul şi ne convingem că totul e bine...

— Şi sus, şi jos! zise Bogdan, indicând capul şi piciorul...

— Exact! Atunci poţi să te îndrepţi spre munte.

— Spre munte? Eu aşteptam atât de mult să merg ia mare!

— Exclus! La mare, în niciun caz, preciză medicul. În niciun caz în vara aceasta! De la anul încolo, liber! Şi-acum, te rog să intri în cameră, fiindcă soarele e puternic. Ţine minte: şi la munte va trebui, câtva timp, să nu stai prea mult în soare. Îţi recomand să porţi pe cap o pălărie

uşoară…

— Ca fermierii! spuse Bogdan, zâmbind puţin întristat.

— Da, ca fermierii! În vara aceasta poţi să fii fermier!…

După plecarea doctorului şi a asistentei, Bogdan se întinse din nou pe pat. Intr-adevăr, îşi simţea capul mult mai uşor, îi dispăruse greutatea aceea pe care, până ieri, o avea tot timpul în ceafă, în apropiere de locul principal al loviturii. Nici ochii nu-l mai jenau, nu se mai împiedicau parcă atunci când îi rotea într-o parte şi în alta, măsurând fiecare latură a dreptunghiului din lemn ce încadra plafonul camerei. Din acest punct de vedere începea să nu mai aibă motive de îngrijorare. Dar cu sufletul? Cu el ce să facă? Sufletul i se afla într-o permanentă încordare de luni de zile şi aceasta creştea, ameninţând să se reverse, să rupă zăgazurile…

„Ce bine era acum câteva luni! se gândi Bogdan. Atunci când mă pregăteam să fac vestita *declaraţie de dragoste,* din cadrul cercului nostru de dezbateri, când mă *documentam* cu ajutorul bunicului, al bunicii, şi când… am început s-o iubesc pe Ştefana!”

4

— Bunicule, bunicule, se trezi profesorul Dragoş Ştefănescu strigat de o voce de copil. Şi nici nu apucă să se întoarcă bine către aleea din dreapta sa, că se şi pomeni îmbrăţişat, în jurul mijlocului, de un băieţel cu părul negru ce ameninţa să-i acopere ochii lui verzi ca firele de iarbă cosite de curând. Faţa, mică şi bronzată, era scăldată, toată, într-un zâmbet de mare satisfacţie… Privind câteva clipe spre el, bătrânul profesor recunoscu

în „flăcăul” ce se arăta atât de încântat de întâlnire pe Radu, fratele Ştefanei.

— Ce faci, măi Răducule, măi? zise bunicul, bucurându-se şi el tot atât de sincer de neaşteptata întrevedere. Ce fel de prieteni suntem noi, măi fecior, dacă nu ne-am mai văzut de atâta vreme?!

— Eu am fost la internat, bunicule, răspunse Radu cu oarecare sfială, am aşteptat să veniţi pe la mine... Dar poate că n-aţi reuşit, aţi avut treabă...

— Va să zică mă critici, Radule? Critică-mă, băiatule, că ai dreptul... Aşa este! N-am reuşit să vin pe la tine! Am mai avut, ce-i drept, şi treabă, noroc că-mi găseşti tu singur scuză, dragul de tine, spuse bătrânul mângâindu-l pe cap. Dar ce faci tu pe-aici, Răducule, te joci?

— Da, mă joc, răspunse băiatul, căutând mâna profesorului, dar acum, fiindcă v-am întâlnit, merg cu dumneavoastră. Mă luaţi şi pe mine? Unde mergeţi? întrebă Radu, dându-şi seama că bătrânul doar trecea prin parc, că nu venise să se plimbe.

— Mă duc după o treabă, răspunse profesorul Ştefănescu, strângând, cu căldură şi emoţie, în palma lui mâna mică a băiatului. Trebuie să discut ceva cu o cunoştinţă, un fost elev de-al meu, care acum e judecător. Stă dincolo de parc, de-aceea am luat-o pe aici. Şi uite că bine am făcut, fiindcă te-am întâlnit pe tine. Mă bucur foarte mult că te văd şi că te-ai făcut băiat şi mai mare, ai mai crescut în cele câteva luni de când nu ne-am întâlnit. Zise bătrânul oprindu-se puţin şi cercetând cu atenţie băieţelul, a cărui faţă era, în întregime, ca şi în momentul în care l-a întâlnit, numai un zâmbet. Dar sora ta, Ştefana, ce face, Radule? întrebă, cu oarecare teamă pentru răspunsul pe care-l aştepta, profesorul Dragoş Ştefănescu A reuşit la facultate?

— Sigur că da, bunicule, Ştefana a reuşit la facultate, răspunse băiatul cu vădită mândrie. A reuşit cu e medie foarte mare, 9,96, este a treia pe listă, aşa mi-a spus!...

— Bravo, băiatule, mă bucur foarte mult! zise bătrânul profesor (vestea pe care i-o dăduse Radu îi luase o piatră de pe inimă: „Iată că se poate intra la facultate şi fără o pregătire *specială* se gândi el, înţelegând prin aceasta meditaţiile care costă zeci şi zeci de mii de lei… „De unde să-i ia biata fată

— Dar acum Ştefana e foarte supărată, bunicule, interveni băiatul, trezindu-l din gândurile ce-l stăpâneau încă…

— De ce, Răducule, tată? întrebă îngrijorat profesorul.

— Fiindcă tăticul meu este foarte bolnav, se află la spital. Am rugat-o pe Ştefana să mă ducă la el, să-l văd şi eu, dar mi-a spus că nu se poate, că n-o primeşte doctorul decât pe ea. Mâine trebuie să se ducă din nou şi are nevoie de 2000 de lei…

— Pentru ce-i trebuie 2000 de lei?

— Ca să plătească avocatul, e datoare la avocat 2000 de lei şi, dacă nu-i plăteşte mâine, nu-i dă drumul tatii de-acolo, de la spital. L-am auzit eu pe omul acela spunându-i aseară Ştefanei…

— Care om, băiatule?

— Unul înalt şi cu barbă, care se îngrijeşte de tata. Aseară zicea, când a venit la noi, că tata s-a făcut bine, dar că fără 2000 de lei nu poate să-l scoată… „Gândeşte-te bine, domnişoară, ţi i-aş putea face cadou, totul depinde numai de dumneata”… i-a spus Ştefanei când a plecat. N-am înţeles de ce sora mea n-a vrut să primească banii de la el. Am întrebat-o, dar nu m-a lămurit. A zis că e o treabă complicată… Şi a început să plângă…

Din spusele lui Radu, bunicul lui Bogdan înţelesese că situaţia este într-adevăr „complicată”. Mai întâi, fiind vorba despre *avocat,* pricepu că, de fapt, tatăl Ştefanei şi al băiatului nu era bolnav, ci arestat. Înţelese, de asemenea, că acuzaţiile ce i se aduc nu sunt prea grave, din moment ce sunt şanse să scape *de-acolo.* Dar, în

acelaşi timp, începu să freamăte de grijă pentru fată, pentru pericolul în care se afla clin partea avocatului Ar trebui dat cu capul de toţi pereţii!” murmură, la un moment dat, ieşindu-şi din fire.

— Ce-aţi spus, bunicule? întrebă Radu cu oarecare mirare, neînţelegând la ce se referă vorbele bătrânului.

— Nimic, băiatule, mă gândeam şi eu! Mă gândeam la Ştefana, la tatăl tău, la… cei 2000 de lei…

5

— Te rog să mă ierţi, dragă Mihai, am întârziat puţin fiindcă m-am întâlnit cu un băieţel în parc şi-am stat de vorbă despre un necaz al lui şi al sorei lui, o fată foarte bună care a intrat acum la medicină, dar care este tare, tare necăjită! Iar necazul ei este, într-un fel, şi al meu!

— Nu prea înţeleg, domnule profesor, spuse judecătorul Mihai Alexandru, fostul elev al lui Dragoş Ştefănescu. Sunteţi un pic misterios: vorbiţi despre un băieţel, dar şi despre o fată, o domnişoară în toată puterea cuvântului, din moment ce-a absolvit liceul şi-a devenit studentă, dar care, în loc să fie bucuroasă de reuşită, este, dimpotrivă, „tare necăjită”, iar, pe deasupra, „necazul ei este, într-un fel”, şi al dumneavoastră. Zău că nu înţeleg! Simt nevoia unor explicaţii suplimentare.

— Explicaţiile ar însemna derularea unei poveşti întregi, judecătorule, şi nu-mi permit eu să răpesc timpul unui om atât de ocupat ca dumneata. Deşi, pentru cineva care este chemat ca zilnic să hotărască măcar pentru o parte din viaţa atâtor oameni, poate că n-ar fi lipsit de interes… *cazul.*

— Deci este vorba despre un caz! Cu atât mai mult vă rog să-mi povestiţi!

— Nu-ţi voi povesti decât că fata aceasta, o fată frumoasă, şi bună, şi serioasă, şi harnică, dar tare nefericită, pentru că i-a murit, de mai mulţi ani mama, şi ea a rămas cu întreaga gospodărie în seamă, cu un tată beţiv şi afemeiat şi cu un frate mic, care abia a împlinit opt ani, a dat, de câteva luni, peste un necaz şi mai mare: tatăl ei se pare că este arestat…

— Cum, „se pare?” Nu se ştie precis?

— Zic „se pare”, fiindcă *eu* nu ştiu precis. Aşa bănuiesc, din ce mi-a spus băieţelul despre care-ţi vorbeam. Ei oine, fata e singură, nu are pe nimeni (în afară de o mătuşă, din partea mamei, dar care este o femeie bolnavă şi neajutorată) şi, pe deasupra, nu are banii necesari pentru a plăti avocatul care-i apără, probabil, tatăl. Iar acest avocat, unul înalt şi slab, tânăr, cu o bărbuţă, după cum mi l-a descris băiatul, fratele fetei, vrea, în mod firesc, banii ce i se cuvin, iar, dacă nu-i primeşte la timp, vrea să obţină… *altceva* de la fată! Iată la ce fel de măgării se pretează…

— Un avocat înalt, slab şi cu barbă aţi spus? Îl ştiu foarte bine, e Pompiliu Mavrodin! E un avocat capabil, dar, ce-i drept, şi afemeiat! Nu m-ar mira să procedeze precum aţi spus. El apără chiar mâine, într-un proces, pe un oarecare Ion Dragomir, arestat pentru o presupusă delapidare la un magazin alimentar. Dar lucrurile s-au lămurit. *El* le-a lămurit, în cea mai mare măsură. Omul este nevinovat. N-a furat nimic. Gestionarii lui, vânzătorii au furat. Lui, cel mult, i se poate imputa neglijenţa de care a dat dovadă ca responsabil de tură. Cred că mâine îl achit! Eu judec procesul. O să scape cu o amendă. Şi, probabil, cu retrogradare, la serviciu!

— Mihai, dar acesta este chiar tatăl fetei despre care-ţi vorbesc. După datele pe care mi le-ai dat, el trebuie să fie!

— Iar fata cred că-mi este şi mie cunoscută. Am văzut-o de câteva ori cu avocatul. N-am înţeles, însă, stimate domnule profesor, de unde cunoaşteţi dumneavoastră toate aceste amănunte, de unde cunoaşteţi fata şi familia ei…

— E o poveste lungă, dragă Mihai, după cum îţi spuneam, o poveste în care este amestecat şi sufletul meu…

— Iarăşi nu înţeleg…

— Când zic „sufletul meu”, mă gândesc, de fapt, la nepotul meu… de-o vârstă cu această fată: colega lui de şcoală, de care s-a îndrăgostit *lulea.* De aceea îndrăznesc să te rog, judecătorule, ca mâine să se termine totul în spiritul adevărului şi al omeniei. Vorbeşte şi cu avocatul acela şi spune-i să se potolească! Pentru că, altfel, va avea de-a face cu mine! Şi mie nu-mi place să ameninţ, dar, când promit ceva, mă ţin de cuvânt! Asta cred că-ţi aminteşti şi tu! El să-şi facă datoria — dacă mai are ceva de făcut — iar, în rest, să-şi bage minţile în cap, lăsând fata în pace. De altfel, mâine va primi şi banii! Îi va primi cu siguranţă! Iar eu n-am să mă apuc să cercetez câţi bani avea el dreptul să primească. Cred că ne-am înţeles!

Dându-şi seama că depăşise, oarecum, măsura… tonului cu care vorbise, uitând că nu se afla în faţa unei clase de elevi, profesorul îşi ceru scuze, rugându-l pe judecător să-i dea, mai departe, informaţiile în legătură cu testamentul pe care voia să-l întocmească. Iar după încă vreo jumătate de oră, petrecută împreună cu fostul său elev, părăsi locuinţa acestuia, cu gândul de a se îndrepta către casa Ştefanei. Dar îşi dădu seama că nu ştia unde stă fata! „Eh! că bună treabă făcui! — îşi zise bătrânul, cu năduf, în timp ce pornea grăbit spre casă. Atâta lucru nu mi-a dat prin cap: să-l întreb pe Radu de adresa locuinţei lor”.

6

Ştefana luase o hotărâre dureroasă: aceea de a-şi vinde medalionul, singurul lucru de preţ pe care îl mai avea de la mama sa, medalionul în formă de inimă, în care păstra — scump talisman — fotografia aceleia ce-i dăduse viaţă. Lănţişorul din aur şi medalionul, de asemenea, din aur făceau cel puţin 4000 de lei. Atâta îi oferise pe ele, cândva, cu mai mult de un an în urmă, Mirela Bejan, colega ei de bancă. Era o fată care avea bani. Ştefana nu ştia precis de unde, dar de avut — avea, zilnic puteai găsi] a ea sute de lei... În sfârşit, important era că Mirelei îi plăcuse foarte mult medalionul pe care Ştefana îl purta tot timpul la gât şi o rugase pe aceasta să i-l vândă. „Îţi dau 4 000 de lei pe el!” îi spusese atunci, după ce-l admirase îndelung şi-i cântărise, cu aproximaţie, greutatea în palmă.

„Nu e de vânzare, Mirela! i-a răspuns Ştefana, arătându-i pe cine purta înăuntru. Îl am de când am împlinit zece ani. Atunci mi l-a dăruit mama. Iar acum, după ce am pierdut-o, cu atât mai mult nu mă pot despărţi de el”...

„O s-o sun în seara aceasta, ori mâine dimineaţă. O să se bucure mult, când am să-i spun că-i dau medalionul. O să se bucure...” repetă fata, izbucnind în plâns!...

A găsit-o a doua zi, pe la ora zece. Mirela nu reuşise la facultate şi acum învăţa de zor în vederea unui nou examen pe care urma să-l susţină nu peste mult timp.

— Medalionul?! Vrei să vinzi medalionul?! întrebă surprinsă Mirela, când a auzit despre ce este vorba. Ce e cu tine, Ştefana? Ai păţit ceva? Mai adăugă ea.

— N-am păţit nimic! Vreau să-l vând, pur şi simplu! Am nevoie de nişte bani şi-l vând! Dacă nu-l mai vrei, poţi să-mi spui.

— Câţi bani îţi trebuie? întrebă Mirela, înţelegând că fosta ei colegă se află, desigur, într-o situaţie disperată, dacă s-a hotărât să-şi vândă medalionul la care ţinea atât de mult. Nu-şi putea imagina însă ce anume determinase această situaţie.

— Două mii! se auzi, de la capătul firului, un răspuns înăbuşit.

— Când vrei să-i ai?

— Astăzi, neapărat! Sau, cel mai târziu, mâine dimineaţă, la ora 7. Dar trebuie să fiu absolut sigură!

— Vei avea banii, Ştefana. Ţi-i împrumut eu! O să mi-i dai înapoi când ai să poţi. Nu-ţi face nicio grijă. Mâine dimineaţă la ora 7, ne vedem la...

Şi fetele îşi fixară întâlnire pentru a doua zi de dimineaţă...

Ştefana rămăsese impresionată de gestul Mirelei. Aproape că nici n-a putut să-i mulţumească, atât era de emoţionată...

În toată perioada ce se scursese de la bacalaureat încoace şi mai ales în timpul examenului de admitere la facultate, trăise ca intr-un coşmar. Peste nenorocirea petrecută cu tatăl ei veniseră şi neînţelegerile cu Bogdan, care-i înveninaseră de tot sufletul. În fiecare zi îl condamna şi îl ierta, în acelaşi timp. De fiecare dată îşi spusese că ar fi trebuit să stea de vorbă cu el, să-i împărtăşească necazurile prin care trecea, spulberându-i astfel îndoielile ce, pe drept cuvânt, îl cuprinseseră. Mai ales din seara aceea când a aşteptat-o în poarta casei, văzând-o în tovărăşia avocatului. „Dar, bine, el nu-şi putea da seama? Trebuia să priceapă, să înţeleagă că e o

situaţie specială, că s-a întâmplat ceva grav şi că eu, deocamdată, adică atunci, nu-i puteam spune despre ce este vorba. Şi-apoi, l-am rugat să aibă încredere şi să aştepte 1 Dar uite că el n-a rezistat, n-a rezistat!…” Şi, în faţa ochilor Ştefanei, reveni imaginea Monei, iar cuvintele din scrisoarea Cristinei Stamate îi străpungeau parcă din nou inima cu săgeţi otrăvite…

…Făcuse un nemaipomenit efort de voinţă ca să rămână cu mintea limpede într-o situaţie în care fiinţa ei era un torent învălmăşit de durere. Trebuia să-şi folosească toate forţele pentru examen. Era viaţa ei în joc, cu întregul ei viitor, la care se gândea încă de când era în clasele primare. Văzând-o atât de bolnavă pe mama ei, de pe atunci îşi dorea să devină medic, să salveze vieţile oamenilor. Acum trebuia salvată viaţa ei şi singura cale — gândea Ştefana — nu poate fi decât izbânda la acest examen. Nici acum nu-i venea să creadă cum de a fost în stare să se prezinte la lucrări în halul de tensiune în care se afla. Să se prezinte şi să reuşească să-şi adune puterile spre a valorifica ceea ce acumulase cu atâta trudă, în zilele şi în nopţile a doi ani de intensă pregătire, făcută fără sprijinul nimănui, în afara profesorilor de la şcoală.

În ziua în care a susţinut cea dintâi lucrare din cadrul examenului, urma să aibă loc şi prima înfăţişare din procesul tatălui ei.

„Nici că se putea mai «bine» decât atât să potrivească faptele nenorocul! Nenorocul, ce mă pândeşte, pas cu pas, de la o vreme!” şi-a spus atunci Ştefana. Şi, între examen şi prezenţa la proces, a ales examenul! „Acesta nu mai poate fi repetat decât la anul! Iar un an de viaţă pierdută, pentru că aceasta ar însemna pentru mine să nu intru la facultate, constituie un preţ mult prea mare. Nu mă învoiesc cu asemenea preţ! Şi apoi, vor fi şi alte înfăţişări la proces. Voi fi prezentă atunci!” şi-a spus fata.

Căci, la urma-urmei, era şi foarte supărată pe tatăl său. Toată viaţa făcuse numai boroboaţe. N-a ştiut s-o preţuiască pe aceea care-i fusese iubitoare şi bună soţie! Cu faptele şi vorbele lui nătângi îi otrăvise sufletul, agravându-i, din zi în zi, tot mai mult, boala, până ce a ajuns s-o vadă cu mâinile pe piept.

Iar de-atunci, nici că s-a îndreptat în vreun fel! Chinurile pe care le suporta înainte soţia, au trecut acum, în cea mai mare parte, asupra Ştefanei. Şi iată că, de data aceasta, i se înfundase. „Ar trebui să-l las să-şi ispăşească prostia, nu hoţia, pentru că hoţ nu este, îşi spusese, la un moment dat, fata! Poate aşa va deschide şi el altfel ochii asupra vieţii şi va înţelege, în sfârşit, unde l-au dus băutura şi superficialitatea, va avea o altă atitudine ca părinte şi ca cetăţean! Aceasta ar însemna, însă, se gândea Ştefana, să mă condamn, în mod gratuit, şi pe mine la un şir de noi suferinţe, pe care nu ştiu dacă le-aş mai putea îndura”. De aceea făcuse pe oamenii legii să afle şi să scoată la iveală adevărul-adevărat în legătură cu Ion Dragomir. La prima înfăţişare, îl rugase pe avocat să aranjeze în aşa fel lucrurile, încât procesul să fie programat ultimul pe rol în ziua aceea. Ceea ce s-a şi întâmplat, astfel că fata, după terminarea lucrării de examen, a alergat la tribunal, ajungând chiar în momentele în care se discutau unele dintre acuzaţiile adresate tatălui ei, ca şi câtorva gestionari şi vânzători din magazinul alimentar la care lucraseră cu toţii până nu de mult. Ştefana a reuşit să vorbească puţin cu el, să-l încurajeze.

„Nu sunt vinovat, Ştefana, i-a repetat atunci Ion Dragomir, n-am furat nimic, fetiţa tatii, tu ştii că n-am furat nimic! Fă tot ce poţi ca să mă scoţi de aici… şi-ţi promit că voi fi alt om! Ai să vezi! Te rog, Ştefana, te rog”, a mai apucat să adauge cu lacrimi în ochi, în timp ce miliţianul îl scotea din boxă şi din sală…

„Ce situaţie cumplită şi ce ruşine, ce ruşine!” se văitau

gândurile şi sufletul Ştefanei.

— Să sperăm că vom rezolva bine lucrurile până la urmă, frumoasă domnişoară — i-a spus avocatul, după această primă înfăţişare. Te rog să ai încredere în Pompiliu Mavrodin, adăugă el, arătând spre sine. Deşi sunt tânăr, să ştii că n-am pierdut niciun proces în viaţa mea. („Ţap arogant ce eşti! îşi spuse fata, în timp ce-l privea, cântărindu-l cu ochi reci. Ţi-ai găsit să te grozăveşti faţă de mine!” Ştiind însă că are nevoie de el, pentru că, într-adevăr era un avocat foarte bun, după recomandările pe care le primise, făcu un efort să-i zâmbească şi să-l asculte, cu interes, mai departe). Şi-apoi tatăl dumitale, continuă avocatul, se pare că este nevinovat! De la început, de cum l-a văzut — mai spuse el, lăudându-se după cum îi era obiceiul — mi-am dat seama că este un om cinstit şi… fricos, un om ca el n-ar putea fura! însă, spre regretul meu, trebuie să spun că Ion Dragomir este superficial şi iresponsabil. Păi, când ai atâtea milioane pe mină, nu poţi să mergi pe vorbe şi pe încredere cu gestionarii, cu vânzătorii, cu cei care cumpără. Trebuie să fii mină de fier, domnişoară, să controlezi milimetric lucrurile. Să fii cu ochii în patru, în aşa fel încât în orice minut să ştii ce se întâmplă acolo unde răspunzi! Or, el n-a făcut altceva decât să dea mână liberă tuturor celor cu care lucra! Şi-atunci, oamenii, văzându-se cu degetele în miere, sigur că le-au dus la gură… Şi le-au dus azi, le-au dus mâine, până când s-au învăţat, iar *mierea* a început să scadă! Lucrul s-a văzut şi… iată la ce s-a ajuns: ceea ce vedem noi acum.

Deocamdată, pot să te asigur că sunt pe calea cea bună. Îmi mai trebuie, fireşte, o serie de dovezi. Dar le voi avea şi… te voi ţine la curent, să ştii… îşi încheie tirada Pompiliu Mavrodin, privind-o cu un anume înţeles pe Ştefana…

În ziua următoare a susţinut a doua lucrare, iar peste

alte două zile, pe cea de-a treia. A urmat apoi lunga şi cumplita aşteptare a rezultatului! în timpul acesta au mai avut loc încă două înfăţişări ale procesului. Între ele, avocatul o ţinea într-adevăr „la curent”, sunând-o mereu la telefon, chemând-o uneori la tribunal, chipurile spre a-i arăta unele „dovezi” de care făcuse rost, iar de câteva ori s-a pomenit cu el chiar acasă, sosit, sub pretext că „trebuie să discute mai amănunţit unele probleme ce-o interesează foarte mult”.

Intenţiile „suplimentare” ale avocatului, cele în afară de proces, erau clare, dar tot atât de clară a fost şi poziţia Ştefanei. Aşa că... din acest punct de vedere, situaţia a rămas... ca la început! Fata s-a bucurat, totuşi, pentru faptul că Pompiliu Mavrodin n-a depăşit, prea grav, buna-cuviinţă şi că, luând act de atitudinea ei categorică, şi-a făcut datoria de avocat, reuşind să scoată adevărul la lumină în ceea ce priveşte nevinovăţia tatălui. Iată, se aflau în faţa ultimei secvenţe a procesului — judecata de fond — după care Ion Dragomir va fi achitat, aşa cum o asigurase avocatul. Da, dar în această situaţie şi ea trebuie să-şi achite datoriile — cei 2000 de lei pe care îi mai avea de dat.

Acum însă, având promisiunea Mirelei, Ştefana se mai linişti puţin. Se zbuciumase atâta pentru aceşti bani! În tihna ce pusese stăpânire pe sufletul ei, fata îşi reaminti de succesul examenului şi simţi, ca şi atunci, când se văzuse a treia pe lista reuşiţilor, cum o bucurie năvalnică îi năpădeşte întreaga fiinţă. Stătu aşa minute în şir, într-un fotoliu, savurând această bucurie care îi făcea atât de bine! O simţea ca pe un balsam pentru rănile ce încă o măcinau pe dinăuntru...

7

„Unde-o fi Bogdan la ora asta? se pomeni Ştefana întrebându-se. Este, oare, posibil, să mă fi uitat?!... În ultimele două săptămâni n-a mai dat niciun telefon, cel puţin cât am fost eu acasă. Iar la telefoanele date de mine, în acest timp, n-a răspuns niciodată! Tot altcineva a ridicat receptorul. A trebuit să închid, fireşte, deşi, cel puţin de câteva ori, am fost tentată să întreb despre el. Parcă-mi şi pare rău că n-am făcut-o. Cu bunicul aş fi putut să stau de vorbă. Da, da, aş fi putut!... Asta este o idee! Ce-ar fi...?!

Hm! Probabil că Bogdan se bronzează acum pe nisipul litoralului, alături de „domnişoara ambasador”!... A uitat! Nu-i mai pasă! Şi, la urma-urmei, cred că ar avea dreptate! Nu? Eu l-am îndepărtat de mine, prin atitudinea pe care am avut-o faţă de el. De ce nu i-am spus adevărul de la început? Am făcut foarte rău I se gândi, Ştefana, îndurerată. L-am lăsat astfel să-şi facă tot felul de gânduri, să ajungă să creadă cine ştie ce... Iar, dacă a aflat despre tata, cu siguranţă că lucrurile i-au sosit la ureche în chip deformat. Nu era mai bine să-i fi spus atunci? Doar ştia ce fel de om este tatăl meu! Şi-apoi, spunându-i, m-aş fi putut sfătui cu el, cu bunicul, mai ales.”

Despre reuşita lui Bogdan la facultate, Ştefana nu-şi punea nici măcar întrebarea. „Sigur că a reuşit! a fost gândul ei de la început. Şi cred că în condiţii foarte bune!”...

Acum simţi însă, dintr-o dată, imboldul să verifice. Se hotărî pe loc să meargă la Politehnică, să vadă şi ea listele. „Numai dacă nu le-or fi ridicat între timp?! îşi spuse fata. Fac, totuşi, o încercare, mă mai aerisesc şi eu puţin! îşi păstră ea hotărârea. Iar în timpul acesta Radu

se joacă în voie prin parc. Dacă soseşte mai devreme, mă aşteaptă în curte. Gata!” mai spuse Ştefana, îmbrăcându-se în fugă şi ieşind, în câteva minute, pe uşa casei.

8

Se aşezase pe un scaun, lângă fereastră. Tramvaiul era aproape gol. Prin geamul deschis, pătrundea o boare de aer care îi mângâia faţa, gâtul, înfiorându-i, în acelaşi timp, buclele de păr de culoarea castanelor coapte. Ştefana închise ochii, primind cu recunoştinţă mângâierea binefăcătoare. Sub frunte, gândurile ei zămisleau întrebările, încălzite de imagini şi întâmplări ce se redeşteptau din tihna lor mâhnită ori zâmbitoare în care anii le orânduiseră…

…”Dacă n-ar fi fost povestea cu Doru, poate că nu l-aş fi cunoscut pe Bogdan, mărturisi sufletul Ştefanei, ca şi când cineva din apropiere i-ar fi ascultat cu cea mai mare atenţie şoaptele. Sau, cine ştie?! La urma urmei, nu era absolută nevoie să mă mut la liceul lui ca să-l cunosc.

Se putea foarte bine să ne întâlnim pe stradă, el să-mi zâmbească şi să mă întrebe aşa, de parcă ne-am fi ştiut de când lumea: «Ce mai faci, Ştefana? De când te caut!… Unde ai fost până acum?! » Iar eu să-i răspund: «Unde să fiu? Lângă tine! Am fost tot timpul lângă tine, dar tu nu m-ai văzut!» «Cum?! Nu se poate»!

Şi, totuşi, dacă n-ar fi fost «povestea» cu Doru…

El a fost primul băiat pe care l-am întâlnit când am păşit pe poarta liceului, ca să mă înscriu în clasa a IX-a. Cobora pe treptele de la intrarea elevilor. Era cu încă un băiat, un coleg de-al lui, Adrian Merişanu, cum aveam să

aflu mai târziu…

Eu urcam aceleaşi trepte, copleşită de emoţie, aproape speriată. Îndrăzneam să mă înscriu la unul dintre cele mai renumite licee din Bucureşti. Ştiam că va fi concurenţă serioasă, că va trebui, din cauza aceasta, să fac faţă unui adevărat examen — primul din viaţa mea, că s-ar putea… dar nu, acest gând nu-l puteam admite. Trebuie să reuşesc, îmi spuneam, altfel mă fac de râs, iremediabil! Ce vor zice, într-o asemenea situaţie, profesorii mei de la şcoală, diriginta mea, tovarăşa directoare, care m-au recomandat, cu toţii, pentru acest liceu, având, desigur, deplină încredere în mine?!… Nu-i puteam înşela! Aşa că trebuia să reuşesc. «Voi reuşi, nu te speria, i-am spus atunci mamei în poarta liceului. *Sunt obligată* doar! » am adăugat, zâmbindu-i, pentru încurajare. Mă însoţea şi ţinuse să mă întrebe «pentru ultima oară: Ştefana mamă, te înscrii, totuşi, la acest liceu? Dacă se va întâmpla…»

Păşeam pe treptele liceului şi îmi simţeam picioarele tremurând. Atunci l-am văzut pe Doru: înalt, subţire, brunet, cu părul ondulat şi ochii negri, îmbrăcat într-un costum elegant, croit după tiparul uniformelor şcolare, dar dintr-o stofă fină, care avea un anume luciu în lumina razelor de soare. S-a oprit cu două trepte mai sus, m-a măsurat cu atenţie şi cu obrăznicia, aproape firească, vârstei, şi, întorcându-se puţin spre colegul său, a scos un fluierat specific, după care a adăugat: «Ia priveşte ce prospătură ne vine, Adriane!! Mortală, pe cuvântul meu!»

«Fii atent, să nu ameţeşti şi să cazi! Mai ştii, ţi-ar putea fi căzătura mortală!» i-am răspuns eu, privindu-l sfidător, drept în ochi, în timp ce-mi simţeam obrajii în flăcări.

Cel căruia îi spusese Adrian, colegul lui, a izbucnit într-un râs atât de sincer şi de molipsitor, încât m-a făcut şi pe mine… să zâmbesc. Potolindu-se, a adăugat: «Unu la zero pentru domnişoara, Dorule! Trebuie să recunoşti!» «Dacă şi mintea îţi este tot atât de ascuţită precum ţi-e limba,

nu-mi fac nicio grijă, ai să reuşeşti! Şi, în acest caz ne vom mai întâlni, *Mortalo!* Succes!» a fost replica lui Doru, în timp ce cobora alene scările.

Ajunsă în primul culoar, care ducea într-un hol mare, unde se făceau înscrierile, mă uit spre mama, care era albă ca peretele! Privea rătăcită la mine şi nu spunea nimic.

«Ce e, te-ai speriat? am întrebat-o. Aşa sunt băieţii de astăzi, mamă! Nu-ţi face griji în plus, mă descurc eu!» am adăugat, ca s-o liniştesc.

«Vai, Ştefana mamă, a intervenit ea, săraca, descleştându-şi parcă gura, băieţii ăştia nu mai au niciun fel de ruşine, de bun-simţ, nu mai au niciun Dumnezeu! Ce-ai să te faci tu aici, fetiţa mamei?! Mai bine ar fi să plecăm, să mergem în altă parte.»

«Crezi că în altă parte sunt îngeri? Linişteşte-te, mamă! Nu băieţii sunt problema, ci examenul. Să reuşesc eu, că mai departe…»

De reuşit — am reuşit şi încă în condiţii foarte bune, îşi aminti Ştefana. Până la urmă, tot mama a avut însă dreptate: dacă n-am putut să termin acest liceu şi am fost nevoită, la sfârşitul clasei a XI-a, să mă transfer la şcoala unde învăţa Bogdan, aceasta s-a întâmplat din cauza… unui băiat, a lui Doru…

În prima zi de şcoală, l-am văzut trecând în revistă, împreună cu nedespărţitul lui prieten, Adrian, grupurile noastre de elevi, ale «bobocilor» din clasa a IX-a. Eram aşezaţi pe clase, într-un careu, format în curtea cea mare a liceului. Uitasem de el, bineînţeles. Când l-am revăzut — îl zărisem departe — am înţeles că mă caută. Am simţit un fior plăcut cum mă fulgeră din cap până în picioare. Cred că m-am şi înroşit. Venea din partea dreaptă, luând clasele la rând. Eu mă aflam în ultima, aşa cum eram aşezaţi, în clasa a IX-a A. I-am urmărit expresia chipului, arăta tot mai dezamăgit, pe măsură ce înainta spre

ultimul grup de elevi. Când a ajuns în faţa clasei noastre şi m-a văzut (mă aflam în primul rând, împreună cu o altă fată), s-a luminat, dintr-odată, ochii i-au lucit de o bucurie sinceră — aşa cel puţin mi s-a părut — şi, repezindu-se spre mine, dând aproape impresia că ar fi dorit să mă îmbrăţişeze, mi-a strigat: *«Mortalo!* Aici erai? Ai reuşit, deci! Bravo! Mă bucur foarte mult!» Şi, întinzând mâna spre mine, a adăugat: «Dă-mi voie să mă prezint — Doru Nicolescu! El e colegul şi prietenul meu cel mai bun, Adrian Merişanu».

În jurul meu se făcuse un gol. Colegele şi colegii priveau cu oarecare mirare spre cei doi băieţi, care păreau a fi din clasa a XII-a, după statura lor şi după *aerul* comportării. Noroc că profesoara dirigintă nu se afla în clipele acelea lângă elevii pe care abia îi luase în primire, strigându-le numele înscrise în catalogul provizoriu. Plecase, pentru câteva minute, să mai rezolve, probabil, vreo treabă, înainte de începerea festivităţii de deschidere. - «Când mai aveam două clase de trecut în revistă, interveni Doru, am pariat cu Adrian — pe o îngheţată — că te vom găsi, totuşi. El pierduse speranţa. Aşa că, Adriane, adăugă el, adresându-se prietenului său, am câştigat! Astăzi suntem invitaţii tăi la cea mai scumpă şi mai bună îngheţată posibilă. Trecem, după cursuri, şi-o luăm pe noua noastră colegă. S-ar putea să învăţăm într-o clasă de pe acelaşi palier. Noi suntem într-a X-a A.».

«Eu zic să vă faceţi socotelile singuri, fără să mă amestecaţi şi pe mine şi nu numai astăzi, ci şi de-acum înainte. Ne-am înţeles?!»

Băieţii au fost nevoiţi să plece, fără să poată răspunde, deoarece, chiar în clipa în care am sfârşit replica, sosise profesoara dirigintă.

Doru a întors spatele şi, luându-l pe Adrian de-o mină, s-a îndreptat imediat către clasa lui. Câteva fete din apropierea mea au chicotit uşor, în timp ce colega din dreapta, făcându-mi un semn discret, ca să n-o observe

diriginta, m-a întrebat în şoaptă: «Cine sunt *tipii* ăştia, dragă?» «N-ai auzit? i-am răspuns: Doru Nicolescu şi Adrian Merişanu, colegii noştri *mai mari,* din clasa a X-a A!» «Şi de unde îi cunoşti?» «Dacă abia astăzi le-am aflat numele, înseamnă că nu-i cunoşteam dinainte!». «Cum nu-i cunoşteai, dacă te-au căutat? Şi cu apelativul de *Mortalo* ce e? Aşa te mai cheamă pe tine?». «Credeam că am nimerit... în rând cu o colegă mai dezgheţată, dar... Lasă că-ţi explic după festivitate», am adăugat, în clipa în care directorul şcolii s-a apropiat de microfonul instalat în mijlocul scenei, improvizată anume pentru această ocazie... „

Câteva luni la rând, Doru n-a mai căutat-o pe Ştefana, iar când se întâlneau, întâmplător, pe culoar, ori în curtea liceului, nici n-o băga în seamă. Comportarea aceasta n-o deranja cu nimic, dimpotrivă, Ştefana abia era liniştită. Auzise, între timp, multe despre el, despre ifosele şi obrăzniciile rostite, nu de puţine ori, chiar în faţa profesorilor, despre aerele lui de „irezistibil” Don Juan, despre notele lui slabe...

Către sfârşitul trimestrului al II-lea, în primăvară, mama Ştefanei a făcut infarct, într-o dimineaţă, când se pregătea să plece la serviciu, şi s-a prăpădit în câteva minute...

Când a observat-o în doliu, Doru s-a apropiat de colega lui mai mică şi-a întrebat-o ce s-a întâmplat. Aflând, i-a adresat condoleanţe... şi atât!

Au trecut anii! Târâş-grăpiş, a trecut şi Doru dintr-o clasă în alta, ajungând într-a XII-a. „Succesele” lui însă, în alte domenii decât cel al învăţăturii, erau tot mai... zornăitoare. Mai ales cuceririle feminine formau preocuparea lui de bază.

Auzind şi văzând, mirarea Ştefanei creştea tot mai mult... Dar părinţii? s-a întrebat ea adesea. Părinţii n-or fi ştiind ce face feciorul? Probabil că tatăl, fiind atât de ocupat, avea o funcţie de răspundere, află, cu siguranţă,

foarte puţine lucruri despre Doru. Mama însă ar trebui să cunoască totul şi să ia, în chip firesc, atitudine! Poate că şi ea o fi foarte ocupată! Cine ştie?!”...

Sfârşitul lunii mai! O zi frumoasă, cu lumină clară şi blândă, cu îmbătătoare mirosuri de flori! Ştefana îşi aduce bine aminte de clipele acelea. Peste câteva zile, Doru încheia cursurile liceului. Urma, în curând, bacalaureatul! Ea mai avea însă mai mult de-o lună până la încheierea clasei a XI-a. În toţi anii care trecuseră, de când s-au cunoscut, drumurile lor au curs paralel, dar pe făgaşuri diferite. Ştefana îşi văzuse de învăţătură şi de greutăţile de-acasă, atât de multe după moartea mamei. Raporturile ei cu băieţii, de care era tot mai mult asaltată — cineva avusese, într-o zi, ideea s-o numească „frumoasa liceului” — erau doar colegiale. Cu obişnuita-i ironie, îi ţinea mereu la distanţa necesară, aşa încât să poată respira în voie. Nu s-ar putea spune însă că, după acea lungă perioadă de doliu, nu cochetase şi ea cu destui băieţi. O făcuse în felul ei, *specific,* nelegându-şi sufletul de niciunul, ţinându-i pe atâţia într-un anume frâu, al vorbelor şi al zâmbetelor ei, „dumnezeieşti”, cum le calificase acelaşi *cineva!* Unii se socoteau fericiţi dacă erau îngăduiţi să-i ducă servieta cu cărţi când mergeau către casă. Alţii se bucurau dacă primeau cel puţin un răspuns, chiar dacă ironic, la întrebările sau remarcile lor.

În aceste condiţii, între atâtea „victorii”, de care era mândru nevoie mare, junele Doru Nicolescu simţea, tot mai apăsătoare, o anume înfrângere care îl marcase cu aproape trei ani în urmă. Se hotărî s-o înlăture, s-o transforme în izbândă. Cum, însă? De la o vreme, Ştefana îi răspundea politicoasă la întrebări, dar atât! Nimic din ceea ce ar fi dorit sau sperat băiatul nu se „lega”, nu se întrezărea măcar!

În ziua aceea frumoasă, de la sfârşitul lunii mai s-a nimerit să iasă în acelaşi timp de la cursuri. Când a văzut-o. La câţiva metri în faţa sa, Doru, care toată dimineaţa se lăudase în faţa prietenului său Adrian, că „a dat-o gata, în sfârşit, pe Ştefana, şi că acum totul depinde numai de el”, a luat pe loc hotărârea de „a-şi juca ultima carte”…

„Ştefana, Ştefana, strigă el, vrei să te opreşti o clipă?! Fii atent, Adriane, spuse, când fata se opri şi se întoarse spre ei, mirată de o asemenea chemare. Am să-ţi ofer acum o dovadă în sprijinul celor afirmate, o dovadă pentru tine şi pentru toţi cei care se mai îndoiesc!” Şi, alergând aproape către fată, a prins-o în braţe, când a ajuns lângă ea, i-a imobilizat capul între mâini şi a sărutat-o pe gură.

„Ce-a fost asta, *domnule* Nicolescu?” a întrebat Ştefana când s-a simţit eliberată din strânsoare. Obrajii ei, din albi, cum fuseseră câteva secunde, căpătau acum culoarea jarului viu.

„Nimic mai mult decât ai văzut şi ai simţit, *domnişoară* Dragomir!” răspunse, impertinent, junele.

„Ţine-mi, te rog, puţin servieta, ca să-mi aranjez părul”, adăugă Ştefana, întinzându-i ghiozdanul ei cu cărţi. Şi, în timp ce acesta îl primea, având în ochi o lucire de bucurie şi de speranţă, fata se apropie cu încă o jumătate de pas de el şi, luându-şi parcă avânt, desfăcu larg braţele şi aplică peste obrajii colegului său două palme răsunătoare, câte una cu fiecare mână. Îşi smulse apoi ghiozdanul, îi întoarse spatele şi plecă.

Pentru câteva clipe, toţi cei care asistaseră la întâmplare şi-au ţinut parcă răsuflarea. Un râs general a izbucnit apoi, cu hohote şi chicoteli care mai de care. „Două la unu, Dorule! se auzi vocea lui Adrian. Două palme pentru un sărut! Poţi să te socoteşti fericit, băiatule, îşi luă el, mai departe, prietenul în zeflemea. Acum a căzut orice fel de dubiu: *ai dat-o, într-adevăr,*

gata pe Ştefana! A fost cea mai răsunătoare *victorie* a ta, cele două palme cred că s-au auzit până în cabinetul tovarăşului director.”

Năucit, la început (era ultimul lucru la care s-ar fi putut aştepta: să fie pălmuit de o fată chiar în faţa liceului), Doru, pe obrajii căruia se vedeau bine urmele degetelor Ştefanei, a strivit printre dinţi o înjurătură la adresa lui Adrian şi, rupând, cu brutalitate, cercul de „gură cască” din jurul lui, s-a îndepărtat cu paşi grăbiţi.

„Bine i-a făcut! s-au auzit mai multe voci în urma lui. Trebuia să se găsească cineva care să-i plătească, aşa cum se cuvine, pentru nenumăratele lui obrăznicii şi mojicii, adăugă altcineva. Poate că Ştefana a plătit acum şi pentru alte fete!”

A doua zi, mama junelui pălmuit, care auzise de întâmplare nu se ştie de unde, a dat buzna în cabinetul directorului, tunând şi fulgerând la adresa acelei „ticăloase”, care „i-a înjosit băiatul”, la adresa şcolii… „Să fie dată afară din liceu! a hotărât dânsa. Acum, imediat!” Şi s-a aşezat pe un fotoliu, aşteptând ca directorul să scrie, eventual, hârtia prin care s-o îndepărteze din şcoală pe *ticăloasă.*

N-a fost uşor să priceapă că o asemenea hotărâre nu se poate lua astfel, că şcoala este o instituţie care se conduce şi ea după nişte legi, că orice faptă, cu atât mai mult una „gravă”, după cum pretinde reclamanta, trebuie discutată într-un anumit cadru şi apoi să se delibereze…

Consiliul profesoral, întrunit în curând, având la ordinea de zi şi alte probleme, bineînţeles, n-a găsit-o cu nimic vinovată pe eleva Ştefana Dragomir, care, fireşte, n-a primit niciun fel de sancţiune. Nici măcar nu i s-a scăzut nota la purtare, precum propusese, la un moment dat, cineva.

Şi, totuşi, directorul liceului i-a sugerat Ştefanei, într-o discuţie mai lungă pe care a avut-o cu ea după şedinţă, să-şi ceară, pentru noul an şcolar, transferul la alt liceu.

„E mai bine aşa, şi pentru tine, şi pentru şcoală?” a încheiat el. Fata n-a înţeles în ce constă acest *bine,* nici de-o parte, nici de alta. Mai ales că „în anul următor, Doru Nicolescu nu va mai fi elevul liceului”, a îndrăznit ea să spună, la un moment dat. „Da, dar va fi fratele lui mai mic, care abia trece în clasa a X-a, iar mama lui, „reclamanta”, face parte din Comitetul cetăţenesc de părinţi pe liceu. Vom avea, fără îndoială, probleme. De aceea...”

...Mâhnirea Ştefanei n-a fost uşoară. Era aşa de mândră de liceul *ei*!... Transferându-se la noua şcoală, s-a bucurat cel puţin pentru faptul că era mai aproape de casă. Apoi s-a mai bucurat când *l-a descoperit* pe Bogdan, la una din şedinţele cercului *Noi şi viaţa.* Intervenţia lui într-o dezbatere a fost nu numai pertinentă, relevând o largă documentare, ci şi elegant susţinută, într-un stil care proba, pe lângă claritate în idee, capacitate de stăpânire a cuvântului. Ştefana, care-l mai zărise până atunci — este adevărat, nu printre cei ce deja începuseră să roiască în jurul său (nu se ştia cine-i *transferase* şi măgulitoarea apreciere de „frumoasa liceului”, care fusese adoptată, cu convingere, de atâţia băieţi), l-a privit acum cu toată atenţia, simţind, în acele minute, în fiinţa ei o căldură necunoscută până atunci. Privirile li s-au întâlnit câteva secunde, începând un anume joc care a fost continuat în atâtea alte şedinţe şi împrejurări de activitate comună în liceu. Începutul adevărat al prieteniei lor i-a aparţinut tot Ştefanei: era cu mai multe luni în urmă, în primăvară, atunci când ea l-a oprit pe culoar şi l-a întrebat... „Hm! *declaraţia de dragoste!* Ce clipe sublime! Au zburat!...” îşi spuse acum Ştefana, cu lacrimi în ochi.

9

…”Mona, te rog nu mă mai stropi, că vin şi te afund cu capul în apă, să ştii!” spuse Bogdan, aflat în mijlocul valurilor mării, la vreo 15—20 de metri de ţărm. „Vino, dacă ai curaj, răspunse fata, zâmbindu-i seducător, în timp ce-şi flutura în jurul umerilor părul ei plin de inele aurii. Hai, vino, vino”, repetă, întinzând spre el serpentine de stropi, care sclipeau în razele de foc ale soarelui. Se repezi spre ea, vrând parcă să dea dintr-o dată de-o parte pânzele acelea verzui ale apei ce fremăta între ei. Dar, în clipa în care a ajuns, Bogdan a desfăcut braţele, iar Mona, atârnându-se pur şi simplu de gâtul lui (băiatul era mult mai înalt) s-a lăsat cuprinsă şi strânsă la piept, în timp ce buzele ei sărutau cu patimă ochii, obrajii, buzele lui, unde s-au oprit secunde în şir, ţinându-le sub apăsarea lor catifelată. Desfăcându-se, apoi, printr-o alunecare a trupului, se cufundă în apă, începând să înoate. Din câteva mişcări voiniceşti, Bogdan o prinse din urmă şi o îmbrăţişă din nou. Simţind-o iarăşi alunecând, o ridică deasupra apei şi o ţinu astfel ca pe o comoară scumpă în văzul întregii lumi. O aşeză apoi pe spate deasupra valurilor şi, sprijinind-o cu mâinile, începu s-o poarte dintr-un loc în altul, în acea legănare dulce, de vis.

Trecu astfel cu ea peste un val, apoi peste altul, şi peste altul… până au ajuns aproape de plajă. Ieşind din apă, au început să alerge, ţinându-se de mână, de parcă ar fi fost singuri, pe nisipul umed, spălat de valurile ce înaintau şi se retrăgeau ritmic. Urmele gemene ale paşilor lor rămâneau înscrise, pentru câteva secunde, pe obrazul

fragil al ţărmului, pentru ca apoi să dispară înghiţite de răsuflarea mării.

„Bogdan, Bogdan, spuse la un moment dat fata, oprindu-se şi privind înapoi, nu rămâne nimic după noi, dragule, nimic! Până şi paşii ni se şterg. Priveşte, i-a înghiţit marea cea lacomă!…”

Ştefana se scutură, străbătută de un fior rece. Ar fi putut să jure că scenele ce-i trecuseră fulgerător prin minte s-au petrecut aievea!…

„Lucru cu totul posibil — se gândi ea — în definitiv, de ce n-ar fi Bogdan cu Mona la mare?! Ce sunt eu pentru el? O colegă de şcoală şi atât! O fată «cu ifose», cum spun unii, «distantă», «rece», «ironică»„ (de-atâtea ori am auzit asemenea etichete aplicându-mi-se), iar, pe deasupra, săracă şi cu atâtea încurcături familiale. «Frumoasă»?! Hm!… Dar Mona nu-i frumoasă? Şi ce părinţi are! îşi cum ştie ea *să se descurce* în viaţă! Mă rog, poate că Mona, în ciuda aparenţelor, e o fată serioasă! Cu atât mai mult! Bogdan nu are decât de câştigat. La vârsta aceasta jurămintele se uită uşor. De fapt, el nu mi-a jurat nimic, deşi, se gândi ea, imediat, vorbele acelea, atât de simple, dar atât de răscolitoare, pe care mi le-a spus atunci, într-o seară, au fost pentru mine ca un adevărat jurământ. Un jurământ al inimii!…

10

— Sărut mâna, Ştefana! Ce faci? Ai venit să te uiţi şi tu la listele noastre?

— Bună ziua, domnule Alexandru Sima! răspunse fata,

surprinsă. Da, am venit să mă uit şi eu la listele *voastre!* continuă ea cu acel ton ironic, obişnuit în discuţiile cu foştii colegi de liceu. Îmi cer scuze că am venit cam târziu, dar, vorba cunoscută, mai bine acum decât niciodată!

— Mă bucur, Ştefana, că nu te laşi înfrântă de necazuri! interveni Alexandru Sima (poreclit „fantele”, în timpul şcolii, pentru aerele lui de curtezan pe care şi le dădea în faţa tuturor fetelor). Mă bucur mult, adăugă el, cu aceeaşi voce gravă şi sinceră, pe care fosta lui colegă nu i-o auzise niciodată timp de un an de zile. Te rog să-mi dai voie să te felicit, totodată, pentru reuşita ta strălucită la medicină, mai spuse Alexandru. Când te-am văzut în fruntea listelor, nu ştiu dacă poţi să mă crezi, dar m-am simţit fericit!

— Mă uimeşti, Alexandre, răspunse Ştefana, de data aceasta rostind şi ea vorbele cu o deplină sinceritate. Pe cuvânt că mă uimeşti! adăugă cu gândul la complicata fiinţă omenească.

— Ne cunoaştem prea puţin, stimată colegă, şi, din păcate, nici nu mai avem cum să schimbăm lucrurile, zise băiatul aproape mâhnit. Întâmplător am aflat despre necazul tău, continuă el grăbit, temându-se, parcă, să nu fie taxat, din nou, cu acea ironie pe care o cunoştea foarte bine la Ştefana. Avocatul Pompiliu Mavrodin este vărul meu, văr bun, mamele noastre fiind surori. Nu te teme, n-am stat cu niciun străin de vorbă despre ceea ce am aflat de la el, o asigură Alexandru pe fată, privind cum i se întunecă faţa. Ba, dimpotrivă — şi adaug asta nu ca să mă grozăvesc înaintea ta, ci pentru că aşa stau lucrurile — i-am spus „domnului” avocat că-i sfărâm măselele dacă nu te lasă în pace! Iar în privinţa datoriei, să ştii, Ştefana, că l-am determinat să aştepte până ce tatăl tău va putea să i-o plătească. Aşa că mâine nu trebuie să te mai duci cu banii la tribunal. Îmi pare foarte bine că te-am întâlnit aici ca să-ţi pot spune şi te rog să

mă crezi că acesta este adevărul Dacă nu te întâlneam, ţi-aş fi dat un telefon. Eu nu aveam numărul tău, dar l-am luat în dimineaţa aceasta de la Bogdan. Tatăl meu este internat în acelaşi spital. M-am dus la el şi-am trecut şi pe la Bogdan. Am stat de vorbă. În felul acesta a aflat şi el despre tine şi s-a liniştit...

Ştefana pălise şi îi tremurau buzele...

— De când e Bogdan în spital? Şi ce are? Ce s-a întâmplat cu el? întrebă ea precipitat, în timp ce începuse să-şi frământe mâinile.

— Cum, nu ştii? Tu nu ştii nimic?

— Ce să ştiu, omule? Spune mai repede!

— Bogdan a avut un accident!

— Un accident? Când? Unde? Şi cum se simte?

— Nu te speria, acum nu mai are nimic! Sau aproape nimic! A căzut de pe scara autobuzului. S-a lovit la cap şi şi-a fracturat un picior. Era tocmai în ziua când se dădeau rezultatele. Voia să vină aici, să vadă listele! Dar, în timp ce se urca în autobuz, pe bulevardul Magheru, picioarele i-au alunecat şi a căzut. S-a trezit la spital, unde se află şi acum, deci de aproape două săptămâni! Asta el Dar, în momentul de faţă, se simte bine. La cap se pare că nu mai are nimic (pentru că nici n-a avut nimic grav), iar piciorul este aproape vindecat. Zilele acestea o să-i scoată ghipsul şi va veni acasă. Doar lui, Ştefana, i-am povestit ceea ce ştiam despre tine. Nu puteam să-l las să se zbuciume mai departe de pomană. Săracul, nici n-a putut să se bucure de reuşită! Ai văzut, a intrat cu media zece! Este un băiat extraordinar! Şi te iubeşte atât de mult!... Ştefana, nu plânge! Te rog să stai puţin pe banca aceasta, spuse Alexandru, luând-o de mână şi ajutând-o să se aşeze. Linişteşte-te, te rog, linişteşte-te! o îndemna el, impresionat de durerea şi de emoţiile fetei. Acum, iată, lucrurile se limpezesc... şi cu tatăl tău şi cu Bogdan! Totul va fi bine, ai să vezi!...

Abia când ajunse acasă, însoţită până aproape de poartă de Alexandru, Ştefana înţelesese pe deplin ce gest frumos făcuse acest băiat pentru ea. „Ca să vezi! îşi spuse. Iată de ce este în stare - «fantele»! Nu m-aş fi aşteptat! Ce bine că m-am întâlnit cu el astăzi, murmura fiinţa fetei, în continuare. Am aflat lucruri atât de importante pentru mine. Şi când mă gândesc că, într-un an de zile, el a fost printre băieţii cărora totdeauna le-am răspuns în răspăr! Nu-l puteam suferi! Mi se părea atât de linguşitor, de superficial şi de fals, încât niciodată nu i-am dat atenţie. „

— Îţi mulţumesc, Alexandre, îi spuse ea la despărţire. Îţi mulţumesc mult pentru gestul tău, pentru gândurile tale frumoase, pentru cuvintele cu care m-ai întâmpinat astăzi. Eşti un băiat bun şi să ştii că-mi pare nespus de rău pentru anul în care ne-am tachinat ca doi copii proşti. Fără îndoială că n-ai fost numai tu de vină! Şi eu mă bucur pentru succesul pe care l-ai avut la admiterea în facultate. Îţi doresc tot binele! Şi sper să ne mai întâlnim!

11

Alexandru a plecat plin de încântare, săltând pe stradă, de parcă s-ar fi aflat în al nouălea cer, în timp ce Ştefana, intrând în curtea casei, fu întâmpinată de frăţiorul ei, Radu.

— Unde ai fost, Ştefana? o întrebă băiatul supărat şi trăgând-o, parcă, la răspundere. Te aştept de aproape două ore. Unde ai umblat până acum?! Am pentru tine o scrisoare foarte importantă de la bunicul lui Bogdan. Iat-o!

— Astăzi e ziua surprizelor, zise Ştefana, luând scrisoarea din mâna lui Radu. Dar, de unde-până unde, a ajuns acest plic la tine? Cine l-a adus?

— Nu l-a adus nimeni! Eu l-am adus, răspunse băieţelul cu vădită mândrie.

— Tu? Dar cine ţi l-a dat?

— Bunicul! Cine altul? M-am întâlnit cu dânsul în parc, ne-am plimbat, am discutat.. M-a întrebat ce faci şi... mi-a dat apoi această scrisoare să ţi-o aduc.

Înregistrând în fugă şi cu mereu sporită mirare vorbele lui Radu, Ştefana deschisese, între timp, plicul; aşezată pe-o bancă din curtea casei, citea acum cu mare nerăbdare scrisoarea profesorului Dragoş Ştefănescu...

„De câteva minute am aflat, întâmplător, de la fratele dumitale, că te găseşti într-o mare nevoie, începea bătrânul. *În acelaşi timp, cele câteva vorbe ale lui Radu mi-au dezlegat o serioasă enigmă şi mi-au luat o piatră de pe suflet.*

Bogdan, de aproape două săptămâni, se află la spital, în urma unui accident pe care l-a suferit! Nu te speria, acum este în afară de orice pericol. Cred că freamătă de nerăbdarea de a-ţi povesti şi de a afla personal despre tot... Eu îi cunosc chinul şi te rog să mă crezi că este adevărat şi aş zice... frumos! Aşa cum frumoase şi adevărate sunt sentimentele lui pentru, dumneata! Numai *pentru dumneata!*

Mă bucur foarte mult că ai reuşit la facultate şi că veţi fi amândoi studenţi! Te felicit din toată inima!

Scrisoarea mea însă năzuieşte să împlinească un alt scop principal: ea se înfăţişează la pragul minţii şi inimii dumitale cu o rugăminte şi anume aceea de a-mi face o mare bucurie, primind de la mine, cu titlul de împrumut, dacă nu altfel, banii de care ai nevoie, în acest moment greu prin care treci. (După ce tatăl dumitale va ieşi de la «spital» — fiindcă am înţeles că «s-a vindecat», că «n-a

avut nimic grav» — vom lămuri şi acest aspect al lucrurilor.)

Cu speranţa că nu-mi vei refuza rugămintea şi cu nerăbdarea de a te vedea cât de curând, chiar în seara aceasta, după ce-mi voi termina nişte treburi urgente, te sărut pe frunte, fata mea frumoasă şi bună!

Bunicul (prof. Dragoş Ştefănescu) „

— Răducule, Răducule, spuse fata entuziasmată, sărind de pe bancă şi îmbrăţişându-şi, cu ochii în lacrimi, fratele, care aştepta cu un aer triumfător în faţa ei, ţinându-şi amândouă mâinile în buzunarele pantalonilor lui scurţi. Vine bunicul, vine bunicul la noi! repeta ea, învârtindu-se, de bucurie, în jurul băiatului, care o privea cu ochii miraţi. Trebuie să sosească, Răducule, adăugă Ştefana, ieşi la poartă de îl întâmpină. Din ce parte crezi că o să vină?

— Din partea dreaptă a *Aleii...* răspunse băiatul, fiindcă într-acolo l-am lăsat când m-am despărţit de dânsul. Zicea că se duce până la un judecător să stea de vorbă despre un ştiu ce problemă şi că, după ce termină acolo, vine la noi.

— Dar ştie să vină? I-ai dat adresa? întrebă fata, dintr-odată îngrijorată.

— Eu nu i-am dat nicio adresă, fiindcă nu mi-a cerut!

— Vai de mine şi de mine — zise Ştefana... — eu cred că a uitat să te întrebe de adresă! Nu are de unde s-o ştie! Ce, el a mai fost vreodată pe aici? Ce ne facem, Răducule, în cazul în care nu ştie unde să vină? Cum ne descurcăm?

Adresându-se băiatului, Ştefana făcea însă, la repezeală, tot felul de socoteli pentru a descurca această întâmplare neprevăzută. Se gândi imediat la telefon. Alergă în casă, ridică receptorul şi începu să înscrie pe disc numărul lui Bogdan. Ascultă, apoi, cu toată fiinţa încordată, sunetul binecunoscut. O dată, de două ori...

— Bunicule, eu sunt, Ştefana! Sărut mâna! Vă rog să mă scuzaţi că dau buzna aşa... Am primit scrisoarea dumneavoastră... vă mulţumesc din tot sufletul! M-am gândit însă că poate nu ştiţi adresa noastră, în cazul în care mai vreţi să...

CAPITOLUL IV

1

Ştefana a bătut uşor în uşa camerei cu numărul 1012. A aşteptat un răspuns cu răsuflarea întretăiată. Neauzind nimic, a apăsat pe clanţă şi a intrat. Şi-a potrivit sacoşa pe unul din scaunele de lângă masă, iar florile — un buchet de garoafe albe — le-a aşezat, una câte una, în vaza aflată pe noptiera din dreapta patului.

În timpul acesta, întorcându-se de pe o parte pe cealaltă, Bogdan a deschis uşor ochii, fixându-i pe chipul fetei, care se apleca încet, zâmbitor şi împurpurat, către faţa lui.

— Ştefana! a strigat băiatul, deschizând braţele şi cuprinzând-o. Ştefana, tu aici? Nu-mi vine să cred că nu visez, mai spuse el, prinzându-i capul cu amândouă mâinile şi sărutând-o îndelung pe ochi.

Fata tremura de emoţie şi nu putea să spună niciun cuvânt...

Rămase cu un zâmbet pe faţă şi, ridicându-şi capul, începu să-l privească pe Bogdan de parcă nu l-ar fi văzut de ani de zile. Îl cerceta cu de-amănuntul, pierdută parcă pe alt tărâm. Apoi, aşezându-se pe marginea patului, întinse o mână şi începu să-l mângâie, să-i mângâie părul, fruntea, obrajii, îşi trecu degetele subţiri şi vibrânde peste

buzele băiatului, coborî cu ele spre bărbie şi spre gât şi… iarăşi le înălţă către obraji şi spre frunte, după care, cu ambele mâini îi prinse capul şi i-l apropie, matern, de pieptul ei, strângându-l ca pe o dulce comoară şi rostindu-i deasupra, ca într-un fermecat descântec: „Bogdan, dragul meu drag!… A trecut o veşnicie de când nu ne-am văzut, o veşnicie de chin şi de întuneric!… Dar acum se pare că ieşim din nou la lumină. Eu am venit astăzi în întâmpinarea ei, în întâmpinarea ta!…”

— Ce minune s-a petrecut, Ştefana? spuse băiatul, într-o stare de emoţie evidentă.

— ”În lume-s multe mari minuni.

Minuni mai mari ca omul nu-s!”… îţi aminteşti, Bogdane? răspunse fata, cu acelaşi fermecător zâmbet pe buze. O minune de om — care este bunicul tău — a făcut totul! Dânsul m-a adus aici, fără să ştie, bineînţeles, ai tăi, părinţii tăi, de fapt, pentru că bunica sunt sigură că ştie. După cum a ştiut şi că aseară profesorul Dragoş Ştefănescu mi-a făcut o vizită acasă.

— Bunicul? A venit el la tine? întrebă Bogdan, surprins, şi încântat, totodată.

— Da, da! Poţi să fii gelos. Bunicul a venit la mine, după ce, dragul de el, ieri mi-a trimis o scrisoare prin Radu… Astăzi de dimineaţă am achitat ultimele datorii faţă de avocat, încheind, într-un fel, prin eliberarea tatălui meu, găsit nevinovat, ruşinea prin care am trecut luni de zile şi suferinţa ce m-a măcinat atâta!

— Eu am aflat unele lucruri despre tine de la colegul nostru, Alexandru Sima, care a fost ieri pe-aici. Dacă nu făceai din necazurile tale, din noile tale necazuri, un secret pentru mine, de multă frământare şi durere am fi fost scutiţi.

— Recunosc, aşa este! îmi pare rău pentru ceea ce s-a întâmplat. De mai multe ori am vrut să pun capăt zbuciumului, încercând să stăm de vorbă. Dar n-am avut tăria s-o fac. Şi-apoi, de la o vreme, mi s-a părut că te-ai

consolat... adăugă fata, întoarsă, dintr-o dată, la tăişurile ei obişnuite.

— Mă mâhneşti, Ştefana!

— De ce? Am văzut cu ochii mei cum te plimbai cu fata aceea. Era şi destul de interesantă, de atrăgătoare; în plus, am auzit că e fiica unui demnitar, cu vilă la Şosea şi maşină... Deci îndeplineşte toate condiţiile spre a fi pe placul *familiei...*

— Nu însă şi pe al meu... deşi cred că Mona nu este o fată rea, cu toate teribilismele ei.

— Poftim, iată, îi iei şi apărarea!

— Ai vrea să fiu nedrept?... Să ştii că nu pot! Eu am învăţat că oricărui om trebuie să-i recunoşti, iru-i întâi, meritele, tot ceea ce are bun, chiar dacă acel om sa întâmplă să-ţi fie duşman.

— Cu atât mai bine! *Familia* Monei are destule merite, fata la fel, duşman nu-ţi este, ci, dimpotrivă! Aşa încât...

Bogdan îşi duse mâinile la frunte şi începu să-şi maseze tâmplele. Devenise palid şi simţea cum săgeţi cu vârf de foc îi străpung capul. Se înfricoşă la gândul că s-ar putea să-i revină vechea durere.

— Bogdan, Bogdan! îl strigă fata. Îţi este rău? Iartă-mă, te rog iartă-mă! N-am vrut să te supăr, dar nu m-am putut stăpâni... n-am reuşit să arunc din mine întregul venin adunat în acest timp...

Fata prinsese mâna dreaptă a băiatului într-ale sale şi îşi mângâia cu ea obrazul de culoarea piersicilor rumene; îşi apropie apoi buzele de degetele lui Bogdan şi i le sărută cu nespusă iubire, până când, din ochii ei, începură să se rostogolească lacrimi fierbinţi.

Aplecat puţin deasupra capului Ştefanei, Bogdan o mângâia pe păr, încercând s-o liniştească, iar mângâierile lui îşi prelungeau ecoul până în sufletul fetei atât de încordat încă, îngânând, la porţile lui, un cântec de tihnă şi de dor.

— Capul sus, domnişoară doctor! spuse Bogdan, la un

moment dat. Sus! repetă el, ridicându-i într-adevăr capul şi sărutându-i din nou ochii, de data aceasta umeziţi de lacrimi. Aşa, zâmbeşte, zâmbeşte, că nu oricine intră la medicină cu media 9,96!... Bravo, Ştefana! îi spuse Bogdan, în continuare. Te felicit!

— În orice caz, tu tot premiant ai rămas. N-ai stricat firma familiei nici de data aceasta. Am fost atât de fericită când te-am văzut în fruntea listelor şi-mi spuneam, în acele momente, mândră de tine, deşi nu ştiam atunci nimic din ceea ce ai păţit: „Bogdan Ştefănescu, eşti un băiat bun! Şi eu te iubesc, în ciuda faptului că sunt atât de chinuită din cauza ta”.

— Da, eu n-am apucat să văd acele liste! Nici nu ştiu cum arată, spuse Bogdan întristat.

— Le vedem peste câteva zile împreună, zise Ştefana, mângâindu-i din nou obrazul cu un gest de mare tandreţe. Şi mergem, apoi, şi la Medicină, să le vedem şi pe cele de-acolo. Îţi va face plăcere, sper, să citeşti, pe undeva, pe la mijlocul şirului de reuşiţi, şi numele domnişoarei Mona Angelescu.

— A reuşit şi Mona? întrebă Bogdan, cu o bucurie sinceră în glas.

— Da, a reuşit, şi cu o medie aproape de nouă.

— Îmi pare bine! Ea zicea că ar fi fericită dacă s-ar vedea şi pe ultima poziţie, înainte de linia finală... Iată Încă o dovadă că *domnişoara ambasador* nu este numai ceea ce pare, ori ce *vrea să pară!*... mai spuse Bogdan, coborând din pat şi îndreptându-se spre uşa care dădea pe terasă. O invită pe Ştefana să treacă înaintea lui şi să se aşeze pe unul din cele două fotolii din răchită.

Fata însă abia acum privi cu atenţie spre piciorul drept al lui Bogdan, care încă se mai afla în ghips.

— Te mai doare? întrebă ea.

— Foarte puţin! răspunse băiatul. Doctorul mi-a promis că mâine mă eliberează de acest corset. Sper ca atunci să-mi fie şi mai bine.

— Iar capul?

— Capul e întreg! răspunse Bogdan puţin gânditor. După cum spune medicul, am trecut peste un hop foarte mare... El mă asigură că totul va fi în regulă, numai că, în vara aceasta, nu voi putea merge la mare! Iar pentru mine marea înseamnă viaţă. Îmi place şi la munte, mai ales în satul în care s-a născut bunicul, dar marea este altceva, ea mă fascinează. Şi, închipuieşte-ţi, cu piciorul acesta ar trebui să merg la mare, iar cu capul... la munte. Cum capul se pare însă că este, totuşi, mai important, mi s-a ordonat muntele! Şi nu numai atât: în plus sunt obligat să mă port precum fermierii, cu pălărie albă, din pânză uşoară, ca să mă apere de puterea soarelui.

Ascultându-l, fata se întristase. Se gândea că ea este obligată să meargă la mare, cu frăţiorul ei, Radu, căruia doctorul îi prescrisese să facă, ani la rând, o cură marină. Nu-i vorbă că şi ei marea îi făcea o deosebită plăcere. Dar, de data aceasta, ar fi vrut să fie undeva, oriunde, numai împreună cu Bogdan.

— Însemnează, după ceea ce îmi spui, interveni Ştefana, că în felul acesta vom prelungi *vara noastră de dor...*

— De dragoste şi de dor, sublinie Bogdan.

— Mă gândeam că *dorul* le cuprinde pe toate. Dorul care m-a mistuit în tot acest timp, care s-a cuibărit în fiinţa mea, şoptindu-mi mereu şi îndemnându-mă să rostesc aceleaşi vorbe, pe care le-am ascultat, ameţită de bucurie şi de fericire, din gura ta într-o primăvară de vis: „Mi-e *drag de tine, Bogdane, mi-e tare drag* şi *dor de tine!”*

2

Când a ieşit Ştefana, bunicul aştepta la poarta spitalului de aproape două ore.

— Dar ai stat, fetiţo, nu glumă! îi spuse el cu un zâmbet bun pe faţă.

— Au fost multe de depănat, bunicule! Vă rog să mă scuzaţi că v-am făcut să aşteptaţi atâta, dar aşa ne-a fost învoiala.

— Ce-i drept, aşa ne-a fost, remarcă şi bătrânul, dar să ştii că m-am cam plictisit. Ei, ce face junele, cum se simte?

— E bine, bunicule! A zis că poimâine, cel mai târziu, se va întoarce acasă.

— Mulţumesc, fetiţo, spuse bătrânul satisfăcut de veştile pe care le primise. Acum putem să plecăm, căci ne-am îndeplinit misiunea pe ziua de astăzi. Ne-a reuşit „complotul”, nu?

— Bineînţeles, bunicule! răspunse fata recunoscătoare. Poate că ar fi bine să ne despărţim aici, totuşi, să nu vă fac, cumva, greutăţi!

— Nu înţeleg despre ce vorbeşti, domnişoară! „Greutăţi?” Mie? Ce fel de „greutăţi”? Şi faţă de cine?

— Ştiţi dumneavoastră! zise fata întristându-se dintr-o dacă.

— Mi-ai promis că n-ai să-ţi mai otrăveşti sufletul cu nimic! Te rog să te ţii de cuvânt! Iar în ceea ce priveşte *familia* Ştefănescu, n-ai nicio teamă, lucrurile se rezolvă. Vei vedea! Şi-acum, hai să mergem! Doar nu vrei să mă privezi, la întoarcere, de plăcerea de a însoţi o fată atât

de frumoasă ca dumneata, mai spuse bătrânul profesor, luând-o de braţ pe Ştefana şi pornind în direcţia Parcului „Herăstrău”, de unde urmau să se urce într-un autobuz.

După câţiva metri însă, făcuţi pe strada din apropierea spitalului, le apăru în faţă, zâmbitoare şi frumoasă, Mona Angelescu.

— Bună-ziua, domnule profesor, se adresă fata, încântată parcă de această neaşteptată întâlnire. Mă bucur că vă revăd şi încă într-o companie pentru care aţi putea fi invidiat de orice june!

— Bună-ziua, domnişoară Angelescu. Mărturisesc că şi eu sunt bucuros de revedere. În ceea ce priveşte „compania”, demnă de invidiat, dă-mi voie să ţi-o prezint: ea este Ştefana Dragomir, din toamnă, colega dumitale la Medicină.

Cele două fete şi-au zâmbit, în timp ce-şi strângeau mâinile…

— Acum îmi dau seama că nu s-a exagerat cu nimic în tot ceea ce s-a spus despre frumuseţea dumitale, remarcă Mona cu un glas care trăda sinceritate şi admiraţie. Şi abia acum îl înţeleg pe Bogdan, îl înţeleg şi îl felicit pentru o asemenea alegere. Dacă mai ţinem seama şi de locul din fruntea listelor de reuşiţi la facultate, cele spuse de mine sper să capete un motiv în plus de acreditare. Dar cum de v-a lăsat nepotul, domnule profesor, să-i răpiţi, fie şi numai pentru câteva ore, bănuiesc, această bucurie a ochilor şi a sufletului său?!

— L-am luxat pe nepot, domnişoară Mona, fac cuceriri! Şi-apoi, când este la o adică, nu se măsoară el cu mine, fiindcă nu-i dă mâna! De fapt, spunându-ţi-o pe cea dreaptă, ar fi trebuit să te informez că „nu-i dă… piciorul”. Piciorul pe care şi l-a fracturat într-un accident stupid…

— Bogdan, accidentat? Şi-a fracturat piciorul? întrebă Mona uluită.

— De mai mult de două săptămâni! De la el venim! Am

fost împreună la el, la spital. În realitate, numai Ştefana a fost, eu am aşteptat pe la porţi, fiindcă nu avem voie să intrăm amândoi pe bucăţica aceea de carton pe care mi-a dat-o administraţia spitalului. Dar acum e bine! într-o zi, două, va veni acasă!

— Săracul Bogdan! îmi pare foarte rău de necazul lui... şi al dumneavoastră, în acelaşi timp. Vă rog să-i transmiteţi urări de grabnică însănătoşire din partea mea.

3

De fiecare dată când venea la mare, Melania Ştefănescu, mama lui Bogdan, se caza la „Internaţional”. Cu toate că apăruseră multe hoteluri mai elegante, atât în Mamaia, cât şi în celelalte staţiuni de pe litoral — la Neptun, cu deosebire, ar fi dorit soţul ei să meargă — doamna Ştefănescu era mereu abonata, pe timp de două săptămâni cel puţin, în fiecare an, a aceluiaşi apartament de la „Internaţional”. Aici stătuse, cu foarte multă vreme în urmă. Era proaspăt căsătorită şi şi-a petrecut atunci, în acest apartament, ca într-un vis, începutul căsniciei sale cu tatăl lui Bogdan. Şi, în ciuda mondenităţii ei de mai târziu, în această privinţă Melania rămăsese o tradiţionalistă. Se întorcea, cu fiecare asemenea prilej, la *visul* de altădată. Mai ales că, de obicei, era nevoită să se întoarcă singură. Daniel Ştefănescu era mereu plecat, cine ştie în ce fel de misiune, mereu ocupat cu fel de fel de treburi. Când reuşea să-şi ia concediu odată cu soţia era o întâmplare rară. În ultimii patru ani însă, aflându-se amândoi în străinătate, îşi făcuseră concediile împreună.

Acum însă, odată revenit în ţară, tatăl lui Bogdan

începuse să fie, din nou, acaparat de treburi, de diverse obligaţii. În aceste zile, de pildă, era plecat, cu o delegaţie, în Danemarca. Astfel că doamna Ştefănescu venise iarăşi singură la „Internaţional”. Daniel îi promisese că o va ajunge din urmă într-o săptămână. Iată însă că se scurseseră zece zile şi el nu apăruse încă. Cel puţin dacă ar fi putut să-l ia cu ea pe Bogdan! Era acum băiat mare, bărbat în toată puterea cuvântului. I-ar fi făcut o plăcere deosebită să fie împreună, să se plimbe cu el, să aibă, în sfârşit, alături un tânăr atât de chipeş (Bogdan împrumutase ceva din trăsăturile ei, avea ochii albaştri, şi zâmbetul, şi culoarea tenului, puţin măslinie, şi părul blond-castaniu; la statură semăna însă cu taică-său; era înalt, bine legat, iar când mergea se legăna uşor).

Dar Bogdan, în urma accidentului suferit, fusese obligat să meargă la munte. Se afla la Poiana Braşov. Iar bunicii băiatului — profesorii pensionari, Mădălina şi Dragoş Ştefănescu — aleseseră tot o staţiune montană, în care-şi făceau şi diverse tratamente…

Ridicând de la „Recepţie” cheia apartamentului, doamna Ştefănescu s-a simţit cuprinsă de o înfiorare. Peste imaginea băiatului ei pe care o avea în acele clipe în minte, a văzut suprapunându-se perfect o altă imagine ce sosea grăbită din urmă, de departe, dintr-o lumină rămasă vie, deşi trecuse peste ea suflul a peste douăzeci de ani. A urcat la etajul întâi, a intrat în cameră şi, fără să se dezbrace, s-a întins pe pat, lăsându-se în voia acelei Învolburate amintiri…

4

Deşi trecuse de 40 de ani, pe plajă, Melania constituia o apariţie ce atrăgea atenţia multor bărbaţi şi chiar a femeilor. Era încă suplă, avea un chip frumos şi se îmbrăca în costume elegante care îi veneau foarte bine. Acum, de exemplu, purta un asemenea costum dintr-un material mătăsos şi puţin lucitor, de culoare verde, iar pielea, bronzată bine şi uniform, căpătase reflexe arămii.

Pledul pe care se aşeza la soare — şi acela deosebit — era tapetat aproape (în jurul trupului ei) de tot felul de unsori şi loţiuni, bune şi plăcut mirositoare.

În jurul acestei femei se agitau, din când în când, diverse persoane de sex masculin, pe care ea însă parcă nici nu le observa. Melania avea o pricepere anume de a-i potoli repede pe bărbaţii guralivi şi mai îndrăzneţi care, „văzând-o singură", ar fi dorit „să-i ţină companie". Fără să jignească pe nimeni, mama lui Bogdan lămurea, scurt, pe oricine că nu are nevoie de niciun fel de asemenea companie, astfel încât, de la o vreme, lumea din jur, cunoscând-o. O lăsa în pace! Unele scene se repetau doar când apărea câte un ins nou sosit, ce ţinea „să-şi încerce şi el norocul"...

De-o săptămână însă Melania Ştefănescu parcă nu mai era singură. Lângă locul ei preferat, la o distanţă oarecare, nu mai mult de zece metri, apărea, cam la aceeaşi oră, un grup foarte interesant: o fată de 18—19 ani, însoţită de un băieţel de 8—9 anişori, care nu erau alţii decât Ştefana şi Radu Dragomir. Locuiau la o gazdă în Constanţa, dar veneau să facă plajă aici, spre capătul Mamaiei, în faţa Hotelului „Internaţional'1, unde era mai puţină lume şi parcă nu atât de zgomotoasă.

În momentul în care soseau pe plajă, Ştefana scotea dintr-o sacoşă un cearşaf mare, confecţionat dintr-un material din care se fac prosoapele, şi îl întindea pe nisip. Aşeza, apoi, două sau mai multe cărţi pe unul din colţurile cearşafului. Dezbrăcându-se şi ea şi băiatul, plasa în

celălalt colţ, pe diagonala celui ocupat de haine, sandalele sale, iar în colţurile rămase libere, sandalele lui Radu — într-unul — şi hainele amândurora, întocmite frumos — pe celălalt. Apoi Ştefana se întindea la soare, chemându-l alături şi pe frăţiorul ei. Stăteau aşa, timp de 5—8 minte, cu faţa în sus, cu ochii închişi şi ţinându-se de mână, de parcă ar fi fost singuri pe lume. În timpul acesta nu-şi spuneau niciun cuvânt. La un semnal al Ştefanei, se întorceau apoi cu faţa în jos, lăsând acum spatele în bătaia razelor de soare, iar după alte aproximativ cinci minute se întorceau pe o parte şi, după aceea, pe cealaltă. Repetau ciclul mişcărilor de trei-patru ori, până se scurgea cam o oră, timp în care trupurile lor, după câteva zile, aproape bronzate, se încingeau bine. Atunci se ridicau de pe cearşaf şi se îndreptau spre valurile înspumate ale mării. Radu nu părăsea însă niciodată locul de plajă, într-o asemenea situaţie, până nu lua cu el un colac de cauciuc. Ajunşi în apă, se jucau împreună câtva timp în apropiere de locurile în care valurile se spărgeau, înaintând până la o adâncime ce nu era periculoasă pentru Radu. Apoi Ştefana se avânta înotând, până când ajungea la linia geamandurilor. De-acolo, după ce se odihnea puţin, o pornea, tot înotând, înapoi, până la Radu. Repeta acest drum, pe deasupra şi prin inima valurilor, de câteva ori. Obosind, mulţumită de mângâierile mai tandre sau mai repezite ale nămeţilor de apă, Ştefana îşi invita fratele din nou pe plajă. Acum ea se apuca să citească, iar Radu să se joace, prin preajmă, de cele mai multe ori singur, din când în când, cu câte un copil apropiat de vârsta sa. Când li se făcea foame sau sete, lăsau totul pe plajă şi plecau la vreun bufet din vecinătate, unde mâncau ceva şi-şi potoleau setea cu băuturi răcoritoare sau îngheţată. Reveneau, după aceea, cu sporită plăcere, la „locul lor” şi gesturile sau preocupările se repetau până către ora 14—15, când, după o ultimă baie în apele albastre, se repezeau la

duşurile din apropierea locului de plajă, se spălau, apoi se îmbrăcau şi plecau spre casă.

Melania Ştefănescu cunoştea pe de rost ritualul mişcărilor lui Radu şi ale Ştefanei. De cum au sosit, în prima zi, i-au atras atenţia. Fata aceasta, atât de frumos croită, cu formele înmugurite, ca un boboc ce se desface, cu plăcere, dar şi cu sfială spre viaţă, îi aducea aminte de tinereţea ei. Ştefana îi părea doamnei Ştefănescu gingaşă, dar şi puternică, în acelaşi timp, retrasă, cu mult bun-simţ, dar şi îndrăzneaţă, totodată, tăcută, blândă şi grijulie întocmai ca o mamă cu băieţelul acela, care trebuie să fie frăţiorul ei, îşi spunea Melania, dar şi de o ironie tăioasă, ce-i lăsase, de cele mai multe ori, fără replică pe cei câţiva tineri ce-şi plimbaseră, în zilele acestea, slipurile în jurul cearşafului fetei. În ceea ce priveşte chipul acesteia, parcă era un desen fără cusur, iar ochii, ochii aceia verzi, cu sclipiri aurii, de sub coama de păr de culoarea castanelor coapte, te săgetau şi te învăluiau cu blândeţe în acelaşi timp. Iar mersul Ştefanei, cu picioarele lungi ca de balerină, era o tulburătoare unduire, ce făcea să vibreze discret şi şoldurile, cu atrăgătoare şi dulci arcuiri, şi talia, pe care ai fi putut s-o cuprinzi între palme, şi sânii ce pâlpâiau ademenitor de sub sutienul galben şi catifelat ca petalele unui trandafir de rasă.

Mama lui Bogdan o cerceta cu plăcere pe Ştefana, mai ales după ce aflase că fata ţinea loc şi de mamă frăţiorului ei. Îi spusese într-o zi Radu, într-o discuţie la care îl provocase doamna Ştefănescu, în timp ce Ştefana se afla singură în apă.

Şi fata privea cu interes şi admiraţie spre acea doamnă frumoasă şi elegantă, aflată în vecinătatea locului ei de plajă, savurând, la rându-i, replicile fine, dar categorice, cu care îi descurajase pe cei ce încercaseră să intre în vorbă cu speranţa că vor fi acceptaţi pe pledul ca un încântător covor de flori. Se întreba, fără îndoială, cine

poate fi şi ce caută singură pe plajă?! Dar repede îşi răspundea, potolindu-şi căutările gândurilor: „Sunt atâtea situaţii şi împrejurări în viaţă în care, din nefericire, omul trebuie să se priveze de prezenţa plăcută a celor ce-i sunt dragi sau apropiaţi. Dacă ar fi avut cel puţin un copil lângă ea! Ar fi lăsat-o şi „lumea” mai uşor în pace! îşi spunea Ştefana. Uite, ea îl are pe Radu şi, cu toate că trebuie să aibă atâta grijă de el, când se află împreună, oriunde ar fi, are mai mult curaj. Chiar aici pe plajă, poftim, ea a devenit „prinţesa din cetate, pe care el o păzeşte şi-o apără”!

Într-adevăr, încă de ieri, Radu a avut o idee care i-a atras şi mai multă simpatie din partea tuturor vecinilor de plajă. În timp ce Ştefana stătea întinsă pe cearşaf şi citea, Radu s-a apucat să „ridice” în jurul ei, din nisip, bineînţeles, „ziduri de cetate”, cu turnuri de pază şi poartă impozantă, ca la castelele medievale pe care le-a văzut el într-un album. A decretat-o apoi prinţesă, asigurând-o, totodată, că nu trebuie să-i fie teamă de nimeni şi de nimic. Zidurile cetăţii sunt puternice, în fiecare turn soldaţii de pază (câte un beţişor înfipt în locul respectiv) sunt la posturi, iar în faţa porţii va păzi chiar el, Radu. Băiatul şi-a confecţionat imediat un coif… de hârtie, dintr-un ziar, şi l-a aşezat pe cap, iar drept armă a pus pe umăr un lemn lusstruit pe care l-a găsit prin apropiere. Şi astfel echipat, a început să bată pasul, mişcându-se când înainte, când înapoi prin faţa „cetăţii”. Lumea îl privea şi se amuza din toată inima. Radu nu băga însă în seamă pe nimeni, rămânând cu totul şi cu totul serios, aşa cum trebuie să fie un ostaş care are de îndeplinit o misiune grea.

„Pentru că misiunea de a păzi o prinţesă atât de frumoasă nu este deloc uşoară a răspuns el, până la urmă, cuiva care tot insista cu întrebarea: „De ce nu zâmbeşte cât de cât în timpul serviciului?”

Când a văzut toată această „lucrare”, ascultând şi

răspunsul amintit, „prinţesa din cetate” a cerut învoire „să se apropie de poartă şi să sărute dulce pe acel inimos constructor şi paznic, mulţumindu-i astfel pentru iniţiativă şi trudă şi felicitându-l pentru ideea ce i-a venit”! Cererea a fost aprobată şi dorinţa „prinţesei” s-a împlinit, în aplauzele entuziaste ale celor ce se adunaseră în jur pentru a asista la „spectacol*.

Mai marele „cetăţii” şi paznicul ei şi al „prinţesei”, după cum s-a văzut, a rugat apoi lumea să se împrăştie şi „să-şi vadă de plajă”, ca să n-o tulbure astfel pe frumoasa castelană. El însuşi, când a obosit şi s-a încins prea tare din cauza soarelui, a invitat-o pe prinţesă… să păşească peste zidul „cetăţii” şi să-l însoţească la o baie în nemărginita mare. „Prinţesa” s-a supus cu plăcere, dar i-a atras atenţia că rămâne, totuşi, poarta cetăţii vulnerabilă. Atunci marele paznic şi castelan, totodată, a găsit imediat soluţia: s-a dus până într-un tufiş din apropiere şi, venind cu zece beţişoare, le-a înfipt pe rând în faţa intrării, întocmind astfel „garda de înlocuire” a castelanului. Totul fiind acum orânduit, *mai marele* „cetăţii” cu „prinţesa” de mână şi cu… colacul de salvare în cealaltă, s-a avântat cu tot curajul spre brazdele acelea de spumă tremurătoare, care murmurau un cântec numai de ele ştiut…

5

Profesorul Dan Panaitescu, *filosoful,* se ridică de pe şezlongul pe care stătuse până atunci, pe una din terasele hotelului „Alpin*1, din Poiana Braşov, puse mâna dreaptă streaşină la ochi, ferindu-i de soarele ce-l săgeta blând cu razele sale, slobozite ca dintr-o inimă de foc a

acelui imens clopot albastru ce se arcuia, ocrotitor, peste întreaga natură şi privi, încă o dată, cu mare încântare, peste locurile minunate din faţa lui. Sosise cu o seară înainte în staţiune. De când se sculase, în dimineaţa aceea, şi ieşise pe terasă, se afla într-o permanentă admiraţie. Nu-i venea să creadă că totul poate fi atât de frumos. Şi, mai ales, nu se mai sătura de aerul acela pur, încărcat de ozonul brazilor, pe care-l inspira cu lăcomie, simţindu-l cum îi pătrundea până în adâncul plămânilor.

Nu mai venise în Poiana Braşov de aproape zece ani. Atunci nu exista decât un singur hotel, care ajunsese renumit pe vremea aceea — *Hotelul Sportivilor* (locuit, cu deosebire, de sportivii care participau la tot felul de concursuri). Când sosise aseară însă, trecuse în revistă o salbă întreagă de splendide construcţii, purtând numele: „Alpin”, „Ciucaş”, „Piatra Mare”, „Teleferic”, ca şi altele, mai mici: „Şoimul”, „Caraiman” etc.…

Dan Panaitescu nu împlinise decât 45 de ani. Se vedea că este încă un bărbat tânăr. Dar părul lui mare şi ondulat era alb ca zăpada. Albise dintr-o dată în noaptea aceea cumplită de 4 martie 1977. Cutremurul îl prinsese la liceu, abia terminase orele la seral. A alergat, înspăimântat, către casă. Când a ajuns, din blocul „Continental”, în care locuise, n-a mai văzut decât un morman de dărâmături. Sub ele se aflau şi soţia şi fetiţa lui. Trei zile şi trei nopţi nu s-a mişcat de-acolo. Le-a găsit pe amândouă fără viaţă. Atunci a albit! A trecut mult timp până să se poată obişnui cu noul său chip. Suflete apropiate i-au fost. În marea durere care i-a pus la grea încercare întreaga fiinţă, existenţa chiar, colegii de cancelarie şi mai ales elevii. Aceştia îl iubeau pentru lecţiile lui splendide, în cadrul cărora găseau răspuns, totdeauna cumpănit şi argumentat, la atâtea dintre întrebările ce-i frământau, pentru blândeţea şi bunătatea lui (se ştia în toată şcoala că *filosoful* n-a spus în viaţa lui vreo vorbă rea cuiva), pentru tactul cu care căuta să soluţioneze orice problemă

ivită, pentru căldura cu care se apropia de tineri.

Dezbaterile din cercul iniţiat cu un an în urmă adunau o asistenţă din ce în ce mai numeroasă. În ultimul timp fusese nevoit, din această cauză, să le ţină în sala de festivităţi a liceului. Ele, ca şi lecţiile sale, care stârneau un real interes elevilor, îl ţineau parcă în viaţă. În acele ceasuri simţea că este cu adevărat nevoie de el. Trăia pentru a împlini asemenea nevoie!

Cu toate acestea, pe chipul *filosofului* se instala, din ce în ce mai mult, pecetea unei adânci mâhniri. Dincolo de durerile personale (la urma-urmei, ar fi putut să-şi refacă viaţa, poate mai avea destui ani de trăit), mâhnirea venea, în mare măsură, de la aceia cu care, atâtea luni pe an, lucra zi de zi, de la elevii săi. „Pe cât de mult mă bucură tot ceea ce reprezintă la ei însemn al seriozităţii în muncă şi în viaţă, al iubirii adevărului, ce trebuie scos la lumină cu orice risc, însemn al sensibilităţii şi omeniei, al sufletului curat, în stare să vibreze înalt şi frumos, al entuziasmului sincer şi devotat pentru fapta necesară, cotidiană, dar şi pentru fapta mare, de mâine, chiar dacă numai întrezărită — rostea pentru sine profesorul ca pe o adevărată obsesie — tot atât de mult mă mâhnesc, aproape mă dezarmează indiferenţa, nepăsarea unor tineri, aflaţi doar în pragul vieţii, faţă de ceea ce se întâmplă în jurul ler, zbaterea, zgomotoasă şi brutală de multe ori, de care sunt cuprinşi pentru împlinirea interesului lor şi numai al lor, nesinceritatea manifestată în atâtea împrejurări, superficialitatea din propria lor viaţă”. Frământat era mai ales *filosoful* de faptul că o serie de tineri — i se părea lui — nu mai cred în nimic de preţ, în nimic sfânt (în sens de valoare pentru care să fii în stare de orice sacrificiu). „Ce s-a întâmplat? se întreba el de multe ori, înfiorat, zguduit. Unde am greşit noi, cei de la şcoală, unde greşesc familia, societatea, viaţa? Unde?” Căutând tot de atâtea ori răspunsul, a identificat, desigur, nenumărate cauze. Deasupra tuturor, o concluzie

cu putere generalizatoare i se impunea. Şi-o mărturisea de fiecare dată tocmai pentru că ea era în ordinea celor mai simple lucruri descoperite şi verificate de societatea umană, dar care, ca aproape tot ceea ce este simplu, din păcate, ni se relevă şi ni se impune, nu de puţine ori, foarte greu:*,. Tineretul trebuie crescut în spiritul adevărului şi al dreptăţii. Nimeni pe lume nu are mai mare nevoie de adevăr şi de dreptate, decât omul tânăr, care trebuie să aşeze la temelia edificiului fiinţei sale aceste valori!”*

6

La început, când l-a zărit şi l-a recunoscut, Bogdan a fost tentat să-i facă semn sau chiar să-l strige. Şi-a dat însă imediat seama că gestul său ar fi însemnat o impoliteţe, cu toate bunele şi sincerele intenţii din care ar fi pornit.

Se afla, de peste o săptămână, la Poiana Braşov, găzduit într-una din frumoasele camere ale hotelului „Alpin”. În fiecare dimineaţă, după ce venea de la micul dejun, pe care îl lua în restaurant, se instala, pentru cel puţin o oră şi jumătate-două, pe terasa din faţa camerei sale, tolănindu-se în şezlong, şi se lăsa mângâiat de razele blânde dar pătrunzătoare, în acelaşi timp, ale soarelui. Corpul său tânăr şi frumos începuse să se bronzeze. Şi obrajii, cu tenul puţin măsliniu, căpătaseră o nuanţă de roşu-arămiu ce-i punea şi mai bine în evidenţă albastrul senin al ochilor. Capul rămânea însă mereu acoperit de o pălărie albă, din pânză uşoară, aşa precum îi prescrisese doctorul.

În dimineaţa aceasta, privind, la un moment dat, în partea dreaptă, a rămas mirat când a constatat că la distanţă doar de două camere, la acelaşi nivel, se afla, pe terasă, Dan Panaitescu, profesorul lui de filosofie. Se bucurase sincer văzându-l. „O fi tot singur şi aici?” se întrebă Bogdan. În clipele acelea, se apropie de el, venind din cameră, o fată tânără. Blondă, cu părul răvăşit peste umeri. Profesorul o strânse la piept şi o sărută pe frunte. Bogdan încremenise! Nu-i venea să creadă! „Cum, îşi spuse el, revoltat, Mona cu Dan Panaitescu?! Mona cu un bărbat atât de în vârstă? Aici a ajuns?!... Extraordinar! Dacă aş fi aflat acest lucru de la altcineva, n-aş fi crezut în ruptul capului. Dar, poate că nu este ea, totuşi.. Se gândi băiatul, privind insistent către grupul celor doi. Era, în acelaşi timp, puţin înspăimântat, n-ar fi vrut, în niciun caz, să fie descoperit. „Ea este, din păcate, ea!;’ adăugă Bogdan, după ce îi văzuse şi faţa, înflorită de un zâmbet ce se născuse, probabil, datorită vorbelor pe care i le spunea acum fi*losoful. Î*şi trase scaunul mai în faţă, ca să poată vedea mai bine. Ar fi vrut să fie în spatele lor, să-i audă ce vorbesc.

În acest timp, profesorul se aşezase, din nou, pe şezlong, iar fata, sprijinită pe unul din braţele acestuia, începu să-i mângâie părul mare şi alb. Bogdan simţi o dureroasă strângere de inimă. „Ce se întâmplă cu mine, oare? De ce mă deranjează ceea ce văd?! Trebuia să-mi închipui că Mona este în stare de orice!” Şi, totuşi, când s-au întâlnit ultima oară, atunci. În dimineaţa aceea de duminică, fata părea cu totul alta decât cu o seară înainte. „Era sincer emoţionată, îndurerată chiar — vibrau, mai departe, gândurile lui Bogdan. Oare ce ascunde această fiinţă? Cum de se poate manifesta atât de diferit, de la un moment la altul?!” Şi în trupul său renăscu, dintr-odată, cântecul acela frumos din noaptea când o ţinuse în braţe pe Mona.

7

„Spune-mi că mă iubeşti! Te rog, spune-mi că mă iubeşti!” insista fata, în timp ce-i mângâia faţa cu degetele ei lungi şi subţiri, şi îl săruta, din când în când, pe ochii închişi, pe obraji, pe care dansau umbre de flăcări, pe buzele moi şi fierbinţi... Bogdan. Bogdan, spune-mi că mă iubeşti sau. Cel puţin, că ţi-a fost dor de mine, de când nu ne-am văzut! se rugau acum vorbele ei. Să nu negi, fiindcă ştiu că ţi-a fost dor. Altfel nici nu se putea. Pe mine, cine m-a cunoscut o dată, nu mă uită uşor!”

O văzuse intrând pe uşă, de parcă ar fi ştiut de mult că el se afla aici. A tresărit, bineînţeles, şi a încercat să se ridice de pe pat, s-o întâmpine, ori s-o întrebe ce caută în camera lui aşa, tam-nisam! Dar ea i-a făcut semn să rămână pe loc, să nu se deranjeze. A înaintat, apoi, către el şi, aşezându-se pe pat, a început să-i spună: „Am simţit că te gândeşti la mine, că mă aştepţi! Iată-mă, am sosit! După dansul nostru din noaptea aceea, te-am purtat, de-atâtea ori, în gândurile mele, aş fi vrut să te văd mereu, să te simt lângă mine... Bogdan, spune-mi că mă iubeşti, spune-mi! Am venit! Sunt gata să fac orice pentru tine!”

Închisese ochii şi o asculta, primind, în acelaşi timp, cu înfiorare, mângâierile şi sărutările ei. După câteva minute, încercă s-o privească, dar pleoapele îi erau ca de plumb. Se gândi să întindă braţele, s-o strângă la piept cel puţin, dar şi acestea nu răspundeau la chemări, le simţea moi şi grele. Deschise gura, să-i spună o vorbă bună, dar glasul i se topi în adânc, fără ca o cât de slabă vibraţie să-i tulbure auzul. În acest timp fata se întinsese

lângă el, în pat, încercând să-l disloce din poziţia aceea de răstignit şi să-l apropie de fiinţa ei fremătătoare, din care iradia o căldură frumos parfumată, acelaşi dulce parfum, se gândi Bogdan, simţind, dintr-o dată, cum creşte în el o dorinţă ce-l făcea puternic şi mândru. Braţele lui o înlănţuiră pe loc, iar după câteva secunde, în care două respiraţii se uniseră, oprindu-se undeva, într-un punct înalt, suspendat, fata izbucni într-o revărsare de lacrimi. Fu rândul lui s-o mângâie tandru şi să-i sărute ochii scăldaţi în rouă fierbinte.

„Mona, linişteşte-te, Mona! Te rog! îi spuse băiatul. Tu ştii că…" „Da, ştiu, se auzi glasul stins şi îndurerat al fetei, tu o iubeşti pe Ştefana! Dar pe mine cine o să mă iubească, spune, cine?!" „Se găsesc atâţia! se gândi să-i răspundă. Nu duci tu lipsă de aşa ceva! Iată, chiar *filosoful* nostru… până. Şi el şi-a pierdut capul pentru tine, înţeleptul şi preţiosul lui cap…" Şi Bogdan simţi, din nou, un junghi în inimă…

Se trezi cu degetele înfipte în pătura moale cu care îşi acoperise patul. Adormise îmbrăcat, într-o poziţie parcă de răstignit. Îşi privi, îngrijorat, ceasul de la mină. Nu trecuse nicio jumătate de oră. Se ridică grăbit şi ieşi, din nou, pe terasă, Profesorul şi Mona nu mai erau în balconul camerei lor.

Se pregătea să plece, când a auzit o bătaie uşoară în uşă. S-a apropiat şi a de3clu3. Nu-i venea să creadă: în prag se afla Mona cea adevărată, surâzătoare, dar palidă, stăpânită de o cumplită emoţie…

……

— A fost o nebunie ceea ce am făcut, Mona!

— O nebunie frumoasă, Bogdan, petrecută cu deplinul meu consimţământ! Eu am venit la tine, te-am descoperit şi-am venit. Aproape că nu speram să fie adevărat când te-am zărit de pe terasă. I-am spus unchiului meu că plec să mă plimb. El hotărâse să rămână în cameră, are de lucru, scrie o carte.

— „Unchiului” tău?! De unde până unde?

— Bineînţeles! Dan Panaitescu, *filosoful* vostru, este fratele mamei mele. N-ai ştiut?

— Iartă-mă, Mona!

— De ce să te iert? Nu mi-ai făcut niciun rău! Sunt atâţia cei care m-au murdărit cu gândurile lor. Cu siguranţă că tu eşti cel mai puţin vinovat. De aceea am şi ţinut ca *tu* să cunoşti, primul, un *anumit adevăr* despre mine. De aici încolo nu mă mai interesează. În seara aceasta mă întorc la Bucureşti, iar mâine plec cu mama în străinătate. La Poiana am venit să-l instalez pe Dan, pe bunul şi pe tristul meu Dan, de care, îmi pare atât de rău, am rămas, în toţi anii aceştia, tare departe, lipsindu-mă, cu inconştienţă, de cele mai bune sfaturi pe care le-aş fi putut primi de la cineva.

— Mona!…

— Nu, nu spune nimic, Bogdan!… Am văzut-o pe Ştefana şi am aflat multe despre ea. Este o fată frumoasă şi bună, merită s-o iubeşti din tot sufletul! Şi *gestul* meu s-a născut din iubire. Cu el mi-am aprins o lumină ce va încălzi tremurul unei amintiri de-o viaţă. Nu este puţin lucru!

8

S-au reîntâlnit, după câteva ore, la restaurant. Au luat masa împreună. Profesorul Dan Panaitescu s-a bucurat aflând că Bogdan şi Mona se cunosc. I-ar fi plăcut să-i ştie prieteni. Dar licărul speranţei sale se ofili, când îi veni în minte chipul Ştefanei Dragomir. „Bogdan are noroc! Ştefana este o fată admirabilă, îşi spuse *filosoful.* Şi,

totuşi, viaţa oferă atâtea surprize!” La acest lucru se gândea şi băiatul, tulburat încă de ceea ce se petrecuse cu el şi cu Mona în dimineaţa acelei zile.

— Îmi pare rău că drăgălaşa mea nepoată ne părăseşte atât de repede, zise profesorul. Mă bucur însă că va călători câteva săptămâni cu părinţii ei şi aceasta sper să-i folosească. Ce zici, Mona? mai adăugă el.

— Şi mie mi-ar fi plăcut să pot rămâne mai mult timp aici, răspunse fata, privindu-l insistent pe Bogdan. Mai ales într-o asemenea companie pe care cine ştie dacă voi mai întâlni-o vreodată…

Mâinile băiatului avură un tremur uşor. Se simţea stingherit. Într-un fel îi părea rău de cele întâmplate. Se gândea la Ştefana… Se socotea vinovat faţă de ea. Dar, în acelaşi timp, o bucurie tainică îi încălzea sufletul. Trebui să recunoască faptul că era măgulit de sentimentele pe care Mona le avea faţă de el. Şi cu deosebire îl impresiona *gestul* ei „născut tot din iubire”. Îi zâmbi cald şi trist, totodată…

După-amiază, pe la ora cinci, Mona a plecat spre Bucureşti. Înainte de a se aşeza la volanul „Daciei” alb-argintii, şi-a îmbrăţişat cu multă afecţiune unchiul, de parcă s-ar fi despărţit pentru totdeauna. Bogdan era de faţă, la câţiva paşi în spatele profesorului. Apropiindu-se de el, Mona a întins braţele către gâtul băiatului, aşa cum făcuse în noaptea aceea, înainte de a începe să danseze cu el, i-a fulgerat fiinţa prin apropierea caldă a trupului ei şi, după ce l-a sărutat pe gură, i-a şoptit, cu ochii în lacrimi: „Adio, Bogdan! Şi mult noroc!;

Cei doi bărbaţi au rămas nemişcaţi până ce maşina a dispărut din lumină, înscriindu-se în prima serpentină a drumului atât de frumos care cobora spre Braşov. Profesorul l-a prins apoi de braţ pe fostul său elev şi, împreună, s-au îndreptat spre hotel.

În seara aceea, Bogdan n-a putut să-i scrie niciun

cuvânt Ştefanei. Nici n-a încercat. Simţea în suflet o tristeţe de moarte. N-ar fi ieşit nimic bun, dimpotrivă, ar fi necăjit-o şi pe ea. Iar Ştefana nu avea niciun fel de vină. S-a culcat devreme, cu gândul la imaginea, tulburătoare, a mării...

9

Filosoful se opri din scris. Nu mai putea rezista. Trebuia să meargă *acolo,* sus, pe Cristianul Mare, unde cu douăzeci de ani în urmă o cunoscuse pe fosta lui soţie. În noaptea trecută o visase din nou. Se plimbau toţi trei, adică el, soţia şi fetiţa, printr-un bâlci. Era o gălăgie infernală: vorbe, ţipete, reclame, muzică, sunete de trompetă şi de tobă, un vacarm.

Mergeau alături, lovindu-se, aproape la fiecare pas, de câte cineva. Se ţineau de mină, dar, din cauza aglomeraţiei, mereu degetele lor se desprindeau, pentru ca, peste câteva secunde, să se întâlnească din nou, şi tot astfel mişcarea aceasta se repeta ca într-un joc de-a v-aţi ascunselea. „Fetele” lui, aşa cum obişnuia să le numească pe amândouă, vorbeau, îi tot spuneau ceva, se pare important, dar el nu auzea nimic, le vedea buzele mişcându-se, fără să poată însă prinde, de la ele, nici măcar un sunet. Se chinuia astfel stăruind într-o încordare tot mai mare, dar zadarnic. A strigat la ele să iasă din vacarmul acela, să plece, simţind că nu mai poate suporta, dar, tocmai când le adresa acest îndemn, vrând chiar s-o prindă de mână pe soţia sa (iarăşi îi despărţise cineva, strecurându-se printre ei doi), s-a iscat, ca din senin, un vârtej cumplit, care ridica spre cer enorme

coloane de praf, serpentine clocotitoare ce smulgeau de la suprafaţa pământului tot ceea ce întâlneau în cale. S-a simţit şi el înşfăcat, ca de o mână uriaşă, trântit la pământ, apoi înălţat într-o pâlnie viermuitoare de ţărână, dus aşa câtva timp până ce s-a izbit de un stâlp înalt de beton, de care a reuşit să se prindă cu amândouă mâinile, îmbrăţişându-l cu toată forţa sa. Revenindu-şi din izbitură, după câteva secunde, a început să strige în disperare: „Ioana!”, „Cristina!”, „Ioana”! Dar, prin norul de praf, nu vedea nimic şi nu auzea nimic altceva afară de un groaznic urlet, parcă ar fi fost un înfiorător muget al pământului. Când totul a încetat, după câteva minute, lumea din jurul său dispăruse cu desăvârşire. Se afla singur, pe un vârf de stâncă, înconjurat de prăpăstii. Disperat, a început să strige din nou: „Ioana!”, „Cristina!”, „Ioana!” în pacea adâncă ce cuprinsese firea, doar ecoul numelor rostite de el tremura trist şi neputincios. Un plâns nervos i-a copleşit atunci fiinţa… S-a trezit cu perna udă de lacrimi şi cu o năucitoare durere de cap. A aprins lumina şi s-a uitat la ceas. Era ora trei şi jumătate! Deşi îşi propusese să nu mai fumeze, cel puţin cât se află la munte, a scotocit în grabă în geamantan, a luat un pachet de ţigări şi a aprins una dintre ele. Amândouă mâinile aveau un tremur uşor. A inspirat adânc fumul o dată, şi încă o dată, simţind cum o anume linişte i se instalează parcă în trup. A deschis apoi uşa dinspre terasă şi a ieşit în aerul rece şi pur de afară. A stins ţigara, dându-şi seama că aerul curat îi va face mult mai bine. Într-adevăr, după câteva minute, petrecute pe şezlong, chinga aceea de durere, care-i strângea capul de jur-împrejur, a început să se destrame. Profesorul respira acum rar, din ce în ce mai liniştit. Când a simţit că-l învăluie o mantie de răceală, s-a ridicat şi a intrat în cameră, închizând uşa de la terasă. Ioana şi Cristina, „fetele” lui, îl urmăreau atent din fotografia-tablou pe care *filosoful* o instalase la capătul patului, pe noptieră,

de cum sosise aici, în Poiană. Era doar una dintre fotografiile de care se afla înconjurat acasă, la Bucureşti. De când cele două fiinţe atât de dragi lui dispăruseră în accidentul tragic al cutremurului, Dan Panaitescu scosese din albume toate fotografiile mai mari şi mai reprezentative ale soţiei şi fetei, ori ale lor — cei trei — şi le înşirase peste tot, în toate camerele apartamentului. De câte ori intra în casă, venind de la şcoală, ori din altă parte, stătea de vorbă cu ele. Îi povestea Ioanei tot ce a făcut la liceu, din când în când „se consulta” cu ea în privinţa rezolvării unor probleme mai grele. Şi astfel sufletul i se încărca de un dor nespus, de un dor mistuitor, care îi dădea o adevărată stare de boală. Uneori zăcea, pur şi simplu, în pat, fără să poată face nimic. Se ridica din această cădere printr-un încrâncenat exerciţiu de voinţă. După câteva ore se întorcea astfel la munca lui: îl aşteptau cărţile nou apărute, lecţiile pe care trebuia să le pregătească, articolele ce urmau să fie scrise, şpalturile trimise de diferite reviste spre corectură…

Acelaşi remediu l-a încercat şi în dimineaţa aceasta. Se apucase să scrie de pe la ora cinci. Uitase de micul dejun. Orele se rostogoliseră pe nesimţite. Era acum nouă şi un sfert. Deodată *filosoful* simţi că nu mai rezistă. Trebuia să meargă sus, *acolo,* pe Cristianul Mare…

Mai întâi a auzit un ţipăt, apoi i s-a părut că plânge cineva înăbuşit. S-a ridicat, în grabă, de pe iarbă şi a privit în jur. Nu vedea nimic, nu era nimeni prin apropiere. A ascultat atent: plânsul continua. A îmbrăcat atunci, la repezeală, cămaşa şi pantalonii şi s-a încălţat. Şi-a rotit din nou ochii peste locurile acelea din vârf de munte. Nimeni! Şi totuşi plânge cineva, îşi spuse Dan. Înghesui, în fugă, în rucsac micul pled pe care stătuse tolănit la soare şi cartea cu care se delectase până atunci şi, prinzându-l apoi într-o mână, porni în direcţia din care i se

părea că vin suspinele de plâns. Când sosise, de dimineaţă, aici, cu telefericul, alesese — spre a se odihni — o poieniţă ferită de ochii lumii, în care dorea să fie singur. O găsise, după oarecare căutare. Se dezbrăcase şi se întinsese în iarba măruntă dar moale, sub razele plăcute ale soarelui de august. Pielea îi era bronzată, din timpul şederii la mare. După două săptămâni petrecute la Eforie, tânărul — pe atunci — profesor Dan Panaitescu (absolvise de doi ani facultatea şi lucra la un liceu din Bucureşti) plecase într-o călătorie-circuit prin ţară. Era prima zi în care se oprise la Braşov. Urcase la Poiană şi, apoi, aici, sus, în vârf de munte…

Merse vreo 30—40 de metri. Întâlni o piatră mare, după care urma o surpă tură de teren, ce se oprea într-un fel de nişă acoperită cu iarbă, la o distanţă de circa 2—3 metri, în adâncime. Dincolo de nişă, la o depărtare doar de câţiva paşi, începea o prăpastie. Privind peste piatră, spre nişa respectivă, Dan văzu, spre mirarea lui, o fată de 19—20 de ani, cu un păr lung şi blond ca aurul soarelui, ce-i încadra chipul congestionat de plâns. Cu amândouă mâinile îşi masa piciorul drept, în regiunea gleznei.

— Domnişoară, ce-aţi păţit? întrebă profesorul coborând cu repeziciune panta şi oprindu-se lângă fată. Aţi căzut? Sunteţi, cumva, rănită?

— Am alunecat! răspunse ea, printre suspine. Stăteam acolo, pe piatră, mă odihneam, fiindcă toată dimineaţa am cutreierat pe-aici, prin jur…

— Îmi pare rău, nu v-am văzut… Eu am stat mai încolo, am făcut plajă. Îmi daţi voie să mă prezint: numele meu este Dan Panaitescu. Sunt profesor la un liceu din Bucureşti.

— Ioana Marinescu — îşi rosti şi fata numele — studentă în anul II la Istorie, tot la Bucureşti.

— Mă bucur de cunoştinţă, spuse tânărul profesor, vrând parcă să-i distragă, în continuare, atenţia de la suferinţa ce se abătuse asupra ei. Şi apoi? întrebă el.

— Apoi, tot privind de-aici spre Poiană — vedeţi ce privelişte nemaipomenită — nu ştiu cum am făcut că am alunecat de pe piatră şi m-am pomenit în groapa aceasta. Cred că mi-am fracturat piciorul drept, nu pot deloc să-l mişc.

— Ia să vedem, spuse Dan, dându-i la o parte mâinile şi începând să-i controleze glezna. Aici vă doare? întrebă el. Fata aprobă cu capul, închizând ochii de durere. Dar aici? indică un loc deasupra gleznei.

— Şi acolo, fu răspunsul fetei, dar parcă mai puţin intens.

— Trebuie să ieşim din groapă. Să încercăm să vedem dacă puteţi sta pe picior, zise profesorul, prinzând-o, din spate, pe sub ambele braţe, şi ridicând-o. Fata scoase un strigăt de durere, când degetele piciorului s-au sprijinit de pământ. Atunci Dan, fără să-şi mai ceară permisiunea, o luă pe sus şi urcă cu ea până deasupra pietrei de pe care căzuse. Ioana îl cuprinse pe după gât cu amândouă mâinile, temându-se parcă să nu alunece din nou. După ce o aşeză cu grijă pe iarbă, profesorul îi scoase pantoful din picior, începând să cerceteze locul dureros cu şi mai mare atenţie. Glezna deja se umflase.

— Nu cred să fie fractură, spuse el. Mai degrabă o simplă luxaţie a încheieturii.

— Da, dar nu pot să calc deloc pe picior, cum o să ajung eu în seara aceasta la Braşov, răspunse fata, izbucnind în plâns.

— Liniştiţi-vă, domnişoară, n-o să vă las singură aici. Şi eu merg, în seara aceasta, tot la Braşov. Vom ajunge amândoi, găsim noi o soluţie, zise profesorul cu atâta siguranţă liniştitoare, încât Ioana simţi, dintr-odată, cum un val de căldură îi cuprinde inima. Abia atunci se uită mai bine la el, constatând, cu satisfacţie, că avea în faţă un bărbat cu un chip plăcut, cu un păr castaniu, mare şi ondulat şi, pe deasupra un bărbat blând şi atent, a cărui voce baritonală îi mângâia nu numai auzul, ci şi sufletul.

Profesorul Dan Panaitescu scoase din rucsac o meşă de pansament, nişte vată şi o sticluţă cu o soluţie de rivanol. Îmbibă bine vata în rivanol, după care o aplică peste glezna dureroasă, înfăşurând apoi locul în pansament.

— Când plec pe munte, umblu totdeauna cu o asemenea trusă după mine, spuse el, ca răspuns la mirarea din ochii Ioanei. Privind-o, acum, după ce se mai liniştise, Dan fu, la rândul său, impresionat de trăsăturile regulate şi frumoase ale fetei şi, mai ales, de acei ochi verzi, ca reflexele ierbii în bătaia razelor de soare, din care se revărsa peste el o lumină caldă, de recunoştinţă.

Scotocind mai departe în rucsac scoase o sticlă cu apă şi un pahar. Turnă cam până la jumătatea paharului. Apoi dezveli de hârtia în care erau împăturite două tablete de *Burov* şi le dădu drumul în apă. Cu un beţişor începu să învârtă până ce tabletele se dizolvară. Prepară astfel încă o soluţie pe care o ştia foarte bună pentru asemenea luxaţii. Apropiind paharul de piciorul fetei, turnă, din soluţie, peste pansament, până ce acesta se îmbibă destul de bine.

— Acum nu ne rămâne decât să aşteptăm, zise profesorul. Până apune soarele mai avem câteva ore bune. S-ar putea ca glezna să se dezumfle până atunci. În orice caz, dacă este numai luxaţie, după cum sper eu, durerile vor mai ceda şi atunci ne va fi mai uşor să coborâm. Programul ţelefericului ne este favorabil, ultima cursă pleacă, de-aici, la ora 20.

Peste patru ore şi jumătate studenta şi profesorul parcă se cunoşteau de când lumea. Avuseseră timp să-şi împărtăşească atâtea. Dan Panaitescu aflase astfel că Ioana îşi petrecea la Braşov două săptămâni din vacanţă. Stătea, împreună cu o colegă de facultate şi consăteancă totodată (erau, amândouă, dintr-un sat din Bărăgan), la un hotel, în aceeaşi cameră. Colega ei, Iulia, rămăsese, în ziua aceea, în oraş spre a se întâlni cu un frate care-şi

satisfăcea stagiul militar în urbea de la poalele Tâmpei. Aşa se făcea că Ioana ajunsese singură pe munte…

Într-adevăr, piciorul se mai dezumflase, iar durerile cedaseră într-o oarecare măsură. Totuşi fata nu putea să meargă nesprijinită. Tânărul profesor simţea o dulce povară în braţul cu care o susţinea. Ioana era subţirică şi mlădioasă. Cu vreo cincizeci de metri înainte de a ajunge la cabina telefericului, durerile s-au accentuat. Dan a rugat-o să-i ţină rucsacul în mână şi-a luat-o în braţe ca pe un copil. În timpul coborârii, piciorul s-a mai liniştit, astfel că au putut ajunge până la maşina cu care au călătorit până în oraş… Aşa a început prietenia lor. După un an, s-au căsătorit. Cristina a apărut mult mai târziu, abia peste opt ani. Ioana a trebuit să facă numeroase tratamente medicale ca s-o poată aduce pe lume. A ieşit însă un copil bun, sănătos şi bun din toate punctele de vedere. Era elevă în clasa a Vi-a la şcoala unde mama ei lucra ca profesoară de istorie. Au trăit liniştiţi şi fericiţi până în noaptea tragicei dispariţii…

Locurile i se păreau la fel ca acum două decenii. Parcă nimic nu se schimbase. Piatra aceea n-a mai găsit-o însă. O rostogoliseră, probabil, în prăpastie vânturile şi ploile atâtor ani. S-a aşezat, ca şi atunci, în iarba măruntă şi moale. La un moment dat, i s-a părut că aude, din nou, ţipătul acela şi plânsul înăbuşit. S-a ridicat şi-a început să alerge. Ţipătul creştea în intensitate şi plânsul la fel. Iar el alerga, alerga strigând: „Ioana!” „Ioana!”. S-a oprit pe marginea prăpastiei, ameţit. Inima îi bătea cu putere. S-a aşezat de teama de a nu aluneca. Şi-a dus mâinile la frunte, vrând parcă să rupă chinga aceea dureroasă, pe care-o mai simţise şi în noaptea trecută, şi care-i strângea capul într-un cerc de foc. De fiecare dată când se gândea intens la „fetele lui”, când întreaga fiinţă îi era cuprinsă de acel dor ce-l mistuia fără cruţare, inima îşi turbura ritmul curgerii, iar în tâmple i se înfigeau ghearele unui

cleşte dureros. „Trebuie să fac ceva — îşi spuse profesorul — altfel am să înnebunesc! Iată, am ajuns pe margine de prăpastie!”

S-a înfiorat uitându-se în jos. Hăul de la picioarele lui parcă îl chema, parcă îl sorbea. Se clătina pe dinăuntru. S-a întins pe spate, apoi s-a întors uşor cu faţa la pământ şi-a început să se târască de parcă ar fi executat un exerciţiu de luptă. După câţiva metri s-a ridicat şi-a început să alerge, de data aceasta în direcţia opusă prăpastiei.

Telecabina în care s-a urcat era goală şi gata de plecare. S-a aşezat pe banchetă, copleşit de tumultul gândurilor. Simţea în tot trupul o sfârşeală, ca şi când atunci ar fi revenit la viaţă, după o lungă zăcere. Privea, în gol, printr-una din ferestre. Auzind zgomot în spatele său, a întors capul. Nu mai era singur: în telecabină intraseră o femeie şi un băieţel. Profesorul a răspuns la salut, rămânând cu ochii pironiţi pe chipul ca de păpuşă al femeii, cu obrazul luminos şi ochi de migdală, catifelaţi şi calzi, care, cu fiecare secundă ce trecea se deschideau într-un zâmbet mirat.

— Ce mai faceţi, domnule profesor? întrebă femeia, ca în faţa unei descoperiri. V-am fost elevă, continuă ea, nu ştiu dacă vă mai amintiţi. Numele meu este Dana Zăvoianu. Sunt, ce-i drept, mulţi ani de atunci. Dumneavoastră eraţi foarte tânăr, abia terminaseră̆ţi, de un an-doi, facultatea, iar eu mă aflam în ultima clasă de liceu. Profesorul căuta în memorie chipul acela care, într-adevăr, i se părea cunoscut. Şi nu numai chipul, ci şi numele pe care femeia şi-l spusese. Mă bucur că v-am întâlnit, reluă interlocutoarea. A trecut atâta timp de când nu v-am mai văzut, cu toate că şi eu locuiesc şi lucrez în Bucureşti, sunt medic pediatru. El este băieţelul meu, Cătălin... Auzindu-şi numele rostit, copilul se înclină politicos către acela despre care afla că fusese profesorul

mamei sale.

— Şi eu mă bucur, rosti, în sfârşit, profesorul, apropiindu-se şi sărutând mâna fostei sale eleve. Dana Zăvoianu era mică de statură, dar bine făcută, cu forme proporţionale. Pulovărul bej, din lână subţire, cu care era îmbrăcată şi pantalonul, tot din lână, de culoare maro spre roşcat, se mulau perfect pe trupul ei, dându-i un aer de tinereţe şi prospeţime. Când s-a apropiat de ea, profesorul a simţit cum îl învăluie un miros discret de parfum fin, care i-a pătruns în nări şi în toată fiinţa, tremurând în el precum o chemare.

— Tot Zăvoianu vă numeaţi şi pe vremea liceului din câte îmi amintesc — spuse Dan Panaitescu. Aţi păstrat numele şi după căsătorie?

— Am revenit la el, domnule profesor, este mai mult de un an de când l-am recăpătat, spuse femeia cu o undă de tristeţe în glas. Spuneţi-mi ce faceţi dumneavoastră? continuă ea, în timp ce privirile i se opriseră pe buclele albe ca neaua ale fostului ei dascăl. Vă petreceţi vacanţa singur?

— Singur, da, de-atunci, de când...

Dana Zăvoianu locuia, împreună cu băieţelul ei, la hotelul „Piatra Mare”. S-a înţeles cu profesorul să cineze la restaurantul hotelului „Ciucaş”, care se afla între „Piatra Mare” şi „Alpin”.

Trecuseră câteva ore de la cină. Cătălin, feciorul doctoriţei, dormea de mult în camera hotelului. Fosta elevă şi dascălul se plimbau acum pe marginea lacului aflat în mijlocul acelei splendide staţiuni montane, care este Poiana Braşov. Golul celor aproape douăzeci de ani de când se despărţiseră fusese umplut cu mărturisirile fiecăruia. Intre altele, Dan Panaitescu aflase că doctoriţa rămăsese fără soţ cu peste doi ani în urmă, când acesta, economist la o întreprindere de comerţ exterior, nu se mai întorsese dintr-o călătorie făcută peste hotare. La chemările lui insistente, ea răspunsese mereu: „Nu!”. Şi

„Nu!” a rămas, pentru că Dana Zăvoianu n-a vrut cu niciun chip să-şi părăsească ţara. După un an, introdusese divorţ şi acum era liberă. Îşi creştea singură copilul, care nu împlinise încă nouă ani.

Se opriseră în faţa unei bănci. Lumina lunii ţesea în jurul lor o pânză de argint, în care îi învăluia deopotrivă. Un vânt, stârnit pe neaşteptate, a început să înfioare brazii din apropiere. Se lăsase răcoare. Profesorul şi doctoriţa au pornit să urce, agale, treptele de piatră ale aleii ce ducea către hotelul „Piatra Mare”. Paşii lor se aşterneau în acelaşi ritm, înălţându-i parcă pe treptele unui portativ, între spaţiile căruia tremurau, deşteptate, cu fiecare mişcare, notele unei melodii ce le cuprindea, tot mai mult, sufletele...

10

În clipa în care voia să demareze, din faţa staţiei de benzină din Sinaia, unde se oprise pentru a-şi completa rezervorul, Mona se auzi strigată de un tânăr care, desprinzându-se dintr-un grup gălăgios de fete şi de băieţi, înainta către ea.

— Domnişoară, domnişoară, reluă băiatul, deschizând portiera maşinii, mergeţi la Bucureşti? Vă rog să mă scuzaţi că dau buzna cu întrebarea mea, dar trebuie să ajung cât mai repede în Capitală, mama este grav bolnavă, am primit acum o oră o telegramă, iar primul tren nu trece prin Sinaia decât peste două ceasuri şi jumătate. Piriă atunci aş fi acolo, dacă... ’

Mona se gândise, la început, să-l repeadă. „Cum de

îndrăzneşte?” Şi-apoi, ea n-avea nevoie de nimeni. Voia să fie singură, cu gândurile şi povara sufletului ei. Auzind însă motivul pentru care fusese rugată să-l ia pe băiat în maşină, îndârjirea ce-o cuprinse pentru câteva clipe dispăru, aşa cum şi apăruse — pe nesimţite — iar ea îi zâmbi tânărului şi-i făcu semn să se aşeze pe fotoliul din partea dreaptă.

— Uraa! izbucni, dintr-o dată, un strigăt din mijlocul grupului ce-l însoţise pe tânăr. Bravo, Cosmine! Bravo! adăugă o altă voce. Te-ai învârtit, băiatule! Halal!

— Domnişoară, domnişoară, zise un alt băiat, alergând şi el spre maşină, mă luaţi şi pe mine? Sunt prietenul acestui *Făt-Frumos!* Şi, pe deasupra, aduc şi noroc. N-aveţi nevoie de noroc? Nu se poate să n-aveţi! Eu vă aduc noroc, să ştiţi!” îi mergea gura ca o morişcă! Mona l-a lăsat să se apropie, iar, când era gata să atingă minerul de la una din uşile din spatele „Daciei”, a întors capul spre el, a scos limba printre dinţi, ştrengăreşte şi, apăsând în acelaşi timp pe accelerator, a simţit maşina cum se rupe din loc de parcă ar fi vrut să-şi ia zborul. Colegul lui Cosmin a rămas cu mâna întinsă în gol şi cu gura căscată, în vreme ce fetele şi ceilalţi băieţi din grup hohoteau de râs, ironizându-l care mai de care.

Cosmin se uita la ei, prin geamul din spate, şi le făcea semne de bun rămas. După câteva clipe însă, „Dacia”, care se şi îndepărtase între timp, a intrat într-o curbă, astfel că „grupul vesel”, cum erau numiţi de către turiştii din Sinaia cei opt studenţi şi studente, între care se număra şi el, a dispărut ca şi cum nici n-ar fi existat.

Zâmbetul de pe faţa Monei s-a şters treptat. Conducea cu atenţie, urmărind, din când în când, acul de pe cadranul de viteză. Nu voia să depăşească cifra legală.

— Vă rog, încă o dată, să mă scuzaţi pentru îndrăzneala mea, domnişoară, spuse după câteva minute Cosmin. Nu obişnuiesc să acostez fetele în felul acesta... îşi dădu imediat seama că prin precizarea: „nu obişnuiesc să...”

spusese o prostie. Adevărul era că se simţea stânjenit de prezenţa acestei fete frumoase, în apropierea căreia ajunsese cu totul pe neaşteptate.

— Dar în ce fel? se auzi glasul ironic al Monei. Ai stiluri diferite de acostare, după culoarea părului victimelor, ori după mărcile maşinilor? Astfel se pare că la păr blond şi marca „Dacia”, „dai buzna” (este expresia dumitale), poate pentru a nu lăsa timp de gândire... aşa-i? Dar la „Ford Capri”, la „Fiat”, ori la „Skoda”, „Lada” etc., cum procedezi? Spune, tinere *Făt-Frumos,* te ascult!

— Ca să vezi, zise Cosmin, cu un glas de păgubaş, opresc şi eu, pentru prima dată în viaţa mea, o maşină, şi nici măcar n-o opresc, că era oprită gata — şi atunci sunt luat peste picior. Dar cu o fată frumoasă şi deşteaptă la volan, adăugă el imediat, cred că merită să suferi şi un potop de ironii, nu numai aşa, să fii „mângâiat” cu o oarecare floare timidă, în cupa căreia s-a strecurat un spin cu ac tremurător.

— O, sfânta mare *nevinovăţie!* zise Mona, uitându-se, în fugă, de câteva ori, spre băiat. Micuţul de tine, eşti nedreptăţit! Ar trebui să-ţi sară cineva într-ajutor. Vezi, ar fi fost bine dacă-l luam şi pe colegul tău. N-a zis el că „aduce noroc”? Poate că îţi aducea şi astfel nu te mai lua nimeni „peste picior”.

Cosmin se întoarse, pe jumătate, către fată, privind-o şi analizând-o insistent. „Mamă, mamă, ce mai faci şi tu pe grozava! îşi spunea el. Şi cine ştie ce-o fi în sufletul tău?”

Părul Monei — acele inele de aur, strânse puţin în partea dreaptă cu o clamă de argint, pe care luceau câţiva stropi de pietre preţioase — se revărsa în voie peste obrazul şi umărul stâng, ajungând până la cercul volanului, pe care-l mângâia uşor, la fiece mişcare. Băiatul fu cuprins de gândul ce-i şoptea la ureche că el, Cosmin, ar fi fericit dacă pletele acelea rupte din soare s-ar legăna deasupra obrazului său, dacă luminile ochilor, ce-au străbătut mările albastrului celui mai pur,

colorându-se la fel, l-ar cerceta mai atent şi i-ar străpunge fiinţa cu căldura lor binefăcătoare, dacă răsuflarea aceea, frumos parfumată, ce se îngâna pe miezul de piersică al buzelor, s-ar apropia de buzele sale, şoptind vorbele cele mai tinere şi mai fără de moarte din toată comunicarea omenirii: *„te iubesc!”*

„Hm! ai luat-o razna, băiete, se trezi Cosmin cenzurându-şi gândurile. Şi, dac-o să mergi tot aşa, în niciun caz nu va fi bine de tine!”

— Norocul mi l-a şi adus, domnişoară, răspunse băiatul, uitând, parcă, de gândurile de până atunci, ce-i fulgeraseră prin minte în câteva clipe: faptul că m-aţi luat în maşină şi că astfel voi ajunge mult mai repede în Bucureşti constituie pentru mine un adevărat noroc. Iar, pe deasupra, am prilejul să cunosc o fată ca dumneavoastră... Dacă-mi permiteţi, numele meu este Cosmin Moroşanu. Sunt student în anul al III-lea la Medicină.

— Mă bucur de cunoştinţă, domnule *doctor!* înseamnă că mama dumitale se află pe mâini bune, dacă are un medic chiar în familie. Iar dacă vrei să ştii cine „te-a luat” în maşină, află că şoferiţa ce te conduce astăzi către casă se numeşte Mona!

— *Mona!* repetă Cosmin, înghiţind ironia cu „doctorul”. Nume de stea, cum ar fi zis Mihail Sebastian. De altfel *ţi* se şi potriveşte, adăugă el, adoptând formula, mai puţin protocolară a fetei.

— Zău?! răspunse cu o mirare aproape reală stăpâna volanului.

— Zău, zău! repetă, angajându-se în joc băiatul.

— Fără motivare nu merge!

— Din câte argumente aş putea aduce, aleg doar unul singur, pe cât de banal, pe atât de adevărat: „Frumoasă ca o stea!”

— Ce să-ţi spun, m-ai dat gata! Bine că mă ţin de volan, căci altfel m-ai fi adunat de pe Jos. Şi de când

stelele au ajuns supremul element de comparaţie pentru...

— Frumoasă, îndepărtată şi rece ca o stea, interveni Cosmin.

— „Ca Ieremia", băiatule, ai nimerit-o „ca Ieremia!" Cunoşti, sper, proverbul. Şi, *pe deasupra,* ai o imaginaţie... Dar, ia stai! adăuga Mona, gândindu-se la cele spuse: De ce „îndepărtată şi rece?"

— Simplu! răspunse studentul: Mie stelele mi s-au părut totdeauna foarte departe, şi nu ştiu dacă ai observat vreodată, cu cât te uiţi mai mult la ele, cu atât parcă se îndepărtează. Când eram mai mic şi mergeam, uneori, în vacanţa de vară la ţară, la nişte rude, îmi plăcea să rămân, din când în când, seara târziu cu un văr al meu pe câmp. Ne culcam pe câte o căpiţă de fân şi priveam stelele. (El era mai mare ca mine şi avea o plăcere deosebită să privească cerul, noaptea. A ajuns până la urmă astronom). Îmi alegeam câte o stea anume, ori un grup de stele — ei. Bine, totdeauna, privindu-le cu atenţie, aveam aceeaşi senzaţie, şi anume că bucăţile acelea de foc rece, care tremurau şi clipeau necontenit, porneau din locurile lor şi se îndepărtau, se îndepărtau... În ceea ce te priveşte, atâta vreme cât nu ştiu despre tine decât faptul că te cheamă Mona, pentru mine rămâi undeva departe. În ciuda faptului că ne despart doar câteva zeci de centimetri. Iar depărtarea nu încălzeşte niciodată, aş spune că dimpotrivă.

— Iarăşi greşeşti, studentule! interveni fata. Nu totdeauna distanţele (mari, bineînţeles) îndepărtează şi sufletele, ci, vorba ta, „aş spune că, dimpotrivă": asemenea situaţii generează fluxul acela atât de complex şi de greu de definit care se cheamă *dor*. Dumitale ţi-a fost vreodată do*r, d*omnule doctor?

— De *cineva* sau de *ceva?*

— Mă refeream la prima ipostază!

— Răspunsul este: până acum, nu! Dar, cine ştie?...

Mona îl privi în fugă pe sub genele mari şi întoarse ale ochilor ei tulburători. Băiatul acesta începuse să o intereseze. Reţinuse că era înalt şi zvelt, avea o figură plăcută, încadrată de un păr negru, iar în ochii de aceeaşi culoare ardeau lumini care puteau să robească.

— Acum, că ţi-ai lăsat iubita la Sinaia, s-ar putea să ţi se facă dor de ea, nu? Mă întreb care era dintre fetele ce te conduceau spre gară?!

— Niciuna!

— Urât din partea dumitale, domnule „doctor”, să te lepezi atât de repede de ceva de mare preţ din propria-ţi fiinţă. Asta înseamnă că nu eşti un om de ispravă. Aşa fac însă toţi bărbaţii: cu prima ocazie...

— De unde ştii, nume de stea, cum „fac toţi bărbaţii?’1

— Aş fi preferat să-ţi spun că din cărţi, dar experienţa îmi este mai aproape şi ea nu minte niciodată.

— Deci, „din experienţă”! repetă Cosmin, privind-o cu atenţie, în timp ce obrajii Monei se încălziseră brusc la o anume dogoare de dinăuntru. Mă bucur că am cunoscut astăzi o persoană „cu experienţă”. Poate mai învăţ şi eu ceva. Iar dacă mai pun în balanţă şi acest *cadru,* atât de plăcut... zise băiatul, făcând un gest cu mâna pentru a indica elegantul interior al maşinii, interesul meu şi satisfacţia devin...

— A! nu, nu! Fără „cadru”! „Cadrul” nu-mi aparţine! Ţi-am spus doar: sunt şofer şi-atâta tot! Maşina este a unei prietene, fiică de ambasador. Mi-a împrumutat-o să-mi conduc un amic până la Poiana Braşov. Aş fi rămas şi eu cu el, dar mâine plec în străinătate. Plec cu prietena aceasta a mea; reîntorcându-se la misiunea ce-l aşteaptă după vacanţa petrecută la ţară, ambasadorul ne ia şi pe noi pentru câteva săptămâni.

— În cazul acesta, depărtarea va genera, cu siguranţă, acel „flux atât de complex şi de greu de definit care se cheamă *dor”.* Dumitale ţi-a fost vreodată *dor,* domnişoară Mona?

— De *cineva* sau de *ceva*?
— Mă refeream la prima ipostază?
— Răspunsul este...; dar, cine ştie?!...

Ajunseseră la Arcul de Triumf. Mona a virat la dreapta pe una din străzile ce se desfăceau din Şoseaua Kiseleff şi, după câţiva metri, a oprit.

— Am ajuns! spuse ea. Trebuie să duc maşina prietenei mele. Glasul îi părea schimbat. Nu mai avea parcă nimic din ironia ce îi însoţise până atunci vorbele.

Se înserase. În maşină era aproape întuneric. Prinzându-i mâna dreaptă într-ale sale, Cosmin îşi apropie buzele de ea şi-o sărută îndelung. Fata se întoarse spre el, încercând să-şi stăpânească emoţia ce-o cuprinsese pe neaşteptate.

— Îţi mulţumesc foarte mult, Mona! Îţi mulţumesc pentru tot, spuse studentul nu mai puţin emoţionat. Mai întâi pentru că mi-ai ieşit astăzi în cale şi că m-ai luat alături de tine, oferindu-mi prilejul să te cunosc, să cunosc o fată frumoasă, sensibilă şi bună... Cât despre teribilismele şi exagerările în care îţi place să pozezi, ele m-au ajutat să întrevăd mai bine ceea ce sper să se afle în spatele lor. Poate te vei hotărî, totuşi, să dezbraci această haină, care nu ţi se potriveşte. Îndrăznesc prea mult mărturisindu-ţi că aş dori să te mai văd? Unde să te caut? Când să te caut?...

— Unde? Simplu: pe culoarele Facultăţii de Medicină, răspunse Mona, de data aceasta cu toată seriozitatea. Când? Poate să fie şi în prima zi de cursuri. În felul acesta, sper să-mi fie mai uşor începutul de drum!...

Cosmin plecase de câteva minute. Cu fruntea sprijinită de volanul maşinii, Mona plângea liniştit, stropind cu lacrimi un vis pe care îl îngropase de foarte puţin timp, ca şi pe cel ce-abia se năştea, tremurând de speranţă.

11

Bogdan sosise În Mamaia pe la ora douăsprezece. Îşi întrerupsese şederea la munte pentru o singură zi. Voia să-i facă o surpriză mamei sale şi s-o vadă neapărat şi pe Ştefana. Ultimele scrisori primite de la ea îl impresionaseră în mod cu totul deosebit. Ştefana scria atât de frumos, de poetic! Nici nu bănuise măcar că poate să aibă asemenea resurse. Ba chiar, din când în când, cuvintele ci se orânduiau în adevărată poezie:

„Te iubesc
Cum, iubesc dimineţile
Care-mi urcă în vine
Pure şi adevărate
Ca fiecare cântec închis
În trupul meu!”

mărturisea fata în scrisoarea primită de Bogdan ieri dimineaţă.

„Te iubesc
Cum iubesc florile
Ce-şi înalţă culoarea
Spre ochii unui albastru
Imens şi greu
De strălucire!

Te iubesc
Cum iubesc cerul
Sprijinit pe frunţile noastre
Ca un cerc uriaş,

De senin,
Ce ne uneşte visurile!”

Învăţase versurile pe de rost şi le murmurase tot timpul, în fiinţa sa, înnobilând astfel zgomotul monoton al roţilor de tren, care se rostogolise, din treaptă în treaptă, peste sutele de kilometri ce uneau muntele cu „marea cea mare”.

…Te aştept ca pe o ploaie de primăvară,
Cu buze însetate şi mâinile întinse în adorare!”

scria Ştefana, în penultima ei scrisoare.

„Te *aştept, smulgând promisiuni clipelor,*
Strivind între degete nedumeririle şi îndoielile!

Te aştept cu ochii îmbătaţi de dor,
Cu suflet fremătând Şi fruntea plecată,
Cu gânduri dospite-n aroma speranţelor!”

Citind şi recitind, de-atâtea ori, aceste cuvinte pe care le simţea ca pe nişte bucăţi de suflet, dăruite cu incredibilă generozitate din partea unei fete cum era Ştefana, Bogdan era nespus de fericit, dar şi de jenat, în acelaşi timp. Se gândea la vorbele lui mai puţin fluide şi mai puţin colorate, cu care acoperise paginile trimise iubitei sale, în zilele *„verii lor de dor”.*

„Setos îţi beau mireasma şi-ţi cuprind obrajii
Cu palmele-amândouă, cum cuprinzi
În suflet o minune

îşi aminti el câteva versuri, din poezia *Dorul,* a lui Lucian Blaga. „Ce bine-ar fi fost să fie ale mele, îşi spuse. I le-aş fi scris acum ca răspuns la cuvintele şi chemările ei. Dar aşa, cel mult i le-aş putea recita, într-un moment

potrivit…”

„Ne arde-apropierea, ochi în ochi cum stăm
Şi, totuşi, tu-mi şopteşti: «Mi-aşa de dor de tine

Aşa de tainic tu mi-o spui şi dornic, parc-aş fi pribeag pe-un alt pământ!”, continuă băiatul exerciţiul zicerii…

Trecuse pe la hotel să vadă dacă, întâmplător, mama lui nu se află acolo Nu se afla! Şi nici cheia apartamentului nu era lăsată la recepţie. În condiţiile acestea, fu nevoit să pornească spre plajă în mână cu valijoara cu care sosise.

Cunoştea bine locurile. Venise de mai multe ori cu mama lui aici, îi ştia, aşadar, preferinţele. Ajungând în faţa unei alei, ce ducea spre plajă, Bogdan îşi spuse: „Pe-aici trebuie să fie, pe undeva pe aproape!”

De cum păşi însă pe nisipul ce clipea din milioane de ochi către astrul de foc care domina înălţimile albastre, ca şi nesfârşitele întinderi de apă, inima lui Bogdan zvâcni cu putere, sângele îi fugi, la început, din obraji, pentru ca, imediat, să dea năvală la loc, înroşindu-i până şi vârful urechilor. La nici zece metri în faţa lui, se afla Ştefana. În picioare, în mijlocul „cetăţii” pe care i-o construise Radu, îmbrăcată în acel costum galben, ca petalele unui trandafir de rasă, privea întâmplător către el, dar, parcă, fără să-l vadă.

Bogdan iuţi paşii, apropiindu-se, în câteva clipe, de „zidurile” *cetăţii.* Ştefana îl cerceta, nedumerită, pe tânărul înalt, bine legat, îmbrăcat într-un costum alb, dintr-o stofă subţire şi fină, cu o pălărie, de asemenea, albă, cu pantofi albi, perforaţi.

Abia când s-a apropiat de ea, recunoscându-l, a sărit, sprintenă, peste „zidurile” lui Radu, strigând, din toată fiinţa ei:

— Bogdan!

În timp ce Ştefana şi Bogdan se îmbrăţişau,

amestecând sărutările cu precipitate întrebări şi răspunsuri, băieţelul se apropie de ei, duse mâna la chipiul lui… de hârtie şi, luând poziţia de drepţi, prezentă „arma” în faţa lui *Făt-Frumos,* care, „în sfârşit, a sosit, după cum a ţinut el să precizeze, s-o vadă pe Ileana Cosânzeana”. Invită apoi, în acelaşi mod ceremonios, pe cei doi „eroi” să păşească în „cetate”, spre a se feri astfel de privirile altor curioşi.

Bogdan îl îmbrăţişă şi pe băieţel şi-l lăudă pentru că a avut ideea să facă din sora lui o *prinţesă,* „ceea ce şi este” — sublinie flăcăul — şi pentru că o „păzeşte” cu atâta străşnicie de oricine i-ar putea face vreun rău.

Lumea de pe plajă privea la grupul celor trei cu încântare şi curiozitate. Sesizată de agitaţia ce se consuma în apropierea ei, Melania Ştefănescu lăsă din mână cartea, în lumea căreia se cufundase în dimineaţa aceea, şi, întorcându-se spre partea dreaptă, rămase uimită de ceea ce văzu în faţa ochilor. Ridicându-se de pe pledul înflorat, pe care stătuse până atunci la soare, se pregătea să-l strige pe Bogdan, în timp ce gândurile ei frământau o surprinzătoare concluzie: „Deci aceasta este Ştefana, Ştefana Dragomir!”

Tocmai atunci, Bogdan, aducându-şi aminte că, de fapt, venise pe plajă ca s-o caute pe mama sa (nu se aşteptase, nicicum, s-o întâlnească aici pe Ştefana), îşi opri ochii pe costumul cel verde, care începuse să înainteze către el. Încurcat, băiatul făcu câţiva paşi în întâmpinare şi, scoţându-şi pălăria de pe cap, îşi îmbrăţişă mama cu o înfiorare de teamă şi dor.

Când se desfăcu din strânsoarea lui, Melania se îndepărtă puţin şi, măsurându-l de sus şi până jos, îl întrebă:

— Ce e cu tine, băiatule? Ce s-a întâmplat? De când s-a mutat Poiana Braşov la Mamaia?

— Am venit pentru o singură zi, mamă, răspunse băiatul. Am vrut să te văd. Mi-era dor de dumneata!

— Mă bucur dacă spui că ţi-era dor şi de mine! Mai corect ar fi fost să spui că ţi-a fost dor de *noi,* zise mama lui Bogdan arătând şi spre Ştefana.

Fata rămăsese încremenită în mijlocul „cetăţii”, iar „marele paznic” se holba şi el nedumerit, sprijinindu-şi bărbia în „arma” pe care-o înfipsese într-o movilă de nisip...

— Te rog să mă ierţi, mamă, interveni Bogdan. Când am intrat pe plajă nu te-am văzut... Ştii...mai zise el, încercând să descurce situaţia, după care, luând o hotărâre, inevitabilă de altfel, adăugă: Dă-mi voie să ţi-o prezint pe Ştefana! Pe Ştefana şi pe fratele ei, Radu!

Ştefana ieşi din „cetate” şi veni către doamna Ştefănescu, încercând să zâmbească, mai mult spre a-şi acoperi spaima ce-o cuprinsese.

— Dar ne cunoaştem, domnişoară, nu? zise Melania, privind-o cu atenţie şi neaşteptată prietenie, în timp ce-i întindea mâna... De mai bine de o săptămână suntem vecine... de plajă. În toată această perioadă, te-am privit de multe ori şi te-am admirat! Eşti frumoasă, într-adevăr! Iar pe Radu, zise mama lui Bogdan, întorcându-se spre băieţel, îl cunosc şi mai bine. Noi doi am stat şi de vorbă, mai spuse femeia, apropiindu-se de copil şi mângâindu-l pe cap.

— Şi nici nu mi-ai spus, Radule! i se adresă Ştefana, dojenindu-l... cu drag. De ce mi-ai ascuns că ai stat de vorbă cu doamna?!

— Mai are omul şi secrete! răspunse Radu plin de importantă. Iar un paznic de „cetate” cu atât mai mult!...

Izbucniră cu toţii în râs.

— N-aş vrea să vă întorc complimentul, doamnă, interveni, din nou, Ştefana, dar aţi observat, cred, că şi eu, fără să ştiu cine sunteţi, m-am uitat îndelung la dumneavoastră, în fiecare zi, întrebându-mă mereu „cine poate fi această distinsă, elegantă şi tulburătoare apariţie care Incintă privirile oricui?!”

— Mulţumesc, mulţumesc, domnişoară — răspunse mama lui Bogdan, satisfăcută de sublinierea Ştefanei — dar ceea ce spui — adăugă ea — poate că s-ar fi potrivit, întrucâtva, cu imaginea de la vârsta pe care o ai dumneata acum... Au trecut mulţi ani de-atunci! Dovadă... acest tânăr — arătă ea spre Bogdan — care, după cum am înţeles amândouă şi, după cum ne-a confirmat el însuşi, a venit tocmai din creierii munţilor... să *ne* vadă!... Obrazul lui Bogdan se învăpăie, pe loc, în timp ce în privirile sale înfloreau licăriri de stele. Citind parcă în sufletul lui, mama spuse, atunci când cei doi îndrăgostiţi se frământau cum să rezolve lucrurile, în continuare: Mie mi s-a făcut foame, copii! Bogdane, nu ne inviţi la masă?!

— Sigur, sigur! Poftiţi, zise băiatul, luându-şi rolul în serios.

— Nu vă supăraţi, noi mergem acasă, în Constanţa, interveni Ştefana.

— Vă veţi duce acasă după aceea, domnişoară Ştefana! spuse mama lui Bogdan. Acum mergem împreună la masă, la restaurant! Am fost doar invitate, nu?...

CAPITOLUL V

1

Băieţelul i-a prins, la un moment dat, mâna. Degetele lungi, subţiri, delicate ale Melaniei Ştefănescu au tresărit scurt, dar fiorul acela bun, ce le determinase mişcarea aproape imperceptibilă, s-a strecurat grăbit, ca un abur cald, către inima femeii, învăluind-o. A plecat ochii către Radu.

— Şi mămica mea era frumoasă! îi spuse acesta, zâmbindu-i cu bucurie şi cu tristeţe, totodată. Îmi plăcea aşa de mult să mă plimb cu ea de mână! Dar nu putea să alerge cu mine. Zicea că o doare inima... Dumneavoastră nu vreţi să fugim puţin?!...

— O să fugim mâine, Radule, îi spuse mama lui Bogdan, când o să fim desculţi şi în costume de plajă, o să alergăm pe malul mării... Acum mă tem să... nu-mi rup tocurile de la pantofi... adăugă femeia zâmbind şi mângâindu-i părul.

— Dar nu plecaţi cu Bogdan?

— Unde să plec?

— La munte, la Poiana Braşov! De ce îl lăsaţi singur?... Poate îi este şi lui dor!...

Degetele lungi, subţiri şi delicate ale Melaniei Ştefănescu au tresărit din nou... După câteva secunde

însă, s-au adunat ocrotitoare în jurul mâinii mici a băiatului…

„Nici nu ştii câtă dreptate ai, Radule, îi şopti un gând… «Poate i-o fi şi lui dor!»… „Lui — *poate!* Mie însă, *sigur!* Mie totdeauna mi-a fost dor de Bogdan… Şi-atunci când îl aveam în preajma mea… Nu mai vorbesc de perioadele în care se afla în casa bunicilor lui, la munte, ori de anii pe care i-am trăit, chinuită, departe de el!… Dar, uite că aproape niciodată n-am ştiut să-i arăt acest lucru, să-l fac să-mi simtă sufletul… Mi-a fost ciudă că-şi iubeşte mai mult bunicii… Da, dar cât de frumos s-au purtat şi se poartă ei cu feciorul meu! *«Al meu!… Al meu!»* răsuna ecoul, pe care marea, din preajmă, îl prelua şi-l împingea către zarea unde tremurau umbre tot mai întunecate…

— V-aţi supărat? Vă rog să mă iertaţi! spuse Radu, care începuse să alerge pe lângă paşii, din ce în ce mai deşi şi mai repeziţi ai femeii… Vă rog să mă iertaţi! repetă băieţelul, retrăgându-şi mâna din strânsoarea degetelor Melaniei… Dacă nu vreţi, o să alerg cu Ştefana… Ea este acum mămica mea!… mai spuse el, privind-o parcă din spatele unei perdele de aburi.

Melania se opri şi, aplecându-se puţin, îl îmbrăţişa, strângându-l cu căldură la pieptul ei…

2

Ştefana îşi desprinse uşor buzele de cele ale lui Bogdan, ca să poată înghiţi o gură de aer.

— Mă sufoc! spuse ea cu un zâmbet tandru. Vrei să murim aşa?

— Cine nu şi-ar dori ca momentul lui ultim să se

petreacă astfel? răspunse Bogdan, sărutând-o din nou.

— Mi-ai promis că dansezi puţin cu mine. Vrei să mergem la *discotecă*? Sper să nu te doară piciorul!

— Cum să-ndrăznească el să-mi strice aşa minune de seară. Sigur că vom dansa. Hai să mergem! adăugă Bogdan, în timp ce se ridicau de pe banca pe care stătuseră până atunci, înconjuraţi şi ocrotiţi parcă de alaiul multicolor al unor flori de trandafiri…

Trecuse aproape o oră, când, pe uşa *discotecii,* intră, frumoasă şi zâmbitoare, Mona. Era însoţită de un tânăr înalt, zvelt, cu o figură plăcută.

Întâlnind-o, ochii lui Bogdan s-au speriat, pe neaşteptate. Şi sufletul la fel!…

— Ce-o fi cu Mona aici? rostiră buzele lui, fără ca şoapta să le poată fi stăpânită.

— Poftim?! întrebă Ştefana, neînţelegând, dar Bogdan nu mai apucă să răspundă pentru că Mona, cu Cosmin de mână, se şi apropiase de ei. Intrând, îl zărise pe Bogdan de la uşă printre tinerii ce-şi consumau energiile într-un dans zvâcnit, colorat cu tot felul de murmure şi lumini de zâmbet. Obrajii i s-au împurpurat pe loc, pentru ca, numai după câteva clipe, dogoarea lor să se stingă în apele unei umbre de întristare: o descoperise acum şi pe Ştefana. Inima, săgetată de o durere acută, trezită din amorţire, îi trimetea poruncă de oprire a paşilor ori de schimbare a direcţiei, dar ei, paşii, se îndreptau, ca halucinaţi, către grupul celor doi… Bogdan se oprise din dans şi, când fata s-a aflat lângă el, căutându-i ochii cu o privire parcă de pe altă lume, o întrebă, ca şi cum în sala aceea, în care şerpuia un tumult de suflete şi de întrebări, de doruri şi de aspiraţii, n-ar fi fost decât ei:

— Ce e cu tine aici, n-ai plecat în străinătate?

— Bună, Ştefana! spuse Mona, întinzând mâna către proaspăta ei colegă de facultate. El e Cosmin, adăugă, arătând spre băiatul ce-o însoţea.

— Cosmin Deleanu! se prezentă băiatul, înclinându-se în faţa Ştefanei şi a lui Bogdan.

— Medicinist, în anul al III-lea! preciză Mona. I-a fost dor de mare, are el *un dor* anume... Eu aveam drum pe-aici — aşa că am venit împreună. În noaptea aceasta ne întoarcem la Bucureşti; iar de mâine plec, cu mama şi cu tata, către alte zări... sublinie ea, privindu-l, din nou, numai pe Bogdan, răspunzând astfel parcă doar pentru el.

„Spune-mi că mă iubeşti, spune-mi că mă iubeşti... că mă iubeşti... mă iubeşti...” se zvârcolea în fiinţa lui Bogdan un ecou ce sosea dinspre crestele munţilor ca o mireasmă ce-i pârjolea până şi răsuflarea...

„Şi *gestul* meu s-a născut tot din iubire... din iubire pentru tine... gestul meu...” se completau, cu alte înlăcrimate armonii, silabele acelui *ecou.*

Inima Ştefanei, şi sufletul, şi gândurile se uniseră toate, căpătând chipul încordat al unui semn de întrebare:.. De unde ştie Bogdan de *plecarea* Monei? Unde s-au întâlnit? Când?”

Presimţindu-i parcă tremurul de furtună, Bogdan spuse, ferindu-şi privirea de săgeţile ce porneau, ca într-un tir automat, din smaraldele fierbinţi de sub fruntea Ştefanei:

— Ne-am întâlnit la Poiana... acum câteva zile... Mona venise să-l aducă cu maşina pe Dan Panaitescu, pe *filosoful* nostru... unchiul ei!

— Cum, „unchiul” ei? De unde, până unde? se pomeni Ştefana întrebând, altceva decât ar fi dorit cu adevărat.

— Dacă e frate cu mama?!... răspunse Mona zâmbind şi zâmbetul ei fu parcă resortul ce declanşă un râs general.

„Şi Cosmin?” păreau să întrebe ochii lui Bogdan, el fiind primul ce-şi potolise hohotele de râs... „De unde a răsărit acest Cosmin Deleanu, «medicinist în anul al III-lea»? Hm! *Se consolează* repede fata!” adăugă el în gând. Dar, imediat, i se făcu ruşine... şi spaimă: „Dacă m-ar auzi

Ştefana? Şi dacă ar şti ea ce s-a…” O prinse de după umeri, încercând să şi-o apropie. Simţi o uşoară rezistenţă şi în căldura aceea înăbuşitoare i se păru că se strecoară o boare ca de gheaţă ce ameninţă să ofilească zâmbetul şi pâlpâirile de jar din obrajii Ştefanei…

— Ne pare bine că v-am întâlnit şi… *salut!* interveni Mona, ducându-şi mâna, ca un soldat ştrengar, spre tâmplă. Facem şi noi un dans, „mai stăm apoi puţin de vorbă cu marea” — adăugă ea, privind cald spre Cosmin — şi, gata! Plecăm! Ce-a fost — a fost! Ce-o fi… om trăi şi-om vedea! mai spuse, dintr-odată gânditoare, măcinând între degetele mângâiate ale propriilor ei mâini şi vorbele, parcă şi timpul, şi destinul! Şi, luându-l de braţ pe Cosmin, se amestecară în vârtejul dansului în care respira întreaga sală…

3

După câteva zeci de metri, Cosmin întoarse, ca minat de un îndemn al inimii, capul înapoi. Maşina se afla tot în faţa porţii. Băiatul se opri şi aşteptă să vadă ce se întâmplă. Privind mai atent, i se păru că Mona e înăuntru, aplecată peste volan.

„Ce-o fi cu ea? Nu, cumva, îi e rău?!” îşi spuse, în timp ce făcea primii paşi către maşină. Dar, tocmai atunci, fata coborî şi deschise porţile. Se urcă din nou la volan şi introduse maşina în curtea vilei. Medicinistul, profitând de umbrele înserării, ce-l învăluiau tot mai mult, se mişcă spre poartă, oprindu-se lângă un copac. De-aici, privind peste gardul, care nu era deloc înalt, văzu cum Mona închide uşile garajului unde-şi aşezase maşina şi se

îndreaptă spre vilă. Urcă cele câteva trepte, scoase din poşeta, agăţată pe umăr, nişte chei şi, descuind, dispăru înăuntru.

„Aşa, va să zică!” murmură Cosmin, notându-şi într-un carneţel numele străzii şi numărul casei. Şi, spre a se convinge că n-a greşit în ceea ce bănuia el, a doua zi, după ce-a internat-o pe mama lui la spital, lăsând-o în grija unui medic şi a unei tinere asistente, pe care-i cunoştea bine din timpul practicii, îşi îndreptă paşii spre casa Monei...

S-a plimbat prin faţa porţii mai mult de o oră... Casa părea pustie, deşi grădina ce-o ocrotea de suflul străzii vibra de culorile vii, sănătoase şi de parfumul încântător al unor covoare de flori. Ici-colo, câte un pom ornamental aşeza peste acest încântător decor pete de umbră blândă care mângâiau chipul îmbujorat al florilor. Tocmai când se hotărâse să plece (îl potopise căldura, nu mai putea aştepta), pe uşa pe care o văzuse intrând cu o seară înainte, ieşi Mona. Îmbrăcată sumar, cu părul strâns într-un coc, „construit” la repezeală şi cu o carte în mână se îndreptă spre cel mai mare şi mai frumos pom din grădină care adăpostea un mic foişor. Ajungând, se cuibări pe un fel de canapea mişcătoare, căreia îi imprimă un balans liniştit, abia perceptibil, în timp ce ea începu să citească.

Băiatul ar Îi vrut s-o strige, şi să-i facă doar un semn — aşa, ca şi când ar fi trecut pe-acolo cu totul întâmplător: „te-am văzut, ştiu deci că m-ai minţit, dar nu înţeleg de ce?” „Cum, «de ce»? îi răspunse un gând... Dar, ce-ai fi vrut? După ce că te-a luat în maşină, a fost atât de drăguţă cu tine — ea, o fată atât de frumoasă — voiai să-ţi aştearnă la picioare şi întreaga-i biografie? Şi, la urma-urmei, poate că ţi-a spus adevărul: casa, ca şi maşina or fi ale unei prietene, ale unei prietene bune-bune, la care Mona îşi permite să vină mai des, să stea în grădină, aşa, ca acum, de pildă... Cu siguranţă că o să

apară şi ea…”

Tocmai atunci uşa vilei se deschise şi pe trepte apăru… o bătrânică, îmbrăcată, pe jumătate, într-un costum ţărănesc:

— Mona, mamă, — strigă ea, privind spre micul foişor, vino repede şi te-mbracă. A dat tată-tău telefon, de la minister; te roagă să te duci cu maşina, să-l iei, cică şoferul de-acolo nu ştiu ce-a păţit, a trebuit să plece urgent undeva…

…Seara era caldă şi frumoasă! Cosmin şi Mona, aşezaţi undeva, sub o salcie, pe malul Lacului „Herăstrău”, direct pe iarbă, îşi bălăceau picioarele în undele întunecate ale apei. Se plimbaseră mult prin parc, până obosiseră, iar acum îşi spălau încordările atâtor întrebări şi mărturisiri, adunate toate parcă în tălpile înfierbântate. Încălţările, puse alături, deşi arătau caraghioase prin contrastul dimensiunilor, păreau că se înţeleg şi ascultau şi ele, în tăcere, clipocitul apei vălurite de mişcările, aproape ritmice, ale picioarelor celor doi stăpâni…

Când maşina apăruse la colţul străzii, Cosmin îi ieşise, dintr-odată, înainte. Mona a frânat brusc, intrigată de *neatenţia* tânărului.

— Domnişoară, domnişoară, „vă rog să mă scuzaţi că dau buzna cu întrebarea mea — spuse medicinistul deschizând portiera — dar trebuie să ajung cât mai repede la…” Ministerul… Mă luaţi şi pe mine?

Mona, puţin palidă de spaima „accidentului”, îşi reveni pe loc, fulgerându-l, la început, cu tăişurile albastre ale ochilor încruntaţi. Dar apoi, înţelegând…

Îşi dăduseră întâlnire pentru seara aceea… Pe fată o impresionase povestea destinului trist al lui Cosmin…

— Nici nu l-am cunoscut, înţelegi — i-a spus el, a pierit când eu aveam un singur an. Era marinar, căpitan de vas. L-a prins o furtună cumplită, undeva în Pacific, vasul a fost grav avariat şi n-a mai putut ieşi din vârtejul valurilor. O parte din echipaj a scăpat; la ordinul lui, cei mai mulţi

oameni au plecat cu câteva bărci pe care le aveau la îndemână. I-a „pescuit”, după mai multe zile, pe cei ce mai trăiau, un vapor străin, franţuzesc, parcă. Aşa s-au aflat amănuntele catastrofei. Tatăl meu a rămas ultimul pe vas, dispărând, se pare, odată cu acesta... Nu ne-a rămas de la el decât o fotografie, în uniforma de marinar. Mama spune că eu îi semăn leit. Ea nu s-a recăsătorit. M-a crescut singură...

Când mă uit la fotografia aceea, am, de fiecare dată, senzaţia că-mi vorbeşte, că mă strigă... Poate că, în ultima lui clipă, când va fi înţeles că moare, s-a gândit la mine... Poate că m-a strigat pe nume... şi strigătul acela aleargă, de-atunci, mereu, din val în val, pe imensitatea fără de sfârşit a apelor şi, din când în când, ajunge la mine. Să nu râzi, dar, în acele clipe, simţind că mă înăbuş, îmi vine să alerg şi eu spre malul mării, ca să fiu mai aproape, să-l aud mai bine şi să mă pătrund de toată durerea aceea sfâşietoare ce-mi porunceşte să nu-l uit... De-atâtea ori mă cuprinde un dor nebun de el şi nu mi-l potolesc cu adevărat decât ajungând la mare şi *stând de vorbă cu ea...* în asemenea împrejurări, îmi caut un loc, un colţişor în care să fiu, pe cât e posibil, singur. Dar cum asemenea minune rar se întâmplă, îmi imaginez că nimic şi nimeni nu se află în jur şi că apele mării nu sunt tulburate de prezenţa nici unei fiinţe omeneşti. Atunci, privind în zarea-zărilor, departe, de parcă aş privi de-a dreptul în cer, văd cum se înaltă, dintr-odată, munţi de apă ce încep să se încaiere, să se lupte, să se zbuciume, prinzând în vârtejul lor şi nimicind fiinţa unui vas, care e nevoită să dispară, treptat şi cu durere, în nebunia aceea verde-cenuşie, poruncită de forţe scăpate din lumina echilibrului ce ţine lumea în palmă. Şi, cu ultimul catarg ce se mistuie, porneşte către mine acel strigăt... de disperare şi de şoaptă mângâietoare, totodată: „Cosmincee! Cosmineee!...”. Adunându-l picătură cu picătură, mă eliberez de încordare şi-mi iau, pentru

neuitare, alte şi alte puteri... Sigur că la mare nu pot să ajung decât cel mult o dată pe an... Iar în anul acesta...

— Dacă vrei, dăm mâine o fugă până la mare! a ţâşnit vocea Monei, pornită parcă din adâncurile fiinţei încălzite de mărturisirile, atât de neobişnuite, ale acestui băiat. „Ca să vezi, îşi spunea ea ascultându-l, cine ar fi crezut că... Dacă aş spune cuiva că am auzit cu urechile melc asemenea vorbe, rostite cu patos egal, dar atât de sincer, dezarmând orice fel de suspiciune pentru *pozã,* pentru *profunzime căutată,* de două parale deci, dacă aş spune, aşadar, cuiva... mi s-ar răspunde, aproape sigur cu: «Fugi de-aci, baliverne! Sau, în cel mai bun caz, prefăcătorie, poveşti, fetiţo, care să ameţească fiinţele naive! Hai să fim serioşi: taică-său a murit când el avea un an şi *băiatul* e obsedat o viaţă de acest lucru!... Nu se-nghite! Nu vezi că n-are... bază, deci logică?!... Doar dacă junele nu e *intr-o parte?!»* Hm! Aşa, va să zică: «într-o parte»! Curios lucru: cum ţi se revelă zonele mai calde şi mai învolburate ale fiinţei omeneşti să te simţi îndemnat să etichetezi acea fiinţă ca fiind «într-o parte», ieşită din rând, din normal! De ce, oare? De unde acest mod de a judeca şi mai ales pe cei ce *zboară* către zenitul tuturor aspiraţiilor, chiar dacă, în momentul decolării, motoarele nu le sunt pregătite?!...”

— Dacă vrei, dăm mâine o fugă până la mare! a repetat Mona, strângând în palma sa mâna lui Cosmin. Îl rog pe tata să-mi dea maşina şi mergem! Eu cred în... obsesia ta, Cosmine! Cred, să ştii!... De altfel, şi eu... Poate-o să ne cunoaştem mai bine şi-atunci...

4

Acum dansau, strâns îmbrăţişaţi. Se cânta un tango.

— De unde îl cunoşti pe Bogdan? întrebă Cosmin. Desprinzându-se şi privind în ochii Monei.

— E un prieten mai vechi!

— Şi Ştefana?

— Ştefana e iubita lui!

— Mda! De-aceea te privea cu atâta „căldură” când…

— Da, de-aceea! răspunse Mona cu glas asprit…

— Ce s-a-ntâmplat, te-am supărat cu ceva? se alarmă Cosmin.

— Nu m-ai supărat cu nimic! Hai să ieşim! E un aer aici care mă-năbuşă… Parcă simt şi eu nevoia „să stau de vorbă cu marea!”…

— Deci te-ai întâlnit cu Mona la munte, spuse Ştefana, înfrântă totuşi în străduniile ei de a nu-l întreba nimic pe Bogdan în legătură cu acest lucru. Până atunci discutaseră despre cu totul altceva. Simţise şi înţelesese că Bogdan e foarte bucuros pentru că ea ocoleşte acea zonă cu epicentru înconjurat de atâtea semne de întrebare şi de îngrijorare, pe care, desigur, doar o bănuia datorită intuiţiilor din fiinţa sa şi suspiciunilor ce-o învăluiau din când în când.

— Înseamnă că ţi-a fost bine!… Cât a stat acolo? adăugă cu un anume tăiş în voce, pe care Bogdan i-l cunoştea foarte bine.

— Câteva ore! răspunse băiatul numai la ultima parte a întrebării. Cât putea să stea dacă doar l-a adus pe *filosof?*

— Ştiind că tu te afli acolo, „adusul” putea să fie doar un pretext…

— Uite că n-a fost, pentru că n-a ştiut!

— Vorbă să fie!…

— Ştefana, spuse Bogdan cu glas îndurerat. Eu am plecat de-acolo şi am venit pentru tine la mare… Şi ştii bine de ce am venit…

Dar ea, ea de ce-a venit şi aici?

— Ca să ne vadă pe-amândoi... cum ne iubim şi... să fie fericită! De-aceea l-a adus şi pe „medicinist”...

— Drăguţ băiat?

— Văd c-ai observat!

— Pe ăsta pe unde l-o fi găsit?

— Ştefana!...

— Ho, că n-am omorât-o! Mă bucur şi eu... pentru ea l Dar şi pentru tine... Poate-ai scăpat! Acum îşi îndreaptă *artileria* în altă parte! Sau nu-ţi convine?!... Spune: îţi convine sau nu? îl samă, Ştefana, privindu-l adânc, în luminile ochilor...

întunecat la faţă, Bogdan s-a oprit din dans, încercând să-şi ducă o mână spre frunte. Ştefana i-a prins-o şi i-a strâns-o la pieptul ei...

— Iartă-mă! exclamă ea cu sinceritate. Avea dreptate bunicul: „Ca să te înţelegi cu *celălalt,* îţi trebuie înţelepciune şi un colosal efort de voinţă!” Am să mă gândesc tot mai des la luminile din aceste cuvinte! Să nu le uiţi nici tu, Bogdane! Dar să ştii că lumina nu-şi poate clădi casa decât pe temelie de lumină. Învaţă *citatul,* premiantule! E „din... mine!” mai adăugă ea, zâmbind şi mângâindu-i, cu infinită dragoste, obrazul...

— Bună-seara, doamnă Ştefănescu! spuse Mona în clipa în care se întâlni, în faţa uşii, cu mama lui Bogdan.

— Bună-seara, domnişoară Mona! răspunse Melania, plăcut surprinsă. Ce faci, pe-aici? De când eşti la mare?

— Permiteţi-mi să fac, mai întâi, prezentările: mama lui Bogdan şi Cosmin Deleanu, student la Medicină.

— El e Radu, *cavalerul* meu din această seară! adăugă doamna Ştefănescu, arătând spre băieţel. E fratele Ştefanei! În timp ce *tinerii* dansează, noi ne-am plimbat pe malul mării. Dar acum ar cam fi vremea să se termine cu zbânţuiala. Nu i-aţi văzut? Cred că sunt înăuntru!

— Ba da, i-am văzut! răspunse Mona. Noi am plecat mai repede. Ne grăbim! Am venit doar pentru o zi. În

seara aceasta ne întoarcem la Bucureşti.

— Acum, noaptea?! întrebă Melania cu oarecare îngrijorare în glas.

— Nu-i nicio greutate, eu am condus şi noaptea! Am plecat! Sănătate şi toate cele bune! mai spuse Mona.

— Mulţumesc! La fel! Şi pentru părinţi!... Şi-acum hai, Radule, să vedem ce fac „zbânţuiţii’” noştri, să-i mai scoatem la aer şi să mergem să mâncăm, că mi s-a făcut o foame!...

— Şi mie!... răspunse băieţelul zâmbind, în timp ce-o prindea, din nou, de mână. Deşi obişnuite de-acum, degetele Melaniei Ştefănescu se bucurară iarăşi de atingerea tandră a acelui bulgăraş fierbinte de carne ce le strecura, cu fiecare rotunjire, lumini de trăire sinceră, de mândrie şi speranţă, dintr-o lume fragedă şi nevinovată.

CAPITOLUL VI

1

Cu capul sprijinit în palmă, Bogdan privea, mai departe, prin fereastra vagonului în care se urcase cu aproape două ore în urmă. Peste imaginile lucrurilor de-afară ce se înghesuiau unele într-altele, speriate parcă de alunecarea dezlănţuită a trenului, stăruiau încă, zâmbitoare, trei chipuri: al Melaniei Ştefănescu, al Ştefanei şi al lui Radu. „Mama între Ştefana şi Radu! Mama, cu chip de lumină, între...” exclama, a câta oară, un gând fierbinte şi neliniştit al lui Bogdan. „Dacă mi-ar fi spus cineva, bineînţeles că n-aş fi crezut!... Dar am văzut-o cu ochii mei... iat-o... iat-o!... E ea, nu? E ea!...” Care «ea»? Care? ...”

De când sosise la Mamaia şi se petrecuse „scena” aceea pe plajă, căreia îi urmaseră atâtea încă şi mai şi, Bogdan avea impresia că s-a întâlnit cu *altcineva.* Pe Ştefana o recunoştea: ea era frumoasă (parcă şi mai frumoasă aşa cum arăta acum — bronzată —), şi pură, şi tandră... Şi mai era — aşa cum avusese şi altădată prilejul s-o vadă — tot atât de tăioasă — atunci când i se părea ei că ceva nu e clar: tăia până în miezul lucrurilor, cu sânge rece parcă, tăia ca să ajungă la firul de lumină din care se hrăneşte viaţa... Şi gata de răsucire pe dinăuntru era, aşa

cum o mai văzuse şi... da, da, gata de răsucire la orice suflare cu nume străin de simţirea curată, şi bună, şi caldă... Cu Ştefana, din câte-şi putea da seama Bogdan, concluzia era: ori, *ori!...* Soluţie deci cu raport *disjunctiv!* Pentru ea, cale de mijloc — nu există!... Şi, totuşi, viaţa!... Şi, când ascultă această şoaptă a sufletului, un fior, binecunoscut, îl străbătu pe Bogdan din cap până în picioare... Hm! Dar ce ştiau ei, de fapt, despre viaţă?!...

În sfârşit, pe Ştefana... Şi pe Radu *îl cunoştea:* el rămăsese acelaşi băieţel simpatic, cald la suflet, uneori frumos năstruşnic... Lui Bogdan îi plăcea foarte mult de Radu. Ca, de altfel, şi bunicului, care-i vorbise atâta despre acest copil, mai ales după ce-l reîntâlnise atunci, în parc, când...

Mama sa însă... era *alta, al-ta!* silabisi inima lui Bogdan. Aici lucrurile se încurcau. Acel gând fierbinte şi neliniştit i se rostogoli prin toată fiinţa, făcându-se mare, mare, ameninţând să rupă zăgazul ce păstra în lumină *rostul înţelegerii.*

Spaima cea mai grea era generată de ideea de *nedreptate!* „La baza căreia se află necunoaşterea — îşi spuse Bogdan. Da, am nedreptăţit-o pe mama, fiindcă n-o cunosc! *Eu,* mărturisesc sincer, n-o cunosc! în definitiv, ce ştiu *eu* despre dânsa? Că e mama — şi-atât! Că m-am bucurat atâţia ani să ies, de mână cu ea, în faţa lumii, fiindcă era frumoasă. Dar, de cum ajungeam acasă, alergam la bunicul şi la bunica... Cu ea nu stăteam niciodată de vorbă. N-am simţit nevoia!... Nici cu ea şi nici cu tata! «Cuum? N-am simţit nevoia să stau de vorbă...?! Ba, nu, nu e adevărat! în ultimii patru ani...». Fiindcă nu mai erau lângă mine tot timpul, asta el Şi poate pentru că anii mei aveau nevoie şi de alte desluşiri decât cele primite de la bunici... Cu toate că... «Să zicem că este aşa! Dar când veneau, când soseau mama şi tata în ţară, de câte ori i-am provocat eu la vreo discuţie serioasă, de câte ori le-am arătat că aş fi avut nevoie de ei?!...» O

situaţie foarte clară este cea din vara aceasta. Nu voiam eu să discut cu mama? Şi, poate, că i-aş fi spus şi despre Ştefana... Dar ea s-a dus mai întâi la şcoală, a stat de vorbă cu diriginta Ştefanei şi, când a venit, a dărâmat totul! Parcă era o străină, aşa s-a purtat cu mine!...

«Dar eu, eu cum m-am purtat cu dânsa? Şi ce i-am răspuns? Şi cum s-au purtat şi bunicii? Oare ei o cunosc pe mama? Ştiu ei cine a fost Melania *Barbu?»...”*

Întrebarea i se înfipsese ca un cui fierbinte sub frunte. Se ridică şi se aplecă puţin peste fereastră, inspirând, cantr-un exerciţiu de gimnastică, de două-trei ori, din aerul ce mângâia cu degetele de foc trupul nesfârşit al trenului care-l spinteca în două cu goana lui nebună...

Numele de fată al mamei, pe care fiinţa lui Bogdan îl păstrase, parcă fără ştirea lui, intr-o cămăruţă de taină, îi evocă, dintr-odată, destinul tragic al aceleia ce-i dăduse viaţă. De fapt, nu ştia mare lucru în acest sens. Şi, mai ales, nu fusese interesat să ştie. El avea părinţi, avea şi bunici... Avea casă frumoasă, haine, bani, maşină... Se plimbase chiar şi în străinătate... El avusese şi avea... tot ceea ce-şi dorise... Acum apăruse şi Ştefana!...

Se aşează la loc, pe scaun, strângându-şi fruntea între degete...

2

Cu cheia apartamentului în mână, Melania Ştefănescu urca treptele hotelului, numărându-le... în suflet: nouăsprezece, douăzeci, douăzeci şi...

Patul, pustiu, o aştepta cuminte şi stingher. Braţele lui moi, fără de viaţă, o cuprinseră foşnind supuse şi

sfioase…

„Poate că ar fi trebuit să-i spun… De mult ar fi trebuit să-i spun… Aşa, sufletele noastre ar fi fost, fără îndoială, mai aproape!”…

…Sărbătoarea Revelionului era în toi. Câteva sute de tineri foiau prin sălile Palatului Republicii, mulţi dintre ei cu măşti pe faţă, ca la carnaval. Cu toţii erau încântaţi de prezenţa, în această noapte de hotar dintre ani, într-un cadru în care altădată nu puteau fi întâlniţi decât regii şi marii demnitari ai ţării. Acum se organizase aici revelionul tineretului din Bucureşti. Melania Barbu, studentă în anul al III-lea al Institutului de Studii Economice, cum se numea pe atunci, dorise foarte mult să se afle în această noapte într-un loc în care nu mai fusese niciodată, care o emoţiona profund prin încărcătura de istorie înmagazinată, oferindu-i, în plus, condiţii excelente de a se pierde în mulţime, de a nu fi recunoscută de nimeni. Primise o invitaţie din partea organizaţiei de tineret a facultăţii. Asemenea invitaţii se oferiseră şi altor tinere şi tineri, colegi de-ai ei, ca şi altor studenţi din diverse facultăţi şi institute, unor tineri muncitori, elevi, ziarişti, ori lucrători în tot felul de instituţii din Capitala ţării. Erau acum câteva sute, cântau, stăteau la mese, ascultau programele artistice, organizate anume pentru ei, discutau, plimbându-se, încântaţi de tot ceea ce vedeau şi simţeau.

În sala cea mare, mai ales, se dansa. Melania, îmbrăcată într-un frumos costum de *paj,* pe care îl împrumutase de la o prietenă, studentă la Institutul de Teatru, se pomeni invitată la dans de către un *arlechin.* S-a bucurat, căci până atunci umblase tot singură, dintr-o sală în alta, refuzând să răspundă la diverse vorbe ce se rosteau în juru-i, să dea curs invitaţiilor ce i se făceau. Se cânta acum un vals, care îi plăcea foarte mult, şi ar fi vrut

să danseze. Arlechinul sosise tocmai la timp. Înalt, suplu, „executase” în faţa ei o plecăciune vădit exagerată, după care prinzând-o de mână, se avântă în mulţime, lansându-se în legănări blânde şi perfect echilibrate. Dansau de parcă ar fi fost unul, nu doi! Armonia desăvârşită a mişcărilor perechii pe care o formau fu observată, în curând, de toţi cei din jur. Un loc liber, din ce în ce mai mare, se făcu în preajma lor. Fără să-şi dea seama, rămăseseră singuri în imensitatea acelei săi. Mâinile li se încleştaseră, un anume tremur al celor două trupuri se unea în acelaşi flux, stăpânindu-i deopotrivă, până când şi respiraţia era, parcă, una singură. Ascultau un cântec frumos, un cântec vrăjit. Se supuneau dulcei lui armonii...

S-au oprit, trezindu-se, parcă, dintr-o lungă visare, în clipa în care întreaga sală a început să bată din palme şi să strige: „Jos măştile!”. Şi le-au scos amândoi în acelaşi timp, cu mâini tremurătoare, în vreme ce inimile lor, ca şi ale altora, împinse de o adâncă emoţie, se aflau într-o încordată aşteptare. Întâlnindu-se, de data aceasta de nimic stingheriţi, ochii le-au rămas într-o încântare mirată. Exclamaţiile sălii i-au trezit pentru a doua oară. Atunci *arlechinul,* cel înalt şi suplu, a făcut, din nou, o plecăciune în faţa strălucitorului *paj,* rostindu-şi numele: Daniel Ştefănescu, după care a adăugat: student în anul al IV-lea la Politehnică. *Pajul* cu părul lung şi ochi albaştri, şi-a prezentat, de asemenea, identitatea,

— „Am să-ţi spun Lia, rosti arlechinul, Lia! Lia! repetă el, iar sala, ca o cutie de rezonanţă, îi întorcea parcă ecoul în urechi. Prinzând-o apoi de mână, ca pe o adevărată prinţesă, o purtă prin faţa sutelor pi sutelor de ochi, ce nu se mai saturau privind-o. Aplauzele nu mai conteneau. Ajungând în faţa unei uşi, Daniel îi făcu semn de retragere. În sală se mai striga încă: „Bravo!” se mai auzeau bătăi din palme...

În noaptea aceea *mare,* fiecare din cei doi tineri s-a întors pe drumul de viaţă străbătut până atunci, luându-l pe celălalt tovarăş şi martor.

Lia suferise şi plânsese prea mult ca să mai poată lăcrima uşor. De atâta foc ce-i arsese sufletul, parcă se uscase pe dinăuntru. La asprimile vieţii se învăţase să răspundă cu asprime, iar răutăţile lumii o provocaseră într-atât, îi modificaseră aproape firea, făcând din ea un om dur, încrâncenat.

Totul pornise de la moartea tatălui ei pe frontul din *Răsărit,* în iarna anului 1944. Fusese învăţător şi ofiţer de rezervă, cu gradul de căpitan. Comandase o companie, în fruntea căreia pierise, într-una din lupte. După ’44, lucrurile începuseră să se schimbe şi în satul lor. Primar s-a autoales cel mai rău şi mai de nimic om, care acum îşi spunea comunist, deşi, numai cu câţiva ani în urmă, purtase cămaşă verde, de legionar, şi centură cu pistoale la şold. Din cauza lui, tatăl Liei, care era şi directorul şcolii din sat, fusese scos din învăţământ, pentru câtva timp, deoarece nu se învoise cu niciun chip să meargă alături de „arhanghelul lui Dumnezeu”, precum se autoproclamase „colosul de carne şi de violenţă” (după vorbele cu care îl numeau sătenii).

Acum războiul în care fusese trimis şi învăţătorul Mihai Barbu şi îşi pierduse viaţa, era condamnat şi, odată cu el, cei ce luptaseră *acolo.* Fiindcă învăţătorul nu mai era, „colosul de carne şi de violenţă”, rămas neschimbat, în afara cămăşii verzi la care renunţase (pistoalele şi le păstrase, chiar dacă nu le mai atârna în mod vizibil la şold), a găsit de cuviinţă — „judecind” cu mintea lui de „preistoric animal”, cum ar fi Zis un poet — „să suporte consecinţele” (expresie ce-i plăcea foarte mult, de aceea o şi repeta în orice împrejurare, fie că se potrivea, fie că nu: „să suporte consecinţele!”) soţia învăţătorului, ea însăşi dăscăliţă.

Aşa se face că Margaretei Barbu, mama Liei, i s-a

interzis, într-o zi din primăvara anului 1945, de către primar, să mai vină la şcoală. Fără să aştepte vreo hotărâre a organelor de învăţământ, în acest sens, primarul a trimis poliţaiul comunei s-o scoată din clasă şi să păzească poarta şcolii spre a nu mai intra de-atunci înainte. Învăţătoarea, care trecuse prin chinuri cumplite, generate de moartea soţului ei, îmbolnăvindu-se de inimă, a fost atât de surprinsă de acest gest brutal şi nedrept, încât n-a mai rezistat, a făcut infarct, a căzut cu capul pe catedră şi a murit. Lia se afla de faţă, printre elevii clasei în care s-a petrecut nenorocirea. N-a putut să uite şi nu va uita niciodată prin ce grozăvie a trecut atunci. Nu împlinise încă opt ani. A rămas singură pe lume! Părinţii ei nu mai aveau niciun fel de rude în viaţă, iar ea niciun frate şi nicio soră. Satul întreg a fost cutremurat. Participând la tragedia întâmplată sub ochii ei, fata a leşinat, şi-a pierdut cunoştinţa, iar când şi-a revenit tremura ca o frunză bătută de vânt şi ţipa într-una, strigându-şi mama.

A fost internată degrabă într-un spital, unde a zăcut câteva săptămâni, zbătându-se între viaţă şi moarte. De gospodăria lor, care rămăsese, dintr-o dată, fără niciun stăpân, ca şi de cele trebuitoare înmormântării învăţătoarei s-a îngrijit un vecin al familiei Barbu, un bărbat de aproape şaizeci de ani, care avea copii şi nepoţi, dar căruia îi murise soţia de mai mult timp. S-a mutat în locuinţa foştilor învăţători ai satului, îngrijind de toate şi, în primul rând, de Lia, pe care şi până atunci o iubea ca pe propriii lui nepoţi. În noianul de durere şi de disperare ce-o cuprinsese, fata s-a socotit norocoasă cel puţin de data aceasta, deoarece şi ea îl iubea pe „nenea Marin”, acceptând astfel ca bătrânul să-i fie tutore.

Peste câţiva ani, Lia a intrat la liceu, într-un oraş din apropiere şi, cu excepţia vacanţelor, şi-a petrecut toată perioada şcolarizării în internat. Au urmat apei anii de facultate. Melania Barbu a învăţat bine şi ca elevă şi ca

studentă. S-a impus prin inteligenţă şi seriozitate, dar şi printr-o anume maturitate care mereu i-a întrecut vârsta. Colegii, profesorii o apreciau, dar nu o dată i-au reproşat duritatea din comportare, de care ea era conştientă, socotind-o însă necesară, încorporându-şi-o ca pe o trăsătură de bază a firii ei. Pentru că prea mult suferise din partea unor oameni ticăloşi şi răi, care-i mutilaseră pur şi simplu destinul, fata aceasta — întruchipare, după imaginea ce-o oferea ochilor, a feminităţii prin excelenţă şi a frumuseţii desăvârşite („Frumoasă de-ţi taie respiraţia!”, spusese, cândva, un coleg de-al ei) — simţea parcă mereu nevoia suferinţei altora, provocată cel puţin de o vorbă tăioasă, ori măcar de o ironie bine plasată. Se exersase în direcţia aceasta. De aceea, sufletul ei se baricada continuu chiar la bunele sentimente ale celor din jur, iar urechile îi rămâneau surde la vorbele frumoase cu care, nu arareori, era întâmpinată. Lumea de dinăuntru a Melaniei Barbu se chircea astfel tot mai mult, iar studenta părea pornită pe un drum din care cu greu s-ar mai fi putut abate.

Noaptea aceasta *mare* însă, noapte de hotar în scurgerea ireversibilă a timpului, era pe cale să croiască o cotitură. Cu ochii înotând în lacrimi, Lia privea pentru prima dată cu deosebită căldură, după un timp lung, un chip omenesc, chipul acestui tânăr *arlechin,* care, pe neaşteptate, îi ieşise în cale, o purtase în vârtejul de vis al valsului aceluia de neuitat, apoi o înfăţişase mulţimii adunate în sala imensă a Palatului ca pe o adevărată regină.

3

Înţelegerea făcută era limpede: Daniel urma s-o aştepte în gară, la ora când avea să sosească trenul de Bucureşti. El terminase sesiunea de examene şi plecase acasă, în orăşelul de la poalele munţilor, unde locuiau părinţii săi, profesorii Mădălina şi Dragoş Ştefănescu. Sosise şi pentru Lia ziua plecării. Începuse să-l iubească pe Daniel încă din noaptea revelionului. Era o iubire liniştită, ponderată, pe care sufletul fetei o primise cu însetare, dar şi cu teamă. *Arlechinul* însă devenise, tot, o vâlvătaie. Vorbele şi gesturile, întreaga lui comportare o convinseseră pe Melania despre acea frumoasă mistuire ce-i cuprinsese fiinţa. Stabiliseră să se căsătorească chiar în vara aceea. Dar părinţii lui Daniel încă n-o cunoşteau…

La Goleşti, trenul s-a rupt în două: prima parte a vagoanelor, dimpreună cu locomotiva, şi-au continuat drumul spre Piteşti şi de-acolo, mai departe. Celelalte vagoane au primit în fruntea lor o nouă locomotivă, pornind, după câtva timp, pe linia ce ducea spre Cîmpulung.

Trenul urca pante domoale, gâfâind printre grădinile de pruni şi de meri. Pe culoarul vagonului, cu coatele sprijinite de fereastra deschisă, Melania admira în tăcere statui de dealuri, purtând pe creştete grămezi de bogăţie şi de frumuseţe, rezemate în lumina soarelui de vară. Aerul, spintecat de trupul greu şi mare, de fier şerpuitor, îi înfiora părul, transformându-l în mângâietoare aripă, aflată parcă într-un zbor de recunoaştere. În fiinţa fetei se năşteau şi mureau, pe rând, fulgerări de nădejde şi de spaimă. Ziua aceea urma să consemneze un alt memorabil moment din drumul existenţei sale, care, până atunci, cunoscuse nenumărate meandre.

Întorcându-se în compartiment, constată, cu surprindere, că pe locul său se afla acum o femeie de vreo 40—45 de ani, îmbrăcată frumos, chiar elegant, cu un chip conturat din trăsături regulate şi încălzit de

luminile verzi ale ochilor. Stătea de vorbă cu o tovarăşă de drum mai în vârstă. Se urcaseră, probabil, la una din staţiile pe care trenul le numărase în cale. Observându-le, Melania simţi, pe loc, cum ceva se răsuceşte în sufletul său: era acelaşi sentiment de frustrare ce-o încerca de fiecare dată când se socotea nedreptăţită. Se încorporase atât de adânc în ea, impus de necazurile prin care trecuse, în cât şi atunci când n-ar fi avut neapărat motiv să prindă glas, se revărsa fără cruţare peste oricine îi apărea în drum.

— Compartimentul este destul de mare, izbucni Melania, cu o voce tăioasă, şi liber, în acelaşi timp; puteaţi să observaţi, deci, că singurul loc ocupat, dinainte de a veni dumneavoastră, este cel pe care v-aţi aşezat. Valiza de deasupra indica acest lucru!

Cele două femei au rămas înmărmurite. Observaţia făcută de fată era atât de grosolană şi de nemotivată, în fond, încât nici nu merita răspuns. De aceea, ridicându-se, doamna cu ochii verzi îi aruncă o privire încărcată de dispreţ şi, ciudat, de compătimire, spunând în acelaşi timp;

— Te rog să mă ierţi, fetiţo! Ai dreptate, eu am greşit. N-am fost destul de atentă. Îmi pare rău! Să mergem în alt compartiment, Ileano! adăugă ea, adresându-se celei cu care vorbise până atunci.

Au ieşit fără să privească înapoi.

— Mădălina, de ce n-ai pus-o la punct pe obraznica aia? zise Ileana când cele două femei se aşezară pe una din băncile altui compartiment. Asemenea jignire n-am mai înghiţit de mult.

— Nu merita efortul! De altfel, cred că răspunsul primit o afectează mai mult decât dacă i-aş fi vorbit pe măsura grosolăniei cu care ne-a întâmpinat.

Într-adevăr, rămânând singură, Melania simţea cum îi ard obrajii de ciudă. Efectiv îi părea rău pentru felul atât de nepotrivit în care se purtase. De încordare, începu să

plângă. Ca în atâtea alte împrejurări, mai mult sau mai puţin asemănătoare, îşi dădu seama că, şi de data aceasta, acţionase aşa cum nu se cuvenea şi cum ar fi îndemnat-o adevărul adevărat al firii sale. Atunci când apărea însă o situaţie sau alta, în care ceva, oricât de mic, o deranja, nu se putea stăpâni. „Nu e bine!” îşi spuse fata printre lacrimi, în timp ce trenul se oprea în gara finală a traseului. Speriată, Melania privi, în fugă, pe fereastră. Scoase apoi repede batista din buzunarul rochiei cu care era îmbrăcată şi îşi şterse ochii. Stătu cu ei închişi câteva clipe spre a se linişti. Se apropie, din nou, de fereastră şi privi spre peron. Din vagoane, coborau ultimii pasageri. Peronul era încărcat de lume. Îşi luă şi ea valiza şi ieşi. Când ajunse la uşă, îl văzu la câţiva paşi doar, la celălalt capăt al vagonului, pe Daniel, alături de un bărbat în vârstă cam de vreo 50 de ani. Amândoi au îmbrăţişat-o, pe rând, pe *doamna* cu *ochii verzi,* căreia Melania i se adresase atât de urât. Un junghi îi străpunse inima. Paloarea îi cuprinsese faţa. Ochii lui Daniel o căutau. Cum o zări, alergă spre ea strigând-o: „Lia, Lia! Suntem aici!” Fata ar fi vrut să se întoarcă în vagon, să părăsească, dacă s-ar fi putut, imediat peronul, să plece oriunde, în lume…

— Ce s-a întâmplat cu tine, ţi-e rău? o întrebă îngrijorat Daniel, care ajunsese în faţa scărilor. Îi luă valiza din mână şi o ajută să coboare. Apoi o strânse la piept şi o îmbrăţişă. Lia nu putea să scoată niciun cuvânt. Se uită rătăcită către femeia aceea, despre care înţelesese că este mama iubitului ei. Între timp, Mădălina şi Dragoş Ştefănescu ajunseseră lângă cei doi tineri.

— Mamă, tată, spuse Daniel, v-o prezint pe Lia! Ea e fata cu care vreau să mă căsătoresc…

— Mda! Nici că se putea mai bine! rosti, ca pentru sine, mama băiatului. Noi ne-am şi cunoscut, cum s-ar spune am avut această „plăcere”.

Profesorul Dragoş Ştefănescu avea obrazul luminat de

un zâmbet cald. După înfăţişare, fata pe care o alesese Daniel îi plăcea foarte mult. Îi întinse mâna şi o întâmpină cu vorbe frumoase, potrivite cu împrejurarea în care se aflau.

— Vă rog să mă iertaţi, doamnă, spuse Lia, care nu-şi luase aproape ochii de la mama lui Daniel. Regret din toată inima ieşirea mea, cu atât mai mult cu cât dumneavoastră nu eraţi cu nimic vinovată.

— Dar ce s-a întâmplat? izbucniră cei doi bărbaţi aproape în acelaşi timp.

— Nimic! răspunse profesoara, încercând să treacă peste incidentul atât de neplăcut, dar încordarea de pe chipul ei arăta că sufletul nu numai că n-o asculta, ci, dimpotrivă, că abia acum începe să se îngrijoreze. În tren îşi spusese: „Să fie sănătoasă! O bădărancă şi atâta tot! Într-adevăr nu merită să-ţi macini, fie şi numai pentru câteva minute, nervii pentru ea”. Dar acum descoperise că „bădăranca” urma să-i devină noră…

4

Bătrânul stătea pe prispa casei şi fuma. În ziua aceea împlinise 74 de ani. De peste 14 ani *vedea* de casa *domnişoarei,* care rămăsese singură pe lume. O vreme treburile merseseră bine, atâta cât puterile lui nu se ofiliseră. „Moştenise” de la familia învăţătorului Barbu vite, păsări, pământ. S-a îngrijit de toate, cum a putut. Din ceea ce câştiga, îi trimitea *domnişoarei o* parte, „ca să aibă de cheltuială”, iar alta o strângea — ban pe ban — „să fie pentru atunci când se va căsători şi îşi va întemeia un rost al ei”. Pentru sine nu cheltuia aproape

nimic.

„Ai ajuns o slugă! îi strigau, din când în când, copiii şi nepoţii. Munceşti fără niciun fel de simbrie. Slugă, asta eşti!”

„Ba, pardon! răspundea, în asemenea ocazii, «nenea Marin». Abia acum mă simt şi eu cu adevărat stăpân. Cât am fost tânăr, munceam de zece ori mai mult şi eram plin de datorii. Când v-aţi făcut mari, voi, copiii mei, mi-aţi luat treptat-treptat totul. Atunci ajunsesem slugă, la voi! Mutându-mi viaţa şi munca doar cu o palmă de loc alături, peste un gard, am devenit din nou stăpân. Nu mă mai suduie nimeni pentru te miri ce nemulţumire i se năzare. Fac cât pot! Când vine pe-acasă, domnişoara Lia nu-mi face nici cea mai mică observaţie. E mulţumită, sau cel puţin aşa pare. Necazurile ei nu de la mine pornesc, ci de la lume, de la lumea asta în care se mai află atâţia haini, oricând în stare să te sfâşie. De altfel, uitaţi-vă la voi!...”

Cei de peste gard îl lăsau atunci în pace, uitând aproape de el. Singurul suflet de om care intra cu regularitate în bătătura foştilor învăţători ai satului era Vasilică, nepotul cel mai mic al lui „nenea Marin”. Se născuse după dispariţia tragică a soţilor Barbu. Acum avea unsprezece ani, trecuse în clasa a V-a. De când începuse să meargă în picioare şi să rupă vorbele, băieţelul număra, parcă, ulucile din gardul ce-l despărţea de bunicul său, trecând de la una la alta, şi privind printre ele, *dincolo,* ca spre o lume miraculoasă: mama lui Vasilică. Nora bătrânului, de cum îl vedea, ţipa la el, poruncindu-i să plece de lângă gard! Copilul pleca întristat, dar, după câteva minute, se apropia din nou de hotarul oprit. Şi scenele s-au repetat mereu până într-o zi când, tot trăgând de uluci, Vasilică a întâlnit una mai slabă, pe care a desprins-o din cuiul de deasupra, a dat-o de o parte, iar el, făcându-şi loc, a pătruns într-o *altă lume...* pentru că blândeţea bunicului, vorbele lui calde, mângâierile lui şi mai ales poveştile pe care începuse să i

le depene seară de seară însemnau pentru puiul de om o lume într-adevăr nouă. Părinţii s-au împăcat cu situaţia creată: la urma-urmei, scăpaseră de un copil de pe capul lor, se găsise cineva care să-i poarte de grijă o bună parte din timp, să-l trimită chiar la şcoală şi să-l primească atunci când se întorcea, să-i dea de mân- care... Iar bătrânul era şi el mulţumit, întâi pentru că „avea cu cine să vorbească”, iar, de când crescuse mărişor, nepotul îl mai ajuta la treburile, deloc uşoare, ale gospodăriei.

Aşa trecuseră anii!... Din pământul de altădată al învăţătorului, autorităţile satului mai lăsaseră pentru gospodăria *domnişoarei,* ce încă se mai ţinea pe picioare, doar o fâşie îngustă, vecină cu gardul împrejmuitor al ogradei. În aceste condiţii, „nenea Marin” nu mai putea creşte decât o singură vacă, un porc şi câteva păsări... care, acum, când amurgul îşi trimitea peste sat răsuflarea, se liniştiseră, pregătindu-se de culcare.

Îşi umpluse luleaua cu tutun, apăsând tacticos, cu degetul arătător, firele galbene şi frumos mirositoare. Pusese apoi deasupra, ca de obicei, un strop de iască bine uscată, pe care îl săgetase cu o scânteie slobozită de coama amnarului izbită de-o piatră anume, şi din care, pentru câteva secunde, se înălţase o boare de fum. Trăsese de câteva ori din lulea, plescăind uşor din buzele ţuguiate, şi mângâind tutunul cu acelaşi arătător îngălbenit de-atâta folosinţă, până ce a simţit arderea mocnită din cupa de lemn arămiu şi fumul, binecunoscut, ce-i pătrundea în plămâni. Toate aceste mişcări deveniseră un adevărat ritual pe care el, bătrânul, îl repeta de nu ştiu câte ori pe zi, ritual la care, totdeauna, când se afla de faţă, *domnişoara* asista cu încântare.

De aproape o săptămână era singur. Vasilică plecase cu mai mulţi copii din sat, colegi de-ai lui de şcoală, într-o tabără, la munte. În ziua aceea, poştaşul îi adusese o *ilustrată,* în care nepotul îi scria că „se află bine, sănătos” şi că „îi este dor de taica”, în încheiere urându-i „La mulţi

ani!” de ziua lui.

„Singurul care n-a uitat!” îşi spuse bătrânul, pufăind liniştit din lulea, în timp ce pe poartă pătrundea o siluetă albă, desprinsă parcă dintr-un vis. „Nenea Marin” se ridică cu greu de pe scaun, târşindu-şi picioarele spre scările care coborau în curte. Intre timp, „silueta cea albă” se apropiase de el, astfel că moşneagul, înainte de a apuca să spună vreo vorbă, se simţi îmbrăţişat şi sărutat pe amândoi obrajii.

— Domnişoară Lia! exclamă, în sfârşit, bătrânul. Dumneata, aici? Te aşteptam abia peste vreo cincisprezece zile. Nu mi-ai scris că stai la logodnicul dumitale câteva săptămâni?! De ce-ai plecat aşa de repede? S-a întâmplat ceva?

— Mi-a fost dor de dumneata, *Nene!* răspunse fata cu glas puţin tremurat. De dumneata şi de *cei de aici...*

— Nu merită un bătrân ca mine zbuciumul unui gând de la o fiinţă ca matale, domnişoară! Cât priveşte pe „cei de aici”, ei îşi dorm, de-atâta timp, somnul lor din urmă, şi, cu toate că merită din plin frământarea unui copil bun precum eşti, îţi mărturisesc că mi se rupe inima de fiecare dată când vii şi te văd, şi te simt atât de îndureratã. În atâtea nopţi, dintre cele pe care le petreci sub acest acoperiş, perna pe care îţi aşezi capul rămâne udă până când întâlneşte lumina zilei. Crezi că n-am observat? Şi crezi că n-am lăcrimat de mila dumitale? Îţi ascultam, până noaptea târziu, plânsul înăbuşit, iar dimineaţa, de mult, când mă trezeam, treceam, în vârful picioarelor, să te văd. Atunci îţi pipăiam perna şi-o găseam, precum ţi-am spus, udă de lacrimi. Domnişoară Lia, domnişoară Lia! — se văită bătrânul, mângâindu-i părul, pe care-l simţea sub bărbia sa şi-l vedea răsfirat pe pieptul lui, de sub care inima îi bătea ca un ciocan dureros în coaste — ce păcat mare a făcut Dumnezeu cu nişte fiinţe cum au fost cele din familia dumitale!...

Melania Barbu îl ţinea strâns îmbrăţişat pe bătrânul ce-

o numise Lia înaintea lui Daniel, încă de când era o copilă, de câţiva anişori, suspinând lângă pieptul lui, impresionată de vorbele atât de calde şi de sincere ale acestuia.

Liniştindu-se, la un moment dat, îşi ridică ochii şi întrebă:

— Dar Vasilică unde este?

— E plecat, domnişoară! E într-o tabără! Chiar astăzi am primit o ilustrată de la el. Scrie că e bine!

— Mai scrie, cumva, şi că n-a uitat de *ziua* matale?

— Şi dumneata ţi-ai adus aminte?! răspunse bătrânul cu glas încălzit de emoţie...

— Bineînţeles, *Nene!* Şi îţi urez „La mulţi ani!" Să trăieşti încă mulţi ani... pentru dumneata, pentru Vasilică, pentru ceilalţi nepoţi... pentru mine! Şi te rog, în acelaşi timp, să primeşti acest dar pe care ţi l-am adus.

Desfăcând pachetul ce i se oferise, bătrânul a rămas mirat...

— Haine?! Haine noi, domnişoară?! Ai cheltuit dumneata atâţia bani pentru mine?

— Şi ghete noi, moşule!

— Extraordinar! Şi ghete noi! spuse bătrânul, din ce în ce mai impresionat.

— Nu-i nici o scofală! adăugă fata. Le-am luat din „salariul" pe care mi-l trimiţi dumneata. Am făcut şi eu puţine economii şi atâta tot!

Apoi, mâine, mă duc direct la horă, domnişoară! Cu aşa mândreţe de ţoale şi-ncălţări, mă alege, precis, vreo... babă! Gata, de mâine, m-am aranjat!

Râdeau amândoi, bucuroşi şi fericiţi, uitând, în acele momente, de orice fel de necaz...

Noaptea era caldă. Prin grădină, prin curte, pe la ferestre susura un fir de vânt pe care Lia îl asculta şi-l încorpora în fiinţa ei ca pe un oftat prelung, mocnit, stăruitor. Stătuse în seara aceea mult timp cu bătrânul pe prispă. Discutaseră fel de fel. Tăcuseră, de asemenea,

alături, fiecare gândindu-se la ale lui, ori, poate, la aceleaşi lucruri. Cu capul în braţele bătrânului, aşa cum îi plăcea să stea, când era mică, în braţele tatălui ei, fata cutreierase, cu ochii, pe cărările luminate de focul îndepărtat şi tremurător al ciorchinilor de stele de deasupra. Noaptea era caldă şi tăcută. De data aceasta. Lia îl adormise pe bătrân. Stătuse lângă el pe patul din bucătărie, unde obişnuia să se culce, îi mângâi ase mâinile aspre şi fierbinţi, încercând să-i liniştească temerile legate de necazurile ei, despre care taica o tot întreba. Târziu, către miezul nopţii, s-a retras în camera ei, îngrijorată de respiraţia repezită şi de paloarea feţei bătrânului.

Cu ochii la tabloul cel mare de pe peretele din faţa patului, în care se întinsese pentru culcare, mângâind, şi de data aceasta, din ochi, chipurile dragi ale celor ce-i dăduseră viaţă, Melania a început să fie, de la un moment dat, martora unui spectacol zguduitor. Pentru că nu-i venea să creadă, a ieşit pe prispă. Intr-adevăr, ceea ce *vedea* era *real...* Mai întâi pomii, pomii din grădină, iată-i cum îşi clatină îndureraţi crengile, cum se apleacă, până ce ating cu buzele frunzelor pământul şi cum se saltă, apoi, înfiorate, după care repetă mişcarea iarăşi şi iarăşi... acumulând încordare, mai multă încordare, vizibilă în tremurul trunchiurilor, al rădăcinilor şerpuitoare pe sub pământ, în căderea, ca o ploaie de lacrimi, a fructelor... Trupurile lor, ale pomilor, se desfac apoi în aşchii mari, auind, cu sfâşierile lor albe, grădina toropită de lumina îngheţată a lunii. Şi florile încep să clipească din ochii lor rotunzi, mişcându-şi speriate siluetele mlădioase ale tulpinilor; petalele se zvârcolesc de parcă ar fi puse pe jar, până ce se rup din matca existenţei lor; prinzându-se de mâini, se fac lanţuri de frumuseţe îndurerată, care se înalţă mult deasupra pământului, deasupra casei, a pomilor, frământându-se în serpentine ce oftează şi se sfărâmă apoi, în roiuri de stele, căzând, în dans uşor,

peste pământ şi murmurând un bocet sfâşietor. Lia aleargă prin curte, aleargă spre poartă, dar, de pe acoperişul acesteia, se desprind, una câte una, bucăţi de şindrilă cenuşie, care se vaită prin aer, până ce ajung la pământ. Acelaşi lucru se petrece cu ţiglele de pe casă, zboară şi ele, plutind ameţite, iar Lia se fereşte să n-o lovească picăturile acelea roşii ale unei ploi dure care-o-nspăimântă. La un moment dat, totul se desface-n bucăţi, se văd pereţii cu creştetul şi umerii goi, cu feţele zdrenţuite, iar tabloul cu chipurile părinţilor Liei se-apropie de ea, zâmbetul lor, pe care fata îl cunoştea foarte bine, a îmbătrânit dintr-o dată, iată cum îşi închide lumina, transformându-se într-o imagine a unei mâhniri profunde, apoi a unei dureri fără margini. Lia întinde braţele, prinde tabloul şi, cu degetele tremurătoare, mângâie cele două chipuri, liniştindu-le, în acelaşi timp, cu vorbe tainice pe care nici ea nu le aude. „Fetiţa mea, ai grijă de tine, de tine, de tine!... răsună, în noapte, un glas care îşi tremura, tot mai îndepărtat şi mai slab, pateticul său ecou. Ai rămas singurăăă!”...

...Razele soarelui, care răsărise de mult, îi jucau pe faţă, strecurându-se printre crengile unui măr de la fereastră. Melania sări din pat şi deschise geamurile. Grădina era întreagă, toţi pomii erau în picioare, frumoşi şi nevătămaţi. Ieşi repede pe prispă, apoi în curte: acoperişul porţii celei mari, sprijinite de cei trei stâlpi de stejar sculptat, era întreg; şi acoperişul casei — era la fel, iar pereţii nu aveau nicio urmă de proaspătă stricăciune. În bătaia luminii binefăcătoare, zâmbetele parfumate ale florilor de pe aleea care îţi conducea paşii de la poartă până la scările prispei erau tot atâtea şoapte tainice şi liniştitoare.

„Fetiţa mea, ai grijă de tine, de tine, de tine!... a răsunat, deodată, în inima fetei, un glas care îşi tremura,

tot mai îndepărtat şi mai slab, pateticul său ecou. Ai rămas...”

— Unde o fi „nenea Marin”? îşi spuse Lia, simţind cum o răceală o pătrunde prin tot trupul. Nu s-o fi sculat până acum? adăugă ea, pornind-o, în grabă, către bucătărie.

L-a găsit cu capul căzut într-o parte şi cu mâinile adunate pe piept de parcă s-ar fi pregătit, în mod conştient, pentru *marea* plecare.

Când a înţeles ce se petrecuse, Melania a cutremurat casa cu un strigăt disperat: „taicăăă!”...

La înmormântarea bătrânului, care „se gătise” pentru ultimul său drum cu hainele şi cu ghetele cele noi, abia primite în dar, a participat şi Daniel, pe care Lia îl anunţase printr-o telegramă. Stătuse în cumpănă dacă să-l cheme sau nu. O durea cumplit faptul că acceptarea ei de către familia Ştefănescu nu se făcuse nici pe departe aşa precum şi-a dorit. De fapt nici măcar nu se putea vorbi de vreo *acceptare,* mai degrabă dimpotrivă. De aceea şi plecase atât de repede. Cu toate acestea, Daniel spusese răspicat părinţilor săi că el se va căsători cu Lia. Îi repetase şi ei acest lucru chiar în momentul de adâncă îndurerare prin care trecea. Dorise în mod sincer s-o asigure că nu a rămas, din nou, singură pe lume. Lia a apreciat vorbele şi sentimentele lui, dar l-a rugat să mai aştepte. Bătrânul îi ţinuse loc şi de tată, şi de mamă. Dacă ar putea s-o audă, el ar sfătui-o, cu siguranţă, să nu ţină niciun fel de doliu, ci, dimpotrivă, să se socotească liberă pentru orice hotărâre de care viaţa ei simte nevoia; nu putea, cu toate acestea, să accepte căsătoria acum. Aşteptarea, până către sfârşitul anului şcolar următor, când vor fi, de altfel, amândoi absolvenţi şi vor putea trăi pe picioarele lor, oferă, în plus, părinţilor lui Daniel timpul necesar spre a se obişnui cu gândul acestei căsătorii.

Lucrurile se petrecuseră întocmai. Peste un an, odată cu absolvirea studiilor, căsătoria Liei cu Daniel era un fapt

împlinit. Începutul vieţii lor comune şi-l făcuseră aici, la Hotelul „Internaţional11, cu marea aproape, pe care Melania atunci o văzuse pentru prima dată.

Din maşina cu care au sosit la Mamaia se vedea, în partea stângă, Lacul Sut-ghiol. Tânăra doamnă Ştefănescu îşi aduse aminte de ceea ce i se întâmplase unei vecine de la ţară, femeie de peste 40 de ani, care fusese, de curând, tot aşa pentru prima dată, la mare. Ajunsese cu fiica ei, proaspătă profesoară, la Eforie-Nord. Din autobuz femeia a văzut un lac. A crezut că e marea. Contrariată, a început să se întrebe şi să-şi spună: „Asta e marea?! De ce s-o fi omorând, fraţilor, lumea să vină aici? Păi, e mai mare gârla noastră de la Căciulaţi!” în acest timp, maşina s-a oprit. Cele două femei, mama şi fiica, au luat-o spre hotelul „Europa”. Tot apropiindu-se şi privind în zare, mama profesoarei numai ce se opreşte şi exclamă cu adâncă mirare şi teamă: „Hiii! *Asta* e marea?!”... Fiica se opreşte şi ea şi-i răspunde: „Asta! Dar nu înţeleg de ce te miri aşa?” Femeia de la Căciulaţi a început să râdă... şi râzi, şi râzi, că se oprea lumea în stradă şi-o privea, neştiind ce s-a întâmplat. „Hai, dragă, că mă faci de râs aici! îi spuse profesoara, luând-o de mână şi urnind-o, astfel, din loc. Ce te-a apucat?!”... Când a aflat, la hotel, despre ce fusese vorba, fu rândul fetei să râdă cu poftă şi să-i spună: „Săraca de tine! Aşa, zi: «E mai mare gârla noastră de la Căciulaţi!» Bravo!”

În faţa mării şi Lia a rămas înfiorată. „Doamne, ce imensitate de apă”! a exclamat ea, punându-şi mâna streaşină la ochi şi privind de la stânga la dreapta şi înapoi şi căutând, parcă, o limită, un hotar al acelei împărăţii mişcătoare.

— Să facem cunoştinţă! a spus, atunci, Daniel. Cea mai tânără şi mai frumoasă doamnă din lume — doamnă a mele — Lia Ştefănescu şi „Marea cea mare”!

Cu faţa toată *numai zâmbet, Lia a făcut o* reverenţă, intrând apoi în apă şi, întinzând mâinile, a început să

îmbrăţişeze fiecare val care alerga spre ea s-o întâmpine, să-i mângâie trupul frumos. Văzându-le cum se sfărâmă de plăcerea întâlnirii în milioane de ţăndări fluide de frumuseţe albă, Lia uitase de soţul său, prindea în pumni şoaptele înflorite ale apei, îşi pleca apoi peste ele obrazul, ascultându-le şi încântându-se de misteriosul lor murmur. După câţiva paşi de înaintare, se cufundă cu tot corpul în apa şi începu să înoate legănată de braţele valurilor şi purtata mai departe, tot mai departe. Deodată, în fiinţa sa răsună un glas cunoscut: „Fetiţo, ai grijă de tine!... de tine. S-a speriat şi, din câteva mişcări, s-a întors cu aţa spre ţărm. Daniel nu mai era, probabil intrase şi el în apa, dar, printre atâţia înotători, Lia nu-l putea recunoaşte. Se simţi singură, aşa cum fusese aproape toată viaţa, şi îi veni să plângă...

5

Maşina cu care venea de la gară făcu un viraj scurt şi se opri în faţa Hotelului „Alpin”. Bogdan coborî cu aceeaşi valijoară în mână, cu care părăsise hotelul doar cu două zile în urmă şi, după ce plăti şoferului, îşi aşeză pe cap pălăria cea albă şi uşoară, căută în jur, ca-ntr-o recunoaştere, inspirând, în acelaşi timp, cu plăcere aerul ozonat al acelui loc încântător. Apoi, timp de câteva secunde, se răsuci, cu paşi domoli, în jurul său, privind mereu spre ochii cu foc blând ai soarelui, după care o pomi, gânditor, spre intrare.

— Hei, *mânzule!* se auzi el strigat, în timp ce se îndrepta spre „Recepţie”, să-şi ridice cheia de la cameră. Te duci degeaba, uite cheia!

— Bunicule! exclamă Bogdan cu încântare, descoperind că cel care-l chemase cu apelativul devenit lui atât de drag era chiar profesorul pensionar Dragoş Ştefănescu.

— Sărut mâna, bunico, adăugă Bogdan, sosit în mare grabă în apropierea canapelei pe care se aflau cele două fiinţe scumpe inimii sale.

— Să trăieşti, Bogdane, maică! spuse Mădălina Ştefănescu, îmbrăţişându-şi nepotul. Dar pe unde hălăduieşti de nu te găsirăm acasă? Hai, dă, repede, raportul, că nu scapi!

— Ce e cu voi aici? Când aţi venit? răspunse Bogdan, după ce-l sărută şi pe bunicul său.

— Păi, să tot fie vreo cinci ore bune, zise acesta, cam cât a trecut de când aterizarăm aici, în Poiană…

— Cum „aţi aterizat”, că doar n-aţi venit cu helicopterul?!

— Nu, n-am venit, că nu ne-am cumpărat încă… deşi nu e timpul trecut! spuse Dragoş Ştefănescu, râzând. Cu o maşină ca aceea cu care te-ai plimbat şi tu aterizarăm. Am luat-o de la gară, *direcţia* — Hotelul „Alpin” din Poiană, unde ne aşteaptă nepotul, şi gata! Numai că nepotul — ia-l de unde nu el

— Mai întâi că „ne aşteaptă” acela e un fel de a spune…

— Cum, Bogdane, se repezi bunica, prinsă şi ea în joc, vrei să spui că nu ne aşteptai, adică nu ţi-era dor de noi, n-ai fi vrut să ne vezi?!

— Să nu încurcăm verbele, tovarăşă profesoară: de aşteptat — vă aşteptam… cu sufletul, dar nu aici, la Poiana Braşov. Că, de unde era să ştiu eu că voi v-aţi gândit…

— Bine, nepoate, dar „ţi-am bătut telegramă”, uite—o aici, scrie clar: „Sosim joi dimineaţă! Aşteaptă-ne! Bunicii!”

— Şi *ea* când a sosit?

La o oră după noi! Am primit textul chiar din mâna

poştaşului. Eram aici când a venit. Noi, că tu… te aflai la Constanţa.

Deci ştiaţi c-am fost la Constanta, atunci de ce m-aţi mai întrebat?

— Ca să ne spui c-ai fost!

— Şi mai ales de ce? adăugă bunica. De ce ai fost tu la Constanţa, Bogdane? După cine?

— Păi, dacă mă gândesc bine, dintre ai noştri, la Constanţa, se află doar mama, că tata n-a ajuns încă! Mi s-a făcut dor de ea şi m-am dus s-o văd!…

— Dor de maică-ta, aşa, dintr-odată?!…

— Adică, de ce, bunico, să nu-mi fi fost *dor* de mama? De ce? Îţi dai seama cât de… nefirească este o asemenea întrebare*?!*

— Ştiu eu mai bine decât tine ce este firesc şi ce nu! răspunse, scurt, fosta profesoară… Deşi… adăugă ea, după câteva secunde, privind, prin fereastră, către vârful unor brazi care parcă luaseră foc în lumina soarelui…

— Îmi pare bine c-ai ajuns şi matale la „deşi!'… După ce-am văzut la Constanţa, un regiment de asemenea „deşi" s-au învârtejit în mine, mai să mă scoată din minţi!

— Eu zic să le luăm pe rând, nepoate, interveni „matematicianul": mai întâi — ce-ai „văzut" la Constanta, de te-a tulburat într-atâta?!

— Vă spun, dar după ce ne potolim foamea. Daţi-mi voie, deci, să mă folosesc de drepturile de gazdă: poftiţi la masă!

6

— Mădălino, noi am fost buni cu lumea din lume, am

făcut bine chiar şi duşmanilor noştri, cum de-am putut noi să oropsim tocmai pe unul care ar fi trebuit să ne fie foarte aproape de inimă?! întrebă profesorul Dragoş Ştefănescu. Aşa-i că tu n-ai reuşit să ştergi niciodată de tot din sufletul său jignirea ce ţi-a adus-o atunci, demult? ...

— Nu, Dragoş, nu acesta-i adevărul... Tu mă ştii, eu sunt un om mândru, dar drept! Vorbele acelei fete, de demult, constituiau doar o biată armă naivă cu care ea credea că se apără de lumea ce-i întunecase destinul. Ele n-aveau cum să mă rănească într-atât ca să nu le pot uita. Când am aflat câte ceva despre ea, am înţeles-o... Dar, nu ştiu de ce n-am putut-o accepta „aproape de inima mea", aşa cum spuneai tu. M-am silit, dar n-am reuşit. Poate pentru că nu mi-a plăcut deloc faptul că ea însăşi n-a luptat să se schimbe, să sfărâme carcasa aceea dură, uscată, în care se baricadase ca să poată trăi, să nu mai săgeteze în stânga şi-n dreapta, să nu mai arunce fulgere peste *vatra ei,* pentru că, dintre noi, nimeni nu-i dorea răul!...

— Şi de ce crezi că „n-a luptat"?

— Eu aşa am simţit: că nu vrea să lupte şi asta m-a nemulţumit! Oricum, noi am greşit măcar într-un singur loc: prin felul în care l-am crescut pe Bogdan, n-am făcut mai nimic ca să-l apropiem de mamă-sa! Cel puţin *eu* n-am făcut! Mi-a fost prea drag acest copil, iar ea mi se părea o străină, care nu doreşte cel puţin să vină spre noi! Chiar dacă aşa ar fi stat lucrurile, n-aveam dreptul să săvârşim şi noi o altă înstrăinare — a copilului... Iată că acum el descoperă adevărul, care, drept să-ţi spun, m-a tulburat şi pe mine...

— Iar *descoperirea* se face cu zbucium şi cu durere!

— Singurul lucru bun în toată această frământare este *binele* însuşi, adică adevărul, acel alt *adevăr* despre Melania *noastră.* Căci, dacă ea a acceptat-o pe fata aceea, înseamnă că este un alt fel de om*!*

— Şi noi avem datoria să-i căutăm *rădăcinile* şi să-i ieşim în întâmpinare!...

7

...Plecaseră de câteva ore din Poiana Braşov. Acum se îndreptau, cu o *„raiu”,* o maşină care făcea curse peste munţi, către satul bunicului. Nu mai fuseseră de câţiva ani prin locurile acelea. Îi prinsese acum iarăşi „dorul de rădăcini”, cum obişnuia să spună bătrânul profesor...

Bogdan îi condusese până la gară şi se întorsese la hotel. Îl impresionase mult vizita bunicilor lui. „Va să zică s-au gândit ei să vină tocmai de la *«Felix»* pe la mine”... Discuţia cu bătrânii îi făcuse bine. Se eliberase, oarecum, de încordarea adunată în sine în ultimele zile. Şi se bucura nespus că el, Bogdan, putuse să le comunice asemenea lucruri frumoase despre mama sa. „în fond cine îţi este. Cine ar trebui să-ţi fie mai apropiat decât *mama, mama ta?!...”*

La început — observase el — bătrânilor nu le cădea prea bine ceea ce auzeau. Dar, pe măsură ce ascultau, căldura din ochii lor, căldura aceea bună ce vine din suflet, creştea, creştea! „în orice caz, i-am făcut - «K.O»!” îşi spuse Bogdan. Dar, ajungând aici, simţi nevoia altor întrebări... „Asta înseamnă — îşi auzi el gândul — că nici ei n-au cunoscut-o pe mama? Nici ei? îi veni lui Bogdan să strige, ei care ştiu atâtea, care au trăit şi-au văzut atâtea, ei, cărora le-au trecut - «prin mână şi prin suflet», cum spunea bunicul, generaţii şi generaţii de copii, de tineri, de oameni?! Cum se poate aşa ceva?! Ori, deşi au ştiut

adevărul, s-au purtat, totuşi, cum s-au purtat?! Nu! Nuu! … Asta nu! Ar fi îngrozitor!…” Oricum, din toate câte le trăia — „mai ales în ultimele câteva luni —” mormăi Bogdan, înţelegea tot mai adânc că *în ceea ce faci trebuie să te bazezi, întâi-şi-ntâi, pe ceea ce eşti tu!* „Cu o singură condiţie: *să ştii ceea ce eşti şi ce poţi face cu tine!”* precizează el. Iar în urma acestei precizări, începu să-şi facă la repezeală bagajul…

8

— Plecaţi? Iarăşi plecaţi?! îl întrebă fata de la „Recepţie” cu sinceră mirare în glas. Însemnează că nu vă place la noi!

— Aici este foarte frumos şi bine! Totul este foarte frumos! repetă Bogdan, zâmbind. Iar eu m-am simţit excelent!

— Şi, totuşi, plecaţi! Cu trei zile mai devreme! Aşa ceva… mai adăugă recepţionera cu Sentimentul unei jigniri personale ce parcă i se aducea…

— Vă rog să mă iertaţi — se pomeni şi Bogdan cerându-şi scuze aiurea, dar mi s-au ivit nişte treburi foarte urgente…

În aşteptarea maşinii, pe care o comandase, l-a văzut venind spre el (se afla în faţa hotelului) pe profesorul Dan Panaitescu.

— Ce se întâmplă cu tine, Bogdane, ai venit sau pleci?

— De venit, am venit ieri, tovarăşe profesor.

— Ce face mama ta?

— Vă mulţumesc, bine! Vă trimite salutări!

— Sunt bucuros să le primesc! Şi Ştefana? Al întâlnit-o, sper! Că doar pentru ea... adăugă *filosoful,* cu un zâmbet „în doi peri”...

— Şi Ştefana e bine, e foarte bine!

— Şi s-a bucurat!...

— Aşa cred!

— Nu eşti sigur?

— Totul este *relativ!* Ne-aţi învăţat chiar dumneavoastră.

— Nu chiar totul, flăcăule! Nu chiar!... Moartea, de pildă, nu este deloc relativă.

— Depinde *cum* ai murit şi pentru ce!

— Nu e rău spus, şi nici neadevărat! Bravo!... Şi, totuşi...

— Aşa este, din păcate, la atâtea cotituri ale *drumului* suntem nevoiţi să spunem: „şi, totuşi”, ori „deşi”... ori... De ce, tovarăşe profesor?

— Pentru că... „totul este relativ”! exclamă profesorul zâmbind.

— „Nu chiar”! răspunse Bogdan, cu un zâmbet asemănător. Iubirea, de pildă! Când iubeşti, iubeşti!... Ştiţi că am văzut-o şi pe Mona?

— Mona? La mare? Păi, nu zicea că...

— Era cu un băiat! *Clasa întâi!* Şi, pe deasupra şi medicinist, în anul al III-lea!

— Cu un băiat? Mă bucur! înseamnă că nu mai era tristă... cum a plecat de-aici, ţi-aminteşti?

— Nu, nu mai era! Deşi, nici veselă nu era!

— Atunci, cum? Indiferentă?

— Mai ales „indiferentă”, nu!

— Mda! mormăi *filosoful,* gânditor... Deci — bâjbâim!

— În ceea ce mă priveşte, de asta m-am convins acum mai mult decât oricând! Deşi, în *cazul* la care ne referim, pentru mine lucrurile sunt clare! afirmă Bogdan, grozăvindu-se puţin. Spre deosebire de dumneavoastră, eu am *alte date...*

— Crezi? întrebă Dan Panaitescu, în timp ce peste faţa sa fâlfâiră aripi de umbre.

Bogdan înghiţi în mod evident, dorind să împingă înăuntru glodul ce i se aşezase în gât...

— Iar acum unde pleci? adăugă profesorul, privind spre bagajele lui Bogdan. Nu trebuia să mai stai? Parcă spuneai că...

— Da, plătisem pentru încă trei zile, dar mi s-au ivit nişte treburi foarte urgente... Mă duc în satul mamei mele! Poate reuşesc să deschid o poartă, în faţa căreia bâjbâi de câteva zile...

— Bine, îţi urez succes! spuse profesorul, întinzându-i mâna. Uite, ţi-a sosit şi maşina.

— Vă mulţumesc! răspunse Bogdan cu căldură. Vă mulţumesc pentru totul! Aştept să vă revăd la deschiderea noului an şcolar. Bună-ziua, tovarăşe profesor!

9

„Bucşani! Bucşani!” repeta Bogdan numele satului natal al mamei sale. Înainte de a pleca, făcuse rost de o hartă şi-o cercetase. Îşi amintea precis că prin sat trecea şi trenul. Harta i-a confirmat acest lucru. Îşi „construise” ruta şi plecase. Fusese nevoit să schimbe de două ori trenul... Călătorise toată noaptea. Iată, acum soarele se înălţase de câteva suliţe, se făcuse lumină, frumos... „Bucşani! Bucşani!” repetă, din nou, Bogdan.

— Urmează Bucşani! îl anunţă controlorul, deschizând uşa compartimentului. Îl rugase el să-i atragă atenţia, spre a se pregăti să coboare...

„Ei, acum-e-acum! îşi spuse băiatul, când se pomeni singur în gară (o haltă, de fapt). Încotro s-o iau, de cine să întreb?”

Un lucru îl ştia sigur: în ograda bunicilor săi (iată că *avea* şi *aici* bunici) îşi durase locuinţă, alături de casa aceea, în care mama sa a văzut lumina zilei, nepotul lui „nenea Marin”, bătrânul care... Despre *nepot* ştia că ajunsese învăţător şi că se numeşte Vasilică. „Aşadar, Vasile... învăţătorul, care stă în casa, adică în...”

— Păi, mergeţi dumneavoastră către centrul satului. Nu sunt, de-aici, mai mult de trei sute de metri. Acolo, din drumul cel mare, se lasă, pe mâna stângă, o uliţă, cu vreo şapte-opt case. Ultima, sub poala unui deluşor, este a învăţătorului Vasile Costache, care e şi directorul şcolii noastre. A ieşit la pensie bătrânul Paraschivescu, şi l-au pus pe el, deşi n-are mai mult de 32—33 de ani. Da’ şcoala e mică, are doar clasele I—IV, că cealaltă, a mare. Cu clase şi de liceu, e mult mai jos, lângă primărie, în ălălalt sat, cum ar veni. Ştiţi, comuna e mare, din vreo patru bucăţi strânsă. Da’, dumneavoastră cine sunteţi? Că parcă nu v-am mai văzut pe-aici?... îşi încheie explicaţiile cu această întrebare şeful staţiei. Veniţi de la Bucureşti?

— Da, vin de la Bucureşti, răspunse Bogdan... şi sunt nepotul foştilor învăţători Barbu.

— Băiatul doamnei Melania? Extraordinar! Doamna are un băiat aşa de mare?!... Mă bucur foarte mult! Ioane, Ioane — strigă impiegatul către un ajutor al său, ia tu bagajul domnişorului... nu mi-aţi spus cum vă numiţi...

— Bogdan!

— E băiatul doamnei Melania, a domnului învăţător de demult... Ajută-l s-ajungă acasă!

— Vă mulţumesc!

— Ionescu mă cheamă! se prezentă impiegatul, un om rotofei, roşu la faţă, cu părul însă pe jumătate alb, care se apropia, probabil, de vârsta pensionării. Domnul Barbu, bunicul dumneavoastră, mi-a fost învăţător. Doamne, ce

om era! Şi ce bărbat frumos! Doamna, mama dumneavoastră, s-a aruncat în partea lui, îi seamănă leit, numai că, de, ca femeie, e mai... ştiţi, dumneavoastră... Pe-aici, prin sat, sunt mulţi care-şi mai aduc aminte de familia Barbu! Mânca-l-ar viermii să-l mănânce pe cel ce-a omorât-o pe bunica dumneavoastră!...

— L-au şi mâncat! adăugă ajutorul şefului de gară.

— Că bine zici! L-^au şi mâncat! Că nu l-a răbdat pământul mult şi J-a înghiţit şi pe el...

Deşi îi displăcea această discuţie, purtată aşa, în mijlocul peronului, Bogdan înregistra cu interes fiecare cuvânt.

— Şi Vasilică... adică tovarăşul director Costache... o să vedeţi... el, ce să vă spun... a avut grijă...casa e casă, nu s-a atins nimeni de ea. Că-i şi ziceam într-o zi, când am trecut c-o treabă, era as'-vară, adică nu demult, prin iunie: „Bravo, mă, Vasilică (eu îl ştiu de mic şi...), bravo, bine c-ai zugrăvit casa doamnei Melania..." G să vedeţi, a zugrăvit-o şi pe-afară, prin 'năuntru nu mai vorbesc... Şi, chiar dacă e veche, arată bine, biiine ce mai, iar Lenuţa — fata lui Vasilică, colega nepotului meu (pentru el fusesem atunci, se bolnăvise copilul taman spre sfârşitul anului şi m-am dus, nu carecumva să-l lipsească de premiu, că ăsta mic e bun, e deştept, învaţă bine) şi Lenuţa, cum vă spusei, fata... fâş, fâş, fâş cu cârpa de praf, ştergea prin casa dumneavoastră, adică a doamnei... da' e şi-a dumneavoastră, dacă e-a dânsei, nu? Ştergea şi-apoi venea la fereastră şi-o scutura afară... Am intrat puţin, de curiozitate: frumos. Frumos şi curai... Parcă ar trăi acolo oameni! Şi de ce nu?... De ce nu?!... Parcă sufletele...

Ioane, hai, ia geamantanul domnului Bogdan şi... îmi pare bine că v-am cunoscut! Acu' c-aţi venit, cred c-o să mai şedeţi pe la noi... Am fi bucuroşi dacă, într-o seară... noi nu ne aflăm departe de dumneavoastră... Aşa că vă aşteptăm! Soţia mea va fi...

— Vă mulţumesc, vă mulţumesc foarte mult, spuse

Bogdan... şi pentru invitaţie, şi pentru toate celelalte vorbe care, vă mărturisesc, mi-au făcut bine!...

— Poate vine şi mama dumneavoastră, doamna Melania...

10

Cu cât se apropia de *casă,* Bogdan îşi simţea tot mai mult picioarele tremurând. Asemenea emoţii nu-l stăpâniseră parcă nici la examenul de admitere în facultate. Pentru acela se pregătise timp îndelungat. Aici însă venise aşa, pe neaşteptate... Aici, de oriunde, putea să tresară vreo vorbă, vreun ecou, să se clatine o umbră, ceva, iar el de unde să le găsească răspuns pe măsură. El venea cu mâinile goale şi, din păcate, cu sufletul aproape la fel... Aştepta, spera ca aici...

— Tovarăşe director, tovarăşe director! Băi, Vasilică... strigă Ion, ajutorul şefului de gară... Apoi că putem intra şi singuri, poarta-i deschisă doară — spuse el — dar se cheamă c-aşa e frumos, să-l vesteşti pe om!

— Poate că nu sunt acasă.

— D-apoi, cum, c-adineaori erau prin curte. Când s-a prăvălit *marfarul* de opt patruşcinci, eu veneam de la magazin şi chiar l-am salutat. Dânsul tăia ceva trandafiri cu foarfeca, să-i pună-n pahar, probabil, vedeţi, de-acolo, de pe aleea aceea...

— Nu vrei să ne-aşezăm puţin aici. Pe bancă? îl întrebă Bogdan, aproape rugător, sau, dacă n-ai timp, dumneata du-te, chiar du-te, repetă el, îţi mulţumesc că m-ai ajutat, acum mă descurc şi singur...

Omul plecă într-adevăr, mirându-se de atitudinea

băiatului… Bogdan se aşează pe bancă. Era obosit ca după un drum foarte lung. Chiar respira în ritmul unui om trudit. Acum privea atent spre cele două case: *una* în centru, cu fata spre drum, mai mică şi bătrână, deşi cu chipul întinerit (avusese dreptate şeful de gară: Vasilică, învăţătorul, o zugrăvise, se pare, de curând); *cealaltă,* în stânga, orientată către miazăzi, era o construcţie nouă, mult mai mare şi mai arătoasă. La mijloc, curte şi grădină cu flori multe, de toate felurile şi frumoase: şi trandafiri, şi cârciumărese, şi ochiul boului, şi dalii… În laturile celor două case şi în spate, se vedeau grădini cu pomi, cu zarzavaturi, iar între cele două clădiri, pe locul rămas gol, loc de trecere, învăţătorul ridicase o boltă, ca un arc de triumf, pe care o acoperise cu viţă de vie. De-a lungul gardului de lângă şosea, de-o parte şi de alta a porţilor înalte, cu stâlpi din lemn sculptat şi cu acoperiş frumos meşterit, fuseseră plantaţi câţiva brazi, care crescuseră mari şi falnici. Legătura dintre ei o făceau nişte tufe de liliac, revărsate peste gardul, în afara căruia, spre drum, creşteau şi îşi arătau chipul lor mândru alte flori, încadrate, parcă spre a nu le fi teamă de spaţiul deschis, din care poate să răsară orice pericol, de un şir de pietre, cu obraz curat, de var proaspăt, orânduite precum soldaţii la paradă.

Casa cea mare, a învăţătorului, avea două intrări, fiecare pe o altă latură…

Iată că pe uşa dinspre bolta cu viţa de vie apăru un bărbat. Coborî cele câteva trepte, îndreptându-se spre poartă. Când dădu cu ochii de Bogdan, se opri nedumerit.

— Bună-ziua! spuse băiatul, ridicându-se de pe bancă

— Bună-ziua! răspunse învăţătorul — căci el era — în timp ce îl cerceta cu un aer de puţină mirare. Cine sunteţi dumneavoastră? Pe mine mă căutaţi? întrebă el apoi, privind spre geamantanul lui Bogdan!

— Nu neapărat!

— Vă rog să mă iertaţi, dar nu înţeleg…

— Numele meu este Bogdan Ştefănescu!

— Nu cumva sunteţi băiatul doamnei Melania? spuse învăţătorul cu chip luminat de o bucurie sinceră.

— Ba da!

— O, mă bucur foarte mult, bine-aţi venit! Eu sunt Vasilică — poate-aţi auzit de mine, Vasile Costache, nepotul lui „nenea Marin", bătrânul care…

— Da, am auzit! răspunse Bogdan, în timp ce-i strângea mâna; mă bucur că vă cunosc, am venit să vă cunosc… şi pe dumneavoastră şi, mai ales…

— Sunteţi singur? Doamna nu e cu dumneavoastră? Dânsa nu vine? întrebă, în avalanşă, învăţătorul, parcă nebăgând în seamă sublinierile şi ezitările lui Bogdan.

— Da, sunt singur! Mama nu vine! Adică… nu ştiu când vine, când o să vină…

— Poftiţi, poftiţi înăuntru! îl invită Vasilică. Manuela, Manuela — se apucă el să strige, vino, că avem musafiri!

De undeva, pe sub bolta cu viţă de vie, apăru, venind dintr-o bucătărie de vară, probabil, o femeie tânără, micuţă de statură, delicată la înfăţişare, care-şi ştergea de zor mâinile pe şorţul ce-i proteja îmbrăcămintea — o rochiţă de vară, uşoară, cu pete mari de flori.

— Soţia mea — educatoare la grădiniţa din sat — o prezentă învăţătorul. Dânsul e băiatul doamnei Melania…

Bogdan se plecă în faţa femeii, rostind vorbe potrivite cu asemenea împrejurare.

— Iar ei, reluă Vasilică, arătând spre o fetiţă şi un băieţel ce apăruseră, sfioşi, în spatele mamei, sunt copiii noştri — Lenuţa şi Viorel. Bogdan făcu câţiva paşi spre ei şi le întinse mâna. Aveau chipuri plăcute, bronzate, sănătoase.

— Deci — întreaga familie Costache!

— Exact! interveni învăţătorul, zâmbind, dacă nu luăm în seamă orătăniile ce se foiesc dincolo de gard, în curtea lor!

Râseră cu toţii, spărgând astfel pojghiţa de încordare

ce ţinuse sub acoperişul ei întregul moment.

— Vă rugăm, poftiţi! spuse femeia gazdă, în timp ce învăţătorul prinse de miner valiza lui Bogdan. Nici nu ştiu unde să vă invităm, mai întâi, reluă educatoarea: *la noi, la dumneavoastră?!...*

— Privind lucrurile din partea aceasta, zise Bogdan, arătând spre sine, cred că se cuvine să spun, potrivit adevărului, fără îndoială, că *aici,* peste tot, este *„la dumneavoastră”!* Mă bucur însă foarte mult că noi, cei ce uităm adesea să mai trecem pe-aici chiar şi cu gândul (vorbesc despre mine cu deosebire) mai putem spune, datorită unor oameni rari, aşa cum mi se pare că sunteţi, mai putem spune — repet — că *aici* mai este şi *„la noi”!* De fapt, eu...

11

Când a ajuns în dormitorul foştilor învăţători, Margareta şi Mihai Barbu, Bogdan a rămas cu ochii la tabloul cel mare, aflat pe peretele din mijloc, drept în faţa patului. S-a apropiat, s-a urcat pe-un scaun aflat lângă pat şi a desprins tabloul, coborând cu el. S-a aşezat apoi într-un fotoliu şi-a început să-l privească... Membrii familiei Costache, care-l însoţeau (intraseră cu toţii, mai întâi, aici, în această casă, pentru care Bogdan şi venise, bătând atâta drum), au ieşit, pe nesimţite.

„Sărut mâna, bunico! Sărut mâna, bunicule! rosti sufletul lui Bogdan. Am venit, vedeţi? în sfârşit, am venit! Nu vă rog să mă iertaţi, că asta nu se poate, dar măcar să vă bucuraţi puţin c-am venit! Singur am venit! Nu m-a trimis nimeni! Mi s-a făcut dor de voi; nici nu vă

cunoşteam ca lumea şi, totuşi, mi s-a făcut dor de voi. De fapt, de mama mi s-a făcut dor şi astfel am ajuns la voi... Ce frumoşi sunteţi! Eu cu tine semăn, bunicule... cu mama adică, dar ea a luat chipul tău şi-atunci, uite că semănăm: avem aceeaşi ochi, albaştri, aceeaşi formă a feţei, a gurii... Zâmbeşti? Vezi, şi zâmbetul ni se aseamănă..."

Lacrimi fierbinţi începură să i se rostogolească pe obraji. Chipul lui Bogdan îmbrăcase haina fiinţei sale chinuite din acele momente. Simţea o infinită mustrare în suflet. Nu putea să-şi ierte nepăsarea cu care tratase o *parte* a existenţei sale Să nu vrei să ştii nimic despre destinul aceleia ce te-u adus pe lume. Ce poale fi mai grav decât atât?" în clipa aceea îşi aminti, privind, din nou spre tabloul de care îşi sprijinise fruntea, la un moment dat, că mama sa făcuse o copie de pe acest tablou, o înrămase şi-o pusese undeva, în casa lor. El, Bogdan, nici nu avusese cel puţin curiozitatea să privească chipurile acelea de sub sticlă. Nu ştia cine (poate că bunica — *cealaltă* se gândi Bogdan acum) spusese, se pare, o vorbă, cum că: „Să nu ne punem pozele pe pereţi... e lucru de prost-gust", şi-atunci tabloul a dispărut, Melania Ştefănescu l-a luat şi l-a ascuns undeva, într-un dulap. Probabil că, din când în când (Bogdan ar putea să garanteze acum acest lucru), mama îl scotea de-acolo şi-l privea, îl privea, cu siguranţă, pe furiş, ca să n-o observe cineva. De altfel ea era singura ce se întorcea *aici,* în fiecare an, măcar o zi, două. Lua maşina, ori se urca în tren şi dispărea. Făcea acest lucru chiar în scurtele vacanţe petrecute în ţară, în anii în care a fost plecată în străinătate. Tatăl lui Bogdan nu-şi găsea niciodată timp pentru aşa ceva. Bunicii — nici atâta! „Nu cred ca ei să fi venit vreodată aici! îşi spuse Bogdan. În sfârşit, poate că nu sunt de condamnat — îşi continuă gândul băiatul, deşi, ca să înţelegi un suflet, stimaţi tovarăşi profesori, «trebuie să ai la îndemână toate datele

reprezentative» I parcă aşa spuneaţi cândva... Dar, să nu aruncăm păcatele şi poverile sufletului nostru în spatele altor suflete, că, prin asta, respiraţia noastră nu se face cu nimic mai uşoară!”... Şi, inspirând, în acele clipe, cu sete, aerul din încăpere, de parcă ar fi vrut să aducă în fiinţa sa ceva din spaţiul acela dens de amintiri vitale, Bogdan abia acum simţi mirosul atât de plăcut de... busuioc, de mere domneşti, de gutui, păstrate din anul trecut, miros ce-ţi strecoară în suflet o tihnă dulce, o bună dispoziţie moale, rafinată şi o dorinţă de a te împăca cu toată lumea. Se linişti şi el treptat, observând că în casă plutea o răcoare bună, spre deosebire de căldura de-afară şi că rămăsese singur... Simţi un îndemn de-a se aşeza pe pat, ceea ce şi făcu, cu multă plăcere, după ce agăţă, la locul său, tabloul pe perete... Poate că în acel pat se născuse mama sa (lucrul ar fi fost posibil, deoarece era din lemn masiv, de stejar, adică ar fi putut să dureze; în plus, era frumos, avea încrustături fine pe tăbliile de la cele două capete, iar furnirul — de culoare maro. Cu reflexe mirii — se păstrase destul de bine). În orice caz, dormise în el de atâtea ori.

Afară se mişca o boare de vânt, care se strecură pe după perdea, prin fereastra deschisă a camerei, ocolind pe lângă pereţi şi oprindu-se pe obrajii lui Bogdan, să-i mângâie. El stătu câteva secunde cu ochii închişi, savurând mângâierea, dar se ridică apoi, pentru că la poartă claxona de zor o maşină. Ieşi în curte şi se uită după Vasilică, după Manuela, după copii... dar nu văzu pe nimeni. Îi strigă, fiindcă maşina tot claxona, iar el s-ar fi dus să deschidă poarta, dar se temea că n-o să ştie cum, şi nu voia să se facă de râs: „Auzi, să fii la tine *acasă* şi să nu ştii să deschizi nici poarta!”

Constatând că nu-i răspunde nimeni, începu atunci să alerge, strigând totodată: „Ho, că vin, ce claxonezi aşa, că ridici tot satul în picioare!”. „Dar cine-o fi?” se întrebă Bogdan, în timp ce deschidea poarta în spatele căreia se

afla maşina *ţipătoare.* (Şi eu, care mă temeam că n-o să ştiu, îşi spuse el, dar a fost foarte simplu — sistem obişnuit.)

Când a dat de-o parte cele două aripi ale intrării, nu mică i-a fost mirarea să constate că maşina care claxona era chiar maşina lor, de la Bucureşti, iar la volan se afla mama sa. În dreapta ei, Ştefana, iar pe bancheta din spate era Radu, care-i făcea, bucuros, semne cu amândouă mâinile. De altfel, el a reuşit să iasă primul din maşină şi, repezindu-se spre Bogdan, începu să-i spună: „Ne-a fost dor de tine, domnule student, *dor* înţelegi, şi-am venit să te vedem”!

„Mamă, ce e cu tine aici?” întrebă Bogdan, după ce i-a deschis portiera.

„N-ai auzit? Ne-a fost *dor* de tine, şi nouă ne-a fost dor, adică şi mie, şi Ştefanei şi lui Radu…”

„Bine, dar de unde ştiaţi că eu…”

„Te-am intuit, băiatule, am înţeles totul din privirile tale, în clipa în care ai plecat! Vino să te îmbrăţişez pentru asta! Şi pentru că o să ne-aduci în casă o fată frumoasă, şi cuminte, şi deşteaptă ca Ştefana… Hai, domnişoară, hai, apropie-te!

Desprinzându-se din braţele mamei sale, Bogdan se apropie de Ştefana, care, înaintând şi ea, îl cuprinse pe după gât şi, sprijinindu-şi capul de pieptul lui, îi şopti parcă anume în dreptul inimii: „Bogdane, *mama,* mama ta vreau să spun, este…”

„Ştiu, ştiu, Ştefana — o opri băiatul, ridicându-i capul şi mângâindu-i obrazul… ştiu şi eu acest lucru, de-aceea am şi venit *aici!* Vino să-ţi arăt bunicii, pe *ceilalţi,* să-i vezi ce frumoşi sunt… *Aici* e casa lor, aici au trăit ei, înţelegi, în camerele acestea au respirat ei, s-au bucurat şi-au suferit, în patul acesta au dormit — şi ei, şi mama mea —, de-aceea eu…”

— Domnule Bogdan, domnule Bogdan, vă rog să mă

iertaţi, cred că sunteţi foarte obosit, dar v-o fi foame, ne-am gândit că v-o fi foame... soţia mea a pregătit ceva, dacă vreţi... vă rog!...

Ridicându-se din pat, Bogdan privi, speriat, în jur. Nu-l văzu decât pe Vasilică, învăţătorul...

„Şi ceilalţi? îi venea să întrebe: unde sunt ceilalţi?" Se apropie, totuşi, de fereastră şi, dând perdeaua-ntr-o parte, se uită spre poartă: nici urmă de maşină, iar porţile erau închise. Zâmbi puţin stânjenit:

— Da, cred că sunt obosit, spuse el, răspunzând învăţătorului. Şi aveţi dreptate: mi-e şi foame!...

12

După ce-au mâncat cu toţii, Bogdan s-a supus cu plăcere invitaţiei gazdelor de a le vedea, cu de-amănuntul, locuinţa *lor,* gospodăria, cu „orătănii", grădina din spatele casei... totul dovedind hărnicie, bun-gust, viaţă sănătoasă, aşezată pe temelii de muncă şi de înţelegere. Iar fiecare vorbă a lui de apreciere stârnea zâmbete şi scăpăra lumini de bucurie pe faţa celor doi dascăli. Privindu-i mai atent, Bogdan avu revelaţia unor gânduri de preţ pe care le purta în fiinţa sa din perioada „documentării" pentru acea „declaraţie de dragoste". Le dobândise din cărţile studiate ori din discuţiile cu bunicii săi, cu bunicul mai ales.

„Fericirea se dobândeşte, nu se capătă" — îşi aminti el că citise într-o asemenea carte. Vorbe, la care, profesorul Dragoş Ştefănescu făcuse următoarea adnotare, într-o discuţie cu nepotul: „Este un mare adevăr, Bogdane. Ca tot ceea ce constituie valoare, bucuria inimii, a sufletului,

a întregii fiinţe nu se primeşte pomană. Ea n-ar mai fi bucurie, ci umilinţă. A dobândi înseamnă a lupta, a ajunge la o zonă de lumină prin merit şi faptă... de merit. Iar lupta presupune prefacere, dezvoltare, drum în sus pe treptele de aur ale fiinţei. E greu lucru să-ţi găseşti propriile trepte, să ştii unde să calci, pe care resorturi să apeşi cu Voinţa ta de a merge înainte, de a şlefui şi înmulţi, prin cultură şi educaţie, prin proprie *lucrare* deci, ceea ce ţi-au dat înaintaşii, cei ce te-au adus pe lume. În această *lucrare* eşti ajutat, să ştii de la mine — preciza bunicul lui Bogdan — şi de oglinda fiinţei celui cu care trăieşti alături. Totul este să ştii să priveşti prin această oglindă..."

Privindu-i pe soţii Costache (Manuela şi Vasilică), Bogdan avu sentimentul că aceştia ar putea rosti, unul către celălalt, măcar în intimitatea fiinţelor lor, în atâtea dintre momentele vieţii comune:

„Îţi mulţumesc pentru fericirea ce-mi dărui!" Şi, în clipa aceea, se gândi la Ştefana, întrebându-se, parcă fără de voie: „Eu voi fi în stare s-o fac fericită pe Ştefana?" Iar gândul pluti mai departe, îmbrăcând alte haine: „Şi cu Mona ce se va întâmplă? Ea va fi fericită?..."

13

Când îşi plecă genunchii în faţa monumentului de marmură, ochii i se opriră pe aceleaşi chipuri din tabloul de pe perete: o imagine identică, reprodusă, fireşte, la alte dimensiuni, se afla şi aici.

„O, de când nu mai sunteţi, oftă fiinţa lui Bogdan. De-aceea aţi rămas tineri şi nu vi s-au ofilit zâmbetele! Dacă şi eu aş muri... cum era să se întâmple acum câteva săptămâni... tot aşa..."

Îşi aduse aminte de război... „Ştii tu ce înseamnă, băiete, să fii ani de zile între viaţă şi moarte? Pentru că asta înseamnă războiul, frontul — hotarul între viaţă şi moarte, notar pe care puteai să-l treci în oricare clipă; o clipă era de-ajuns ca să te trezeşti dincolo, în împărăţia umbrelor, a nefiinţei, adică să nu te mai trezeşti niciodată!”

În locul bărbatului de pe cruce, Bogdan vedea acum chipul bunicului Ştefănescu... El îi vorbea acum:

„Războiul era în toi! Mă aflam în prima linie a frontului. Un obuz m-a îngropat aproape în întregime. Mi-am pierdut cunoştinţa şi-acolo am rămas. Ai noştri s-au retras şi, la numărătoare, am ieşit, bineînţeles, lipsă. Între numele celor *căzuţi la datorie* a fost trecut astfel şi al meu. Peste două zile însă, camarazii de luptă, cu noi întărituri, au recucerit poziţiile. Am fost găsit şi eu, mai trăiam, nu fusesem prea grav rănit şi, în felul acesta, am fost salvat.

Vestea morţii şi-a continuat, între timp, drumul, iar până să fie anulată de cealaltă, care anunţa că, de fapt, sunt numai rănit, a trecut o lună întreagă, în care eu, pentru bunică-ta, pentru colegii mei de la şcoală, pentru toţi cei ce aflaseră... *am fost mort!* Noroc că nu s-au grăbit să-mi facă o cruce... Mi-aş fi găsit numele şi chipul în cimitir!...” Bogdan se cutremură. „Dacă şi tu, tu, bunicule?” îl întrebă el pe cel din fotografie...

Îşi aduse aminte de o întâmplare, i-o povestise un coleg de liceu... Nu mai ştia cum venise vorba tot aşa despre război. Tatăl colegului său se dusese, cică, la vreo nouă-zece ani de la terminarea războiului, pentru nişte treburi, în satul în care se născuse. În drum, de la gară către casă, a prins din urmă un om. I-a dat bună-ziua şi-au început să vorbească. Omul i se părea cunoscut şi nu prea. L-a întrebat cine este...

„Bine, dar dumneata...?”

„Ştiu, i-a răspuns cel întrebat, eu «sunt *mort* de

doisprezece ani*-!”

„Exact! Ţi s-au făcut şi pomeni, ai şi cruce în cimitir. Am văzut-o şi eu. Am fost doar vecini! -’

„Acum am scos-o. Am adus-o acasă. O păstrez — pentru când va trebui de-adevăratelea. Deocamdată, m-am întors de pe *lumea cealaltă...* în toţi aceşti ani, o vreme am fost prizonier, apoi am mai rămas pe-acolo şi-acum, uite că m-am întors...”

Chipul de pe monumentul de marmură se întristă: „Eu nu, nu mă mai pot întoarce! Eu am trecut «*hotarul*» acela... *«hotarul»...”*

Bogdan simţi nevoia să-l mângâie şi chiar făcu gestul pe deasupra geamului ce-adăpostea fotografia bunicilor săi, redându-le zâmbetele frumoase şi tinere. Mai aprinse o luminare şi se ridică, îndepărtându-se încet. La capătul aleii îl aştepta Vasilică, învăţătorul.

14

A doua zi, pe la nouă şi jumătate (Bogdan abia se sculase, iar acum se afla în curte, stătea de vorbă cu Viorel, băiatul învăţătorului), o maşină se opri la poartă, iar din maşină, după câteva secunde, îi vede coborând pe bunicul şi pe bunica.

„Nu, că asta e nemaipomenit! şi-a spus Bogdan. Ce caută şi ei *aici?”* O clipă a fost tentat să se retragă în spatele casei, să se ascundă. Nu ştia de ce, dar parcă nu suporta alţi ochi (în afară de cei ai gazdelor, bineînţeles) asupra acelei *lumi* de suflet către care el venise şi de care simţea că se umple, pe dinăuntru, tot mai mult. Simţea şi simţirea aceasta îi făcea nemaipomenit de bine. „Iar

acum veneau ei, parcă să-l suspecteze! De ce?”

Privind, în acelaşi timp, spre curte, profesorul Dragoş Ştefănescu tresări şi el:

— Mădălino, băiatul acela nu e Bogdan?

— Ce să caute Bogdan aici? spuse bunica, dar, uitându-se mai bine, adăugă: şi, totuşi, parcă el e!

— Dacă e el, atunci e semn bun! mai spuse bunicul, deşi…

— Deşi ziceam că *întâlnirea* aceasta ne-am dori-o fără alţi ochi martori…

— Măi, mânzule — spuse bătrânul profesor, când Bogdan se apropie de ei — tu ţii să ne faci numai surprize?!

— Eu, ca eu, dar voi, sigur m-aţi întrecut. *Pe-aici* ce vă mai aduce, tot *„dorul de rădăcini*”?

— Văd că avem o *boală* comună, nepoate, şi, drept să-ţi spun, e pentru prima dată când mă bucur de-o boală… El e un văr de-al tău, pe care-l cunoşti mai puţin, ne-a adus cu maşina, că peste dealurile astea, de la ei până aici, nu-i prea departe. În vreo două ore şi jumătate ajunserăm.

— Bogdane, maică, tu când ai venit? întrebă bunica.

— Ieri!

— Dar nu trebuia să mai stai vreo trei zile la Poiana?

— Ba da!

— Şi?

— Şi!

— Mda! Aşa deci, ne întâlnirăm şi… *aici!* Nu te-aşteptai să ne vezi, dar mai ales n-ai fi dorit să te vedem noi pe tine.

— Diagnostic aproape precis, bunico: de aşteptat — în niciun caz!… Dar că voi mă găsiţi aici, acum, adică de vreo câteva minute, nu mă mai deranjează! în primele clipe m-am simţit ca şi cum m-aţi fi surprins dezbrăcat, aşa cum mă ştiţi voi de mic. Eram, de fapt, cu toate ferestrele deschise: adun, adun cât mai mult… Poate că

aceste acumulări...

— Sigur *ne* vor servi, nepoate, sigur! interveni bătrânul profesor. Dar, poate că ne inviţi înăuntru, că ne ţinuşi destul la poartă. Valeriule — se-ntoarse el către băiatul care-i adusese cu maşina — mai rămâi şi tu puţin sau te întorci?!

— Păi, eu v-aş lăsa sănătoşi şi m-aş duce! De-aici aţi zis că luaţi trenul până la Bucureşti, răspunse flăcăul.

— Da, de-aici luăm trenul. Acum îl avem şi pe Bogdan cu noi. Ne-a crescut curajul!

— Că multă nevoie aveţi voi de „curajul" meu*!*

— De ce spui aşa, nepoate? Crezi că nu s-ar cădea să avem, ori că n-ar fi cazul? încă!

— Noroc de „încă" acela, el mă scoate din încurcătură!

— Chiar dacă trecem repede peste *problemă,* tu reţine-o, totuşi! Aşeaz-o undeva, bine, fiindcă eu n-am glumiţi Vine o vreme...

— Mai e, mai e, tovarăşe profesor!

— Da, daaa! răspunse bătrânul, meditativ. „Mai el" N-ar fi rău să fie-aşa! Deocamdată, hai să vedem şi noi ce e pe-aici!

Între timp sosiseră la poartă şi gazdele. Bogdan făcu prezentările.

— În cazul acesta, putem să facem un *consiliu* — spuse Dragoş Ştefănescu, aflând că Vasilică şi Manuela sunt tot cadre didactice.

Intrând însă în curtea casei foştilor învăţători Margareta şi Mihai Barbu, bunicul şi bunica se aflau parcă la prima lor lecţie şi, în mod paradoxal, nu cunoşteau nici măcar *subiectul...* Privirile pe care şi le-au trimis unul-altuia confirmau tocmai acest lucru. În plus, mai aveau şi asistenţă!...

CAPITOLUL VII

1

În gară era multă lume. Astăzi plecau studenţii la armată. Cel puţin cei de la *Electronică.* Veniseră să-i conducă părinţi, rude, prieteni, fetele... care oftau pentru ei...

— Îţi mulţumesc, mamă, pentru tot! spuse Bogdan, îmbrăţişând-o pe Melania Ştefănescu. O să-mi fie tare dor de tine! Sărut-mâna!

— Măi, băiete, tu chiar vrei să mă faci să plâng? răspunse mama lui Bogdan silindu-se să râdă, deşi lacrimile îi curgeau pe obraji.

— La revedere, tată!

— Ai grijă de tine! Şi să ne scrii imediat ce vă instalaţi. Să ştim ce şi cum... îl îmbărbătă Daniel Ştefănescu, ascunzându-şi şi el, cu greutate, emoţiile.

— Te iubesc, Ştefana, şopti Bogdan, în timp ce-o ţinea strâns lângă pieptul său, sărutându-i părul, aşa cum făcuse atunci, în noaptea aceea de primăvară, când îi *declarase* pentru prima dată iubire. Te iubesc! repetă el. Să nu uiţi asta niciodată!

— Şi eu te iubesc, Bogdane! Nici tu să nu uiţi!...

2

… Roţile trenului măcinau drumul şi timpul! Şi parcă orânduiau întâmplările, imaginile, trăirile…

Când s-a întors la Bucureşti cu bunicii, niciunul din cei trei n-a îndrăznit să scoată o vorbă despre călătoria la Bucşani. Nu se înţeleseseră asupra acestui lucru, dar fiecare — şi bunica, şi bunicul, şi Bogdan — simţea la fel. I-a dat însă de gol Vasilică, învăţătorul, care, venind cu nişte treburi la Bucureşti, i-a telefonat „doamnei Melania” s-o întrebe „când mai trece *pe-acasă”…* că, uite, „domnul Bogdan şi-apoi şi cei bătrâni — au fost şi tare bine s-au simţit! Le-a plăcut mult, au fost impresionaţi, eu chiar m-am mirat cât de… Ştiţi, doamnă, parcă descopereau o lume după care jinduiseră… Mie aşa mi s-a părut!… Vă aşteptăm şi pe dumneavoastră, cu toţii vă aşteptăm… şi vă dorim…”

După ce-a închis telefonul, Melania s-a aşezat într-un fotoliu şi-a început să plângă încet, cu linişte, ca la capătul unui drum la care ajungi tocmai când nu mai aveai nicio speranţă. După câteva zile a surprins-o pe bunica scotocind prin dulapuri. N-a întrebat-o ce caută, ba, mai mult, s-a făcut că nu observă. În seara aceea, când s-au adunat cu toţii în casă, au observat, pe peretele din faţă al sufrageriei, *tabloul* la care şi Bogdan, şi bunicii priviseră atâta, la Bucşani! Din ziua aceea, pe chipul tuturor membrilor familiei Ştefănescu a mai răsărit un soare. Cu toţii se simţeau mai mulţi, şi mai buni.

Când a văzut tabloul, Ştefana, care nu ştia nimic despre *istoria* lui, i-a spus lui Bogdan:

— Tu cu bărbatul acela din tablou semeni! Cine e?

— Bunicul meu, din partea mamei, a răspuns el, cu o nuanţă de mândrie... Pentru ca apoi să adauge, întristat: A murit de mult, în război!...

La liceu, la deschiderea noului an şcolar, s-a bucurat când i-a văzut pe colegii din fosta lui clasă. Veniseră cu toţii — şi fete şi băieţi — la festivitatea de deschidere. Foiau, cu plăcere, în jurul lui Dan Panaitescu mai ales, *filosoful* şi dirigintele lor. Nu mică i-a fost mirarea când a observat că de reuşita Ştefanei la facultate se bucura sincer până şi fosta ei dirigintă, care a avut tăria să se căineze chiar, spunând:,. Se pare că mai greşim şi noi. Deşi n-ar trebui! Te felicit, fetiţo, şi-ţi doresc izbândă mai departe!" a încheiat ea, strângând mâna Ştefanei şi făcând apoi un gest spre obrazul ei, ca de mângâiere. Mai mult n-a îndrăznit. În acele clipe, Bogdan se temea ca Ştefana să nu-i răspundă cine ştie ce, s-o înfurie. Dar ea i-a zâmbit şi n-a rostit niciun cuvânt. Plecând de la festivitate, s-au împrăştiat — care, încotro...

„Asta e viaţa — ar fi spus, probabil, *filosoful,* dacă se uita după noi să ne vadă cum ne răsfirăm chiar din poarta şcolii — ea ne adună, ea ne risipeşte! Important e — între atâtea lucruri tot aşa de importante — *să nu uităm unii de alţii, să nu uităm cum ne-am clădit temeliile!"*

În ceea ce-l privea — se gândea Bogdan — iată că acum, pentru prima dată, viaţa îl „risipea11 de ai săi! Se simţea înfiorat, pătrunzându-se de un fapt atât de evident şi anume că *viaţa trebuie luată pe cont propriu! „În ceea ce faci, trebuie să te bazezi, întâi-şi-ntâi, pe ceea ce eşti tu!"* Nu ajunsese el deja la această concluzie?!... Atunci, de ce trebuie să se mai sperie? „Da, aşa este, n-ar trebui! Dar nu e deloc uşor! Până acum, care erau principalele mele obligaţii: să învăţ, să fiu premiant („ca să nu stric firma familiei", cum zicea bunicul), să intru la facultate! Cam atât! Acum însă, odată cu... Ştefana, cu iu*birea*

*a*dică, deci cu sufletul, pr*oblema d*evine numai a mea! „Viaţa pe cont propriu”! Iat-o! Poartă-i poverile... de frumuseţe! Acum să te văd, când Ea *v*a fi departe!”

„Şi cu armata?” îl iscodi un gând.

„Nu de ea o să mă sperii eu!... Ştefana a trecut printr-un adevărat război şi nu s-a lăsat înfrântă. Dimpotrivă! O mai fi scâncit ea, o fi plâns adesea, dar a biruit!... Doamne, ce tărie! se miră, încă o dată Bogdan. Chiar şi-acum: ea rămâne, mai departe, să se chinuiască — facultatea, care este atât de grea (dacă o iei în serios, bineînţeles), casa, Radu, tatăl ei... O mână de om — în spate cu poveri până la cer!... Trebuie să n-o mai supăr niciodată pe Ştefana! Şi trebuie s-o ajut! Am s-o ajut! Jur c-am s-o fac!”...

3

— Ştefana, să mai vii pe la noi! Să vii oricând pe la noi f Te aşteptăm, auzi, te aşteptăm! Şi să nu uiţi să-l mai aduci şi pe „cavalerul” meu de la mare! De altfel, bunicul o să mai treacă pe la el, la internat. O să-l rog eu!

— Vă mulţumesc, doamnă Ştefănescu. Vă mulţumesc mult pentru invitaţie şi pentru tot, spuse Ştefana, adânc impresionată. În speranţa că n-am să vă deranjez, am să telefonez din când în când şi-am să mai vin să vă văd. Va fi o mare bucurie pentru mine.

— Te aşteptăm cu plăcere, domnişoară Ştefana! adăugă şi tatăl lui Bogdan. Să vii, să veniţi neapărat!

— Vă mulţumesc şi pentru Radu! Multă sănătate bunicilor!

— Dacă ai vreo veste, înaintea noastră, te rugăm să nu

ne uiţi! mai spuse Melania Ştefănescu, intrând pe poarta casei.

— Bineînţeles! Să n-aveţi nicio grijă! Bogdan se va descurca foarte bine! răspunse Ştefana, îndepărtându-se încet, pentru ca, după câţiva paşi, s-o pornească în fugă spre casa ei.

Ajungând, pregăti, la repezeală, ceva de mâncare pentru tatăl ei, apoi se îmbrăcă cu o rochie potrivită şi plecă spre facultate. În drum, se opri pentru câteva minute la noul magazin la care lucra tatăl său. Când au auzit că „fata aceea frumoasă" este fiica lui Ion Dragomir şi că este studentă la Medicină, că a intrat cu o medie atât de mare şi fără nicio oră de meditaţie, (toate acestea fuseseră răspândite în grabă de o tânără vânzătoare, după ce le aflase de la tatăl Ştefanei) personalul magazinului s-a adunat în jurul proaspetei studente, înconjurând-o cu căldură şi cu vorbe frumoase, cu exclamaţii de admiraţie, care făcură ca ochii lui Ion Dragomir să lucească de o bucurie rară. Îşi îmbrăţişă fata, cu sfială, acolo, în faţa tuturor, promiţându-i, încă o dată, în suflet că n-o s-o mai facă să sufere din pricina lui niciodată.

4

Primele scrisori ale lui Bogdan, trimise *acasă* şi Ştefanei erau încurajatoare, tonice. Esenţa a ceea ce comunica studentul-militar era următoarea: „Totul e bine, e mult mai bine decât mi-aş fi putut imagina!"…

Desigur, optase pentru *„do" de sus* în mod deliberat. Parcă, dacă începea să scâncească — aşa cum observa în

stânga şi-n dreapta, la cunoscuţi ori la necunoscuţi, că înlăcrimau hârtiile pe care apoi le introduceau în plicuri — se schimba ceva? Cu ce l-ar fi ajutat pe el, dacă le-ar fi spus că: nu mai doarme singur, în camera sa, ci cu câteva zeci de alţi băieţi ca şi el şi că acest lucru, bineînţeles, nu reprezintă idealul după care să te prăpădeşti în viaţă; că nu-i mai şopteşte nimeni, la culcare — „Noapte bună”, iar dimineaţa —,. Scoală-te, puişor, că ţi-am pregătit...”, ci i se ordonă: „Stingerea!”, iar, peste câteva ore: „Deşteptarea!”, după care trebuie să alergi, în câteva minute doar, jos, pe platou, ca să nu scapi *bucuria* ce ţi-o procură exerciţiile de înviorare, mai ales când suflă vântul, sau plouă, sau când o ninge...; că, între altele, din primele zile au început programul de instrucţie, în cadrul căruia li s-a promis că „li se va scoate untul din ei!” — şi asta în fiecare zi, ore în şir; că fac şi pregătire teoretică serioasă, când, ascultându-l pe cel ce explică te miri ce, uneori adormi, cu ochii deschişi şi mai şi visezi, deşi auzi, notezi, înveţi; că, în afara unor asemenea *programe,* au tot felul de alte *programe* — unul „administrativ”, de pildă: mături, speli podele, speli... dar ce nu speli!; altul (program, adică)... de nu ştiu care... şi tot aşa de nu mai ai timp să te întrebi cum te cheamă. Şi, la urma-urmei, ce-ţi mai trebuie numele, aici asculţi, mai ales, de comenzi: „Drepţi!”... „înapoi, fuga, marş!”... „Pas de defilare!” „Salt înainte!”..., „Culcat!” Şi iarăşi: „Drepţi!” „Pentru onor, la dreapt-ta!” „Cu cântec, înainte, marş!” „Capul sus, capul sus!” Şi asta până când începi să constaţi că într-adevăr *mergi înainte* în cadrul acestei „Şcoli a bărbăţiei, a curajului1’, care este armata. „Aici se făureşte o lume *distinctă”* — li s-a spus de la început. Şi, pe bună dreptate, dar *„o lume”* aceasta nu trebuie uitat, se gândeşte Bogdan — care nu are, nu trebuie să aibă doar *linii, linii* asemănătoare, prin trupul cărora fluxul vieţii, raportat la cerinţe, la misiuni, să curgă la fel, ci şi *relief,* cu nenumărate elemente distincte, însemne ale

unei complexităţi ce, în final, *împlinindu-se,* înflorind, va oferi ochiului şi parametrilor de evaluare de peisaj pe cât de *variat,* ca necesitate, pe atât de *armonios*

La câteva săptămâni, când l-au vizitat părinţii, mamă-sa nu mai contenea cu sfaturile şi cu îngrijorările…

— Mamă, te rog! i-a spus Bogdan; trebuia să trec prin foc, altfel cum să scap de puful care mă mai acoperea când am ieşit de sub aripile voastre?! Şi-apoi uită-te la mine! mai arăt eu a copil?

— Da, dar…

— Va ieşi bine, mamă! Aminteşte-ţi că ţie o viaţă-ntreagă, în sfârşit, până când… nu ţi-a fost uşor! Şi nici fetei aceleia… De ce credeţi că eu?!…

Melania Ştefănescu a plecat întărită şi mulţumită!

— Ce băiat bun e Bogdan al nostru! a şoptit ea, pe drum, la întoarcere.

— Mă bucur mult c-ai ajuns s-o spui fără nicio rezervă! a răspuns tatăl lui Bogdan…

Cel mai greu însă studentului-militar îi era fără Ştefana. Scrisorile ei soseau cu regularitate, erau tandre şi frumoase, dar numai scrisorile nu-i ajungeau. De-aceea băiatul, în atâtea din ceasurile zilelor şi nopţilor sale, trăia numai cu gândul la ea…

5

De când se afla în perioada de *practică,* pentru a ajuta la strânsul recoltei, aşa cum fac în fiecare toamnă elevii *şi* studenţii, trecuseră zece zile. Aici condiţiile parcă erau şi mai dure. Şi asta, mai întâi, pentru că aceşti tineri — studente şi studenţi — nu erau obişnuiţi cu munca fizică.

Nu li se părea astfel deloc uşor să lucreze ore în şir pe câmp la recoltatul sfeclei, la struguri, ardei, morcovi, pătlăgele, să mănânce în condiţii mai puţin obişnuite, să doarmă, la fel!

Sigur, nici sufletul Ştefanei nu cânta în fiecare clipă „Marşul Victoriei”, dar nici nu se plângea şi nu plângea cum... Mona, de pildă, Mona nu ştia să facă absolut nimic. Asta, la început! Fiind colege de an şi de facultate, fuseseră repartizate împreună. În dormitor, şi-au ales paturile alături.

— Ştiu că prezenţa mea nu-ţi face bine — i-a spus Mona, chiar din prima zi Ştefanei, dar tu ai un suflet *mare,* te rog să mă ajuţi! Altfel am să ajung de batjocura tuturor. Mi-e spaimă să dorm aici, mi-e spaimă de uneltele acelea, pe care nu ştiu să le mânuiesc, de coşurile, pe care mă tem că n-am să le pot căra, de mâncarea pe care ne-o servesc, de apa pe care-o bem, mi-e spaimă de întuneric, de trivialităţi... de totul mă tem! Viaţa e dură cu tine de mult! Tu ai căpătat altfel de puteri! Pentru care eu te admir. Şi nu numai pentru ele! Nici sufletul meu n-a trăit pe roze, să ştii! Dar, cine mă cunoaşte pe mine? în definitiv, mi s-a întâmplat un mare necaz, pe care, desigur, îl cunoşti: m-am îndrăgostit şi eu de Bogdan. Vreau să te asigur însă — şi cuvântul meu este şi faptă — că niciodată n-am să vă tulbur viaţa cu nimic!

— Mai mult decât ai tulburat-o! a răspuns Ştefana. Mona şi-a plecat ochii parcă spre a nu se putea citi în luminile lor zig-zagul dureros al zvâcnirilor inimii.

În clipa aceea, Ştefanei i-a părut rău pentru vorbele spuse. Peste obrajii Monei năvălise o paloare de ceară...

De-a doua zi, Ştefana a cerut să li se repartizeze normă comună, ajutând-o şi învăţând-o pe colega ei să muncească, să se descurce treptat cât mai aproape de cerinţele ce li se impuneau. Iar Mona se dovedea o *elevă silitoare,* şi-o fiinţă caldă, veselă şi prietenoasă. Cele două

fete se simţeau acum bine-mpreună. Din când în când însă, Ştefana se retrăgea în sine, ca să stea de vorbă cu Bogdan. În acele momente cu deosebire, dar nu numai, Mona l-ar fi vrut şi ea alături pe Cosmin; el fusese însă repartizat, cu anul lui, într-o altă localitate, dintr-un alt judeţ. N-aveau cum să se întâlnească, iar de scris... cine mai putea avea grijă şi de scrisori în asemenea condiţii şi ritm de muncă. De aceea, nici Ştefana, în această perioadă de câteva săptămâni, nu i-a trimis lui Bogdan decât o singură scrisoare, iar de la el, deşi ştia precis că-i scrisese (adresa ei o primise, prin telefon, de la Bucureşti, unde Ştefana o lăsase) nu primise niciuna...

CAPITOLUL VIII

1

A doua zi trebuia să meargă pentru prima dată în *sala de disecţie.* De când începuse cursurile, care o acaparau tot mai mult şi prin program dar, în primul rând, prin interesul pe care îl prezentau, Ştefana s-a tot gândit la ziua aceasta, în care va da ochii cu cadavrele. Îi era o teamă cumplită de morţi. Se strecurase această frică în fiinţa ei de când avea vreo şapte-opt ani, în urma unei întâmplări nefericite... Murise o bătrână de pe strada ei, vecină cu casa lor, lelea Ioana — cum îi spunea toată lumea. Fusese o femeie blândă şi bună. Îi plăceau mult copiii. Pe Ştefana o iubea cu deosebire. Ea nu avusese decât un băiat, care se însurase şi plecase într-un alt oraş, în provincie. Lelea Ioana rămăsese singură. Acum se prăpădise şi trebuia îngropată. Nimeni nu ştia unde locuieşte băiatul moartei şi nici ea nu apucase să spună nimic despre el nimănui. Aşa că — vecinii s-au hotărât „să pună mână de la mână” şi să facă ceea ce era de trebuinţă în asemenea împrejurare. În prima noapte, la priveghi, s-au adunat în casa dispărutei mai multe femei „s-o păzească”. Pe lângă ele, se foiau şi copii. Ştefana era printre ei. Se aşezase pe un scăunel, undeva în colţul

camerei, în care se afla, întinsă pe masă, lelea Ioana, şi privea lung spre ea. Îi fusese dragă bătrâna Ştefanei, fiindcă totdeauna o întâmpina cu vorbă bună şi caldă, o mângâia, o chema la ea şi-i dădea te miri ce: ba dulceaţă, „făcută de ea”, ba bomboane, „cumpărate de la prăvălie”, ba o jucărie... de fiecare dată îi oferea câte ceva care să-i facă plăcere fetiţei.

Ştefana stătea acum pe scăunel şi privea spre chipul bătrânei. „Vorbea cu ea”, aşa cum auzise că făcuseră până mai adineaori femeile din cameră, care tot o întrebau: „unde se duce?”, şi „ce-o să facă pe-*acolo?”, şi* „cum de se îndură ea să plece, şi să le lase?” şi „de ce nu le-a spus nimic despre băiat?”, că „uite, acu’, de unde să ştie ele să-l ia?”, „şi ce-o să se facă el când o să afle că mama lui nu mai e?” (Ei, ce să facă? — zisese una — drept răspuns, n-o să-i pese, ca şi pân-acum, parcă, dacă l-ar fi durut undeva... n-o mai căuta el?)... Acum, că se mai potoliseră femeile, Ştefana voia să-i spună şi ea „că-i pare tare rău că a murit şi că ea n-o s-o mai vadă, n-o să-i mai poată spune: «Sărut-mina, tuşă Ioană»...

Pe fetiţă o podidise plânsul... în cameră ardeau lumânări, fumega şi-un ciob de tămâie, iar mirosurile erau puternice şi grele... Ea însă îşi şterse lacrimile repede, pentru că voia să-i mai spună...

În clipele acelea, lelea Ioana, înfuriată, se ridică de pe masă, cu mâinile desfăcute ca nişte gheare lungi şi puternice şi cu ochi din care îi ieşeau flăcări ca ale luminărilor, se dădu, în grabă, jos şi se repezi spre colţul Ştefanei, prinzând-o de gât cu ghearele acelea şi strigându-i: „Aşaaa, care va să zică, îţi pare rău că n-o să mai aibe cine să-ţi dea dulceaţă, şi bomboane, şi jucării... Aşaaa... care va să zică...” şi în timpul acesta o strângea... Fata ar fi vrut să strige, s-o cheme pe mamă-sa în ajutor... dar nu putea, nu putea să deschidă gura, fiindcă bătrâna o strângea de gât... Aşa că închise ochii, simţind că se sufocă şi... căzu, leşinată, de pe scaun...

Ştefana s-a îmbolnăvit atunci şi a zăcut câteva zile... Când şi-a revenit, n-a vrut să treacă pe lângă casa lelei Ioana săptămâni în şir. Numai cât se uita într-acolo şi-o vedea întinsă pe masă şi apoi, ridicându-se, cu mâinile ca nişte gheare şi cu ochi din care slobozea flăcări, şi repezindu-se spre ea... Până la urmă, părinţii Ştefanei au fost nevoiţi să facă schimb de locuinţă, să se mute de pe strada aceea; astfel ajunseseră în apropierea „Parcului Primăverii", în casa în care, peste vreo opt ani, avea să se sfârşească şi mama fetei. De data aceasta, ea făcuse un efort de voinţă nemaipomenit ca să nu se îmbolnăvească din nou. Înţelegând însă că atunci, când era mică, i se făcuse rău inhalând fumul de la luminări, fumul de tămâie, ca şi atâtea alte mirosuri care degradaseră aerul, acum s-a ferit să mai stea mult în camera moartei, a rămas afară cu deosebire, a plâns şi s-a tânguit în voie...

Frica de morţi se păstrase totuşi vie în fiinţa ei... Cu toate acestea, Ştefana voia să devină medic şi încă un medic bun... „pentru oameni vii, nu pentru morţi!", cum îşi spunea adesea. „Da, dar pentru asta trebuie *să vezi* cu de-amănuntul cum sunt legate toate în organismul omului, *să vezi* şi să înveţi tăind, tăind... Şi, cine te poate suporta, de viu, să-l ciopârţeşti doar ca să *vezi* şi *să înveţi?! ...* În afară de...

„Dacă aş reuşi să nu mă gândesc la faptul că cel pe care va trebui *să-l tai* e mort!... Lucrul ar putea să fie simplu — îşi spuse Ştefana: o să-mi închipui că trupul acela e viu şi că-l doare; de-aceea eu va trebui să tai cu mare grijă şi cât mai sigur ca să nu greşesc; în fond o să cunosc bine, dinainte, zona operaţiei, tot ce cuprinde, ce *este* înăuntru şi *ce-ar putea să fie,* în funcţie de diagnosticul pus. E bine zis: «Ce-ar putea să fie»-, pentru că, de multe ori, ceea ce *găsesc* doctorii în organismul omului, cu prilejul unei operaţii, făcute într-o zonă bolnavă, întrece chiar şi imaginaţia... Deci, să-mi închipui că trupul acela e viu şi că-l doare... să pot să-mi închipui,

să pot!…”

„Trebuie să pot!” decisese Ştefana şi cu această hotărâre intră în sala de disecţie…

2

— Bravo, domnişoară, te felicit! spuse profesorul Petrescu, *marele chirurg, ai tăiat* fără niciun fel de ezitare. Mă bucur că voi avea o bună ucenică în dumneata. Cum te numeşti?

— Ştefana Dragomir!

— Bine domnişoară Ştefana! E bine! Şi-acum să vedem aici, în zona inimii. De unde ar trebui să începem ca să…

La ieşirea din sală, Ştefana a ţâşnit pe lângă colegi şi-a început să alerge pe culoar. Fetele şi băieţii — câţi mai rămăseseră, din cei ce intraseră, la început, în locul acela — împărăţie a morţii — unde ei căutau însă şi decantau izvoare de viaţă, n-au luat-o în seamă. Păşeau cu toţii tăcuţi, palizi la faţă, gânditori. Dintre cei ce ieşiseră, în timpul exerciţiilor de disecţie, pentru că li se făcuse rău, cei mai mulţi nu s-au mai întors. De data aceasta! Pentru că vor trebui să încerce iarăşi, şi iarăşi, până *se* vor obişnui. Când vrei, se poate! Iar între ei nu se afla niciunul ^ care, intrând la această facultate, râvnită de atâţia tineri, de atâţia părinţi, să nu vrea să devină medic.

Mona de două ori ieşise, deoarece văzuse clar cum masa aceea, cu un trup de femeie spintecat începuse să se învârte, să se învârte tot mai repede, iar ea nu găsise altă soluţie s-o oprească decât părăsind spaţiul în care se afla şi înghiţind alt aer, de-afară! Revenise însă, de fiecare dată, rămânând cât mai mult în preajma Ştefanei

şi a profesorului, încercând să observe cu mare atenţie totul, dar, deocamdată, nepunând mâna pe bisturiu…

Văzând-o pe Ştefana alergând, s-a luat după ea. A aşteptat-o apoi, în faţa unei uşi, să iasă. A luat-o de braţ, sprijinind-o, şi au ieşit împreună afară…

— Ce faci „domnişoară doctor”? auziră fetele pe cineva care vorbea din spatele lor. Când s-au întors, l-au văzut pe Dorin Mihalcea, asistentul profesorului Petrescu.

— Ţi-a cam dispărut siguranţa… picioarelor, aşa-i? continuă el, adresându-se, mai departe, Ştefanei… Cunosc, cunosc simptomele, adăugă, înainte ca Ştefana să reuşească să articuleze vreo vorbă. În orice caz, te-ai ţinut tare până la sfârşit şi, în primul rând, pentru asta meriţi din plin acel: „Bravo!” al profesorului. Să ştii că spune foarte rar aşa ceva. Ar trebui să fii mândră! A înţeles şi el că faci un efort nemaipomenit şi-a fost încântat că nu ţi-a tremurat mâna. Un lucru ca acesta se realizează cu multă greutate pentru prima dată. Se pare că ai o voinţă mare, de care îţi ascultă toate puterile fiinţei. Pentru un chirurg bun, pe lângă ştiinţă, multă ştiinţă, această trăsătură este de nelipsit! Aşa că — să fie într-un ceas bun!

Şi dumneata te-ai descurcat bine — se adresă asistentul Monei… după cele două „navete” — şi, cu un gest al mâinii, marcă ieşirile din *sală* şi intrările. Te-am urmărit o perioadă: mi-a plăcut că *ai ochi să vezi!* Scrâşneai puţin din dinţi, dar urmăreai, mai departe, cu mare atenţie. Semn bun, semn bun! şi pentru dumneata. Fetele îi mulţumiră cu încântare pentru vorbele ascultate.

— Mâine vă aştept la laborator — şi pe voi şi pe ceilalţi, pe care i-a numit profesorul — să discutăm temele lucrărilor de cercetare pentru anul acesta. Trebuie să facem o treabă bună! Vă aştept! mai adăugă Dorin Mihalcea, în timp ce se îndepărta pe alee.

— Drăguţ băiat! spuse Mona, privind în urma lui. O fi căsătorit?

— Şi cu Cosmin ce faci? o înţepă Ştefana.

— Că doar nu l-am cerut de bărbat! N-ai înţeles, trebuie să ne facem mai întâi doctoriţe, altfel *dânsul* nu se uită la noi! Deocamdată, ne cheamă la… *cercetare!*

— ”Semn bun! Semn bun!” adăugă Ştefana.

Izbucniră amândouă în râs, în timp ce-o porneau, în fugă, pe-o altă alee, care ducea spre ieşirea din curtea facultăţii.

3

Seara, la reuniunea „bobocilor”, într-o sală frumos amenajată, se adunaseră câteva sute de studenţi.

Ştefana stătuse în cumpănă dacă să meargă sau nu. Tatăl ei, care acum, de când cu necazul acela, nu mai întârzia niciodată seara, venea la timp acasă, se mai ocupa de gospodărie, ca să-i mai uşureze, cât de cât, munca Ştefanei, o îndemnă să meargă. Radu, sosit şi el de la internat — era sâmbătă seara — îi spuse la fel.

— Te conducem noi, Ştefana, până acolo şi, dacă vrei, ne întoarcem să te luăm, când termini. Nu-i aşa, tată? propuse băieţelul.

Ştefana îl sărută pe frunte şi începu să se îmbrace în grabă. Era, deja, puţin târziu…

Într-adevăr, cei doi „bărbaţi” din casa lor au însoţit-o până în apropiere de locul reuniunii.

— La întoarcere, mă descurc singură, le spuse ea. Mergeţi acasă. Să mă aşteptaţi!

Sala, împodobită cu ghirlande multicolore, vibra de o voie-bună generală. Nimerise pe un moment de pauză. Nici nu ştia către cine să se îndrepte. Tocmai în acele

secunde, în care îşi căuta, din ochi, colegii, se apropie de ea Alexandru Sima, „fantele”, din fosta clasă a XII-a A, colegul lui Bogdan.

— Sărut mâna, Ştefana — spuse el politicos. Ce bine-mi pare că ai venit!

— Ce e cu tine aici, Alexandre? Reuniunea se face împreună cu studenţii de la Electronică?

— Nu se face, dar se obişnuieşte!

— Mă bucur pentru această *obişnuinţă!* Şi mă mai bucur că te-am întâlnit... Nu te fistici aşa — zâmbi Ştefana — că o spun de-adevăratelea. E aşa de multă lume necunoscută pe-aici... aşa că...

— Aşa că... mă accepţi, prin preajmă, chiar şi pe mine!

— ”Aşa că”... îl imită Ştefana, în loc să faci pe victima fericită, invită-mă, mai bine, la dans!

Se cânta un tango. Alexandru Sima era, într-adevăr, fericit. Nici nu visase el aşa ceva. Venise la această reuniune cu speranţa, mai ales cu dorinţa de a o revedea pe Ştefana, dar la atâta *noroc* nu se aşteptase: s-o poată în- tâmpina chiar de la intrare şi, de la început, să danseze cu ea tango, adică *s-o* aibă cât mai aproape de el, să se îmbete de mirosul ei de floare proaspătă şi rară, să-i simtă vibrând fiinţa — clocot de tinereţe ameţitor de frumos.

Îmbrăcată în aceeaşi rochie cu care fusese acasă la Bogdan, în primăvară, la sărbătorirea zilei lui de naştere, în acea noapte de... lumină pentru sufletele lor, Ştefana se gândea acum la acela pentru care inima ei murmura, în fiece clipă, un cântec înalt şi frumos — curcubeu de bucurie şi de speranţă.

„Te iubesc, Bogdane! rosti Ştefana, apropiindu-şi fruntea de inima băiatului. Să nu uiţi asta niciodată!”

Alexandru nu îndrăzni s-o tulbure pe Ştefana şi nici să bată prea tare din aripile speranţei. Îi simţea capul sprijinit de umărul său şi-i inspira, cu sfială, parfumul părului de culoarea castanelor coapte. Ştia că...

— Te rog să mă ierţi, Alexandre, rosti fata, tocmai atunci, trezită ca din vis.

— Ştiu, Ştefana, dansai cu Bogdan... N-ai de ce să te jenezi, şi nici eu de ce să mă supăr! Mie îmi pare bine, nespus de bine, că astă-seară am putut să te văd. Nu-mi doream mai mult! Dar uite că norocul mi-a zâmbit şi mai tare: mai şi dansăm. Dacă mă uit bine în jur, mă invidiază măcar jumătate din sala aceasta!

— Ia ascultă, Alexandre — spuse fata, ca în faţa unei descoperiri, oprindu-se aproape din dans: tu de ce nu eşti la armată, ca toţi colegii noştri?

— Aşteptam să mă întrebi de la început acest lucru, de cum ne-am întâlnit: aş fi vrut să fiu, Ştefana, dar nu pot: eu am dat examen la „neîncorporabili", pentru că... atunci când eram în clasa a VIII-a, m-am îmbolnăvit grav, am făcut T.B.C. Pulmonar şi-am stat un an întreg în spital şi în preventoriu; apoi, cam peste şapte-opt luni, am contractat şi o hepatită rea; de la amândouă am rămas cu urme puternice. La recrutare m-au declarat *inapt* pentru armată fără niciun fel de reticenţă. De-aceea...

Începuseră probele pentru a o alege pe „Miss Boboc". Pe un fel de frontispiciu, construit deasupra scenei pe care cânta orchestra, se afla înscris cu litere mari: „Concursul pentru - «M.B.M»!"

— Ce însemnează „M.B.M.?" îl întrebă Ştefana pe Alexandru.

— *"Miss Boboc Medicină"!*

— Ia te uită!

Deci începuseră probele. Era un întreg ritual: se cânta, se dansa, se răspundea la o suită de întrebări, se luau în calcul *datele* înfăţişării fizice, acestea din urmă având chiar o *greutate specifică.* Juriul, condus de asistentul Dorin Mihalcea, urmărea îndeaproape întreaga desfăşurare.

— De ce nu te-ai înscris şi tu? o întrebă Alexandru.

— Dacă ar fi fost aici Bogdan, *spectacolul* ar fi avut haz şi pentru mine, dar aşa...

Ştefana a fost atentă o vreme să vadă dacă printre *participante* nu era şi Mona. „Nu cred c-a scăpat ea ocazia!" îşi spuse. A văzut-o dansând cu Cosmin! Nu, nu participa la „concurs**. Faptul o impresiona plăcut pe Ştefana. „La urma-urmei, ar fi putut foarte bine să participe, chiar cu sorţi de a câştiga", se gândi. Şi-au făcut semn de departe, iar când dansul s-a terminat, cei doi au venit spre ea. Au stat de vorbă. Întâmplător, Alexandru îl cunoştea pe Cosmin Deleanu.

Concursul se apropia de sfârşit. După ultima probă, „juriul s-a retras pentru deliberare" câteva minute, după care a fost anunţată câştigătoarea. Aceasta era — Corina Popescu — o fată micuţă de statură, „cu forme frumos orânduite" — cum a şoptit cineva din preajma Ştefanei, blondă, cu ochi albaştri, inteligenţi. Ştefana o ştia, era dintr-un oraş din provincie; din câte-şi putuse da seama, în perioada scurtă în care se cunoscuseră (de câteva ori, la cursuri, au stat alături, făceau parte din aceeaşi grupă de seminar, intrase şi ea cu o medie foarte bună la admitere), Corina era o fată serioasă, cuminte, modestă. S-a bucurat pentru ea.

Furtuna de aplauze a fost potolită de un gest al mâinii asistentului Dorin Mihalcea. Acesta anunţa că „juriul declară drept câştigătoare a concursului, «ex aequo» (adică la egalitate, explică el), pe studenta... Ştefana Dragomir, despre care astăzi marele chirurg, profesorul Paul Petrescu a spus: - «Mă bucur, domnişoară, că voi avea o bună ucenică în dumneata!» O veţi vedea imediat şi veţi fi de acord cu noi — mai continuă asistentul — că merita să câştige!"

— Dar eu n-am participat la probe! spuse Ştefana, parcă speriată!

— Şi n-ai fi putut să le treci cu tot atâta succes ca şi Corina? îi răspunse Dorin Mihalcea, care venise în

întâmpinarea ei, conducând-o acum spre podiumul învingătorilor.

— Da, dar nu cred că e corect, eu n-am participat la... continua să stăruie Ştefana.

— Triumfătoare, într-o împrejurare ca aceasta, trebuie să fie frumuseţea, domnişoară Ştefana — îi replică asistentul — frumuseţea dublată de *puterile* interioare şi de... o perspectivă frumoasă. Şi, prin toate acestea, dumneata eşti deasupra tuturor!

Când a urcat cu ea pe scenă, sala a izbucnit într-o nouă avalanşă de aplauze, parcă şi mai puternice şi care parcă nu mai conteneau.

Ştefana s-a plecat spre mulţimea fremătândă, zâmbind stânjenită, după care se adresă colegei sale:

— Te felicit, Corina!

— Şi eu pe tine, Ştefana!

— Te rog să nu te superi pe mine, nu e la mijloc niciun fel de „aranjament”, mai adăugă Ştefana. Sau, în orice caz, eu nu ştiu de nimic, dovadă că nici nu m-a interesat...

— Tu trebuia să câştigi *singură* acest concurs, îi spuse Corina. Nu-ţi mai fă probleme...

Fetelor li s-au pus eşarfele de câştigătoare, în aplauzele entuziaste ale colegilor lor, după care orchestra a început să cânte un vals. Dorin Mihalcea i-a cerut voie Ştefanei să danseze cu ea, în timp ce pe Corina o invita un alt membru al juriului, student în ultimul an.

— Ce vrea „hoţul” ăsta de Mihalcea? întrebă Mona, când l-a văzut că o invită şi la dans.

— Nu vrea nimic! i-a răspuns, categoric, Cosmin. E un băiat foarte serios. Îl cunosc bine. Toată lumea îl cunoaşte. E şi însurat, are o nevastă frumoasă şi bună. E asistentă la Politehnică. Au şi un băieţel de câţiva ani...

— O fi cum zici tu — spuse Mona, pe jumătate neîncrezătoare.

Alexandru Sima participase la toată scena fără să

scoată un cuvânt. El se bucurase nemaipomenit pentru alegerea Ştefanei. Îi părea foarte rău că n-a participat la concurs. „Şi, uite că, totuşi…” îşi spuse el…

— Tovarăşe asistent, vă mulţumesc foarte mult — spuse Ştefana, încă emoţionată, nedezmeticită, dar, cum să zic, rămân la părerea mea: cred că nu trebuia…

— Ascultă, domnişoară, înţeleg de ce te sperii… Să ştii că nu vreau *nimic* de la dumneata, *nimic* în sensul în care…; iar gestul meu de astă-seară nu te va compromite în niciun fel în ochii colegilor dumitale. Lumea mă cunoaşte, iar cine n-a apucat s-o facă, mai are încă timp… Că eşti frumoasă o ştii şi dumneata — şi soţia mea e frumoasă, şi bună, şi deşteaptă — strecură asistentul, ca printre altele, ca s-o mai liniştească; pe mine m-au impresionat însă gestul şi vorbele de astăzi ale *profesorului* nostru. Dacă vrei — am dorit aşa, în numele dreptăţii, să le încoronez cu ceva, cu ceva care se potrivea foarte bine: această eşarfă ce te împodobeşte acum… Momentul trăit astăzi, acolo, în *sala* aceea, mi-a adus aminte de unul asemănător, petrecut cu vreo zece ani în urmă: în locul dumitale, atunci mă aflam eu. Am avut şi eu parte de asemenea cuvinte, pe care, printr-o muncă extraordinară, am reuşit să nu le dezmint. Datorită acestui lucru, mă aflu mereu în preajma acestui *om* cu totul rar, am avut de atâtea ori cinstea (râvnită de alţii cu studii îndelungate în medicină) de a participa, alături de el, la operaţiile cele mai grele, de a fi, nu de puţine ori „mâna a doua” la aceste operaţii! îţi spuneam că asemenea vorbe de laudă *profesorul* rosteşte foarte rar. De aceea vreau să cred că, cine ştie, peste ani, voi avea o colegă…

4

„Dragă Bogdan,

Astă-seară, la reuniunea «bobocilor», am fost aleasă...; şi totul s-a întâmplat datorită, cu deosebire, a doi oameni, unul este profesorul *nostru... un mare chirurg... iar* ce-*lălăit, asistentul lui* şi *al meu, Dorin Mihalcea, care este un om extraordinar!...”*

Bogdan citise şi recitise de nu ştiu câte ori această scrisoare. Se bucura pentru Ştefana, înţelegea cât de mult însemnează pentru ea asemenea reuşită (se referea la cea din sala de disecţie, desigur), mai ales că ştia despre spaima fetei, aceea cu morţii, îi povestise despre acest lucru. Ar fi fost fericit ca Ştefana să ajungă un medic bun, poate un chirurg foarte bun, ceea ce ar echivala cu una dintre cele mai mari împliniri pe care le poate obţine un om. Auzise de atâtea ori spunându-se: „Un chirurg bun este un *adevărat* Dumnezeu. El îţi poate da, din nou, viaţă”, după cum, unul nepriceput, ori neatent te poate... Studenţia însemnează startul către acea mare împlinire. Depinde cum iei acest start!...

Ceea ce îl deranjase pe Bogdan ţinea de o anume detaşare a Ştefanei, care rezulta, pe de o parte, din tonul scrisorii, pe de altă parte, din ceea ce îi comunica. În ceea ce priveşte tonul, el era al unei *misive* de informare: „... îţi aduc la cunoştinţă că...” (cel puţin aşa i se părea lui), iar conţinutul îşi desena aria în afară de... suflet. De data aceasta sufletul fusese uitat: reuniune, sală de disecţii, laborator, lucrări de cercetare, marele chirurg, nemaipomenitul asistent... Iar el, el? Unde mai era? Se pierduse printre... alte preocupări.

„Va să zică — îşi spuse Bogdan — e de-ajuns să apară altceva în viaţa omului, o preocupare, ceva, care să

acapareze şi *celălalt* poate fi uitat!”…

„Cum *uitat?* se revoltă imediat bunul-simţ; dar chiar scrisoarea aceasta îţi dovedeşte cât de nedreaptă este judecata… Cui îi scrie fata, la sfârşitul unei zile în care pentru viaţa ei, eventual pentru destinul ei profesional pare să se fi petrecut ceva important, la cine se gândeşte ea şi vrea să-l facă părtaş la o bucurie, la o speranţă?!…”

În sfârşit, se sunase de mult stingerea, se făcuse târziu… Bogdan se hotărî să-l părăsească şi pe *marele chirurg* şi pe *nemaipomenitul asistent* şi…

…Se pomeni lângă pat cu soldatul care era de planton. Era, de fapt, un coleg de-al său.

— Bogdane, scoală-te! Scoală-te repede! Plecaţi într-o misiune imediat, tu şi încă zece colegi din plutonul nostru. Locotenentul v-a dat pe listă. Au mai luat şi din alte plutoane.

— Ce misiune e asta, acuma, noaptea? întrebă Bogdan, încercând să se dezmeticească.

— N-auzi? Plouă cumplit afară. S-a umflat râul, râul care trece prin apropiere de unitatea noastră, şi-a rupt podul. Trebuie reparat urgent, altfel se pot întâmplă catastrofe…

Râul, care cu vreo două săptămâni în urmă arăta ca un firicel plăpând, acum se făcuse „Dunăre”. Urla, de parcă se adunaseră în el toate glasurile de viforniţă din ultimul secol. Intr-adevăr, se înfuriase rău, se opintise în pilonii podului, care-i legau cele două maluri şi pe unul îl frânsese. Podul se prăvălise într-o parte, pe-o coastă, ca un om bolnav, ce, neputând să se mai ţină pe picioare, îngenunche şi se rostogoleşte.

Au cărat, cu camioanele, în grabă, lângă pod, tot felul de materiale…

Mai întâi, trebuia barat drumul. Dacă vine ceva, vreo maşină şi nu observă şoferul… Sau vreo căruţă, se sperie caii şi se duc în viitoare.

Se apucară să ridice nişte parapete.

Căpitanul, care avea comanda, eră şi inginer. A coborât cu un locotenent şi-un plutonier pe lângă picioarele podului, în partea în care acesta se prăvălise, ca să vadă, mai de-aproape, cum stau lucrurile. Cu nişte lanterne puternice, luminau, pe rând, fiecare bucată de loc.

— Nu e mare lucru de făcut în noaptea aceasta — spuse căpitanul, ca o primă concluzie. Să aşteptăm să se lumineze. Aici trebuie grupate forţe serioase, e o întreagă construcţie de refăcut. Pentru asta e nevoie să se potolească puţin şi furia apei. Deocamdată, să luăm imediat măsuri de securitate a circulaţiei. Ionescule!

— Ordonaţi! răspunse plutonierul.

— Repede, sus! Vezi ce-au făcut băieţii cu parapetele.

Tocmai în clipa aceea, dinspre partea în care capătul podului era prăvălit, se apropiau, în mare viteză, două lumini.

— O maşină! strigă Bogdan, o maşină, s-o oprim!

Şi, fără să mai aştepte vreo dispoziţie de la cineva, alergă în mijlocul şoselei, făcând semne disperate, în lumina farurilor…

Omul de la volan a frânat brusc, Bogdan s-a ferit, sărind în lături, ca să nu-l lovească, dar maşina a derapat, s-a învârtit, de câteva ori pe loc, apoi, răsturnându-se, s-a rostogolit în prăpastia învolburată a apelor…

În clipele în care maşina se ducea, ca o minge de-a dura, un glas de femeie a sfâşiat întunericul nopţii: „Ajutoor!”… O bufnitură, şi maşina a început să plutească deasupra apelor învârtejite…

— Acum, acum, băieţi, a strigat Bogdan cu disperare, până n-o înghite prăpădul!

Odată cu el, au mai sărit în apă încă patru tineri militari. Au plonjat, de fapt, cu toţii, în imediata apropiere a maşinii. Locul era acum luminat de baterii puternice, pe care căpitanul ordonase să le îndrepte într-acolo.

Militarii au înconjurat maşina din toate părţile şi-au început s-o împingă spre un loc mai liniştit, din apropierea

a doi piloni de pod, aflaţi lângă mal. Proptind-o de unul dintre ei, i-au potolit zbaterea, cu scopul de a reuşi să-i deschidă portierele, să-i poată elibera pe cei dinăuntru. După alte câteva zeci de secunde, băieţii scoteau din maşină o femeie şi doi bărbaţi. Târându-i pe toţi spre mal, au fost ajutaţi de braţe numeroase să iasă din cumplita vâltoare.

— Ştefana!... a strigat, cu disperare, Bogdan, când lumina lanternei s-a apropiat de faţa fetei. „Dumnezeule, ce-o fi cu Ştefana? şi-a continuat el gândul. Ştefana în maşină cu doi bărbaţi?!”

— Băieţi, băieţi, e Ştefana! Trebuie s-o salvăm! Tovarăşe căpitan, e Ştefana! Trebuie s-o salvăm! se frământa Bogdan, în timp ce-i balansa capul când într-o parte, când în alta, ori îi masa abdomenul, după cum aflase el cândva că trebuie să procedezi cu cei înecaţi.

— Potoleşte-te, tinere! spuse căpitanul, cu glas sever. Lucrurile trebuie rezolvate cu cap. Băieţi, ordonă el, voi doi — şi arătă, într-adevăr, spre doi tineri — prindeţi fata încet, de picioare. Acum ridicaţi-o, hai, ridicaţi-o! Iar voi — îi spuse el lui Bogdan şi încă unui băiat, o ţineţi de mâini şi de sub omoplaţi. Învârtiţi-vă acum cu ea, aşa, încet, aşa, acum ceva mai repede, mai repede!... Capul mai jos, mai jos!... Bun, acum aşezaţi-o!

În clipa aceea, fata a început să vomite apă... să vomite... Căpitanul a îngenuncheat lângă ea întorcându-i corpul şi capul într-o parte, ca să-i uşureze eliberarea apei ce-o înghiţise. Apoi, o aşează, din nou, pe spate şi începu să-i facă respiraţie artificială.

În acest timp, alţi militari procedau la fel cu cei doi bărbaţi scoşi din maşină...

Bogdan se afla alături de comandantul său... „Ştefana, Ştefana!” murmura el tot timpul!

La un moment dat, fata deschise ochii, pentru câteva clipe, apoi, închizându-i la loc, îşi mişcă — într-o parte şi în alta — capul, pentru ca, după alte câteva secunde, să

şoptească:

— Salvaţi-l pe *profesor,* salvaţi-l pe *profesor!* Şi pe Dorin!... Salvaţi-i!

— Ştefana, Ştefana! strigă Bogdan, apropiindu-se de faţa ei.

Când a deschis din nou ochii, Ştefana l-a recunoscut şi i-a zâmbit uşor:

— La tine veneam, Bogdane, la tine! Am primit o telegramă că eşti bolnav... Şi veneam cu ei la tine! Sunt doctori... doctori excep...

— La mine?! Eu, bolnav?! ţipă Bogdan, sărind... din pat şi lovindu-se cu fruntea de cel de deasupra...

— Ce ai, mă? îl apostrofă colegul din patul suprapus, ce minune-ai mai visat? Mai las-o-n... (şi scrâşni o înjurătură printre dinţi) de *mimoză,* c-o să te-mbolnăvească de cap de-a binelea!... Hai, culcă-te, culcă-te, băieţaş — îl mângâie el, ca pe-un copil necăjit, aplecându-se pe marginea patului, spre capul lui Bogdan...

Afară ploua, într-adevăr, cumplit... Ploaia se izbea cu furie în ferestre, vrând parcă să biciuie gândurile şi închipuirile acestor tineri care nici măcar n-o băgau în seamă, dormind, mai departe, nepăsători,

5

De la gară, Ştefana s-a îndreptat, fără niciun ocol, spre unitatea militară a lui Bogdan. Cunoştea adresa din atâtea scrisori. A întrebat încotro s-o ia — cineva îi spusese că nu e prea departe — şi-a pornit-o pe jos.

Mergea năpădită de gânduri. După „balul bobocilor” şi în urma scrisorii trimise lui Bogdan — prin care îi explica

ce se petrecuse acolo — a simţit nevoia să-l întâlnească neapărat. Nu mai putea să amâne. Îl avea permanent în faţa ochilor, îl vedea peste tot: printre colegi, în sălile de cursuri, la seminarii, pe stradă, acasă, la spital, oriunde ochii albaştri ai băiatului îi zâmbeau cu căldură, ori se pironeau asupra ei, întristaţi, pentru ca, din când în când, să se umple de fulgere şi pale de nori. „Ce e cu tine, ce s-a întâmplat?” îl întreba, în asemenea momente Ştefana, iar întrebările sufletului căpătau, uneori, ecou în afară, astfel că, în câteva rânduri, Mona, care se afla în preajma ei, a trebuit să-i răspundă, mirată: „Ai spus ceva? N-am înţeles!”

Acum voia să-l vadă cu adevărat... Era într-o miercuri... în ziua aceea se nimerise să aibă în programul facultăţii un singur curs şi două ore de seminar... O rugase pe Mona să noteze şi pentru ea ceea ce i se va părea mai important, ca să poată recupera...

Orăşelul era tânăr şi curat. Din bulevardul principal, trebuia s-o ia, la un moment dat, la dreapta. Mergea năpădită de gânduri, dar şi preocupată să nu treacă de strada, al cărei nume îl avea notat pe-o bucăţică de hârtie. O boare de vânt bătea o toacă subţire, cu răscolitoare armonii, în streşinile frunzelor ruginite. Copacii — străjeri, din cele două margini ale bulevardului, înfioraţi de emoţiile unei toamne de aur, strecurau printre crengi şoaptele lor tandre de întâmpinare: „Bine-ai venit, fată frumoasă: Bine-ai venit!” Trezită din gândurile sale, Ştefana îşi ridică ochii spre ei şi le zâmbi ca unor prieteni.

Tocmai atunci, la câteva sute de metri în faţă, dintr-o stradă laterală a ieşit în bulevard un pluton de soldaţi. Inima Ştefanei a tresărit. În acelaşi timp, picioarele i s-au făcut moi. Ar fi vrut să se aşeze pe trotuar. A încetinit pasul, apoi s-a oprit, ca să-i poată observa mai bine pe tinerii îmbrăcaţi în haine militare, ce se apropiau în ritm de marş, cu puştile pe umăr şi cântând. Şi la Bucureşti, de

câte ori se întâlnea pe stradă cu grupuri de militari, care se deplasau în formaţie, către cine ştie ce treburi ale lor, Ştefana se oprea şi-i privea cu interes şi simpatie, gândindu-se tot timpul la Bogdan. Uneori se trezea mergând alături de ei, pe trotuar, intrând şi ea în cadenţă de marş, dar, după câteva sute de metri, se îndepărta, ascultând, mai departe, doar cadenţa inimii sale...

— Ştefana, Ştefana! a strigat cineva, din rândul din dreapta al plutonului. Era chiar în fruntea şirului acela de băieţi, din margine...

S-a simţit luată în braţe şi învârtită, pe sus, acolo, pe trotuar, sub privirile tuturor. Nu mai vedea pe nimeni şi nu mai auzea nimic, în afara unei muzici, care cobora parcă din cer, caldă şi bună, odată cu şoaptele câtorva vorbe: „Ştefana, ce dor mi-a fost de tine!... Ce dor mi-a fost!... Mi-a fost!...” Se adunaseră în jur flori multe şi toate aveau petalele roz, cu care ţeseau în grabă o hlamidă subţire şi parfumată ce-i acoperea...

— Soldat, Ştefănescu Bogdan, ai înnebunit?!... Cuvintele au răsunat de-aproape, sfâşiind vălul misterios al izolării de lume.

— Drepţi! se mai auzi o comandă cu vârf ascuţit, ce le pătrunse direct în inimi.

Bogdan încremeni în poziţia poruncită, cu arma potrivită lângă picior...

Cântecul încetase, plutonul întreg se oprise în marginea cealaltă a bulevardului, iar băieţii, toţi, râdeau pe întrecute...

...În faţa comandantului, la cazarmă, n-a putut să spună decât atât:

— Când am văzut-o, am uitat de toate, n-am mai ştiut unde sunt!... Dacă puteţi să înţelegeţi, vă rog să mă iertaţi, a mai adăugat el, privind spre bocancii din picioare, în speranţa că-i vor scăpa neobservate lacrimile pe care le simţea tremurând între gene.

— Locotenent, fata unde este? a întrebat colonelul.
— La poartă!
— Ce face la poartă?
— Aşteaptă!
— Şi?
— Şi... cred că plânge... a răspuns tânărul locotenent, ce fusese martor la acea *„Scenă inedită”,* cum o numise el.

„Vă rog să-mi permiteţi — se adresase colonelului comandant — să vă raportez în legătură cu o «scenă inedită»... Nu mi s-a mai întâmplat niciodată... a început el să se bâlbâie, în orice caz e ceva care...”
— Dacă ai fi fost în locul băiatului, dumneata ce-ai fi făcut, locotenent? îl întrebase colonelul, după ce ascultase *raportul.*
— Oricum, n-aş fi ieşit din formaţie... a răspuns locotenentul.
— Ai auzit, soldat Ştefănescu?... Şi, mai departe?
— Ajungând la cazarmă, aş fi ieşit la raport şi aş fi cerut învoire să...
— Ai auzit, soldat Ştefănescu?
Bogdan devenise de piatră. Obrajii lui împrumutaseră culoarea marmurei albe...
— Şi-acum, ce facem, locotenent? mai întrebă colonelul.
— Ce ordonaţi dumneavoastră, tovarăşe comandant.
— Dumneata ce-ai ordona, dacă ai fi în locul meu?
— Eu ştiu... se codi locotenentul.
— Hai, zi-i!... Totul e să fii sincer cu dumneata!
— E şi lipsa mea, tovarăşe colonel... ştiţi, copiii aceştia, n-au avut când să... Iar el... e un băiat foarte bun, comandant de grupă...
— Aştept ordinul dumitale!
— E păcat de fată... a venit până aici...
— Şi noi o mai ţinem şi la poartă, să plângă... Soldat,

Ştefănescu Bogdan — continuă colonelul — îţi ordon... să mergi cu *fata dumitale* în oraş, în după-amiaza aceasta. Ai învoire până la ora 19! Dar, după cină, te prezinţi la mine... să mai stăm de vorbă! Vii şi dumneata, tovarăşe locotenent. Executarea!

Lui Bogdan i se părea că n-a auzit bine. Nu-i venea să creadă. Rămăsese nemişcat, în aceeaşi poziţie... Când a înţeles că ofiţerul nu glumeşte, emoţionat, a bâlbâit câteva cuvinte de mulţumire, a făcut o întoarcere perfectă, regulamentară, şi, după ce-a ieşit pe uşă, a început să alerge spre poartă, unde Ştefana îl aştepta cu sufletul întreg adunat în luminile verzi de sub frunte, peste care treceau stoluri, stoluri de umbre...

CAPITOLUL IX

1

Când a intrat pe uşa rezervei, ochii i-au rămas pe chipul băiatului aflat în patul de lângă fereastră. I se părea cunoscut, dar paloarea ce-i cuprinsese obrajii, mângâiaţi acum de razele unui soare obosit, de sfârşit de octombrie, i-a tulburat, pentru câteva clipe, apele aducerii-aminte.

„Şi, totuşi, el este — îşi spuse Ştefana: Adrian Merişanu, colegul lui Doru, de la fosta mea şcoală”…

Se apropie de pat. Băiatul întoarse capul:

— *Mortalo!* izbucni el, cu o bucurie sinceră în glas. Iartă-mă, Ştefana, reluă băiatul, tu, aici? Ce e cu tine? Eşti studentă la Medicină? mai adăugă el, privindu-i halatul şi apoi stetoscopul pe care-l purta pe după gât.

— Adrian, spuse Ştefana — apropiindu-se de capul băiatului şi sărutându-l pe obraz, cu *tine* ce este? Ţi s-a întâmplat ceva? Eşti bolnav?

— Da, Ştefana! Din păcate, sunt rău bolnav! Chiar foarte rău!

— Dar ce ai? întrebă studenta, observând că cel cu care vorbea nu făcuse nicio mişcare, niciun gest de a se ridica: rămăsese, aşa cum era, cu capul sprijinit de perna, pe jumătate adunată şi proptită în barele de metal ale

patului.

— E o poveste lungă, Ştefana, o poveste nenorocită, din care, cine ştie…

2

…După absolvirea liceului, Adrian devenise student la Facultatea de Mecanică. Îi plăceau motoarele, maşinile… A terminat anul I cu bine, cu toate examenele luate în sesiunile din iarnă şi vară şi chiar cu note mari. Practica de vară o efectuase într-un loc minunat, unde îi plăcuse teribil: la Fabrica de autoturisme *„Aro”.*

Se întorcea de la practică; era cu încă patru colegi, patru băieţi, într-o „Dacie” 1100, mai veche, pe care o conducea el. (Maşina era a unui unchi de-al lui; o împrumutase de la Bucureşti, cu o săptămână în urmă. Nu ştiu ce-i venise, voia, aşa, să se grozăvească faţă de colegii lui… că el are maşină… În sfârşit, o împrumutase şi-o ţinuse cu el, la Câmpulung, în perioada ultimei săptămâni de practică). Acum terminaseră, totul ieşise foarte bine, se întorceau spre casă, la Bucureşti. Era 20 iulie…

Se nimerise o zi cu ploaie, ploua tare, reducând vizibilitatea. Adrian conducea cu grijă, respectând viteza legală, deşi colegii lui îl tot îmboldeau să apese „ceva mai cu inimă” pe pedala de acceleraţie.

Într-un loc, şoseaua, asfaltată, făcea un cot mai brusc, în apropierea unui pod ce traversa Râul Târgului. Din faţă, i-a apărut, ieşind din curbă, un camion, care venea — nu pe partea dreaptă, ci pe mijlocul şoselei, ocupând mai mult de doi metri lăţime din culoarul de deplasare

rezervat maşinilor care circulau din sens contrar. Adrian a virat mai spre dreapta, ca să nu se ciocnească, încercând, în acelaşi timp, să frâneze. Dar maşina a derapat puţin, s-a dezechilibrat parţial, prinzând cu roata din spate locul de dincolo de marginea bordurii, de unde începea un şanţ de mică adâncime. Intenţionând să redreseze maşina, a tras de volan spre stânga şi, în felul acesta, a dezechilibrat-o şi mai tare. „Dacia” s-a răsturnat, rostogolindu-se, de câteva ori, pe un câmp. Niciunul dintre cei patru colegi ai săi nu s-a ales măcar cu vreo zgârietură. Nici maşina nu s-a stricat prea tare. Singurul care s-o *nenorocit* — acesta este cuvântul — a fost Adrian. Neavând centură de siguranţă, a fost proiectat prin parbriz şi aruncat la câţiva metri depărtare de maşină. În rostogolirile ei, maşina l-a lovit peste coloană, în regiunea mijlocului, strivindu-i câteva vertebre şi măduva spinării. De-atunci, este complet paralizat, de la mijloc în jos. Operaţia pe care a suportat-o la acest spital n-a schimbat cu nimic în bine situaţia… El este, pe jumătate, mort. Nu se poate mişca, deci nu se poate nici măcar întoarce în pat. Are nevoie permanentă de ajutorul cuiva. Părinţii şi sora lui, care e studentă, în ultimul an, la Automatică, fac cu schimbul, de luni de zile, de pază — ziua şi noaptea…

Ştefana se aşezase pe pat, lângă el, şi-l mângâia încet pe mână.

— Şi doctorii ce spun? a întrebat ea.

— Unii — că *s-ar putea* să-mi revin, alţii — că nu există nicio speranţă!

— Totdeauna mai există o speranţă, Adriane, spuse Ştefana apăsat, ştergându-şi câteva lacrimi ce i se rostogoleau, fără voie, pe obraji… Mai ales când eşti tânăr! Organismul omului tânăr poate face minuni, ascultă-mă pe mine! Dar pentru asta trebuie ajutat, fără îndoială, ajutat dinăuntru — cu o voinţă de neclintit, cu o voinţă de fier, care să nu cedeze cu nimic, să nu

părăsească, fie măcar şi cu un milimetru, luminile speranţei şi ale încrederii! Şi trebuie ajutat din afară... mă rog, cu tot ceea ce se poate (mă refer la medicamente), dar, în primul şi poate, că şi în ultimul rând, cu mişcare, cu gimnastică! Ai început aşa ceva?

— Nu încă! răspunse băiatul, luminat la faţă. De săptămâna viitoare!

— Probabil că te-au lăsat să ţi se refacă măduva, acolo unde a fost strivită...

— Constat, *Mortalo,* că nu ţi-ai ales întâmplător meseria, zise Adrian, zâmbind. Se pare că eşti făcută să fii medic.

— Am să fiu, Adriane, sper să fiu! În orice caz, vreau să ajung un doctor bun... Aşa că, în ceea ce te priveşte, de pe acum consideră că ai un medic în plus, peste cei care s-au îngrijit şi se vor îngriji de tine...

— O „doctoriţă" deşteaptă şi frumoasă ca tine... rine nu şi-ar dori?!... mai spuse băiatul cu o umbră de regret în glas.

— Apropo, ce face fata aceea cu care erai prieten la şcoală. Veronica parcă se numea; ea a intrat la facultate?

— A intrat! Este studentă în anul II la Cibernetică!

— Bravo! E bine! Sper că mai sunteţi prieteni!

— De când cu nenorocirea asta a mea — nu! răspunse Adrian, întunecându-se!

— Nu se poate, aşa ceva nu se poate! însemnează că te-ai purtat urât cu ea, ai alungat-o!

— Nu, Ştefana, nu acesta este adevărul... Ea, văzând că nici după operaţie nu mi-am revenit, a mai trecut o singură dată pe-aici, la câteva zile, şi apoi... De-atunci n-am mai văzut-o!

— N-ai pierdut nimic, băiete, nimic, auzi?! Ba, dimpotrivă! Asta, nici sănătos se pare că nu dădea prea multe parale pe tine, după cum n-o să poată da pe nimeni, pentru că nu are de unde. Înţelegi, Adriane, nu are de unde, e pustie! E de compătimit!

— Până una, alta…

— Să nu te mai aud aşa… La o tragedie — nu o compătimire se potriveşte. Nenorocirile îşi au şi ele… *nobleţea* lor, dacă vrei! Tu eşti într-o mare cumpănă a vieţii; acum-e-acum: ori te pierzi, ori învingi! Cale de mijloc nu există Şi, de fapt, singura cale acceptabilă şi posibilă este: *să învingi!…*

3

După plecarea Ştefanei, Adrian n-a mai scos niciun cuvânt. Revenise mama lui, care se repezise până acasă ca să-i aducă ceva de mâncare.

— Ce s-a întâmplat, Adriane, mamă? l-a întrebat, văzându-l întunecat ca pământul. A fost pe-aici doctorul, ţi-a mai spus ceva?

Băiatul nu răspundea nimic. Privea prin fereastră spre globul de foc care însângera zarea.

— Adriane, te rog să-mi spui ce s-a întâmplat? Cine a fost pe-aici?

— Cine să fie, doamnă, răspunse bătrânul aflat în patul din celălalt colţ al camerei, ia, o fătucă!

— O fată? Ce fată? A fost, cumva, Veronica pe-aici?

Adrian zâmbi trist, iar zâmbetul lui se transforma, treptat, într-o umbră de dispreţ.

— A fost una de-i zice Ştefana! Da, fainã fătucă, doamnă dragă! Fainã! Şi cu suflet ca pâinea ceea, scoasă acum din cuptor… Ascultai, să mă ierte domnu’ Adrian, ascultai la ce vorbiră, mai cu seamă la ce i-a spus fătuca aceea, doctoriţă — de! am fost atent…

— Cum, doctoriţă?

— Bag samă, dragă doamnă, că este dintre cei ce-au venit azi, tinerii ăştia, studenţi, cum s-ar zice... Văd şi ei durerea, mai învaţă! Dar fata, „doctoriţa”, ştia o *mulţime* de lucruri... şi i le-a tot spus domnului Adrian. Tare mi-o mai plăcut când i-o zâs:

„Nenorocirile îşi au şi ele... *nobleţea* lor, dacă vrei! Tu eşti într-o mare cumpănă a vieţii; acum-e-acum; ori te pierzi, ori învingi! Cale de mijloc nu există. Şi, de fapt, singura cale acceptabilă şi posibilă este: *să învingi!...”* Uite-aşa i-o spus, doamnă dragă, şi-apoi s-o dus! Şi, de-atunci, domnu’ Adrian nu mai scoate un cuvânt... Eu nu ştiu, zău, de ce s-o fi supărat că asăminea vorbe înalţă inima, zău aşa! Nu mai zic de cine le-o spus!...

Uite, de-o probă, eu... când a căzut lemnul cela păste mine, în pădure, şi tot păste mijloc — mi-am zâs: „Apoi, măi Mihai — eu mi-s Mihai —, că nici n-am avut timp să spun cum mă cheamă, dă când mă mutară zilele astea aici. În rezervă, unde-i mai strimt, dar bine, mult mai bine (şi asta că veni ginere-miu, Marin, şi se rugară de domnii doctori), deci, doamnă dragă şi domnu’ Adrian, mi-am zâs: măi Mihai, de-acu’ s-a gătat cu tine, închei cu răboj ul, linie şi... aleluia! Că nu mai puteam mişca! Pă urmă s-o dovedit că-i beteag rău doar dreptu’. M-or operat şi, de trei luni, mă tot silesc să calc cu el... Şi uite că... Da’ io-s bătrân, doamnă dragă... Iar fătuca doctoriţă îi spunea domnului Adrian cum că „trupul omului tânăr poate face minuni”! Zău, aşa spunea! Şi eu o cred... Aşa că şi dumneavoastră... şi mă rog de iertare pentru vorbele multe şi proaste...

4

De-a doua zi, pe lângă studenţi, la practică au venit şi eleve de la Liceul Sanitar. Pentru rezerva lui Adrian şi a lui moş Mihai, a fost repartizată o fată din clasa a XII-a, înaltă, blonduţă, subţirică şi cu un chip frumos. Se numea Dana. Când l-a văzut pe Adrian şi a înţeles ce are, mai întâi s-a cutremurat. I-au venit lacrimi în ochi. Tocmai atunci a intrat şi doctorul în cameră. L-a cercetat:

— De mâine, băiete, începem gimnastica. Operaţia se prezintă destul de bine, cred că şi-acolo, înăuntru, lucrurile s-au mai aranjat, acum pornim către marea încercare. Să sperăm să fim victorioşi! Trebuie! Deci, de mâine, la sala de gimnastică!... Te salţi singur în mâini, aşa cum am încercat acum, iar domnişoara — cum te numeşti, soră?

— Dana, tovarăşe doctor!

— Iar domnişoara Dana — reluă medicul, împreună cu altcineva — dintre ai tăi, ori ai noştri — te va ajuta să te aşezi pe cărucior. Apoi, jos, la treabă! Acum, aproape totul depinde de tine! Tine minte! Trebuie să te baţi pentru viaţă! Ca un leu! Auzi, ca un leu! Iar animalul acela, din câte ştiu eu, învinge întotdeauna!

5

Trecuseră trei săptămâni... În fiecare zi, în clipa în care Dana intra în salon, chipul lui Adrian se lumina brusc. Fata venea direct la patul lui, după ce îl saluta cu plăcere pe moş Mihai.

— Astăzi trebuie să fie şi mai bine! îi şoptea ea, de fiecare dată.

Şi, într-adevăr, speranţele despre care vorbise atât de frumos Ştefana, iar apoi doctorul, începuseră să capete suport pentru Adrian. Exerciţiile, prelungite, uneori, peste programul prescris, îl ajutaseră, acum câteva zile, să trăiască o mare bucurie: începuse să-şi simtă puţin picioarele şi să le poată mişca. Faptul a fost ca un fulger în întuneric. Iar speranţele au început să bată din aripi, ce se sprijineau, în năzuinţa lor de viaţă şi de zbor, şi pe lumina unor vorbe rostite cu căldură, a unor zâmbete tandre şi sincere, a unor tăceri ce-şi spuneau aleanul doar cu ochii, cu atingerile sfioase ale degetelor, ori cu murmurul din caiere de gânduri înmugurite ca pomii, primăvara.

Zilnic, venea pe la Adrian şi Ştefana, bucurându-se de progresele pe care le făcea…

În perioada aceasta, studenta adunase, din păcate, în suflet, şi multă mâhnire. Durerea omenească — multă şi grea —, durerea trupului, care se tratează cu deosebire la spital, era sporită şi de răutatea şi de ticăloşia oamenilor. „Mai grav era — îşi spunea Ştefana — că unii dintre *oamenii în alb* alimentau izvoarele durerii: prin lipsa de chemare, uneori, prin lipsă de suflet, cel mai adesea, prin neglijenţă, dusă, câteodată, până la nepăsare faţă de viaţa ce abia mai pâlpâie şi ţi se încredinţează spre salvare.” *„Albul* nu trebuie să reprezinte numai curăţenia, ci şi simbolul *imaculării* din toate punctele de vedere!” îndrăznise ea să-i spună unei doctoriţe care o jignise…

Era recunoscută prin neglijenţa ei şi, parţial, prin incompetenţă… Şi, totuşi, o lăsau să opereze. Iar odată scos din sala de operaţie, bolnavul — ce mai rămânea din el — aproape că n-o mai interesa. Dar nici nu permitea altcuiva să intervină, să ajute pe cei în trupul cărora ea îşi încercase bisturiul. Aşa se întâmplase şi cu Ştefana. Pentru că a răspuns, o vreme, în timpul practicii, de câţiva bolnavi din saloanele doctoriţei cu pricina şi pentru că i-a ajutat, în zilele de după operaţii, când ea se

interesa, foarte rar, de ceea ce se mai întâmplă cu rănile şi cu vieţile unor asemenea oameni, a fost chemată şi apostrofată: „Să nu-şi bage nasul unde nu-i fierbe oala!”

„Dacă o diplomă şi o aşa-zisă specializare v-au dat dreptul să purtaţi un bisturiu în mână şi să răscoliţi cu el în durerile oamenilor nu înseamnă că v-au asigurat, automat, şi calităţile de medic bun şi mai ales de om. Din păcate, dumneavoastră nu sunteţi niciuna, nici alta! i-a răspuns Ştefana. Dovadă — oamenii care mor în urma operaţiilor ce le faceţi, şi de care nici măcar nu vă interesaţi. Eu cred că, a continuat studenta, albul în care ne acoperim constituindu-ne şi prin aceasta într-o lume aparte, nu reprezintă numai curăţenia, ci şi simbolul *imaculării,* din toate punctele de vedere!”

Judecarea „cazului” ei la decanat, unde fusese reclamată, „pentru obrăznicie”, dăduse câştig de cauză studentei şi nu doctoriţei. Ştefana rămăsese, totuşi, cu un gust amar, cu o adâncă mâhnire în suflet, sporită şi de alte mizerii omeneşti, ce se adunaseră, parcă, în suită, în ultimul timp.

La o maternitate, pe unde trecuse, de asemenea, pentru vreo săptămână a asistat la o scenă aproape incredibilă: un bărbat, care avea acasă două fete gemene, de câţiva ani doar şi care aştepta, cu tot sufletul lui, un băiat, când şi-a văzut soţia ieşind cu încă două fetiţe a început s-o înjure, să-i arunce în obraz vorbe grele, jignitoare şi, în loc s-o ajute (femeia avea în fiecare braţ câte un copil, iar de mâini îi atârnau nişte plase pline cu fel de fel), apropiindu-se de ea, a plesnit-o, cu ură, peste faţă, până când, copleşită de durere şi de sfâşiere sufletească, femeia a îngenunchiat acolo, în faţa spitalului, strângând copilele la piept şi, aplecându-se asupra lor, a izbucnit într-un hohot de plâns, ca la o înmormântare. Lumea din jur, martoră la întâmplare, l-a huiduit, câţiva bărbaţi s-au repezit la cel ce nu reuşise să se păstreze într-o demnitate a nemulţumirii, a durerii,

dacă vreţi, a disperării chiar — deşi, un copil, al oricâtelea ar fi într-o casă şi de oricare ar fi (despre sex este vorba), nu disperare trebuie să producă, ci, dimpotrivă —, s-au repezit şi l-au zguduit de piept, „să se trezească”, deşi omul era doar *beat* de necaz.

În clipele acelea, femeia cu fetiţele în braţe şi cu plasele agăţate de mâini, s-a ridicat şi i-a invitat pe toţi, pe un ton ce nu îngăduia replică „, să-i lase bărbatul în pace!” Apoi, făcându-şi loc printre oameni, a început să păşească demnă, purtând la piept pe cei doi copii şi urmată îndeaproape de cel ce le era tată.

Spectacolul *naşterii vieţii* i s-a relevat apoi ca demn de luat în seamă mai ales pentru cunoaşterea acelor *puteri* de dinăuntru ale omului: a văzut, astfel, femei care ţipau „ca din gură de şarpe”, strigând după ajutor şi zbuciumându-se cu nerăbdare şi cu neputere de a se stăpâni, în timp ce altele, alături chiar, scrâşneau din dinţi, fără să adreseze o vorbă măcar, de implorare sau de reproş, cuiva! Toate aceste feţe ale suferinţei, purtată cu demnitate sau în genunchi, se încheiau, însă, de fiecare dată, cu imagini ale unei fericiri cu nimic de egalat. Chipul unei mame, într-o asemenea ipostază, indiferent de urmele chinurilor prin care a trecut, ori poate că tocmai de aceea, este o icoană de neuitat!…

Cu asemenea variate „icoane” se întorcea Ştefana în fiecare seară acasă, încercând, nu de puţine ori, ca dintre ele să decanteze pe cele ce i se păreau mai importante şi să i le comunice şi lui Bogdan.

Odată, într-o scrisoare, i-a vorbit, de la început şi până la sfârşit, despre un alt mare chirurg, cunoscut într-un important spital al Bucureştiului. Impresionantă, copleşitoare era, mai întâi, starea de receptivitate a acestui om faţă de durerea omenească şi condiţia de absolută egalitate cu care trata el pe oricare dintre bolnavi, indiferent de nume, de funcţie, de hainele cu care venea îmbrăcat, de priceperea de a vorbi frumos sau

nu, de cine „îl recomanda” sau nu... indiferent de *orice* deci: pentru el, bolnavul era un om şi-atâta tot, dar *Om.* De aceea, pentru semenul său — *Omul* — doctorul făcea zilnic gestul *(zilnic* însemna, nu de puţine ori, 24 de ore din 24) de a-l trata, după toate puterile ştiinţei, priceperii, talentului, experienţei sale, toate aceste *puteri* folosite la indicele lor cel mai de sus! Şi, pentru operaţii, făcute, „cu mână ca de zeu” — cum s-a exprimat cineva, sigur doar ca un simbol, ca o întruchipare a perfecţiunii, deci — pentru asemenea operaţii şi pentru îngrijire ireproşabilă până la vindecare, realizată prin petrecerea tuturor după-amiezelor (dimineţile erau rezervate operaţiilor), ca şi a foarte multor nopţi din existenţa sa la căpătâiul bolnavilor (în timpul iernilor, cu lunile, nici nu se mai ducea acasă, rămânând, veşnic, într-o cămăruţă din spital), socotea de ajuns să primească, de la cei salvaţi, o vorbă de mulţumire, un zâmbet, o floare şi nimic mai mult, niciodată, în nicio împrejurare! „Cea mai nobila strădanie de pe lumea aceasta este să curmi suferinţa oamenilor!” afirma Ştefana, în încheierea acelei scrisori.

De aceea, în cadrul lucrărilor de cercetare la care se angajase, ea trudea la elaborarea unui nou anestezic, care să nu dăuneze, din niciun punct de vedere, organismului. Înspăimântată de durerea fizică, se gândea, de asemenea, la tot felul de modalităţi ce ar putea fi folosite pentru ca măcar investigarea bolnavului, din perioada de prediagnostic, să fie nedureroasă. „Aici — îşi spunea Ştefana — nu numai ştiinţa de carte şi ceea ce poţi crea, pornind de la ea şi aducând, prin capacităţile tale, ceva în plus, ceva nou, contează, ci şi cunoaşterea omului, a bolnavului ca individ (fiecare fiind, de fapt, un unicat), ca şi puterea, priceperea şi răbdarea de a te apropia de el şi de a-i trezi încrederea în tine, ca medic!...

Asemenea lucruri — şi altele ce se înscriau în serii surori — ocupau, tot mai des, spaţiul scrisorilor Ştefanei către Bogdan, spre bucuria, dar şi spre îngrijorarea

studentului-militar…

6

— Bunicule, m-am certat cu Ştefana, m-am certat cu Ştefana, înţelegi? Am jignit-o!…

— Cum se poate aşa ceva, Bogdane? De ce? Şi când? De unde vii tu acum? Că te ştiam la armată. Ori ai terminat-o, ţi-au dat drumul!?…

Bătrânul profesor voia să-şi liniştească nepotul, care avea o faţă răvăşită şi ochii lucitori, ca nişte oglinzi cu febră… îmbrăcat în uniformă militară, cu o geantă în mână, intrase furtună pe uşa casei…

— Vino să te îmbrăţişez, aşa cum se cuvine! mai spuse Dragoş Ştefănescu…

— Iartă-mă, bunicule! Bine te-am găsit, sărut-mâna! răspunse Bogdan, jenat, dându-şi seama că s-a purtat ca un puşti, disperat pentru că cineva îi luase jucăria preferată. „Bine, dar ce, aici e vorba de jucării? *Viaţa e o jucărie?”* se revoltă gândul băiatului…

— Şi-acum, continuă profesorul pensionar, nu stăm de vorbă decât după ce te dezbraci, te speli, mănânci. Să avem condiţii normale, deci… că, aşa cum te văd…

7

— Aşadar, s-o luăm cu începutul: Cum de-ai venit tu

acasă fără să ne anunţi şi aşa, la mijlocul săptămânii? Să nu-mi spui c-ai dezertat, ca să… vii să mă vezi, că nu mai puteai de dorul meu… fiindcă ăştia, ai tăi vreau să zic, nu m-au luat şi pe mine acolo, la milităria ta… că de — eu sunt „bătrân şi bolnav!”… cum mă cred ei! Să mă creadă! Nu sunt… nici chiar aşa de bolnav şi, mai ales, bătrân nu sunt!…

Bogdan zâmbi şi se aşeză pe unul din braţele fotoliului în care se afla bunicul. Îi trecu mâna pe după gât şi-i apropie capul de pieptul său, mângâindu-i părul mătăsos şi aproape în întregime alb.

— *Dor* — sigur că mi-a fost de dumneata, bunicule, dar, nici până într-atâta încât să… dezertez…

— Atunci, poate, pentru… adăugă bătrânul, zâmbind „hoţeşte”?

— Nici „*pentru*”… bunicule, nici!

— Şi-atunci?

— Şi pentru *Ea,* şi pentru voi, ca să vă văd pe toţi — am făcut şi eu o treabă bună la „armata aceea”, cum zici dumneata, şi-am primit o permisie de trei zile. Asta el

— Povesteşte, povesteşte! îl îndemnă profesorul, vrând să-l ia mai de departe pe Bogdan, în speranţa „de a se mai slobozi băiatul din încrâncenarea la care ajunsese. Că, dacă «s-a certat» cu Ştefana, după cum susţine, acum, în clipa asta, tot nu e nimic de făcut”.

Când îl îndemnă să povestească, îl prinse pe Bogdan de mână.

— Măi, băiatule, dar mâna ta este prea caldă, parcă ai avea febră; nu te simţi bine?

— S-ar putea să am şi febră, cred că am răcit din nou…

— Cum „din nou”? Dar când ai mai răcit? Ai fost bolnav?

— Am fost, atunci, în noaptea aceea…

— În care noapte, băiatule?

— Păi, dacă nu mă laşi să-ţi spun…

...Există şi la armată întrecere: între *grupe, plutoane, companii...* ca peste tot. E un regulament, cu o mulţime de cerinţe... Noi, adică grupa noastră — a II-a, din plutonul întâi, compania a III-a —, obţinusem, până în faţa celei mai complexe probe — o aplicaţie tactică serioasă — cel mai mare punctaj. Dacă o câştigam şi pe aceasta, pe lângă alte feluri de recompensă — felicitaţi în faţa plutonului, a companiei, popularizaţi la staţia de radioamplificare...

— Etcetera, etcetera...

— Exact!... mai primeam, adică ni se mai promisese şi o permisie de trei zile.

— Şi-aţi câştigat întrecerea, de vreme ce eşti acasă! Bravo! Ştiam eu c-o să fii şi-acolo un băiat de ispravă.

— Dar *cum* am câştigat-o, asta e toată problema. Pentru că şi acum, într-un fel, sunt frământat...

— Păi, spune, aştept să-mi spui...

— A fost cu o săptămână în urmă, miercurea trecută. Marţi noaptea, deci în preziua aplicaţiei, am fost cuprins de o mare nelinişte. Eu, în calitate de comandant de grupă, aveam răspunderile cele mai mari.

— Ce spui, nepoate, eşti comandant de grupă? Nu mi-ai scris niciodată şi nici ai tăi nu mi-au spus.

— Mare scofală! Şi găsisem cu ce să mă laud...

— Ba, să ştii că mie îmi place, fiindcă te obişnuieşti cu „răspunderile”, despre care vorbeai. Dar, iartă-mă! Spuneai că „marţi noaptea, în preziua acelei aplicaţii, ai fost cuprins de o mare nelinişte...”

— Aşa e! Iar neliniştea aceea, curios, nu era numai a sufletului, ci şi a trupului. În curând s-a prefăcut în tremur, iar, de la o vreme, tremurul — în fierbinţeală... N-am dormit aproape deloc. „Am răcit, fără îndoială, mi-am zis. Trebuie să fie o gripă, o viroză...”, deşi ştii că eu nu prea fac aşa ceva.

„Gripă tocmai acum?” mi-am spus, cu îngrijorare. „Mâine e ziua hotărâtoare pentru...”

M-am sculat cu grijă, să nu-i trezesc pe ceilalţi. M-am strecurat până în camera în care ştiam că se află o cutie cu semnul acela de „Cruce roşie” pe uşă. Am deschis-o şi am căutat cu mâinile aproape tremurându-mi… Am găsit aspirine. Am luat câteva şi le-am strecurat în buzunarul pijamalei. Am înghiţit apoi una dintre ele, la spălător, m-am întors în pat şi am încercat să adorm. Somnul nu s-a prins însă de ochii mei. Am mai înghiţit o tabletă!…

Dimineaţa, Marius, colegul care avea patul lângă mine — este şi locţiitor de comandant — mi-a observat paloarea şi ochii lucind într-un anume fel.

„Ce e cu tine, Bogdane? m-a întrebat cu îngrijorare în glas. Nu te simţi bine?”

„Ba da! am răspuns, încercând să maschez starea cumplită în care mă aflam: ameţeam, îmi simţeam picioarele moi, aveam impresia că-mi ia pielea foc. Mă simt foarte bine! Ce ţi-a venit?”

Dar Marius s-a apropiat de mine şi mi-a pus palma pe frunte.

„Bogdane, ai febră, febră mare, băiatule!” a exclamat el. I-am făcut semn să tacă, să nu-l audă careva.

„Tu ştii ce zi e astăzi pentru noi — i-am spus. Tu ştii că dacă unul lipseşte de-acolo, lucrurile nu mai pot ieşi bine. Şi noi trebuie *să ieşim bine*, Marius, astăzi mai bine decât oricând… Nu vrei să mergi acasă?!… Şi, la urma-urmei, nu neapărat pentru asta — i-am adăugat. Închipuieşte-ţi că astăzi suntem pe front, în tranşee, dacă nu ştim să ne purtăm, pierim. Unul singur dacă greşeşte, pune în pericol… viaţa tuturor!”

„Bogdane, dar eşti bolnav, nu înţelegi — mi-a răspuns, viaţa ta e în pericol! Trebuie să mergem la medic, urgent!”

I-am arătat aspirinele…

„Am luat două până acum, i-am spus, am să mai iau, după ce mănânc ceva, că simt cum îmi arde stomacul!” „Sfărâmă-le în dinţi! mi-a strigat el. Ştiu asta de la mama!

Sunt mai puţin nocive aşa!”

— Şi tu nu ştiai?

— De unde să ştiu, câte aspirine am înghiţit eu în viaţa mea? „Dar tu nu te ţii pe picioare, Bogdane, nu vezi? a adăugat Marius. Şi ştii câte avem de făcut. Cum o să duci tu tot *echipamentul* în spate?”

„Tu, ca ajutor de comandant, vei fi tot timpul lângă mine, la nevoie, am să-ţi spun ce va trebui să faci! i-am răspuns. În orice caz, trebuie să ne purtăm în aşa fel încât ceilalţi să nu simtă nimic. Ne-am înţeles?”

Am pornit-o, când ne-a sosit rândul, în fruntea grupei. Cele două aspirine îşi făcuseră, oarecum, efectul, nu mai ameţeam aşa de tare şi parcă nu-mi mai tremurau atâta picioarele. Cred că şi febra se mai redusese.

Aveam cu noi, fiecare, în cea mai mare măsură, echipamentul de luptă al unui soldat. Şi asta într-o zi — nu ştiu cum o fi fost pe-aici — dar acolo, dimineaţa, erau vreo 22°C.

— Şi aici a fost cald, toată săptămâna trecută a fost cald. De altfel şi acum… a răspuns bunicul.

— Mă trudeam să mă păstrez drept şi în cadenţă cu colegii mei — a reluat Bogdan.

Am ajuns la locul stabilit; ne-am ocupat dispozitivul; am dat primele comenzi, acţiunea începea, iar şefii, care ne urmăreau şi ne cronometrau, erau cu ochii pe noi.

Îţi spuneam că ceea ce trebuia să îndeplinim era o treabă foarte complexă, care dura aproape trei ore, în mod normal: săpam „tranşee”, înaintam pe teren accidentat, târâş, cu salturi, atacam, ne apăram, treceam tot felul de obstacole, trăgeam la ţintă, alergam în viteză, ne orientam, în teren necunoscut, cu aparatele din dotare şi, în funcţie de realitatea aflată, trebuia să adoptăm soluţii de îndeplinire a misiunii etc., etc.

Băieţii, toţi, erau hotărâţi să câştige. Au abordat misiunea cu un entuziasm extraordinar, dar şi cu calm şi maturitate, în acelaşi timp. Primele probe au fost trecute

cu bine, iar timpul înregistrat era excepţional. Am prins şi mai mult curaj. Se uitau la mine şi ochii le luceau de bucurie. Erau atât de preocupaţi de ceea ce aveau de făcut, încât nu observau că şi ochii mei luceau, dar din cauza febrei. Mă bucuram şi eu şi prindeam curaj. Marius se afla mereu în preajmă, gata, oricând, să intervină, dacă mi s-ar fi întâmplat ceva…

Lângă o lizieră de pădure, trebuia să săpăm, într-un timp foarte scurt, un mic „tranşeu” de protecţie…

Marius s-a aruncat ca un disperat asupra lopeţii „Linemann”, scormonind pământul şi făcându-mi un loc unde să mă aşez.

„Stai aici, mi-a spus, de parcă mi-ar fi ordonat. Sap eu şi pentru tine!”

L-a chemat apoi pe Virgil — un alt coleg — şi i-a ordonat să sape alături de el. „Sapă, sapă! îi striga. Mai repede! Mai repede!”

„Ce ai, mă, ai înnebunit? i-a răspuns colegul nostru. Dar cu Bogdan ce e?”, întrebă mai departe, văzându-mă palid şi sprijinit de buza de pământ a tranşeului ce începuse să se contureze.

„Nimic, sapă mai departe!”, i-a răspuns Marius.

Virgil a înţeles totuşi că e ceva în neregulă, observându-mă cu o aspirină în mână, în timp ce mă pregăteam s-o înghit. Şi-a văzut de treabă, zorindu-i, la rândul său, pe ceilalţi.

Am trecut astfel şi peste această încercare, într-un timp ce ne avantaja în continuare.

Am intrat în pădure. Aici era „teritoriul acela necunoscut”.

„Bogdane”, scoate totul de pe tine!” mi-a spus Marius.

M-am uitat lung la el, neînţelegând.

„Scoate totul de pe tine, am spus, tot echipamentul militar, până la bluză şi pantaloni!”

M-am executat, pricepând acum ceea ce voia să facă. L-a chemat din nou pe Virgil şi-au împărţit între ei armele

şi celelalte materiale din echipamentul meu.

Rămăsesem doar cu busola, cu binoclul şi cu o serie de instrumente de calcul. Le-a spus celorlalţi că m-a debarasat de „harnaşamentul” acela (cum am poreclit noi tot ceea ce trebuia să cărăm în spate), ca să pot să acţionez mai rapid în conducerea grupei spre îndeplinirea misiunii…

„Marius, nu mai văd bine, nu cred că am să nimeresc ţinta”, i-am spus înaintea probei de tragere cu puşca.

„Tragi odată cu mine, ţintim în acelaşi loc, al tău!”, mi-a răspuns.

A doborât „măgăoaia” dintr-o lovitură. Pe-a mea, bineînţeles!

„Bravo, Bogdane! Mână şi ochi de adevărat şef!”, l-am auzit, din spate, pe comandant, felicitându-mă.

„Hai, Marius, tu ce faci?”

Din următoarea lovitură, Marius a doborât şi propria lui ţintă. Tot aşa a procedat şi la alte serii de trageri…

Mai rămăseseră câteva puncte de îndeplinit din întregul program al misiunii.

Urcam acum un deal, încărcat, din nou, cu întregul „harnaşament”. Trebuia să ajungem pe creastă în câteva minute, iar de-acolo, să rezolvăm alte sarcini. Eram răspândiţi în linie, la distanţă de câţiva metri unul de altul. Locul era acoperit, ici-colo, cu nişte tufe ale unor arbuşti, nimiciţi şi ei aproape de razele de foc ce căzuseră toată vara asupra lor şi mai cădeau încă, iar firele de iarbă ajunseseră nişte ţepi fragile, care se sfărâmau sub picioare.

Atunci, am văzut soarele clătinându-se, ca o limbă de clopot care a luat foc, cerul se năruia peste pământ, iar acesta, de spaimă, o luase la vale, fugindu-mi de sub picioare şi vrând, desigur, să mă târască şi pe mine, odată cu el, în jos. Am căzut în genunchi, căutând să sprijin dealul, ca să nu se răstoarne şi, văzând că nu reuşesc numai cu mâinile, mi-am proptit atunci şi fruntea

de iarba uscată şi înţepătoare, de faţa aceea cenuşie şi scorojită a pământului întristat şi înfricoşat…

„Bogdane, ce e cu tine, Bogdane?!”

Vorbele lui Marius veneau de departe, iar eu le filtram prin nişte şomoioage de vată, pe care nu ştiu cine mi le îndesase, la repezeală, în urechi…

„Bogdane, trezeşte-te, trezeşte-te, Bogdane!”

Când am simţit apă, pe faţă, am deschis ochii şi am văzut deasupra mea chipul congestionat al lui Marius. Mă târâse câţiva metri la umbra puţină a unui arbust şi-mi turnase pe faţă toată apa din bidonul lui. Mi-a luat capul şi mi l-a aşezat repede pe genunchiul său. Mi-a desprins apoi bidonul cu apă de la şold şi mi-a dat să beau. Mă simţeam mult mai bine.

„Ce s-a întâmplat? Unde suntem?” l-am întrebat.

„Suntem în misiune, Bogdane, ai alunecat şi ai căzut — mi-a răspuns el. Nu s-a întâmplat nimic. Nu ne-a observat nimeni. Hai să mergem!”

M-am ridicat, sprijinit de Marius şi, din câţiva paşi, am fost pe creastă. Colegii aşteptau să dau următoarea comandă. Marius parcă mi-a auzit gândul: a dat-o el!

Am coborât în grabă versantul opus al dealului. Am trecut printr-o apă, care m-a mai răcorit, sporindu-mi puterile şi, după alte două *cerinţe,* pe care le-am realizat potrivit prevederilor, am adunat băieţii, ne-am ordonat în formaţia obişnuită şi am înaintat spre masa prezidiului. Am prezentat raportul. Între timp, sosiseră şi „observatorii”, de pe traseu, care au înmânat membrilor prezidiului punctajele.

Comandantul ne-a felicitat călduros. Victoria fusese obţinută. Ieşiserăm primii pe pluton şi cu cel mai mare punctaj, totodată, din întreaga companie.

— Deci, primii şi pe companie! sublinie bunicul.

— Da!

— Bravo, mânzule!

„Bravo, *şefule!”* mi-au strigat colegii, când am rămas

singuri, îmbrăţişându-mă care mai de care.

„Să-i mulţumiţi lui Marius! El a salvat onoarea grupei şi… m-a salvat şi pe mine!”, am mai apucat să spun şi am leşinat.

Mi-am revenit însă repede şi m-am dus la infirmerie. M-a condus Marius. La câteva minute, a venit după noi şi comandantul de pluton: un locotenent tânăr, băiat fin, delicat, care abia a ieşit din şcoala militară.

I-am povestit totul…

„Eram curios să văd dacă-mi spuneţi!” ne-a răspuns el. Observase, pe parcurs, ce mi se întâmplase… Ne-a felicitat pe amândoi: şi pe mine, şi pe Marius — pentru *„tărie soldăţească”* şi *„orientare în rezolvarea situaţilor concrete, adesea neprevăzute*”.

„Şi cu doborârea *ţintelor* cum rămâne?” l-am întrebat eu, gândindu-mă la faptul că nu era drept, trăsese Marius în locul meu.

„N-ai doborât tu toate «ţintele» acum câteva zile, la atragerile speciale? m-a întrebat locotenentul. Cine a obţinut atunci cel mai mare punctaj, care a contribuit substanţial să plaseze grupa voastră în fruntea plutonului? Nu comandantul ei, adică tu? Iar la concursul pe probleme teoretice, n-ai răspuns tot tu în numele întregii grupe? Şi n-ai câştigat? Asta, ca să acoperim cel puţin o parte din mustrare, cu privire la «dreptatea»-aceea pe care o invoci. Pentru cealaltă parte, v-aş aminti faptul că voi, eraţi, acolo, *puşi* într-o situaţie «reală», de front; iar pe front, cea mai importantă condiţie ca să obţii victoria este să nu mori, doborându-ţi inamicul înainte de a te doborî el. N-are importanţă cine-l doboară, tu sau camaradul tău. În acele momente, ca şi în altele, Marius s-a descurcat excepţional. Am fost tot timpul cu ochii pe voi. Vă felicit băieţi şi… *permisie* bună!”…

— Te felicit şi eu, mânzule! Bravo! Dacă aşa stau lucrurile, precum mi le-ai povestit, atunci să ştii că şi mie îmi place cum te-ai descurcat… cum v-aţi descurcat.

Sunteţi nişte copii buni şi uite cum situaţii ca acestea vă maturizează şi vă strâng tot mai mult în jurul unei *redute* care nu este uşor de cucerit: *viaţa!...*

Dovadă că, la capitolul acesta, suntem, în momentul de faţă... într-o situaţie cam specială... *de repetenţie!*

Deci, trecând la partea a II-a a *problematicii,* acum — că te-ai mai liniştit — spune-mi, ce e cu Ştefana?

— Bunicule...

— Dar, drept, mie îmi spui totul, absolut drept! Fără farafastâcuri învăluitoare.

— Mă jigneşti!... Eu totdeauna am vorbit cu dumneata „drept", fără să ţi-ascund nimic!

— Cu „ascunsul" acela, mai vedem noi, că nici aşa, chiar tot ce *face* şi *gândeşte* omul... Deci: ce s-a întâmplat între voi? Cum de-ai ajuns să te certi cu Ştefana? asta e problema!

— Îţi imaginezi ce poţi să simţi şi să gândeşti când eşti acolo, departe...

— Nu-mi imaginez, *ştiu!* Pentru că şi eu am fost plecat de-acasă — şi nu câteva luni, ca tine, ci câţiva ani, şi nu până colea, că, dacă strigi mai tare, se aude până la Bucureşti, ci dincolo de ţară, în război. Ştiu, aşadar..

— Cu „strigătul" ai dat-o în bară: de la Galaţi — la Bucureşti e un drum...

— Să trecem peste... să vedem cum „ai dat-o tu în bară"! Deci, fiind tu acolo, te gândeai tot timpul *aici,* deşi am aflat c-aţi mai făcut şi ceva treabă, şi-ncă bună! Te gândeai, îţi imaginai...

— M-au cam pus pe jar scrisorile primite de la ea, bunicule; în ultimele m-a înnebunit cu profesorul ei, „un mare chirurg", cu asistentul ei, Dorin Mihalcea, cu sala de disecţie, cu bolnavii ei, cu „Miss Boboc Medicină". Ştii c-a fost aleasă „Miss..." şi asta datorită acelui Dorin Mihalcea?

— Ştiu! A venit şi pe la noi şi ne-a spus!

— S-a lăudat şi pe la voi, deci!

— Nu s-a lăudat fata, a trecut pe-aici şi ne-a împărtăşit o bucurie, cu care nici măcar nu se grozăvea. Iar mie mi-au plăcut şi modestia prezentării lucrurilor, şi faptul în sine. Mamă-ta s-a bucurat chiar foarte mult. A îmbrăţişat-o, a felicitat-o! Şi să ştii că… era sinceră!

Iar acel Dorin Mihalcea, de care te sperii tu de fapt, e un fel de văr al tău… mă rog o rudă ceva, din partea bunicii. Când a venit vorba, ne-am lămurit. Bunică-ta îl ştie: cică e un băiat serios, însurat, cu copil.

— Şi ce dacă e însurat? Şi ce dacă are copil? răbufni Bogdan, care ascultase, din ce în ce mai surprins, spusele bunicului său. Şi, faptul că e „o rudă ceva, din partea bunicii”, crezi că-l împiedică să…

— Să ce?

— Să-i… să-i facă ochi dulci Ştefanei!

— Şi? Ce se întâmplă, dacă-i face *el?!*

— Cum, bunicule?

— Uşurel, nepoate! Problema gravă este că tu nu ai încredere în fată! Pentru că, măi, ăsta mic şi prost, nu s-a văzut pe lume o femeie care să-şi dea rochia jos numai fiindcă i-a făcut cineva *„ochi dulci”, dacă nu vrea să şi-o dea!* Şi „în cazul că *vrea,* poţi s-o păzeşti tu, băiatule… sau să pui pe urma ei o armată întreagă, tot degeaba! În ceea ce-o priveşte pe Ştefana, însă, eu credeam că te-ai lămurit! Se pare că undeva la tine, înăuntru, nu sunt lucrurile bine orânduite. Ori că e o croială prost făcută. Iar dacă acesta este adevărul, trebuie să lupţi, să lupţi cu tine, puştiule, căci, altfel, îţi mănânci şi sufletul, distrugi şi viaţa altuia şi te faci şi de râs… Şi-acum, spune, cum s-a petrecut… mă rog… treaba aceasta urâtă.

— M-am dus direct la facultate. Am dat mai întâi un telefon acasă, am văzut că nu răspunde şi-atunci m-am dus. Am căutat-o vreo jumătate de oră. Nimeni nu ştia nimic despre ea. M-am gândit să întreb la decanat, unde au orarul.

— Cu asta trebuia să începi.

— De-acolo am aflat că lucrează într-un laborator. L-am găsit. Tocmai ieşeau pe uşă nişte colegi de-ai ei, trei băieţi şi patru fete…

„Nu vă supăraţi, i-am întrebat, o cunoaşteţi, cumva, pe Ştefana Dragomir?”

„Cum să nu, e colega noastră!” mi-a răspuns un băiat.

„N-a fost şi ea în laborator…?”

„Ba, da, a fost… şi a mai rămas! a răspuns, de data asta, o fată, cu ironie! E cu asistentul!… Mai au puţină treabă! Să nu-i deranjaţi!” a încheiat ea, râzând batjocoritor.

— Şi prostul a căzut în plasă! Păi, da! Că de-aceea sunt făcute „plasele”!… Şi, ce-ai făcut? N-ai bătut la uşă? N-ai intrat? De ce n-ai intrat, ca să vezi şi tu ce „treabă” mai au? Sau, de ce n-ai aşteptat vreo cinci-zece minute şi-apoi, fără să baţi în uşă, să fi dat buzna, ca să vezi cu ochii tăi, să te convingi…

— Îţi baţi joc de mine!

— Cu durere, nepoate! Şi, fiindcă am de cine!… Ei, spune!

— Am stat pe culoar, n-am intrat! Mă învârteam…

— Ca un leu în cuşcă!

— Ştefana a ieşit… peste vreo şapte minute. Când m-a văzut, s-a bucurat, dar eu, în loc să fac la fel, aşa cum mă îndemna inima, m-am pomenit întrebând-o cu duşmănie:

„Tu de ce n-ai plecat odată cu colegii tăi?” Ce treabă ai mai avut cu asistentul? Voi, singuri?!…

Ştefana s-a întunecat. O urmăream cu atenţie. Mergea cu capul plecat, fără să scoată un cuvânt. Când am ajuns afară, a ridicat ochii spre mine. Erau înlăcrimaţi:

„M-ai jignit, Bogdane, aşa cum n-a făcut-o nimeni până acum — mi-a spus. Să ştii că dragostea nu trebuie să ne fie o povară, ci, dacă se poate, fericire, aripă înaltă şi pură care să bată mereu deasupra curgerii zilelor noastre, să le sporească oxigenul vieţii, să ne tragă mereu în sus… Or, bănuielile tale aduc bucuriile noastre la pământ!…

Poţi să-mi dai telefon când te mai limpezeşti a mai adăugat, după care, spunându-mi, „La revedere”, mi-a întors spatele şi a plecat, fără să privească-napoi.

N-am ştiut ce să fac, eram ca paralizat. Am aşteptat câteva minute şi-am plecat şi eu…

8

— Fir-ar să fie! Nici nu ştiu cum să-ncep…

— De ce „să începi?” E de-ajuns să continui!…

…Se aflau pe *banca lor,* în *parcul lor. Nu* mai trecuseră împreună de mult pe-aici. După *mărturisirea* făcută bunicului, Bogdan întrebase:

— Şi-acum, ce fac?

— Ce să faci? îi răspunse bătrânul, dacă „te-ai limpezit”, dă-i telefon, caut-o, cere-i scuze! Descurcă-te!

Bogdan îi telefonase Ştefanei… şi-apoi plecase urgent spre ea. Stătuseră de vorbă…

Ieşind pe poarta casei, s-au îndreptat, în mod automat, spre „Parcul Primăverii”. Simţeau, amândoi, nevoia unei spovedanii în tăcere.

S-au aşezat cu sfială… Roiau în jur şoaptele *primăverii,* în care sufletele lor porniseră într-un zbor geamăn, înalt şi frumos… îndemnul Ştefanei: „E de-ajuns să continui” însemna întoarcerea la *acea primăvară,* la parfumatele ei *limpezimi* de cristal, la cerul curat al speranţelor, lâ gândul fără de *umbră…*

— Te rog să mă ierţi, încă o dată te rog să mă ierţi! spuse Bogdan, copleşit de tristeţe şi de ruşine.

Fata îşi rezemă fruntea de pieptul lui. Bogdan îi

înconjură umerii cu braţul stâng, iar cu cealaltă mână începu să-i mângâie uşor părul frumos mirositor şi lucios, de culoarea castanelor coapte, în timp ce întreaga lui fiinţă murmura tainic şi liniştitor: „Mi-e *tare drag şi dor de tine, Ştefana!”*

Aureolaţi şi ocrotiţi de lumina şi de căldura acestui *dor,* cei doi tineri au străbătut, *eu limpezime,* un timp bun, prin câmpul plin de nenumărate capcane, al vieţii...

CAPITOLUL X

1

— Bogdane, ştii ce mi s-a întâmplat astăzi?... A venit la spital o femeie, o femeie necăjită: are patru copii şi un soţ bolnav de cancer. E ingineră, iar soţul ei — arhitect Nu are nici patruzeci de ani — el, iar ea, în jur de treizeci şi cinci.

Pe lângă nenorocirea cu soţul, în urmă cu o lună a dat de un alt necaz: şi-a opărit ultimul copil — un băieţel de şapte ani, elev în clasa a Ii-a.

— Ea l-a opărit?

— Da, din greşeală, bineînţeles. Locuieşte la bloc. Era oprită, de câteva zile, apa caldă, nu ştiu din care motive, probabil că se stricase ceva şi-atunci se făceau lucrările de reparaţie.

Femeia a încălzit apă într-o oală mai mare, pe aragaz, şi-a băgat băiatul în cadă, ca să-l spele şi a adus oala. A aşezat-o undeva, la cap de cadă şi s-a întors spre uşă să ia un prosop. În clipa aceea, oala a alunecat, răsturnându-se, iar apa a sărit pe picioarele băieţelului, care era dezbrăcat, mai ales pe cel stâng, pe care i l-a prins serios, începând de la şold. În urletele copilului, mama s-a zăpăcit, l-a scos imediat din cadă, dar n-a ştiut ce să-i facă spre a ameliora efectele arsurii. În felul acesta,

băiatul s-a ales cu plăgi mari, de pe care s-a luat pielea. Ce să-ţi mai spun despre durerile mititelului — ele erau cumplite, dar şi perspectiva vindecării lui nu era prea clară. Avea nevoie de un tratament foarte atent administrat şi, mai ales, de o îngrijire ireproşabilă. Femeia trebuia să aibă grijă de ceilalţi trei copii, să alerge şi la spital, la soţul ei, lângă cel mic cine să stea? A rugat o asistentă, o soră — să aibă grijă de el, să-i schimbe pansamentele la timp, să... În fine, mi-a fost tare milă şi de ea, şi de copil. Am vorbit şi eu cu surorile din salon şi cu elevele care făceau practică. Am aranjat un fel de gardă permanentă în care m-am cuprins, fără îndoială, şi pe mine...

După trei săptămâni, am reuşit să punem copilul pe picioare. Este aproape în întregime vindecat Cred că nici urme n-o să-i rămână.

Astăzi eram cu profesorul, la *vizită!* Când am ieşit din salon, o văd la uşă. S-a apropiat de mine şi m-a îmbrăţişat.

— Îţi mulţumesc, domnişoară, îţi mulţumesc din inimă

— Mi-a spus. Dumneata mi-ai salvat băiatul! Dacă nu erai dumneata — nu se vindeca atât de repede şi aşa de frumos!...

Eram fâsticită, jenată...

— Doamnă, tovarăşă... ştiţi, eu... am îngânat, negăsind vorbele potrivite. Priveam puţin speriată spre profesor. Mă temeam să nu se supere.

— Vă felicit, tovarăşe profesor, a adăugat, tocmai atunci, mama băieţelului, fiindcă aveţi asemenea studenţi! Sub oblăduirea dumneavoastră, vor ieşi din ei nu numai medici, ci şi oameni! Vă felicit şi vă mulţumesc! Pentru ceea ce sunteţi şi pentru ceea ce faceţi! a încheiat inginera cu o lumină pe faţă.

Profesorul s-a uitat spre mine, mi-a zâmbit şi, cu mâna întinsă, a făcut deasupra capului meu un gest de mângâiere. S-a înclinat apoi în faţa femeii şi-am plecat

către alt salon...

Să nu râzi, ceea ce ţi-am spus e un fleac, ca atâtea altele despre care ţi-am tot vorbit. Dar el îmi confirmă, încă o dată, pe de o parte, că oamenii nu-şi pierd sufletul, dacă îi tratezi cu suflet, iar pe de altă parte, că un doctor trebuie să se ferească precum de moarte să ajungă la rutină: căci fiecare bolnav este un caz; aici, totul se ia de la început, de fiecare dată! Aşa, de pildă...

2

...Asemenea discuţii — confesiuni, mărturii ale trecerii prin viaţă şi ale cuceririi acesteia, se încrustaseră, multe, pe răbojul timpului ce se scursese şi legase parcă şi mai puternic inimile îndrăgostiţilor.

Iată, acum câteva minute, Bogdan terminase al patrulea examen din sesiunea de iarnă. Primele lui patru examene din viaţa de student — şi toate patru trecute cu nota maximă...

Armata rămăsese undeva, în urmă. Fusese o etapă — şi aceea încheiată cu bine. În urma examenului final, Bogdan obţinuse gradul de sublocotenent, ca mulţi dintre colegii lui. Se bucuraseră părinţii, se bucuraseră bunicii, şi Ştefana, iar Radu era de-a dreptul mândru: le spusese colegilor lui, la şcoală, că prietenul Ştefanei este ofiţer! (Lui — îi plăceau tare mult ofiţerii: „Eu ofiţer mă fac, spunea, dar nu aşa, ca Bogdan, *civil,* ci de-adevăratelea!) ...

De mâine, începea vacanţa — „cea dintâi din viaţa de student!” îşi spunea Bogdan. Ştefana încheiase sesiunea

cu trei zile mai devreme. Acum se pregăteau să plece într-o tabără studenţească, la munte. Bogdan se bucura nespus că, timp de zece zile, va fi mereu împreună cu ea...

3

În seara de dinaintea plecării, au pornit-o, hai-hui, de mână, pe străzile Bucureştiului... Lumea roia, grăbită, în toate părţile. Ei nu vedeau însă pe nimeni în jur, erau singuri. Ningea!...

După vreo două ore, s-au trezit în faţa Grădinii *Cişmigiu.* Au intrat, înfioraţi, ca într-un templu alb. Ninsoarea se oprise, iar cerul îşi aprindea, pe rând, candelabrele de stele.

Pătrunzând pe sub bolta aibă, ca o imensă maramă de mireasă, a copacilor ce mărgineau aleea principală, Ştefana şi Bogdan se simţeau binecuvântaţi de miile de braţe de deasupra, unite între «le, <se presărau peste capetele lor pulbere de argint. Ajungând pe chipurile îmbujorate, steluţele acelea fragile se prefăceau în lacrimi de bucurie, împodobindu-le zâmbetele...

Ultimii trecători dispăruseră. Cei doi tineri au păşit, sfioşi, în spaţiul, neîngrădit de nimic, dintre alei. Zăpada, moale şi pufoasă, respira liniştită şi primitoare. Au început să alerge prin împărăţia ei, stârnind, de sub paşi, ori cu mâinile înfundate În caierele de vată rece, roiuri de fluturi mici, cu viaţă de-o clipă.

Acum râdeau, fericiţi. Rostogolindu-se, unul după

celălalt acoperind *fiinţele* lor — comori clocotitoare de visuri fermecate — cu spumă fecioară.

Deodată, clopoţeii din glasul Ştefanei obosesc pe neaşteptate, se sting. Trupul ei, cu miresme de flori şi zvâcniri de jăratec, se face mic, mic, până la marginile amintirii... Deschizând ochii, fata întâlneşte deasupra-i chipul frumos al mamei...

... „Ajunge, Ştefana, mamă, hai, fetiţa mamei, de-ajuns, să nu răceşti iarăşi!”...

...Fusese bolnavă. Stătuse în casă mai mult de două săptămâni. Între timp, căzuse prima zăpadă din anul acela. Ştefana, care avea pe-atunci doar şase ani, n-o putuse atinge decât prinzând în palme câţiva fulgi legănători ce se apropiaseră de fereastra ei, să-i dea bineţe.

În seara aceea o rugase pe mama să meargă cu ea în Cişmigiu, „să vadă zăpada!’”...

— Ştefana, de ce plângi? Ce s-a întâmplat? întrebă, cu îngrijorare, Bogdan.

— Nu s-a întâmplat nimic, Bogdane, răspunde fata cu glasul stins, doar că a trecut pe-aici sufletul maniei...

Hai să mergem, să nu răcim!

4

La Predeal au fost cazaţi în două vile alăturate, pe Cioplea: fetele într-o parte, băieţii — într-alta. Venise şi Mona cu Cosmin *al ei.* Când auzea spunându-se „al ei”, fiinţa lui Bogdan tresărea involuntar. Deşi trecuse atâta

timp, nici Mona nu se obişnuise să-l considere pe Bogdan altfel decât: *al ei...* singurul... adevăratul... Cu Cosmin devenise prietenă. Era un băiat bun, delicat, serios. În perioadele de cursuri, se întâlnea cu el în fiecare zi: el o căuta şi ei îi făcea plăcere. Vorbeau, se plimbau, mergeau la spectacole. O cunoscuse şi pe mama lui Cosmin. Trecând, pe lângă casa lui, într-o seară, el o invitase înăuntru şi i-o prezentase. Femeia fusese încântată. Nu ştia cu ce „s-o mai servească", să-i fie pe plac. O lăudase... „că e frumoasă", „că e îmbrăcată cu distincţie"... spunându-i, totodată, că *băiatul ei* vorbeşte mult şi atât de frumos despre ea.

În aceeaşi seară, Mona i l-a prezentat pe Cosmin bunicii, cu care rămăsese iarăşi singură. Bătrâna l-a măsurat din cap până în picioare, o dată,. Şi încă o dată, învăluindu-l într-o privire caldă ce-i izvora parcă direct din suflet, după care a spus: „Să vă dea Dumnezeu sănătate, maică!"...

Alteori, mai ales când se afla în practică, nu-l vedea zile şi chiar săptămâni întregi. Evita să-l întâlnească! Atunci sosea acasă, ruptă de oboseală, se întindea deasupra patului, uneori fără să se dezbrace şi rămânea aşa ore în şir, cu ochii în întuneric. Se simţea cuprinsă ca de un fel de boală căreia nu-i găsea nici nume şi, mai ales, leac!

Bătrâna suferea văzând-o astfel. Ştia că n-are voie s-o întrebe nimic, că, şi dacă o întreba, Mona tot nu-i răspundea. Degeaba suna Cosmin la telefon, degeaba o căuta...

„Nu se simte bine, maică, răspundea bătrâna, în locul ei, nu se simte bine, nu te supăra. Da' îi trece ei, ai să vezi că-i trece! Ai matale răbdare!"

Aşa îi spusese şi Mona lui Cosmin: „Să aibă răbdare cu ea! Căci, poate astfel, vor câştiga amândoi!" Băiatul înţelesese că sufletul ei, fiinţa ei, prinse într-un anumit vârtej, încă nu se dezmeticiseră. Intuind că Mona merită acest sacrificiu, Cosmin o *aştepta,* apelase la toate

puterile sale ca să reuşească *s-o aştepte.* Nu-i reproşa niciodată nimic pentru aceste *dispariţii* şi tăceri. Se instalase între ei un fel de înţelegere în acest sens. Iar, de câte ori o revedea, relua lucrurile de unde fuseseră lăsate, ca şi când nicio oră de prăpastie nu le frânsese întregul curgerii şi al înfloririi. De altfel, curios, în acele momente de reînnodare a firelor, nicio notă din comportarea Monei nu suna veşted sau fals...

Acum, la Predeal, veniseră deci împreună.

Natura arăta ca-n basme. Ninsese mult şi mai ningea aproape în fiecare zi. Zăpada potopise crengile mândre ale brazilor, care se plecau bucuroase sub povara ei imaculată ce sclipea — puzderie de stele — la întâlnirea cu ploaia săgeţilor de lumină slobozite de „măritul, sfântul Soare", cum tocmai îl numea un băieţaş, într-o „conversaţie" tandră cu globul de aur şi de foc din imensa împărăţie de azur.

Bineînţeles că în fiecare zi schiau. Veniseră cu toţii pregătiţi de-acasă, cu întregul echipament, hotărâţi să se bucure de toate clipele şederii lor aici.

La început, Ştefana, care nu fusese de prea multe ori la munte să schieze, era mai nesigură. De aceea, Bogdan a rămas tot timpul în preajma ei, făcând exerciţii prin locuri mai puţin aglomerate, pe pante mai line şi nepericuloase. Iar când a văzut-o că *şi-a dat drumul,* că nu-i mai este teamă, au trecut şi ei, alături de Mona şi de Cosmin, de ceilalţi, pe pârtia cea mare. Urcau cu *telescaunul* până în vârf, de unde se prăvăleau, ca nişte fantome fragede şi frumos colorate, într-un dans legănat, şerpuitor, pe cărarea aceea albă şi lucioasă, ce-ţi lua ochii. Privindu-i de jos, de la poalele muntelui, ţi se părea că asişti la un balet straniu, în care fiecare participant este un solist ce-şi joacă destinul. Ei însă erau veseli şi mândri, fiindcă erau tineri şi frumoşi. Cu toate acestea, pământul acela,

cu faţă albă, strălucitoare, duduia de încordarea unei oştiri de suflete şi de picioare ce treceau în zbor, pe bucăţi de lemn lustruit…

În fiecare seară dansau până noaptea, târziu, când nu se mai îndurau să se despartă, pentru ca, doar după câteva ore de somn adânc, odihnitor, să scoată din nou în lumina zilei obrajii lor proaspeţi şi împurpuraţi şi s-o ia de la capăt.

Zilele zburaseră pe nebăgate de seamă, ca fulgii frumoşi de dincolo de geamuri şi se topiseră în ape ce tremurau uşor într-un ochi al proaspetei amintiri. Era ultima seară. A doua zi, îşi propuseseră să mai coboare de câteva ori pe pârtie şi să plece apoi. Acum dansau de parcă se vedeau pentru prima oară, cu aceeaşi prospeţime a puterilor şi a curiozităţii de a se cunoaşte…

Nu ştia de ce, dar era întâia dată când Ştefana nu se mai înfiora văzându-l pe Bogdan alături de Mona în dans. Partenerul ei era acum Cosmin şi n-ar fi putut spune că se simţea deloc rău cu el. Făcuseră „schimb”, ca de mai multe ori în seara aceea şi în serile trecute, şi asta mai ales la propunerea Monei care le spusese: *„Schimbările* sunt bune, ca un mijloc de pază contra incendiilor; altfel o să faceţi febră… sufletească, luaţi foc! Şi e păcat de voi, că vă stă bine împreună!”…

Înaintea ultimei coborâri începuse să ningă învârtejit.

— Să fii atentă, Ştefana, i-a spus Bogdan, în timp ce se pregăteau de *plecare.* Mergi cât poţi de încet. Te aştept jos!

Şi-au pus ochelarii de protecţie şi au pornit. Cosmin era primul, Mona după el, apoi Ştefana, şi, la urmă, Bogdan.

În timpul alunecării s-au risipit. Bogdan s-a trezit astfel, după o vreme, în apropierea Monei. Simţindu-l, fata a întors capul spre el şi-a ridicat mâna dreaptă, să-i facă un semn. În clipa aceea însă, intrând într-o pantă, pe care n-a mai observat-o, s-a dezechilibrat, şi, nemaiputând să-şi

controleze mersul (pierzându-şi şi unul din „beţele” de sprijin, iar un schi i se rupsese), o pornise în direcţia unei liziere de câţiva brazi, în spatele cărora se afla o surpătură de teren, continuată cu o prăpastie…

Intuind pericolul, Bogdan a virat în mare grabă spre stingă, accelerându-şi, în disperare, zborul cu intenţia de a-i ieşi înainte şi de a o opri. A reuşit în momentul în care fata, căzând, aluneca pe spate, gata să se izbească de brazi, ori să ajungă în acel loc, de unde n-ar mai fi scăpat cu viaţă. S-a prăvălit înaintea ei, oprind-o cu trupul său. Au mai alunecat împreună însă câţiva metri şi alunecarea aceasta l-a dus pe Bogdan lângă trunchiul unui brad de care s-a *izbit* cu capul. A simţit o durere vie, asemănătoare cu aceea provocată de căderea de pe scara autobuzului, petrecută cu un an şi jumătate în urmă, apoi o căldură mare ce-i cuprinde tot carpul…

S-a trezit in şoaptele Monei, care-i mângâia fruntea, strigându-l ca-ntr-un descântec de iubire şi de moarte: „Bogdan, Bogdan, dragule, trezeşte-te, trezeşte-te!”

— Eşti rănită, ai păţit ceva? a întrebat-o Bogdan, când a deschis odăii şi a văzut-o lângă el. Dar, în momentul acela, ridicând capul, a simţit, din nou, cum tăişul durerii i-l despică În două…

Ştefana şi Cosmin aşteptau disperaţi, neştiind ce s-a întâmplat. Trecuse peste o jumătate de oră. Ninsoarea se mai potolise. Atonei i-au văzut alunecând pe schiuri ca pe sanie. Bogdan era în faţă, iar Mona în. Spete. Aşezaseră cele trei schiuri întregi unul lângă altul, le legaseră cu *o* curea şi îşi dăduseră drumul încet, la vale…

— Bogdan mi-a salvat viaţa! a exclamat Mona palidă, ştergându-şi un firicel de sânge ce i se prelingea de sub căciulă, pe timp la stingă. Se zgâriase puţin, în cădere. Mai avea câteva vânătăi pe mâini şi, probabil, altele pe picioare, dar, în rest, se simţea bine.

Au povestit ce se întâmplase…

Când a auzit Ştefana că Bogdan şi-a pierdut cunoştinţa, chiar dacă numai pentru câteva minute, s-a făcut albă, ca varul.

— Cum te simţi? l-a întrebat ea, îngrijorată. Te «doare capul? Unde te doare? a continuat, cercetându-i ochii cu atenţie.

— Ştefana, nu te mai văd, nu te mai văd, a apucat să spună Bogdan, în timp ce cobora, moale, cu genunchii spre pământ.

Lacrimile Ştefanei au ţâşnit ca din două izvoare clocotinde…

L-au adus la Bucureşti într-o maşină a „Salvării” şi l-au internat la acelaşi spital la care fusese după primul accident.

Când l-a văzut, doctorul, întunecat la faţă, i-a spus:

— N-ai fost cuminte, băiatule. Nu e bine! Acum va fi mult mai greu! Va trebui să ne înarmăm cu multă, cu foarte multă răbdare. Şi, fiindcă s-a complicat şi cu… problema vederii, nu ştiu ce ai să fad cu facultatea… În sfârşit, să nu anticipăm. Vom hotărî după investigaţii şi după efectele primelor tratamente. Să sperăm să fie bine… Ori să nu fie atât de rău, pe cât mă tem, a continuat el, în faţa părinţilor lui Bogdan şi a Ştefanei, după ce au ieşit din salonul în care-l lăsaseră pe băiat.

5

Rămas singur, în aceeaşi cameră ce-i ascultase zbuciumul şi cu un an şi jumătate în urmă, Bogdan stătea întins pe pat ca un răstignit. Nu mai avea putere nici să se revolte… Medita, în modul cel mai simplu cu putinţă, la

meandrele din curgerea vieţii, pe care oamenii s-au obişnuit să le numească destin. *Al său...* se afla, aşadar, sub încordarea unui greu semn de întrebare. „Cum se va dezlega? Şi când?”

„Şi la cele două mari răspântii de drum — ce se aflase, oare?” La început *o* iuţeală prostească, de puştan... Iar acum... acum cel puţin făcuse o faptă bună: o salvase pe Mona...’;. „De asta n-ar trebui să-mi pară rău I mărturisi gândul lui Bogdan. Dimpotrivă!”... „Da, dar cu ce preţ?!... Cu mine ce va fi?”

Se simţi, dintr-odată, singur, absolut singur. N-o mai vedea în apropiere nici pe Ştefana, nu-i vedea nici pe părinţi, pe bunici... Dispăruse şi Mona... Fiecare dintre ei îşi continua drumul său. Şi aceste drumuri curgeau ca nişte paralele, nu se întâlneau cu al lui. Fiecare — între malurile proprii, cu *bolovanii* săi pe cale, cu vârtej urile proprii, croite după hazardul rostogolirilor sau al urcuşurilor... Degeaba întindem mâna, ori facem săpături, croim viaducte... Sunt *cutremure* care astupă totul, orice comunicare, obligându-te să te întorci la albia proprie şi să-ţi stingi privirile căutându-te pe tine. Totul e să te mai găseşti...

Bogdan alunecă pe „pârtia” albă a plafonului camerei, până ce se izbeşte de-o latură a dreptunghiului de brad ce-i măsoară hotarul. Se opreşte surprins şi priveşte *dincolo:* prăpastie! Schimbă direcţia, alunecând acum spre partea opusă, dar şi acolo acelaşi hotar, peste care se poate sări foarte uşor, iar *dincolo* — aceeaşi prăpastie. Făcând manevre către toate cele patru laturi ale *spaţiului său,* constată că fiecare alunecare ducea spre un hotar, dincolo de care... îşi aduse aminte de spusele bunicului cu privire la *hotarul* dintre viaţă şi moarte, cum numea el războiul. „Oricând se putea trece *dincolo,* băiete, în orice clipă...”

Şi la el au fost de-ajuns câteva clipe prima dată, câteva clipe a doua oară, iar acum ce se va întâmplă?... „Orice!”

îi răspunse parcă cineva. „Depinde ce cale alegi!”…

Într-o asemenea împrejurare, un fost profesor al său, de la liceu, care se afla, ce-i drept, pe *ultima* cale (era bolnav de cancer, generalizat), a ales sfârşitul în condiţii de demnitate a suferinţei: fără nicio privire din afară, fără compătimire, fără nimic. S-a închis într-o cameră din apartament, încuind uşa, preferind să moară singur, scutindu-i pe toţi ai săi de acel spectacol zguduitor. S-a sfârşit în zece zile… Tot astfel, un alt om, pe care-l cunoştea bine şi Bogdan, prieten al familiei sale, cu câteva zile înaintea plecării în *„marea călătorie*”, n-a dat voie nimănui să rămână lângă el. Privindu-l, după momentul *trecerii…* oricine putea citi pe chipul său expresia unui dispreţ suveran — poate faţă de moarte —, căreia parcă i-ar fi spus: „Vino, nu mi-e frică!”…

6

Mona, care a intrat pe uşă, era însoţită de directorul spitalului, un general medic, bun prieten cu tatăl ei. Se dusese disperată la dânsul şi-i povestise despre acea întâmplare nefericită. Se zbuciumase, plânsese, spunându-i, la un moment dat, că: „dacă băiatul nu se va face bine, ea nu vede cum ar mai putea să”… Medicul a liniştit-o, promiţându-i că se va ocupa personal de Bogdan…

Văzând-o, studentul n-a fost surprins, dar nici nu s-a bucurat. Îşi simţea capul greu, tulbure, săgetat, din când în când, de fulgere dureroase, iar în inimă avea o tristeţe de plumb.

Doctorul l-a controlat atent minute în şir. A privit apoi,

în lumina ferestrei, un set de radiografii ce-i sosiseră chiar în ziua aceea. În încheiere a stat de vorbă cu Bogdan.

— Va fi bine, tinere, i-a spus el la sfârşit, cu o singură condiţie: să ai răbdare! Te aştept pe la mine, domnişoară

— A adăugat, înainte de a ieşi pe uşă.

— Mona, nu trebuie să-ţi faci niciun fel de reproş! a exclamat Bogdan, privind prin fereastră. Şi cu asta, să încheiem cu zbuciumul tău! Gata! a mai spus, întorcând ochii spre fată. Tu nu eşti vinovată cu nimic: a fost o întâmplare nenorocită şi-atât!

— Am venit să-ţi spun, Bogdane, că, dacă vei simţi vreodată că ai nevoie de mine, să ştii, să fii convins că voi fi lângă tine şi... că pot rămâne pentru toată viaţa!

— Hm! a zâmbit, amar, Bogdan: „...pot rămâne...” ... pot... Să sperăm, Mona, că nu va fi nevoie de sacrificiul nimănui... pentru mine. Dar, dacă... atunci să ştii şi tu, să fii convinsă că nu voi avea nevoie... de nimeni!

7

Ştefana întorcea pe-o faţă şi pe alta gânduri ce se luau la luptă între ele... „Dacă s-ar fi întâmplat cu Mona o nenorocire şi Bogdan mi-ar fi spus că ar fi putut s-o salveze, dar n-a făcut-o, de teamă să nu-şi pericliteze sănătatea, nu l-aş mai fi privit în faţă niciodată. Asta e clar!... Dar şi aşa... iată, acum, viaţa noastră... Cu viaţa noastră ce va fi?”

„Ce să fie, Ştefana? îi răspundea parcă, în gând, Bogdan: fiecare va merge pe drumul său. Sper ca al tău să fie bun şi frumos! Să se desfăşoare mereu în lumină... Al meu? Al meu... se poate-ntrerupe oricând. Deocamdată

face un cot printr-o zonă de întuneric”.

Părinţii lui Bogdan şi bunicii erau îngrijoraţi cum nu fuseseră, poate, niciodată.

— Ce facem, Mădălino?

— E atât de grav, Dragoş?

Cuvintele, abia *şoptite, răsunau* parcă în toată casa, alergau de colo-colo, izbindu-se cu chipul lor de pereţi, de mobile…

— Ce facem, Dragoş?

— Dincolo de ce fac şi vor face doctorii, cu tratamentele şi medicamentele lor, rolul nostru va fi mare, bunico, trebuie să-i ţinea firea tui Bogdan, ea să poată reuşi. Mai ales de acest medicament va avea nevoie nepotul nostru!

8

Deocamdată, nepotul se găsea în spital, tânjind după tot ceea ce se afla viaţă, în afară.

Din balconul camerei, privea îndurerat la foiala sănătoasă, a oamenilor de pe stradă…

La magazinul alimentar de peste drum de spital se opreşte o maşină de transportat marfă. Şoferul şi cu încă un tovarăş de-al său coboară din cabină, se apropie de spatele maşinii, deschid şi încep să descarce navetele cu sticle cu lapte. Le iau, tacticos, pe rând, le aşază cu grijă în stivă… Mai fac încă un rând, şi încă unul…

Bogdan ar vrea să-i ajute. Ar ir fericit să-i poată ajuta. Uite „să vină acum doctorul Panait şi să-i spună:

„Studentule, ai de descărcat, până mâine-dimineaţă, douăzeci de maşini ca aceea de-acolo. Dacă reuşeşti, ai

scăpat! Te prinzi? Bineînţeles că până mâine suspendăm boala, o suspendăm din minutul acesta, ca să fii în deplinătatea forţelor tale... Totul depinde acum de tine, de voinţa ta!...

Ce fericit ar fi! Dacă ar depinde numai de el... Păi, ei ar fi în stare să facă orice, orice, numai să... Ar merge, de pildă, dar ce să mai dea exemple! Valoarea vieţii nu se poate măsura cu nimic. Iar de acest lucru îţi dai seama, din păcate, atunci când...

Un vecin de-a lor, de pildă, inginer constructor, inginer-şef, acum vreo câţiva ani, răcise rău pe şantier. De fapt, se adunaseră răcelile, oboseala... Îi dureau cumplit mijlocul şi piciorul stâng. Făcuse o discopatie, care ameninţa să devină hernie de disc. În asemenea condiţii, doctorii i-au recomandat tratament. Bine, dar el nu putea să părăsească şantierul, era inginer-şef...

„Dacă nu pleci acum să te tratezi cât de cât — i-a spus un medic mai energic, să ştii că în foarte scurt timp va fi prea târziu. Ajungi, sigur, la cuţit! Şi, de-acolo, nu se ştie cum mai scapi. În orice caz, după operaţie, nu vei mai fi în stare să realizezi nici jumătate din ceea ce faci acum!”...

Se pare că spusele doctorului l-au speriat şi l-au convins să plece să se trateze...

„Eram internat într-o clinică de tratamente şi recuperare din Eforie Nord! îi povestea el lui Bogdan...

Făceam tratament intens: electroterapie, împachetări cu nămol, băi de nămol fierbinte, băi şi program de recuperare în apă de mare adusă în bazine. Nu-mi mergea deloc mai bine, dar urmam în mod conştiincios tratamentul, în speranţa că îşi va face efectul, până la urmă, ceea ce s-a şi întâmplat.

Douăzeci şi una de zile însă am stat închis între nişte ziduri! închipuieşte-ţi ce era pe sufletul meu. Eu, care mi-am petrecut toată viaţa mai ales afară, muncind în aer liber, pe orice fel de timp: ploaie, soare, zăpadă, ger, dar

muncind, simţind deci că trăiesc, mă aflam acum la dispoziţia medicilor, a asistentelor, a femeilor acelora care lucrau la împachetările cu nămol... Nu mai aveam niciun fel de identitate: eram o fişă medicală, un număr de pat, o pijama, un halat, o pereche de papuci... Atât! Cumplită situaţie!...

Era toamnă, afară era destul de rece, nu-mi permiteam să ies să mă plimb. Şi-apoi, am avut oroare de situaţia aceea de om în halat de bolnav, aflat pe-o bancă, trăncănind cu altul: «Dumneata ce ai? Cum s-a întâmplat? Cu ce te tratezi? Să vezi că la mine nu e aşa! Medicamentul acela mie nu-mi face nimic...»

Nu ieşeam deci afară, ori ieşeam foarte puţin, câţiva metri în faţa intrării, făceam zece-douăzeci de paşi şi mă întorceam. Nu vorbeam aproape cu nimeni, nu pentru că nu mi-ar fi făcut, poate, plăcere, ori, mai degrabă, nu pentru că n-aş fi simţit nevoia să schimb o vorbă cu cineva, dar, după primele fraze, începeau, de obicei, întrebările şi destăinuirile...

În privinţa aceasta, eu mă mulţumeam cu problemele şi cu durerile mele, nu-mi mai trebuiau şi ale altora şi nici «schimb de experienţă» într-un asemenea domeniu nu voiam să fac, nu simţeam nevoia.

Aşadar, era toamnă, afară vântul spulbera frunzele galbene, desprinse de pe crengile copacilor; din când în când, izbea în ferestre cu pleasnă de ploaie şi, în câteva zile, chiar de zăpadă.

Priveam de la fereastra rezervei în care locuiam singur (obţinusem aşa ceva prin bunăvoinţa profesorului doctor, directorul clinicii), afară, la oamenii de pe stradă. Fiecare mergea la treburile sale, mai grăbit, ori mai nepăsător — bărbaţi, femei, copii, treceau în sus şi în jos, vorbeau între ei, erau veseli sau trişti, ori, pur şi simplu, indiferenţi...

Dacă îmi doream ceva atunci, cu ardoare, din toată fiinţa, era să fiu unul dintre ei, atât, un *oarecare,* să alerg şi eu, grăbit ori indiferent, sigur de mine şi de timpul

meu, spre ceva... Asta ar fi însemnat că sunt sănătos sau că, în orice caz, mă aflu într-o situaţie care-mi permite să fiu *acolo,* unde e viaţa, viaţa cea adevărată, nu *aici,* unde oamenii aceia în alb se luptă să mai salveze câte ceva din ceea ce se mai poate... salva.

La un moment dat, doi măturători de stradă, o femeie şi un bărbat, treceau agale, fiecare împingând câte un tomberon de gunoi. Vorbeau, râdeau, nu erau tineri, nu erau frumoşi, nu erau bine îmbrăcaţi, strângeau gunoaiele de pe stradă, nu făceau altceva, dar *trăiau...* Mi-am dorit să mă aflu în locul unuia dintre ei. Dacă cineva mi-ar fi spus şi mi-ar fi garantat că mă face sănătos, cu condiţia să mătur străzile şi să împing de un tomberon de gunoi, câteva luni la rând, nu cred că aş fi stat la tocmeală... De altfel, nicio mur. Că nu e ruşinoasă, dacă este făcută cu demnitate, cu răspundere.

Mi-aduc aminte de ceea ce le spunea un meşter de pe şantier unor copii, tineri practicanţi: - «Munca trebuie făcută în aşa fel incit să-ţi laşi ceva din fiinţa ta în tot ce rămâne după tine, să dai identitate tuturor lucrurilor ieşite din mâinile tale. Dacă mături aici, de pildă, sau oriunde, să se cunoască, oricine trece şi vede să poată spune: Aha! Aici a măturat *cutare*»!”

9

După câteva săptămâni de investigaţii şi de tratament, Bogdan a părăsit spitalul. Se simţea ceva mai bine. Până la vindecare însă trebuia să mai aştepte mult...

— Şi, în cazul acesta, cu facultatea ce fac? a întrebat băiatul cu mare îngrijorare în suflet.

— Facultatea în niciun caz nu poate fi continuată acum. O amânăm, amânăm anul medical! i-a răspuns doctorul. Nu e nicio problemă în acest sens!

— Mda! „Nicio problemă”! a reluat Bogdan cu tristeţe aflată în prag de disperare.

— Dacă n-o să asculţi, băiete, de ceea ce-ţi spun, s-ar putea să nu mai urmezi niciodată facultatea! Asta, ca să ştii şi să-ţi aduci aminte! Iar la sanatoriu trebuie să mergi neapărat. Ţi-o fi ţie mai bine acasă — după cum spui — dar e nevoie de sanatoriu. Aşa că, de săptămâna viitoare, te întorci la Predeal…

Acasă, părinţii lui Bogdan şi chiar bunicii se împăcaseră cu situaţia.

— N-o să fie o nenorocire, Bogdane — îi spuneau care mai de care. O să reiei facultatea în toamnă.

— Am vorbit cu decanul — precizează tatăl său. Mi-a promis că-ţi consideră examenele date în sesiunea din iarnă, ţinând seama şi de faptul că le-ai luat cu zece… Asta e, ce să facem. Acum, principala, singura noastră problemă este să te faci sănătos, ca să nu mai ai niciodată… necazuri.

— Şi, cine-mi garantează că nu voi mai avea niciodată necazuri? Nu vedeţi, la cea mai mică zgârietură…

— Să n-o luăm nici aşa, puştiule — interveni bunicul. Din câte-am înţeles eu, când te dai cu capul de un brad. Nu produci o simplă zgârietură. Şi, poate că de-acum încolo o să deschizi şi tu ochii mai mari!

10

Deschizând ochii „mai mari”, Bogdan începu „să vadă” că la sanatoriu nu-i este deloc bine. La început crezuse că e vorba de neacomodare. A aşteptat o săptămână, a aşteptat două. Simţea, din ce în ce mai mult, că se sufocă. Îi făcea rău mai ales imaginea aceea a mulţimii de oameni bolnavi, chipurile aflaţi în convalescenţă, în proces de recuperare. Palizi, cel mai adesea singuratici, mulţi dintre ei se strecurau tăcuţi, ca nişte umbre, peste care puteai să calci oricând, aproape fără să te simtă. Unii, în schimb, erau agitaţi, turbulenţi chiar — făceau scandal la cea mai nevinovată vorbă ce li se adresa, fiind puşi pe harţă oriunde s-ar fi aflat: la masă, în dormitor, pe culoar, în parc… Alţii, în detaşarea lor de lume, erau ironici ori sarcastici. Din când în când, dintre aceştia, mai puteai vedea câte doi stând de vorbă…

— Cu tânărul ăsta ce-o fi pe-aici? spuse, într-o zi, un asemenea „ironic”, în timp ce Bogdan trecea prin apropiere. Ce *probleme* grele de viată i-or fi tulburat *ritmul*, că de-abia şi-a şters caşul de la gură?!

— Amorul, stimate colega, amorul, că ce altceva! răspunse un altul, cu care stătea de vorbă.

— Ce amor? Fii serios! Parcă *ăştia* mai ştiu să iubească şi cu sufletul? Mai au ei ceva în care să creadă, ceva sfânt? Ăştia dau buzna în viaţă, alunecând pe spinările părinţilor, fără nicio bătaie de cap şi de inimă, şi grăbindu-se să ia din ea, din viaţă, adică, mai ales ceea ce are omul pe la mijloc… Hi-hi-hi-hi! Ha-ha-ha-ha! au început să chicotească amândoi, satisfăcuţi, de parcă le-ar fi ieşit pe gură adevărurile cele mari, de *început* şi de *sfârşit,* ale lumii.

Bogdan era tentat să se întoarcă spre ei şi să le strige în faţă: „Porcilor! Porci bătrâni, care aţi ajuns să murdăriţi şi aerul din jurul vostru!” Se stăpâni însă şi trecu mai departe, silindu-se să răspundă unui zâmbet ce înflorise pe faţa tinerei asistente cu care se întâlni.

— Plimbarea de după-amiază? îl întrebă ea, oprindu-se

câteva secunde.

— Da, mă mai plimb şi eu, ce să fac?

— Te simţi mai bine, nu-i aşa?

— Mai bine! răspunse Bogdan minţind, cu sentimentul că, dacă i-ar fi spus adevărul, acesta ar fi sunat ca un fel de jignire la adresa instituţiei pe care şi ea o reprezenta.

Din ziua aceea se hotărî să părăsească sanatoriul. Lucrul nu era atât de simplu de îndeplinit, pentru că nu-i dădea nimeni voie să plece. Şi lui i-ar fi fost greu să meargă la medicul-director şi să-i spună că nu-i place aici, că nu-i convine, că nu se simte deloc mai bine, la urma-urmei, şi că, în consecinţă... l-ar fi răspuns, poate, de *deasupra:* „Aşteaptă, băiatule, ce, crezi că lucrurile astea — şi ar fi arătat spre cap — se dreg aşa, cu una, cu două?! Aşteaptă! Aici e de stat! Ce te grăbeşti? Ai toată viaţa în faţă! „ Şi, în orice caz, plecarea nu s-ar fi aprobat decât cu încuviinţarea alor săi. Iar lor ce să le spună? Adevărul. „Nu mă simt bine, vreau să vin acasă! Aveţi ceva împotriva?”. „Da, dar nu te gândeşti — parcă-i auzea răspunzându-i — la ce ţi-au spus medicii, Bogdane, mamă?” (sau „Bogdane, tată” sau „măi, flăcăule?”). „Mai exagerează ei uneori, luându-şi câte o marjă de rezervă, dar, în cazul tău, credem că nu. Accidentul este atât de proaspăt, poţi să strici totul. Mai stai, te rugăm să mai stai, mai suportă şi tu, că e spre binele tău nu al altcuiva!”

Tot gândindu-se cum să procedeze ca să plece

— Fără aprobare bineînţeles — Bogdan îşi punea, cu deosebire, două probleme: cum să obţină hainele, mai întâi, şi, în al doilea rând, unde să se ducă — altundeva decât acasă. Cu hainele aproape găsise soluţia: se va duce la magazie — era o bătrână acolo — şi-o s-o roage să i le dea.

„Bine, maică, dar pentru ce? Ce vrei să faci cu ele?” o să-l întrebe bătrâna.

„Ştiţi, din păcate, eu trebuie să stau mult timp aici” — se gândi Bogdan că o să-i spună.

„Dar ce-ai păţit, ce ţi s-a întâmplat aşa de grav? — va fi, precis, replica femeii.

„Ce să mi se-ntâmple — continuă băiatul dialogul lui închipuit — am avut un accident: am salvat pe cineva, care s-ar fi putut să moară, ori să rămână nenorocit pe viaţă şi, uite, m-am lovit eu.”

„Săracul băiat! Săracul de tine! Lasă, maică, o să-ţi ajute el, Dumnezeu, să scapi, mai ales dacă zici că ai făcut asemenea faptă bună. O să scapi… Şi-apoi eşti atât de tânăr! Dar tot nu m-ai lămurit de ce ai nevoie de haine?…” „Păi, am văzut că aici, la dumneavoastră, nu prea e loc, stau înghesuite.”

„Ai dreptate, nu prea e loc. Ce să-i faci: lume multă, multă lume amărâtă vine aici şi… locul e mic, e strimt, aşa el”

„De-aceea, m-am gândit să le dau părinţilor mei, să le ducă acasă. Vin duminică pe la mine şi aş vrea să le dau. Când va fi să plec, le scriu… O să-mi aducă altele, de vară, că atunci, cine ştie, va fi vară…”

Bogdan simţi un glod fierbinte în gât, la gândul că *acesta* s-ar putea să fie adevărul, adică să trebuiască să stea până… dacă nu şi mai mult…

„Dar cu cea de-a doua problemă ce mă fac? Unde să mă duc?!”

Îi veni în minte *casa bunicilor,* casa mamei sale. „Extraordinar! îşi spuse Bogdan, cu obraz, dintr-odată, înflorit. Nici că se poate un loc mai bun… pentru tihna de care am eu nevoie, pentru starea mea sufletească… Va trebui să iau imediat legătura cu Vasilică. Îi dau un telefon, chiar în seara aceasta îi telefonez. El are maşină… îi spun să vină duminică până la mine, să vină şi-atât, că o să-i explic eu aici de ce am nevoie de el, mare nevoie!”

Cu femeia de la magazie lucrurile s-au petrecut

întocmai, potrivit proiectului făcut:

— Bine, maică, i-a spus bătrâna, dacă aşa vrei dumneata, ţi le dau, numai că tot parcă ar trebui o ţâdulă de la dom' derector...

— Ce să-l mai deranjăm pe tovarăşul director pentru atâta lucru, un nimic! Nu ştiţi cât de ocupat este? Semnez eu acolo, pe bonul acela, că le-am primit şi totul e-n ordine.

— Să fie cum zici! Atunci, semnează şi ia-le!

— Ştiţi, n-aş vrea să le iau acum — spuse Bogdan — e abia miercuri. E greu să le ţin în cameră, le vede cineva şi... nu de alta, dar îi mai vine ideea cine ştie cui şi se-ntind lucrurile, n-ar fi bine!

— Ai dreptate, bată-te să te bată, că ce le mai judeci!

— Vin sâmbătă după-amiază, le iau şi le ascund eu în dulap, până a doua zi nu dă nimeni peste ele...

Cât priveşte discuţia cu Vasilică, învăţătorul, şi ea a decurs bine, numai că... Bogdan i-a telefonat de la centrala sanatoriului, de aceea a vorbit mai pe ocolite. Învăţătorul Costache nici nu ştia că e bolnav... A fost foarte surprins, aflând despre acest necaz şi a început să-l căineze pe Bogdan.

— Ai înţeles ce vreau de la dumneata? l-a întrebat băiatul în final. Să vii duminică cu maşina până la mine. Restul îţi explic aici! Ai voie să circuli duminică? Da? î Bravo! Atunci te aştept!...

11

Duminică, după micul dejun, Bogdan se plimba, nerăbdător, prin apropierea porţilor sanatoriului. Abia

după vreo două ore au început să sosească maşinile. O urmărea pe fiecare, de cum intra pe alee, îndreptându-se către poartă. Era atent apoi la cei care coborau. Nu-şi mai aducea precis aminte ce culoare avea maşina lui Vasilică: „Parcă albastră, sau gri — îşi spuse Bogdan. Mai degrabă albastră, da, da!”

Tocmai atunci, din şosea se desprinse, virând spre dreapta, o „Dacie” albastră. Se apropia parcă sfioasă de sanatoriu.

„Asta trebuie să fie Vasilică!” se gândi Bogdan. După cum se mişcă, se vede că nu cunoaşte locul.”

Într-adevăr, când maşina se opri, din ea, ieşind prin toate portierele deschise, coborî întreaga familie Costache, cu mari şi cu mici! învăţătorul hotărâse să facă o plimbare cu toţi ai săi. Era o zi frumoasă de început de primăvară…

Bogdan le făcu semn de dincolo de poartă.

— Bine că aţi sosit! le spuse el, îmbrăţişându-i pe rând. Mă temeam că nu veniţi ori că nu veţi nimeri…

— Se poate, domnule Bogdan, vorba e vorbă! răspunse învăţătorul.

— Începusem să îngheţ aşteptându-vă…

Se îmbrăcase el cu o parte din haine, pe care le luase, într-adevăr, de la magazie ieri după-amiază, le mascase, pe deasupra, ca să nu-l observe careva, cu pantalonii de la pijama şi cu halatul, dar, tot aşteptând, i se făcuse frig, afară fiind încă rece, cu tot soarele ce se revărsa generos asupra lumii şi a oamenilor.

Au intrat în sanatoriu şi-au stat de vorbă pe larg.

— Şi chiar plecaţi fără învoire? întrebă Vasilică oarecum îngrijorat. (De cum aflase despre intenţia lui Bogdan, începuse să-şi facă o mie de probleme: „mai întâi — să nu cumva să-i fie mai rău băiatului, căruia, fără îndoială, încerca să-i înţeleagă starea, dar, dacă treburile nu vor ieşi bine, pe el o să cadă vina cea mare, fiindcă l-a ajutat să plece: în al doilea rând, luându-l la Bucşani, va trebui

să aibă grijă de el, să-i procure doctorii şi… câte altele, iar toate astea, fără ştirea părinţilor, cum dorea Bogdan, nu se va putea…”)

— Dar nu înţelegi, domnule, că asta va fi la început — zise Bogdan, parcă auzindu-i gândurile —, de spus tot o să le spunem, fiindcă vor afla că am plecat de-aici, chiar mâine, probabil, când vor observa lipsa mea, directorul o să telefoneze la Bucureşti.

— Iar noi o să le-o luăm înainte. O să le telefonăm încă din astă-seară, de cum ajungem acasă.

— Te priveşte, le telefonezi dumneata, eu nu stau de vorbă cu ei, fiindcă i-am rugat să nu mă aducă la sanatoriu, dar n-au vrut să mă înţeleagă. Ce mare scofală fac aici, în afară de faptul că înghit zilnic un pumn de medicamente şi că trebuie să suport toată atmosfera asta care simt cum mă bagă în pământ cu fiecare ceas?! Medicamente pot să iau oriunde aş fi; la control (la medicul de la Bucureşti) mă voi duce, dacă va fi nevoie, din când în când…

— Bine, dar ziceai că el te-a trimis la sanatoriu, de ce?

— Credea că locul ăsta o să-mi facă bine, voia să fiu liniştit… Or, mie locul nu-mi face bine, iar de linişte — nici vorbă! Dacă mai rămân, simt că înnebunesc de-a binelea… Sper să-mi găsesc tihna acolo, în *casa* aceea, în curtea voastră, în atmosfera, ce m-a răscolit atâta — dar în bine —, în vara trecută…

Şi să le mai spui, când ai să vorbeşti cu ei, că nu vreau să văd pe niciunul venind la mine. Nici chiar pe bunicul…

Acum, că lucrurile fuseseră „puse la cale”, rămânea doar să plece.

— Dar dacă te văd ăştia ieşind pe poartă? mai întrebă Vasilică.

— Şi ce dacă mă văd? Ce, n-am voie, sunt la puşcărie? Vă conduc pe voi până la maşină, asta fac! răspunse Bogdan, zâmbind.

— Şi cu halatul?

— Cu halatul? mormăi studentul, în timp ce căuta o soluţie (uite că la halat nu se gândise până atunci). Le scriu chiar acum un bileţel, pe care am să-l las în cameră: „Nu vă neliniştiţi, halatul o să vă sosească prin poştă!” Iar noi o să-l trimitem!

Plecarea a decurs în condiţii bune. Portarul l-a lăsat pe Bogdan să iasă, „să-şi conducă rudele până la maşină1*, fără să-şi pună vreun semn de întrebare. Iar când au ajuns, s-au urcat cu toţii, au mai stat un minut-două, ca şi când mai aveau ceva să-şi spună, înainte de a se despărţi, după care Vasilică a învârtit cheia-n contact şi i-au dat drumul!

— Aoleu! a exclamat Bogdan, după ce ieşiseră din Predeal, să opreşti undeva, *tovarăşe învăţător,* să mă pot dezbrăca, fiindcă, altfel, şifonez halatul şi… dacă nu-l mai primesc ăştia înapoi, mă pun să le cumpăr unul nou!

Au izbucnit cu toţii în râs. În maşină era acum o voie-bună generală. Lenuţa şi Viorel, copiii învăţătorului, se bucurau cel mai mult pentru faptul că Bogdan merge la ei acasă.

— O să vezi ce bine o să-ţi fie — îl asigura fetiţa. Eu am să-ţi fac curat în fiecare zi în casă, am să fac focul, să fie cald.

— Iar eu — sări Viorel — am să car lemne şi-am să fac şi eu focul, că ştiu să-l fac. Vrei să te învăţ şi pe tine? îl întrebă pe Bogdan, zâmbindu-i şi cu sufletul parcă.

— Sigur că vreau, răspunse studentul, mângâindu-l pe cap; uite, abia aştept să ajungem şi să facem focul împreună. Adică tu să-l faci, iar eu asist şi învăţ, e bine?

De bucurie, că *el* o să-l înveţe ceva pe Bogdan, Viorel începuse să bată din palme.

— Gata! Potoliţi-vă, interveni Manuela, mama copiilor, întorcându-se spre ei (stătea pe scaunul din faţă, în dreapta şoferului). Domnul Bogdan vine la Bucşani — aţi auzit şi voi, continuă educatoarea — ca să fie liniştit. Noi

trebuie să avem grijă ca nimic să nu-l deranjeze şi să se simtă cât mai bine.

Copiii s-au potolit pe loc. Bogdan simţi nevoia să-şi sprijine capul de ceva. I se îngreunase dintr-o dată, iar durerea aceea, ce pornea din creştet şi i se înfigea drept în ochi, ca două vârfuri de suliţă trecute prin foc, îl străbătu din nou.

„Am obosit — se gândi băiatul —, m-am zbuciumat prea mult pentru o *zi de linişte,* aşa cum ar trebui să fie mai toate zilele mele de-acum înainte, potrivit prescripţiei medicilor şi, iată, am obosit Un gând cu chip de spaimă i se culcuşi sub frunte: „Dacă am făcut rău plecând de la sanatoriu? Dacă mi se întâmplă ceva şi eu, în loc să am la îndemână medici, aparatură, medicamente, plec aşa de capul meu, într-un sat...”

„Medicamente am, mi-am luat destule înainte de a pleca, încercă Bogdan să răspundă întrebărilor ce-l îmboldeau. Iar de întâmplat — n-o să mi se întâmple nimic rău!... *Voi sta liniştit! Voi fi liniştit! Am să mă simt foarte bine!”...*

Îşi dădu seama că aceste afirmaţii-îndemnuri sunau de parcă ar fi fost rostite de Ştefana.

„Şi cu Ştefana ce am să fac în tot timpul acesta?” mai apucă să se întrebe Bogdan, înainte de a adormi.

Nimeni n-a mai scos o vorbă-n maşină, ca să nu-l deranjeze cumva şi să-l trezească, iar Vasilică, pentru acelaşi motiv, conducea cu cea mai mare grijă, ferind orice fel de groapă, evitând schimbările bruşte de viteză... Mai aveau încă vreo două ore şi jumătate de mers...

12

Părinţii s-au speriat când au aflat ce-a făcut Bogdan. La început, „doamna Melania” — cum îi spunea învăţătorul — chiar s-a supărat pe el.

— Dar vă rog să înţelegeţi că n-am ştiut despre ce este vorba, când mi-a dat telefon, a încercat acesta s-o lămurească. M-a rugat să mă duc până la el, neapărat să mă duc, zicându-mi că vrea să discute cu mine ceva foarte important. Acum, spuneţi şi dumneavoastră, puteam să nu mă duc? Mai ales când am aflat că e bolnav. Iar acolo — acolo într-adevăr, nu puteam să-l las. Era atât de deprimat, încât, ce să vă spun, m-am gândit că poate să facă cine ştie ce, să ne alegem cu o nenorocire şi mai mare. Aşa că l-am adus aici. Este în *casa* dumneavoastră. I-am făcut foc, e cald, e bine, iar el are, deocamdată, tot ce-i trebuie. O să am grijă, da, să ia toate medicamentele prescrise de doctori... Vă rog să mă iertaţi, mi-a spus că, acum, nu poate să vorbească cu dumneavoastră... Nu, nu se simte rău, dimpotrivă! Şi vă mai roagă... să nu veniţi, deocamdată, pe-aici. Da, aşa mi-a spus... îmi pare rău! Dar nu vă temeţi, o să avem noi grijă mai abitir decât de-ai noştri. O să fie bine, veţi vedea, o să fie bine. Vă mai caut eu, neapărat vă caut!...

...Despre Ştefana?! Nu ştiu cine e Ştefana, n-a pomenit nimic despre ea!... Nu, nimic! Vă ţin la curent cu totul! Staţi liniştită! Da, sărut-mâna!...

Învăţătorul era roşu la faţă, de parcă ar fi dat cine ştie ce examen. Înaintea telefonului, trăise o adevărată

spaimă. Acum se mai liniştise. Îi pusese pe jar pe ceilalţi.

La nicio oră, părinţii lui Bogdan au primit un telefon de la directorul sanatoriului.

— Aţi ştiut şi l-aţi lăsat să plece? a întrebat, mirată, Melania Ştefănescu.

— Da, a răspuns medicul, am aflat de tentativă cu ajutorul fetei de la centrala telefonică. Sunt însă şi eu convins că a făcut bine plecând. Mai vorbim!...

13

Se scursese aproape o lună de când Bogdan se afla la Bucşani. Primăvara îşi intrase de mult în drepturile ei depline: în jur, totul era o mare multicoloră de flori, ale căror mirosuri se uneau într-un balsam ce scălda întreaga fire, înălţând-o pe trepte de rai.

Până acum câteva zile, boala lui Bogdan nu înregistrase nicio evoluţie în bine. Deşi se simţea minunat cu oamenii aceştia, care se străduiau să-i fie cu totul pe plac, capul îl durea ca la început. Singurul lucru bun era că tulburările de vedere îi apăruseră din ce în ce mai rar. Dar acest fapt nu-i dădea nici măcar curajul să spere. De aceea, cu toate că ziua se lăsa antrenat în fel de fel de treburi, care-l făceau să uite de nenorocirea ce se abătuse asupra sa (în sensul acesta îl rugase pe Vasilică să-i facă rost de tot felul de piese şi de materiale necesare pentru construirea unui robot, pe care Bogdan singur îl proiectase), când venea noaptea, gândurile începeau să-i vibreze şi vibraţiile acelea apăsau pe butoanele durerii. Tristeţea îl copleşea, în asemenea împrejurări, de fiecare dată şi ea îl ţinea în continuare departe de cei apropiaţi sufletului său

şi de care îi era permanent dor. Scrisorile Ştefanei, care soseau, cu regularitate, la două-trei zile, una, rămăseseră, toate, fără răspuns. Bogdan le citea pe fiecare de zeci de ori, dar nu găsea puteri în el să-i scrie măcar un singur cuvânt, ce-l asalta de dimineaţa până noaptea: *„Vino!”* Mai mult decât atâta, îşi spunea că trebuie să şi-o scoată din suflet, ca să nu-i strice viaţa şi ei! Pe *drumul său,* cât va mai fi, el era hotărât: va merge singur!…

De trei-patru zile însă, ca în urma unor multe, şi multe, şi răbdătoare acumulări, se produsese minunea: durerile de cap dispăruseră aproape în întregime, iar privirea îi rămânea limpede, indiferent de marile tensiuni de dinăuntru. Atunci…

14

— Bunicule, bunicule, îl strigă Ştefana, de la poartă, pe bătrânul profesor, care se afla în grădina casei, Bogdan mă cheamă la el, mă cheamă! V-am adus scrisoarea, s-o vedeţi.

Deschizând foaia împăturită, pe care o scosese din plic, Dragoş Ştefănescu nu desluşi decât un singur cuvânt, ce-o împodobea de sus şi până jos: „Vino!”… „Vino!”… „Vino!”…

Rotile trenului o purtaseră, de la Bucureşti şi până la Bucşani, în ritmul sacadat al celor două silabe ale acestui cuvânt: „Vi-no!”; „Vi-no!”; „Vi-no!”…

Aici, acasă, în liniştea aceea parfumată şi înălţătoare, au pus la cale totul: împotriva prescripţiilor medicale,

Ştefana l-a sfătuit pe Bogdan să se apuce de învăţătură. Pentru aceasta venise înarmată cu cele de trebuinţă: îi adusese toate cursurile pentru examenele pe care ar mai fi trebuit să le dea spre a putea să promoveze anul.

— Bine, dar am primit amânare! spuse Bogdan, întristat.

— Poftim — anularea „amânării” şi aprobarea pentru scutire de frecvenţă. Sunt semnate de ministru!

— Ştefana!

— Bogdan, dragule, îi spuse fata, îmbrăţişându-l, trebuie să reuşim! Ai încredere în ceea ce îţi spun: puterile fiinţei noastre sunt nebănuite. Dacă le lăsăm însă în amorţire, sub aburul cenuşiu al medicamentelor şi al disperării, se vor subţia din ce în ce, iar din vatra lor viaţă adevărată niciodată nu se va mai putea înălţa. Pe când aşa, cum îţi propun eu…

15

Lângă fereastră, în faţa unei uşi, Ştefana îşi frământa mâinile… „Ce s-o fi întâmplat? Niciodată n-a stat atât de mult! Te pomeneşti că i s-o fi făcut rău?!…”

La altceva nu se putea gândi, pentru că examenul

— Acesta, cel din urmă, ca şi toate celelalte — fusese pregătit în cele mai mici amănunte.

„Orice l-ar fi întrebat, nu putea să nu ştie!”

— Zece! exclamă Bogdan, în clipa în care ieşea pe uşă. Zece, înţelegi? La cel mai greu examen!

— Nici celelalte n-au fost mai uşoare şi le-ai luat tot cu zece! îi răspunse Ştefana, prinzându-l, tandră, de braţ şi pornind împreună pe culoar…

Era jumătatea lunii septembrie. Mâine începeau cursurile într-un nou an de învăţământ.

— Te felicit, Bogdan Ştefănescu, eşti student în anul al II-lea!

— Numai datorită ţie, Ştefana! îi spuse băiatul, apropiind-o de pieptul său şi sărutându-i părul de culoarea castanelor coapte.

— ”Iubirea, Bogdane, nu trebuie să ne fie povară, ci, dacă se poate, fericire, aripă înaltă şi pură care să bată deasupra curgerii zilelor noastre, să le sporească oxigenul vieţii, să ne tragă mereu în sus!...” îţi aminteşti? Iar dacă vei mai avea vreodată nevoie de doctoriţă, să nu uiţi că ea se află lângă tine... Pentru totdeauna!...

---- SFÂRŞIT ----